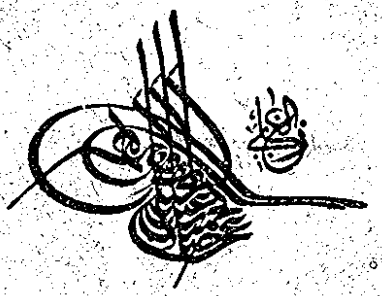

سالنامهٔ ولایت بتلیس

برنجی دفعه

{۱۳۱۰}

ابتدا

حسن افتتاح نتیجهٔ مقصوده‌نك براعة‌الاستهلالیدر ۰

انتهاده اصابت (ابتدا)ینك جدیت و سلامتیله مترافقدر ۰

(ابتدا)ده صداقت مقصد مقبول ایچون غایتدر ۰

بدایت نهایتك رابطه‌سی ، نهایتده حسن (ابتدا) نك باسطه سیدر ۰ بناء علیه ادعیهٔ مخصوصهٔ حضرت تاجداری و همزم صحیح صداقت و عبودیتکاریه مقرون بولنان (ابتدا) مقصد وغایتده صداقتك لازم غیر مفارقی اولدیغی هویدادر ۰

جلوه‌گاه کمال اولان دور مسعود جناب ملوکانه‌لرینك بدایع حسنه‌سی انتظام فرمای احوال جهان ، ومعالیٔ مدایح جهانبانیلری زیور السنهٔ خواص وعوام بولنان ، تاجدار محاسن آثار ، ولی‌نعمت بیمنتمز غازیٔ بیدانی ، شوکتلو پادشاهمز عبدالحمید خان ثانی افندمز حضرتلریکه ۰ مراحم مخصوصه و مآثر عالیهٔ حضرت خلافتپناهیلری آفاق طالع عثمانی‌یی انوار شوکتله قرین فیض انفلاق بیورمقدهدر ۰

تعظیات عبودیتمندانه ایله عرض وجائب ومحامد وشکران صدد ندده ۰

« کو آن دهانکه مدح سزاید سزای او »
« کو آن زبانکه وصف بگوید برای او »

نشیده سیله اعتراف عجز ایلیان السنه واقلام عرفا وادبا دعوات مفروضهٔ حضرت ظل اللهی ایله ایفای وجیبه و تعیین مقصده (ابتدا) ایدر ۰

(ابتدا) اولق اوزره عالم مطبوعاتده عرض وجود ایدن سالنامه مزدخی او وظیفهٔ نظیفه یی بونقطهٔ عبودیتکاریدن ایفایه (ابتدا) ایلر ۰

بدایت ترتیب ونشری اولق مناسبتیله آرانیلان مکملیت تأمین اولنه مدیسه ده اسامی دفتری دیمکدن بشقه بر شی اولمیان ساده بر حالده بولنمسیده ارزو ایدیله مدی ۰

بوسنه لك استحضار ایدیله بیلان مبادیٔ معلوماتله ترتیب و ولایتك احوال تاریخیه سی کله جك سنه یه تعلیق ایدلدی ۰

معلومات اصلیهٔ موقعیه یی برقاچ صحیفه اوزرنده بسط وتصویر ایدن اثر سیاح افکار ایچون شایان اعتماد بر رهبر اولمسنه ، و بر ولایتك موقعیله احوالی اوولایته عائد ذراعی جغرافی وبونلره متقارب سائر معلومات اوولایتك احوال ارضیه وطبیعیه سنه وقوفله اکلاشیله بیلیر که : بوده اوولایتك بر مجملهٔ مکتوبه و وضعیت موقعیه ، دائرهٔ اداره ، اجزای مرکبه سیله ، اقسام اراضی ، احوال هوائیه ، وسکنه سنك انساب وطبایع وعادات وامزجه واخلاقی ایچون بر فهرس مجمل دیمك اولان سالنامه سنك وجودیله قابل اولدیغجه بناءً بتلبس ولایتی ده بویله بر اثر وجودی احتیاجندن وارسته دکل ایدی ۰

سایهٔ معارفوایهٔ حضرت شهریاریده، اقتدار ذاتی وقوهٔ علمه و ادبیه، ودقائق فن اداره ده مشهود اولان سلامت ومکملیت فعالانه و حکمت شناسانه ایله متصف بولنان والیٔ عالیٔ ولایت محسین پاشا حضرتلرینك همهات معارف پرورانه وتعریفات بلیغانه لری ایجابات سهولت بخشاسیله اشته اولزوم مقبول حاصل اولدی .

ارباب دانش صندنده مسلم اولدیغی اوزره هر بدایتده نقصان طبیعیدر که بمنه الکریم سایهٔ کمالات سرمایهٔ حضرت پادشاهیده بو جهت صورت پذیر کمال اولور .

مع مافیه تأسیسه عائد غیرت اصل، اکمالله متعلق و منتظر اولان همت اثر فضلدر .

سنهٔ هجریه

{۱۳۱۰}

سالنامهٔ ولایت بتلیس

بر نجی دفعه

(ولایت مطبعه سنده طبع اولنمشدر)

۱۳۰۸

ایام	شهور: محرم الحرام	شهور: تموز رومی	شهور: تموز افرنجی	روز خضر	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	عشا: ساعت	عشا: دقیقه	امساك: ساعت	امساك: دقیقه	مواسم
پازارایرتسی	۱	۱۳	۲۵	۸۲	۹	۳۳	۴	۵٦	۸	۴۷	۱	۴۵	۷	۳٦	تثلیث قمر بمشتری
صالی	۲	۱۴	۲٦	۸۳		۳۴		۵۷		۴۷		۴۵		۳۸	تحویل عط در بسنبله
چهارشنبه	۳	۱۵	۲۷	۸۴		۳٦		۵۸		۴۹		۴۴		۴۰	حمرت عنب
پنجشنبه	۴	۱٦	۲۸	۸۵		۳۷		۵۹		۴۹		۴۴		۴۲	اخو وصل ورق
جمعه	۵	۱۷	۲۹	۸٦		۳۹	۵	۰۰		۵۰		۴۴		۴۴	مقابلهٔ قمر بمشتری
جمعه ایرتسی	٦	۱۸	۳۰	۸۷		۴۱	۵	۱		۵۱		۴۳		۴٦	اول ایام باحور
پازار	۷	۱۹	۳۱	۸۸		۴۲		۲		۵۱		۴۳		۴۸	
پازارایرتسی	۸	۲۰	۱	ر		۴۴		۲		۵۲		۴۲		۵۰	اغستوس افرنجی
صالی	۹	۲۱	۲	ی		۴٦		۳		۵۳		۴۲		۵۲	استقامت زهره
چهارشنبه	۱۰	۲۲	۳	۹۱		۴۸		۳		۵۳		۴۱		۵۵	یوم تاسوعا
پنجشنبه	۱۱	۲۳	۴	۹۲	۹	۵۰		۴		۵۴		۴۱		۵۷	یوم عاشورا
جمعه	۱۲	۲۴	۵	۹۳		۵۲		۵		۵۴		۴۰	۸	۰۰	اختر ایام باخور
جمعه ایرتسی	۱۳	۲۵	٦	۹۴		۵۴		٦		۵۵		۴۰	۸	۲	تسدیس زهره بعطارد

پـازار	١٤	٢٦	٧	٩٥	١٠ ٥٧	٥ ٦	٩ ٥٦	١ ٣٩	٨ ٥	قران قر بمريخ
بازارایرتسی	١٥	٢٧	٨	ر	٥٧	٧	٥٦	٣٩	٧	غايت قوت كرما
صـالی	١٦	٢٨	٩	٩٧	٣	٨	٥٧	٣٨	١٠	
چهارشنبه	١٧	٢٩	١٠	٩٨	٣	٩	٥٨	٣٨	١٣	
پنجشنبه	١٨	٣٠	١١	٩٩	٥	١٠	٥٨	٣٧	١٥	مقابلهٔ قر بزحل
جمعه	١٩	٣١	١٢	١٠٠	٧	١١	٥٩	٣٧	١٨	قران قر بمشترى
جمعه ایرتسی	٢٠	١	١٣	١٠١	٩	١٢	٠٠	٣٦	٢١	اغستوس رومى د
پـازار	٢١	٢	١٤	١٠٢	١٢	١٣	١	٣٦	٢٣	صوم مريم رجعت عطارد
بازارایرتسی	٢٢	٣	١٥	١٠٣	١٤	١٥	٢	٣٥	٢٦	تسديس قر بزهره
صـالی	٢٣	٤	١٦	١٠٤	١٦	١٦	٣	٣٥	٢٨	رجعت مشترى
چهارشنبه	٢٤	٥	١٧	١٠٥	١٨	١٦	٤	٣٤	٣١	تسديس قر بمشترى
پنجشنبه	٢٥	٦	١٨	ر	٢١	١٧	٥	٣٤	٣٣	
جمعه	٢٦	٧	١٩	١٠٧	٢٣	١٨	٥	٣٣	٣٦	قران قر بزهره
جمعه ایرتسی	٢٧	٨	٢٠	١٠٨	٢٥	١٩	٦	٣٣	٣٨	مقابلهٔ قر بمريخ
پـازار	٢٨	٩	٢١	١٠٩	٢٨	٢٠	٦	٣٢	٤١	تذبراوراق
بازارایرتسی	٢٩	١٠	٢٢	١١٠	٣٠	٢١	٧	٣٢	٤٣	اخربادسموم
صـالی	٣٠	١١	٢٣	١١١	٣٢	٢٢	٧	٣١	٤٥	تحويل شمس بسنبله

اسبوع	شهور: صفر الخير	شهور: اغسطوس رومی	شهور: اغسطوس افرنجی	روز خضر	ساعت طلوع آفتاب: دقیقه	ساعت ظهر: دقیقه	ساعت عصر اول: دقیقه	ساعت هشتا: دقیقه	ساعت امساک: دقیقه	مواسم
چهارشنبه	۱	۱۲	۲۴	۱۱۲	۱۰ ۳۴	۵ ۲۴	۹ ۸	۱ ۳۲	۸ ۴۸	مقابلهٔ قمر بزحل
پنجشنبه	۲	۱۳	۲۵	۱۱۳	۳۶	۲۶	۹	۳۲	۵۰	
جمعه	۳	۱۴	۲۶	۱۱۴	۳۸	۲۷	۱۰	۳۱	۵۲	مقابلهٔ قمر بمشتری
جمعه ایرتسی	۴	۱۵	۲۷	ر	۴۰	۲۸	۱۱	۳۱	۵۵	رفتن لغلق
بازار	۵	۱۶	۲۸	۱۱۶	۴۲	۲۸	۱۱	۳۱	۵۷	تسدیس قمر بعطارد
بازار ایرتسی	۶	۱۷	۲۹	۱۱۷	۴۴	۳۰	۱۲	۳۱	۹ ۰۰	عکس عطارد باسد
صالی	۷	۱۸	۳۰	۱۱۸	۴۶	۳۱	۱۳	۳۰	۲	تحویل زحل بمیزان
چهارشنبه	۸	۱۹	۳۱	۱۱۹	۴۸	۳۲	۱۴	۳۰	۵	جلوس همایون *
پنجشنبه	۹	۲۰	۱	۱۲۰	۵۱	۳۳	۱۵	۳۰	۷	ایلول افرنجی
جمعه	۱۰	۲۱	۲	۱۲۱	۵۳	۳۵	۱۵	۳۰	۱۰	
جمعه ایرتسی	۱۱	۲۲	۳	۱۲۲	۵۶	۳۶	۱۶	۳۰	۱۲	
بازار	۱۲	۲۳	۴	۱۲۳	۵۸	۳۷	۱۷	۲۹	۱۴	قران قمر بمریخ
بازار ایرتسی	۱۳	۲۴	۵	۱۲۴	۱۱ ۰۰	۳۸	۱۷	۲۹	۱۶	استقامت مریخ و عطارد

صالی	١٤	٢٥	٦	١٢٥	٣ ١١	٤٠ ٥	١٨ ٩	٢٩ ١	١٩ ٩	بلدرچین فورتنه‌سی
چهارشنبه	١٥	٢٦	٧	١٢٦	٥	٤١	١٩		٢٢	
پنجشنبه	١٦	٢٧	٨	١٢٧	٨	٤٢	١٩	٢٨	٢٤	تحویل زهره باسد
جمعه	١٧	٢٨	٩	١٢٨	١٠	٤٣	٢٠		٢٧	امتزاج فصلین
جمعه ایرتسی	١٨	٢٩	١٠	١٢٩	١٣	٤٥	٢١		٣٠	قران قمر بمشتری
بازار	١٩	٣٠	١١	١٣٠	١٥	٤٦	٢٢		٣٢	شرف قمر
بازار ایرتسی	٢٠	٣١	١٢	١٣١	١٧	٤٧	٢٣		٣٥	چیلاق فورتنه‌سی
صالی	٢١	١	١٣	١٣٢	٢٠	٤٩	٢٤	٢٧	٣٨	ایلول رومی
چهارشنبه	٢٢	٢	١٤	١٣٣	٢٢	٥٠	٢٥		٤٠	
پنجشنبه	٢٣	٣	١٥	١٣٤	٢٥	٥٢	٢٦		٤٣	شکستن کرما
جمعه	٢٤	٤	١٦	١٣٥	٢٧	٥٣	٢٧		٤٤	
جمعه ایرتسی	٢٥	٥	١٧	١٣٦	٣٠	٥٤	٢٧		٤٦	مقابله قمر بمریخ
بازار	٢٦	٦	١٨	١٣٧	٣٢	٥٥	٢٧		٤٩	تثلیث قمر بمشتری
بازار ایرتسی	٢٧	٧	١٩	١٣٨	٣٥	٥٦	٢٨		٥٢	قران قمر بعطارد
صالی	٢٨	٨	٢٠	راق	٣٧	٥٧	٢٨		٥٥	ولادت مریم
چهارشنبه	٢٩	٩	٢١	١٤٠	٤٠	٥٨	٢٨		٥٨	قران قمر بزحل

اسبوع	شهور			روز خضر	ساعت طلوع آفتاب دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساک ساعت دقیقه	مواسم
	ربیع الاول	ایلول رومی	ایلول افرنجی							
پنجشنبه	۱	۱۰	۲۲	۱٤۱	۱۱ ٤۳	٦ ۰۰	۹ ۲۹	۱ ۲۷	۱۱۰	قرار نیل
جمعه	۲	۱۱	۲۳	۱٤۲	٤٥	۱	۲۹		٤	تحویل شمس بمیزان
جمعه ایرتسی	۳	۱۲	۲٤	۱٤۳	٤۸	۲	۳۰		٦	رأس سنه شمسیهٔ هجریه
پازار	٤	۱۳	۲٥	۱٤٤	٥۱	۳			۹	
بازار ایرتسی	٥	۱٤	۲٦	۱٤٥	٥۳	٤	۳۱		۱۱	اول فصل خریف
صالی	٦	۱٥	۲۷	۱٤٦	٥٥	٥			۱٤	تسدیس قربمریخ
چهارشنبه	۷	۱٦	۲۸	۱٤۷	٥۷	٦			۱٦	
پنجشنبه	۸	۱۷	۲۹	۱٤۸	۱۲ ۰۰	۷	۳۲		۱٦	نقصان ماء اشجار
جمعه	۹	۱۸	۳۰	۱٤۹	۲	۹			۲۱	تحویل عطارد بمیزان
جمعه ایرتسی	۱۰	۱۹	۱	۱٥۰	٥	۱۱			۲٤	تشرین اول افرنجی
پازار	۱۱	۲۰	۲	ی	۸	۱۲	۳۳		۲۷	
بازار ایرتسی	۱۲	۲۱	۳	۱٥۲	۱۰	۱۳			۳۰	لیلهٔ مولد النبی صلعم
صالی	۱۳	۲۲	٤	۱٥۳	۱۲	۱٤		۲۷	۳۲	قوش کیجمی فرتنه‌سی

چهارشنبه	١٤	٢٣	٥	١٥٤	١٢	١٥	٦	١٥	٩	٣٤	١	٢٧	١١	٣٥	مقابلهٔ قمر بزحل
پنجشنبه	١٥	٢٤	٦	١٥٥		١٧		١٧						٣٧	تحویل زهره بسنبله
جمعه	١٦	٢٥	٧	ی		١٩		١٨						٣٩	شرف قمر
جمعه ایرتسی	١٧	٢٦	٨	١٥٧		٢١		١٩		٣٥				٤٢	بدأ سقوط اوراق
پازار	١٨	٢٧	٩	١٥٨		٢٣		٢٠						٤٥	تثلیث قمر بزحل
پازار ایرتسی	١٩	٢٨	١٠	١٥٩		٢٦		٢١						٤٨	
صالی	٢٠	٢٩	١١	١٦٠		٢٨		٢٢		٣٦				٥٠	مریم انا فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢١	٣٠	١٢	١٦١		٣١		٢٣						٥٣	مقابلهٔ شمس بمشتری
پنجشنبه	٢٢	١	١٣	١٦٢		٣٣		٢٥						٥٥	تشرین اول رومی
جمعه	٢٣	٢	١٤	١٦٣		٣٥		٢٦						٥٨	اول ایام مطر
جمعه ایرتسی	٢٤	٣	١٥	١٦٤		٣٧		٢٨		٣٧				٠٠	تحویل عطارد بعقرب
پازار	٢٥	٤	١٦	١٦٥		٤٠		٢٩						٣	
پازار ایرتسی	٢٦	٥	١٧	١٦٦		٤٢		٣٠						٥	
صالی	٢٧	٦	١٨	١٦٧		٤٥		٣١		٣٨				٨	فورتنه
چهارشنبه	٢٨	٧	١٩	١٦٨		٤٧		٣٣						١٠	اول غرس اشجار
پنجشنبه	٢٩	٨	٢٠	١٦٩		٥٠		٣٤		٣٩				١٢	
جمعه	٣٠	٩	٢١	١٧٠		٥٢		٣٥				٢٧		١٥	قران قمر بعطارد

اسبوع	شهور: ربیع الاخر	شهور: تشرین اول رومی	شهور: تشرین اول افرنج	روز خمسر	ساعت دقیقه طلوع افتاب	ساعت دقیقه ظهر	ساعت دقیقه عصر اول	ساعت دقیقه مغرب	ساعت دقیقه امساک	مواسم
جمعه ایرتسی	۱	۱۰	۲۲	۱۷۱	۱۲ ۵٤	٦ ۳٦	۹ ٤۰	۱ ۲۷	۱۱ ۱۸	باغ یوزومی
پازار	۲	۱۱	۲۳	۱۷۲	۵۷	۳۷			۲۰	تحویل شمس بعقرب
پازار ایرتسی	۳	۱۲	۲٤	۱۷۳	۵۹	۳۹		۲۸	۲۳	برودت مياه
صالی	٤	۱۳	۲۵	۱۷٤	۱ ۱	٤۰	٤۱		۲۵	تسديس قر بمرنج
چهارشنبه	۵	۱٤	۲٦	۱۷۵	٤	٤۲			۲۸	
پنجشنبه	٦	۱۵	۲۷	۱۷٦	٦	٤۳			۳۰	تثليث قر بزهره
جمعه	۷	۱٦	۲۸	۱۷۷	۹	٤٤	٤۲		۳۳	
جمعه ایرتسی	۸	۱۷	۲۹	۱۷۸	۱۱	٤۵			۳۵	بالق فورتنه سی
پازار	۹	۱۸	۳۰	۱۷۹	۱٤	٤٦			۳۸	فران قر بمرنج
پازار ایرتسی	۱۰	۱۹	۳۱	۱۸۰	۱٦	٤۷			٤۰	
صالی	۱۱	۲۰	۱	۱۸۱	۱۹	٤۸	٤۳		٤۲	تشرین ثانی افرنجی
چهارشنبه	۱۲	۲۱	۲	۱۸۲	۲۱	٤۹		۲۹	٤۵	قران قر بمشتری
پنجشنبه	۱۳	۲۲	۳	۱۸۳	۲٤	۵۰			٤۷	

جمعه	١٤	٢٣	٤	١٨٤	١	٣٦	٦	٥١	٩	٤٤	١	٢٩	١١	٥٠	غایت قوت خریف
جمعه ایرتسی	١٥	٢٤	٥	١٨٥		٢٨		٥٢						٥٢	تحویل زهره بمیزان
بازار	١٦	٢٥	٦	١٨٦		٣١		٥٣						٥٤	تحویل عطارد بقوس
بازار ایرتسی	١٧	٢٦	٧	١ ر		٣٣		٥٤						٥٦	روز قاسم
صالی	١٨	٢٧	٨	٢		٣٥		٥٦		٤٥				٥٨	تربیع قمر بزحل
چهارشنبه	١٩	٢٨	٩	٣		٣٨		٥٧					١٢	٠٠	تحویل مریخ بحوت
پنجشنبه	٢٠	٢٩	١٠	٤		٤٠		٥٨						٢	فورتنه
جمعه	٢١	٣٠	١١	٥		٤٢								٤	تسدیس قمر بزحل
جمعه ایرتسی	٢٢	٣١	١٢	٦		٤٤		٥٩						٥	تثلیث قمر بمشتری
بازار	٢٣	١	١٣	٧		٤٦	٧	٠٠				٣٠		٧	تشرین ثانی رومی
بازار ایرتسی	٢٤	٢	١٤	٨		٤٨		١						٨	
صالی	٢٥	٣	١٥	٩		٤٩		٢		٤٦				١٠	وزیدن باد شمالی
چهارشنبه	٢٦	٤	١٦	١٠		٥١		٣						١١	قران قمر بزحل
پنجشنبه	٢٧	٥	١٧	١١		٥٣		٤						١٢	فوج قاتمی
جمعه	٢٨	٦	١٨	١٢		٥٥		٥						١٣	اختفاء حشرات
جمعه ایرتسی	٢٩	٧	١٩	١٣		٥٧		٦						١٤	فورتنه
بازار	٣٠	٨	٢٠	ر		٥٨		٦				٣١		١٥	تسدیس قمر بزحل

هفته	شهور: جمادی الاول	شهور: تشرین ثانی رومی	شهور: افرنجی	روزنامه	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	عشا: ساعت	عشا: دقیقه	امساک: ساعت	امساک: دقیقه	مواسم
بازار ایرتسی	۱	۹	۲۱	۱۵	۱	۵۹	۷	۷	۹	۴۶	۱	۳۱	۱۲	۱۵	قرار قمر بعطارد
صالی	۲	۱۰	۲۲	۱۶										۱۶	تحویل شمس بقوس
چهارشنبه	۳	۱۱	۲۳	۱۷	۲	۰۰		۸				۳۲		۱۷	
پنجشنبه	۴	۱۲	۲۴	۱۸		۱								۱۹	تربیع قمر بزهره
جمعه	۵	۱۳	۲۵	۱۹		۲		۹						۲۰	
جمعه ایرتسی	۶	۱۴	۲۶	۲۰		۴		۱۰						۲۱	تثلیث قمر بزهره
بازار	۷	۱۵	۲۷	۲۱		۵		۱۱						۲۲	قران قمر بمریخ
بازار ایرتسی	۸	۱۶	۲۸	۲۲		۶								۲۳	اولکر فورتنه سی
صالی	۹	۱۷	۲۹	۲۳		۷		۱۲				۳۳		۲۴	تحویل زهره بعشتری
چهارشنبه	۱۰	۱۸	۳۰	۲۴		۹								۲۵	قران قمر
پنجشنبه	۱۱	۱۹	۱	۲۵		۱۰								۲۶	کانون اول افرنجی
جمعه	۱۲	۲۰	۲	۲۶		۱۱		۱۴		۴۷				۲۷	شرف قمر
[illegible]	۱۳	۲۱	۳	[illegible]		۱۲								۲۸	[illegible]

(۱۱)

پــــازار	۱٤	۲۲	٤	۲۸	۲ ۱۳	۷ ۱٥	۹ ٤۷	۱ ۳۳	۲۹۱۲	تسدیس قر بمشتری
پازار ایرتسی	۱٥	۲۳	٥	۲۹	۱٤				۳۰	ابتداء ریح شمالی
صــــالی	۱٦	۲٤	٦	۳۰	۱٥	۱٦			۳۱	تربیع قر بمشتری
چهارشنبه	۱۷	۲٥	۷	۳۱	۱٦				۳۲	
پنجشنبه	۱۸	۲٦	۸	۳۲	۱۷	۱۷				تسدیس قر بزحل
جمعه	۱۹	۲۷	۹	۳۳	۱۸				۳۳	اخر سقوط اوراق
جمعه ایرتسی	۲۰	۲۸	۱۰	۳٤	۱۹					قیش فورتنه سی
پــــازار	۲۱	۲۹	۱۱	۳٥	۲۰	۱۸			۳٤	قران قر بمریخ
پازار ایرتسی	۲۲	۳۰	۱۲	ر				۳٤	۳٥	مقابلهٔ قر بمشتری
صــــالی	۲۳	۱	۱۳	۳۷	۲۱	۱۹				کانون اول
چهارشنبه	۲٤	۲	۱٤	۳۸				۳٥	۳٦	
پنجشنبه	۲٥	۳	۱٥	۳۹						
جمعه	۲٦	٤	۱٦	٤۰	۲۲		٤۸		۳۷	قران قر بزهره
جمعه ایرتسی	۲۷	٥	۱۷	٤۱						تسدیس قر بزحل
پــــازار	۲۸	٦	۱۸	ر		۲۰			۳۸	فورتنه
پازار ایرتسی	۲۹	۷	۱۹	٤۳	۲۳					شب یلدا
صــــالی	۳۰	۸	۲۰	٤٤						

اسبوع	شهور: جماذالاخر	شهور: كانون اول رومى	شهور: افرنجى	روز قاسم	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقيقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقيقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقيقه	عشا: ساعت	عشا: دقيقه	امساك: ساعت	امساك: دقيقه	مواسم
چهارشنبه	١	٩	٢١	٤٥	٢	٢٣	٧	٢٠	٩	٤٨	١	٣٥	١٢	٣٨	تحويل شمس بجدى
پنجشنبه	٢	١٠	٢٢	٤٦											اربعين
جمعه	٣	١١	٢٣	٤٧											تحويل زهره بقوس
جمعه ايرتسى	٤	١٢	٢٤	٤٨											اخر شب يلدا
پازار	٥	١٣	٢٥	٤٩								٣٤			
پازار ايرتسى	٦	١٤	٢٦	٥٠		٢٢								٣٧	
صالى	٧	١٥	٢٧	٥١				١٩							
چهارشنبه	٨	١٦	٢٨	٥٢		٢١									قران قمر بمريخ
پنجشنبه	٩	١٧	٢٩	٥٣										٣٦	قران قمر بمشترى
جمعه	١٠	١٨	٣٠	٥٤		٢٠		١٨		٤٧					تحويل مريخ بحمل
جمعه ايرتسى	١١	١٩	٣١	٥٥											مقابلهٔ قمر بزهره
پازار	١٢	٢٠	١	ق ل		١٩		١٧						٣٥	رأس سنه ١٨٩٣ كانون
پازار ايرتسى	١٣	٢١	٢	٥٧											ثانى

صالی	۱۴	۲۲	۳	۵۸	۲	۱۸	۷	۱۶	۹	۴۷	۱	۳۴	۱۲	۳۴	تربیع شمس بزحل
چهارشنبه	۱۵	۲۳	۴	۵۹		۱۷								۳۳	
پنجشنبه	۱۶	۲۴	۵	۶۰		۱۶								۳۲	زمهریر فورتنه‌سی
جمعه	۱۷	۲۵	۶	راو		۱۵		۱۵						۳۱	
جمعه ایرتسی	۱۸	۲۶	۷	راو		۱۴								۳۰	تربیع قمر بزهره
بازار	۱۹	۲۷	۸	۶۳		۱۳		۱۴						۲۹	میلاد عیسی علیه السلام
بازار ایرتسی	۲۰	۲۸	۹	۶۴		۱۲								۲۸	اشتداد البرد
صالی	۲۱	۲۹	۱۰	۶۵		۱۱								۲۷	مقابله قمر بمشتری
چهارشنبه	۲۲	۳۰	۱۱	۶۶		۱۰		۱۳						۲۶	تسدیس قمر بزهره
پنجشنبه	۲۳	۳۱	۱۲	۶۷						۴۶				۲۵	تحویل عطارد بجدی
جمعه	۲۴	۱	۱۳	راو		۹		۱۲				۳۳		۲۴	مقابله مریخ بزحل
جمعه ایرتسی	۲۵	۲	۱۴	۶۹		۸								۲۳	رأس سنة میلاد کانون ثانی
بازار	۲۶	۳	۱۵	۷۰		۷		۱۱						۲۲	تسدیس قمر بزحل
بازار ایرتسی	۲۷	۴	۱۶	۷۱		۵								۲۱	تحویل زهره بجدی
صالی	۲۸	۵	۱۷	۷۲		۳		۱۰						۱۹	قران قمر بعطارد
چهارشنبه	۲۹	۶	۱۸	راو		۲		۹						۱۸	القاء الصلب فی الماء

هفته	شهور: رجب شریف	کانون ثانی رومی	افرنجی	روز قسم	طلوع آفتاب: ساعت	دقیقه	ظهر: ساعت	دقیقه	عصر اول: ساعت	دقیقه	هفتا: ساعت	دقیقه	امساک: ساعت	دقیقه	مواسم
پنجشنبه	۱	۷	۱۹	۷۴	۱	۵۸	۷	۷	۹	۴۵	۱	۳۲	۱۲	۱۵	
جمعه	۲	۸	۲۰	۷۵		۵۶								۱۳	اله ارغایب
جمعه ایرتسی	۳	۹	۲۱	۷۶		۵۵		۶						۱۲	تحویل شمس بدلو
پازار	۴	۱۰	۲۲	۷۷		۵۳		۵				۳۱		۱۱	تسدیس قر بزهره
پازار ایرتسی	۵	۱۱	۲۳	۷۸		۵۱		۴						۱۰	قران قر بزحل
صالی	۶	۱۲	۲۴	۷۹		۴۹		۳						۸	رجعت عطارد
چهارشنبه	۷	۱۳	۲۵	۸۰		۴۷		۲		۴۴				۷	قران قر بمشتری
پنجشنبه	۸	۱۴	۲۶	۸۱		۴۵		۱						۵	قران مریخ بمشتری
جمعه	۹	۱۵	۲۷	۸۲		۴۳		۰						۳	شدت سرما
جمعه ایرتسی	۱۰	۱۶	۲۸	۸۳		۴۱		۵۹						۱	فورتنه
پازار	۱۱	۱۷	۲۹	ر		۳۹	۶	۵۸					۱۱	۵۹	تحویل عطارد بدلو
پازار ایرتسی	۱۲	۱۸	۳۰	ر		۳۷		۵۷		۴۳				۵۷	
صالی	۱۳	۱۹	۳۱	۸۶		۳۵		۵۶						۵۵	اول خمسین

چهارشنبه	١٤	٢٠	١	٨٧	١	٣٣	٦	٥٥	٩	٤٣	١	٣١	١١	٥٣	شباط افرنجی
پنجشنبه	١٥	٢١	٢	٨٨		٣١		٥٤						٥١	تثلیث شمس بزحل
جمعه	١٦	٢٢	٣	٨٩		٢٩		٥٣		٤٢				٤٩	تثلیث قمر بزهره
جمعه ایرتسی	١٧	٢٣	٤	٩٠		٢٧		٥١						٤٧	غایت قوت سرما
پازار	١٨	٢٤	٥	٩١		٢٥		٤٩						٤٥	مقابلهٔ بمشتری
پازار ایرتسی	١٩	٢٥	٦	ر		٢٣		٤٧				٣٠		٤٣	
صالی	٢٠	٢٦	٧	٩٣		٢١		٤٦						٤١	تحویل زهره بدلو
چهارشنبه	٢١	٢٧	٨	٩٤		١٩		٤٥						٣٩	تسدیس شمس بمشتری
پنجشنبه	٢٢	٢٨	٩	٩٥		١٧		٤٤						٣٧	
جمعه	٢٣	٢٩	١٠	٩٦		١٥		٤٣		٤١				٣٥	تسدیس قمر بعطارد
جمعه ایرتسی	٢٤	٣٠	١١	ر		١٣		٤٢				٢٩		٣٣	تحویل مریخ بثور
پازار	٢٥	٣١	١٢	٩٨		١١		٤١						٣١	لیلهٔ معراج النبی صلعم
پازار ایرتسی	٢٦	١	١٣	٩٩		٩		٤٠						٢٩	شباط رومی
صالی	٢٧	٢	١٤	١٠٠		٦		٣٩		٤٠				٢٧	
چهارشنبه	٢٨	٣	١٥	١٠١		٤		٣٨				٢٨		٢٥	
پنجشنبه	٢٩	٤	١٦	١٠٢		٢		٣٧							قران قمر بعطارد
جمعه	٣٠	٥	١٧	١٠٣				٣٦							

اسبوع	شهور: شعبان شریف	شهور: شباط رومی	شهور: شباط افرنجی	روز قاسم	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	عشا: ساعت	عشا: دقیقه	امساك: ساعت	امساك: دقیقه	مواسم
جمعه ایرتسی	١	٦	١٨	١٠٤	١٢	٥٩	٦	٣٧	٩	٣٩	١	٢٨	١١	٢١	تحویل شمس بحوت
پازار	٢	٧	١٩	١٠٥		٥٧		٣٦						١٩	جمرهٔ اولی
پازار ایرتسی	٣	٨	٢٠	١٠٦		٥٥		٣٥						١٧	اخر غرس اشجار
صالی	٤	٩	٢١	١٠٧		٥٢		٣٤		٣٨				١٥	شرف قمر
چهارشنبه	٥	١٠	٢٢	ر		٥٠		٣٣						١٢	
پنجشنبه	٦	١١	٢٣	١٠٩		٤٨		٣١						١٠	
جمعه	٧	١٢	٢٤	١١٠		٤٦		٣٠		٣٧				٨	تسدیس قمر بزهره
جمعه ایرتسی	٨	١٣	٢٥	١١١		٤٣		٢٩						٦	جمرهٔ ثانیه امدین لقلق
پازار	٩	١٤	٢٦	١١٢		٤١		٢٨						٢	تسدیس قمر بمریخ
پازار ایرتسی	١٠	١٥	٢٧	١١٣		٣٩		٢٧		٣٦				١	تربیع اقمر بمشتری
صالی	١١	١٦	٢٨	١١٤		٣٦		٢٥					١٠	٥٩	انکسار سرما
چهارشنبه	١٢	١٧	١	١١٥		٣٣		٢٤						٥٧	مارت افرنجی
پنجشنبه	١٣	١٨	٢	١١٦		٣١		٢٣		٣٥				٥٤	

جمعه	١٤	١٩	٣	١١٧	١٢	٢٨	٦	٢٢	٩	٣٥	١	٢٩	١٠	٤٩	جمرهٔ ثالثه
جمعه ایرتسی	١٥	٢٠	٤	١١٨		٢٦		٢٠		٣٤				٤٧	لیلهٔ برات
پازار	١٦	٢١	٥	١١٩		٢٣		١٩						٤٥	ولادت همایون *
پازار ایرتسی	١٧	٢٢	٦	١٢٠		٢١		١٨		٣٣				٤٣	تحویل زهره بحوت
صالی	١٨	٢٣	٧	١٢١		١٨		١٦						٤٠	جریان ماه اشجار
چهارشنبه	١٩	٢٤	٨	١٢٢		١٦		١٥		٣٢				٣٨	مقابلهٔ قمر بمریخ
پنجشنبه	٢٠	٢٥	٩	١٢٣		١٣		١٤		٣١		٢٧		٣٦	قلم آشیسی زمانی
جمعه	٢١	٢٦	١٠	١٢٤		١١		١٣						٣٣	اول برد عجوز
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٧	١١	١٢٥		٨		١١						٣١	تثلیث قمر بمشتری
پازار	٢٣	٢٨	١٢	١٢٦		٥		١٠						٢٩	
پازار ایرتسی	٢٤	١	١٣	١٢٧		٢		٩						٢٦	مارت رومی رأس سنهٔ
صالی	٢٥	٢	١٤	١٢٨	١١	٠٠		٨		٣٠				٢٤	مالیه ١٣٠٩
چهارشنبه	٢٦	٣	١٥	١٢٩		٥٧		٧						٢١	
پنجشنبه	٢٧	٤	١٦	١٣٠		٥٥		٥		٢٩				١٩	قران قمر بزهره
جمعه	٢٨	٥	١٧	١٣١		٥٢		٤						١٧	امدن قرلنغج
جمعه ایرتسی	٢٩	٦	١٨	١٣٢		٥٠		٣		٢٨				١٥	شرف قمر

اسبوع	شهور: رمضان المبارك	شهور: رومی	شهور: افرنجی	روز قاسم	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	عشا: ساعت	عشا: دقیقه	امساك: ساعت	امساك: دقیقه	مواسم
پازار	١	٦	١٨	١٣٣	١١	٤٩	٦	٢	٩	٢٩	١	٢٧	١٠	١١	
پازارایرتسی	٢	٧	١٩	١٣٤		٤٧		١		٢٨				٩	
صالی	٣	٨	٢٠	١٣٥				٠٠						٦	اول موسم بهار
چهارشنبه	٤	٩	٢١	١٣٦		٤١	٥	٥٩		٢٧				٤	نوروز سلطانی
پنجشنبه	٥	١٠	٢٢	١٣٧		٣٩		٥٨				٢٨		١	
جمعه	٦	١١	٢٣	١٣٨		٣٦		٥٧		٢٦			٩	٥٩	
جمعه ایرتسی	٧	١٢	٢٤	١٣٩		٣٤		٥٦						٥٧	
پازار	٨	١٣	٢٥	١٤٠		٣١		٥٤		٢٥				٥٤	
پازارایرتسی	٩	١٤	٢٦	١٤١		٢٩		٥٣						٥١	
صالی	١٠	١٥	٢٧	١٤٢		٢٦		٥٢		٢٤				٤٩	امدن چیلاق
چهارشنبه	١١	١٦	٢٨	١٤٣		٢٣		٥١						٤٦	اول شرب مسهل
پنجشنبه	١٢	١٧	٢٩	١٤٤		٢١		٥٠		٢٣		٢٩		٤٤	قرلنغج فورتنه سی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]				[illegible]	

جمعه ایرتسی	۱۴	۱۹	۳۱	۱۴۶	۱۱	۱۷	۵	۴۷	۹	۲۲	۱	۲۹	۹	۳۹	انکشاف ازهار
بازار	۱۵	۲۰	۱	۱۴۷		۱۴		۴۶		۲۱				۳۶	زیارت خرقهٔ شریف
بازار ایرتسی	۱۶	۲۱	۲	۱۴۸		۱۲								۳۳	
صالی	۱۷	۲۲	۳	۱۴۹		۱۰		۴۴		۲۰				۳۰	
چهارشنبه	۱۸	۲۳	۴	۱۵۰		۷		۴۳		۱۹		۳۰		۲۷	فریاد هندلیب
پنجشنبه	۱۹	۲۴	۵	۱۵۱		۵		۴۲						۲۵	
جمعه	۲۰	۲۵	۶	۱۵۲		۳		۴۰		۱۸				۲۱	نوروز خوارزم شاه
جمعه ایرتسی	۲۱	۲۶	۷	۱۵۳		۰		۳۹						۱۹	
بازار	۲۲	۲۷	۸	۱۵۴	۱۰	۵۸		۳۸		۱۷		۳۱		۱۶	
بازار ایرتسی	۲۳	۲۸	۹	۱۵۵		۵۵		۳۷						۱۳	
صالی	۲۴	۲۹	۱۰	۱۵۶		۵۳		۳۶		۱۶				۱۰	
چهارشنبه	۲۵	۳۰	۱۱	۱۵۷		۵۰		۳۴		۱۵				۸	
پنجشنبه	۲۶	۳۱	۱۲	۱۵۸		۴۸		۳۳		۱۴				۵	
جمعه	۲۷	۱	۱۳	۱۵۹		۴۶		۳۱		۱۳		۳۲		۳	لیلهٔ قدر نیسان رومی
جمعه ایرتسی	۲۸	۲	۱۴	۱۶۰		۴۴		۳۰						۰۰	اول موسم لاله
بازار	۲۹	۳	۱۵	۱۶۱		۴۱		۲۹		۱۲			۸	۵۷	
بازار ایرتسی	۳۰	۴	۱۶	۱۶۲										۵۴	

اسبوع	شهور: شوال المکرم	شهور: رومی	شهور: افرنجی	روز قاسم	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	هفتا: ساعت	هفتا: دقیقه	امساک: ساعت	امساک: دقیقه	مواسم
بازار ایرتسی	۱	۵	۱۷	۱۶۲	۱۰	۳۹	۵	۲۸	۹	۱۱	۱	۳۲	۸	۵۱	صلاة عید فطر
صالی	۲	۶	۱۸	۱۶۳		۳۷		۲۷		۱۰		۳۳		۴۸	
چهارشنبه	۳	۷	۱۹	۱۶۴		۳۵								۴۶	ستة ثور
پنجشنبه	۴	۸	۲۰	۱۶۵		۳۳		۲۵		۹				۴۳	
جمعه	۵	۹	۲۱	۱۶۶		۳۰		۲۴						۴۱	
جمعه ایرتسی	۶	۱۰	۲۲	۱۶۷		۲۸		۲۳		۸				۳۸	
بازار	۷	۱۱	۲۳	۱۶۸		۲۶		۲۲				۳۴		۳۶	باغ اوغله زمانی
بازار ایرتسی	۸	۱۲	۲۴	۱۶۹		۲۳		۲۱		۷				۳۱	
صالی	۹	۱۳	۲۵	۱۷۰		۲۱						۳۵		۲۹	
چهارشنبه	۱۰	۱۴	۲۶	۱۷۱		۱۹		۱۹						۲۷	آخر صتة ثور
پنجشنبه	۱۱	۱۵	۲۷	۱۷۲		۱۷		۱۸		۶		۳۶		۲۵	
جمعه	۱۲	۱۶	۲۸	۱۷۳		۱۵		۱۷						۲۳	
	۱۳	۱۷	۲۹	۱۷۴		۱۳		۱۶		۵				۲۱	

پـــازار	١٤	١٨	٣٠	١٧٥	١٠ ١٢	٥ ١٥	٩ ٥	١ ٣٧	٨ ١٩	
بازارایرتسی	١٥	١٩	١	١٧٦	١٠	١٤	٤		١٦	مایس افرنجی
صـــالی	١٦	٢٠	٢	١٧٧	٨	١٣		٣٨	١٤	ازدیاد فرات
چهارشنبه	١٧	٢١	٣	١٧٨	٦	١٢	٣		١٢	
پنجشنبه	١٨	٢٢	٤	١٧٩	٤	١١	٢		١٠	
جمعه	١٩	٢٣	٥	١٨٠	١	١٠	١	٣٩	٧	
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٤	٦	٢	٥٩	٩	٠٠		٥	روزخضر
پـــازار	٢١	٢٥	٧	٣	٩ ٥٧	٧	٨ ٥٩		٢	
بازارایرتسی	٢٢	٢٦	٨	٤	٥٥	٦	٥٨		٠٠	
صـــالی	٢٣	٢٧	٩	٥	٥٢	٤	٥٧		٧ ٥٨	
چهارشنبه	٢٤	٢٨	١٠	٦	٥٠	٣	٥٦	٤٠	٥٥	
پنجشنبه	٢٥	٢٩	١١	٧	٤٨	٢			٥٣	
جمعه	٢٦	٣٠	١٢	٨	٤٦	١	٥٥	٤١	٥٠	
جمعه ایرتسی	٢٧	١	١٣	٩	٤٣		٥٤		٤٨	مایس رومی
پـــازار	٢٨	٢	١٤	١٠	٤١			٤٢	٤٦	
بازارایرتسی	٢٩	٣	١٥	١١	٣٩	٤ ٥٩	٥٣			

اسابیع	شهور: ذی القعده	شهور: روی	شهور: افرنجی	روز خضر	ساعت طلوع آفتاب: دقیقه	ساعت ظهر: دقیقه	ساعت عصر اول: دقیقه	ساعت مغرب: دقیقه	ساعت عشا: دقیقه	مواسم
صالی	۱	٤	۱٦	۱۳	۹ ۳۷	٤ ۵۸	۸ ۵۳	۱ ٤۳	۷ ٤۳	
چهارشنبه	۲	۵	۱۷	۱٤	۳۵		۵۲		٤۱	
پنجشنبه	۳	٦	۱۸	۱۵	۳۳	۵۷	۵۱	٤۲	۳۸	
جمعه	٤	۷	۱۹	۱٦	۳۲	۵٦	۵۰	٤۵	۳٦	فوقولیه فورتنه‌سی
جمعه ارتسی	۵	۸	۲۰	۱۷	۳۰	۵۵	٤۹		۳٤	
پازار	٦	۹	۲۱	۱۸	۲۹	۵۳	٤۸		۳۱	
پازار ارتسی	۷	۱۰	۲۲	۱۹	۲۷	۵۲	٤۷	٤٦	۲۹	
صالی	۸	۱۱	۲۳	۲۰	۲٦	۵۱	٤٦		۲٦	
چهارشنبه	۹	۱۲	۲٤	۲۱	۲٤	۵۰		٤۷	۲٤	اولکر فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱۰	۱۳	۲۵	۲۲	۲۳	٤۹	٤۵		۲۲	نقصان ماء ارض
جمعه	۱۱	۱٤	۲٦	۲۳	۲۱	٤۸			۲۰	
جمعه ارتسی	۱۲	۱۵	۲۷	۲٤	۲۰		٤٤	٤۸	۱۹	
پازار	۱۳	۱٦	۲۸	۲۵	۱۹	٤۷	۰		۱۷	تغیر ماء نیل

پازارایرتسی	١٤	١٧	٢٩	٢٦	٩	١٧	٤	٤٦	٨	٤٣	١	٤٨	٧	١٥	قیاق ملتی فورتنه‌سی
صالی	١٥	١٨	٣٠	٢٧		١٦		٤٥						١٣	
چهارشنبه	١٦	١٩	٣١	٢٨		١٤				٤٢		٤٩		١١	
پنجشنبه	١٧	٢٠	١	٢٩		١٣		٤٤		٤١					حزیران افرنجی
جمعه	١٨	٢١	٢	٣٠		١٢								٩	
جمعه ایرتسی	١٩	٢٢	٣	٣١		١١		٤٣		٤٠		٥٠		٨	
پازار	٢٠	٢٣	٤	٣٢		١٠								٧	موسم حصار
پازارایرتسی	٢١	٢٤	٥	٣٣						٣٩				٥	
صالی	٢٢	٢٥	٦	٣٤				٤٢				٥١		٤	
چهارشنبه	٢٣	٢٦	٧	٣٥		٩								٣	
پنجشنبه	٢٤	٢٧	٨	٣٦						٣٨				٢	موسم گل
جمعه	٢٥	٢٨	٩	٣٧											
جمعه ایرتسی	٢٦	٢٩	١٠	٣٨		٨		٤١						١	فورتنه
پازار	٢٧	٣٠	١١	٣٩						٣٧				٠٠	
پازارایرتسی	٢٨	٣١	١٢	٤٠		٧							٦	٥٩	
صالی	٢٩	١	١٣	٤١				٤٠							حزیران رومی
چهارشنبه	٣٠	٢	١٤	٤٢								٥٢		٥٨	

اسبوع	شهور: ذی الحجه	شهور: رومی	شهور: افرنجی	روز خضر	طلوع آفتاب: ساعت	طلوع آفتاب: دقیقه	ظهر: ساعت	ظهر: دقیقه	عصر اول: ساعت	عصر اول: دقیقه	عشا: ساعت	عشا: دقیقه	امساك: ساعت	امساك: دقیقه	مواسم
پنجشنبه	١	٣	١٥	٤٣	٩	٥	٤	٤٠	٨	٣٧	١	٥٣	٦	٥٨	ذرع کره ویز
جمعه	٢	٤	١٦	٤٤						٣٦					وزیدن باد شمال
جمعه ایرتسی	٣	٥	١٧	٤٥											
پازار	٤	٦	١٨	٤٦										٥٧	
پازار ایرتسی	٥	٧	١٩	٤٧											سقوط نقطهٔ نیل
صالی	٦	٨	٢٠	٤٨											ذرع خاوج
چهارشنبه	٧	٩	٢١	٤٩											
پنجشنبه	٨	١٠	٢٢	٥٠										٥٦	ذرع لحنه
جمعه	٩	١١	٢٣	٥١											
جمعه ایرتسی	١٠	١٢	٢٤	٥٢											کون دونمی فورتنه سی
پازار	١١	١٣	٢٥	٥٣											اول فصل صیف
پازار ایرتسی	١٢	١٤	٢٦	٥٤		٦									یپراق اشی زمانی
صالی	١٣	١٥	٢٧	٥٥											

چهارشنبه	١٤	١٦	٢٨	٥٦	٩	٦	٤	٤٠	٨	٣٦	١	٥٣	٦	٥٧	
پنجشنبه	١٥	١٧	٢٩	٥٧											
جمعه	١٦	١٨	٣٠	٥٨		٧		٤١		٣٧				٥٨	
جمعه ایرتسی	١٧	١٩	١	٥٩								٥٢			تموز افرنجی
پازار	١٨	٢٠	٢	٦٠									٦	٥٩	
پازارایرتسی	١٩	٢١	٣	٦١		٨								٠٠	اول بادسموم
صالی	٢٠	٢٢	٤	٦٢										١	
چهارشنبه	٢١	٢٣	٥	٦٣		٩		٤٢		٣٨					
پنجشنبه	٢٢	٢٤	٦	٦٤										٢	
جمعه	٢٣	٢٥	٧	٦٥		١٠						٥١		٣	آتش کیجه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٤	٢٦	٨	٦٦		١١								٤	زرع زعفران
پازار	٢٥	٢٧	٩	٦٧		١٢				٣٩				٥	آخر ریاح بواری
پازارایرتسی	٢٦	٢٨	١٠	٢٨		١٣		٤٣						٦	
صالی	٢٧	٢٩	١١	٦٩		١٤								٧	
چهارشنبه	٢٨	٣٠	١٢	٧٠		١٥		٤٤		٤٠				٩	
پنجشنبه	٢٩	١	١٣	٧١		١٦		٤٥						١٠	تموز رومی
جمعه	٣٠	٢	١٤	٧٢		١٨		٤٦	٨	٤١		٥٠		١٢	

غره نامهٔ عربی

عربی آینك غره‌سی قنغی کون اولدیغی بیانمك مراد اولندیغی حالده آی جدولنده اولان رقمی سنه جدولنده اولان رقمه ضم ایدوب یومیهٔ جدولنده بولنان رقمه نظر اولنه

٤	٧	٣	٥	٤	٦	٢	٤	٧	٣	٥	٤	٦	٢	٤	٧	٣	٥	٢	٤	١	٢
٧	٢	٣	٦	١	٢	٤	٥	٧	١	٣	٦	٤	٢	٥	٧	٣	٦	١	٤	٢	٥
٧	٢	٣	٦	١	٢	٤	٥	٧	١	٣	٦	٤	٢	٥	٧	٣	٦	١	٤	٢	٥

محرم	صفر	ربیع الاول	ربیع الآخر	جمادی الاول	جمادی الآخر	رجب	شعبان	رمضان	شوال	ذی القعده	ذی الحجه
٧	٢	٣	٥	٦	١	٢	٤	٥	٧	١	٣

یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧
٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤

رومی آینك ابتدای قنغی کونه تصادف ایتدیکی بیلنمك مراد اولندیغی حالده آی جدولنده اولان رقمی سنه جدولنده کی رقمه ضم ایدوب ویرمیه جدولنه نظر اولنه

٣	٥	٦	٧	١	٣	٤	٥	٦	١	٢	٣	٤	٦	١	٢	٤	٥	٧	٢	٣	٤
٤	٣	٥	٦	٧	١	٢	٣	٤	٦	١	٢	٣	٥	٦	٧	١	٢	٤	٥	٦	٧
مارت	نیسان	مایس	حزیران	تموز	اغستوس	ایلول	تشرین اول	تشرین ثانی	کانون اول	کانون ثانی	شباط
٥	١	٣	٦	١	٤	٧	٢	٥	٧	٣	٦

پازار ایرتسی	صالی	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	جمعه ایرتسی	پازار
٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨
٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥

(وجه تسمیهٔ اسامیٔ شهور)

(محرم) — ازمنهٔ سابقه‌ده عربلر درت آیدن عبارت اولان اشهر حرمك اوچنجیسی بو آی اولمغی اوزره محرم دیدیلر .

(صفر) — اوائلده ظهور ایدن بزوبا علتی عربستان خلقنك بوزلرینی بو آیده صرارتوب صولدیردیغی ایچون صفر دینلمشدر .

(ربیع الاول) — (ربیع الاخر) — زمان تسمیه‌لری موسم بهاره تصادف ایلمش اولمسیله بالاده کی اسملری المشدر .

(جمادی الاول) — (جمادی الاخر) — تسمیه‌لری وقت قیشین صولمك طوکدیغی زمانه تصادف ایتمسیله جماد تسمیه اولنمشدر .

(رجب) — شهور حرمك دردنجیسیدر عربلرك بو آیه عظیم حرمتلری اولدیغندن رجب نامنی ویردیلر

(شعبان) — اوائلده عربلرك شعبه شعبه اوله‌رق غوغا ایلدکلری بر آی اولمسیله شعبان دیمشدر .

(رمضان) — اوائلده عربلرك اسماء شهوری وضع ایتدکلرنده اورته‌لق موسم صیفك الك حرارتلی وقتنه تصادف ایلمسیله بوده او معنایه دلالت ایدن رمضان نامنی المشدر .

(شوال) — بوآیده دوه‌لر شول اذنابنی یعنی قویروقلرینی قالدیروب کبه‌لکلرینی اعلان ایتدکلرندن اکا نسبة شوال اطلاق اولنمشدر ٠

(ذی‌القعده) — اشهر حرمك برنجیسیدر بوآیده عربلر قعودیعنی مقاتله‌دن اجتناب ایلدکلرندن ذی‌القعده دینلدی ٠

(ذی‌الحجه) — اشهر حرمك ایکنجیسیدر حین تسمیه‌سنده موسم حج اولدیغندن ذی‌الحجه دینلدی ٠

روزکارلرك سرعت وقوتی

اسامیٔ روزکار	بر مترو مربع سطحه مقاومتی	بهر ثانیه قطع ایلدیکی مترو	بهر ساعتده قص ایلدیکی مترو
پك خفیف روزکار	٣٦٤ ٠٠	٣,٥٠	١,٠٩٨
فریش	٤,٤٧٣	٨,١٠	٢١,٩٦
برآز زیاده فریش	١٠,٠٨٩	٩,١٥	٣٢,٩٤
فوتلی روزکار	٢٢,٠١٨	٢٥,٢٥	٥٤,٩٠
سردجه	٥٤,٩١٤	٢١,٣٥	٨٦,٨٦
فورتنه	٧١,٧٣٦	٢٤,٤٠	٨٧,٨٤
سرد فورتنه	١١٢٠,٧٢	٣٠,٠٥	١٠٨,١٨
بورا	١٦١,٣٣٧	٣٦,١٥	١٣٠,١٤
ابنیه واغاجلری هدم ایدن بورا	٢٥١,٠٨٧	٤٥,٣٠	١٥٣,٠٨

بعض برودت وحرارت درجه‌لری

برودت	
٦٥	اقطار قطبیه ده حس اولنان درجهٔ برودت
٣٧,٩	تیرابك درجهٔ انجمادی
٣٣,٧٥	سركه‌نك « «
٢١,٦٦	عرقك « «
٧,٥٠	انهار و مركب و شرابك انجمادی
٣,٨٨	جیوه‌نك درجهٔ انجمادی

حرارت	
صفر	بوزك درجهٔ ذوبانی
٤	صویك نهایت درجه ثقلت اضافیه‌سی
١٦,٢٥	نباتاته مقتضی درجهٔ حرارت
١٩,٣٧	یاغك اریمه‌سی
٠٢٥,٥	خط استواده سطح دریاده حرارت وسطی
٠٣٦,٩	دم صبیانك حرارتی
١٠٠	صویك غلیانی
١٠٩,١	باقرك ذوبانی
٠٠٣٧	قارلرك درجهٔ ذوبانی
٠٠١٠	طوپراق و منبعلرك حرارت وسطیه‌سی

برودت	
٣٧,٤	زاج یاغنك درجهٔ انجمادی
٣٤,٣٧	حیوانده سودك « «
٣١,٣٥	قطب شمالینك درجهٔ برودت وسطیسی
٧,٥٠	لوندره‌نك عادی درجهٔ برودتی
«	بادم یاغنك و سودك درجهٔ انجمادی

حرارت	
١٧,١٩	لیمونائده مقتضی درجهٔ حرارت
٢١,٢٥	خسته اوطه‌سنك « «
٢٦,٢٥	اوزوملرك كمالی
٠٣٦,٦	اوروپالولرك حرارت دملری
٠٣٧,٢	سیاه عربلردمنك حرارتی
١٠٢,٢	كوشك ذوبانی
١١٠,٢	التونك «
١٥٣,٠	ذوكه تیمورك ذوبانی
١٨١,٥	البومینیوم معدننك ذوبانی كورگانی ابو برفرونك درجهٔ حرارتنه مساویدر
١٧٦,١	حرارت شمس ایله الماسك دخی احتراقه باشلادیغی درجه در

بعض ایام ولیالئ مبارکه ومشهوره‌نك مصارف اولدیغی تاریخلر

١٧	محرم	قدوم اصحاب الفیل
٢٢	»	وفات موسی بن جعفر وامام زین العابدین
١٠	صفر	دخول رأس الحسین بدمشق
١٦	»	مرض النبی علیه السلام
٢٤	»	خروج النبی من الغار
٢٧	»	وفات محمد الباقر
١	ربیع الاول	هجرت النبی بمدینه
٤	»	خلافت حضرت صدیق
٨	»	قدوم النبی الی المدینه
١٠	»	تزوج النبی با خدیجة الکبری
١٢	»	ولادت سعادت غایات حضرت نبوی
٢٤	»	فیضان اتنور بالکوفه
١٠	ربیع الاخر	وفات آمنه وتقدیر فرض صلاة
١٥	»	اول دولت العباسیه
١٨	»	قتل کسرا
١	جمادی الاول	ولادت زین العابدین وشهادت ابن الزبیر
٢٨	»	وفات فاطمة الزهرا
٨	جمادی الاخر	وفات حضرت صدیق
٩	»	خلافت حضرت فاروق و ولادت جعفر طیار
١٥	»	تجدید ابن الزبیر الکعبه
٢٠	»	ولادت فاطمة الزهرا
٣	رجب	لیلهٔ شریفهٔ رغائب
٢٧	»	لیلهٔ معراج
١١	شعبان	جلوس همایون حضرت پادشاهی
١٣	»	ولادت حضرت علی

۱۵	شعبان	لیلهٔ برات و ولادت حضرت حسین
۱۶	»	ولادت همایون حضرت پادشاهی
۱۸	»	وفات جعفر صادق
۸	رمضان	ولادت » »
۱۵	»	زیارت خرقهٔ سعادت
۱۲	»	دخول النبی باسیدة العایشهٔ
۱۶	»	غزوة بدر
۲۱	»	فتح مکه وشهادت حضرت علی
۲۶	»	نزول الفرقان
۲۷	»	لیلهٔ مبارکهٔ قدر
۱۲	شوال	غزوة الطائف
۱۴	»	وقعهٔ احد
۱۵	»	وفات ابی طالب
۱۸	»	» ابراهیم بن النبی صلعم
۱	ذی القعده	خطابت فاطمه بحضرت علی کرم الله وجههٔ وشق البحر لموسی علیه السلام
۱	ذی الحجه	مولد ابراهیم خلیل الله
۷	»	المزدلفه
۸	»	یوم الترویه
۹	»	یوم العرفه والوقوف علی الجبل
۱۳	»	آخر ایام التشریق
۱۴	»	نزول هل آتی
۱۷	»	شهادت حضرت عثمان
۲۶	»	» » عمر
۲۷	»	خلافت حضرت عثمان

رضی الله عنهما

﴿ بدایت ظهور اسلامدنبرو مرکز خلافت کبرا اولمق شرفنی ﴾
﴿ احراز ایدن شهرلر ﴾

مدینهٔ منوره کوفه شام انبار (١) هاشمیه (٢) بغداد
سرمن رأی (٣) هارونیه (٤) دفعهٔ ثانیه بغداد تونس
مصر القاهره استانبول

(١) فرات نهری ساحلنده بلاد قدیمهٔ عراقیه‌دندر بوراسنی خلفای عباسیه‌نك برنجیسی اولان سفاح مرکز خلافت اینمشیدی .

(٢) هاشمیه حوالی عراقده خرابه‌در .

(٣) بین‌الانام سامرا دینلور دجله صوبی اوزرنده و بغدادله تکرتب ارهسنده‌در بونی ٢٢١ ده خلیفه معتصم بنا ایدوك اورانه اقامت واجرای حکم خلافت ایلشدر شمدی خرابه‌زاردر .

(٤) حوالیٔ عراقیه‌دندر .

بعض تواريخ

١٨٣٣٧٨	كفايه قولى اوزره	خلقت عالمدن ميلاده قدر
١٨٣١٠٢	الغ بك «	
١٨١١٣٦	مورخين «	
٦٩٨٤	انفو نيسنلر قولنجه	خلقت آدمدن ميلاده قدر
٥٧٠٤	قسطنطنيه لى نيسافور قولنجه	
٥٦٢٤	اسكندريه لى قلمان قولنجه	
٥٦١٥	انطاكيه لى تئوفيل «	
٥٥٩٤	ملك مؤيد وكاتب چلبى «	
٥٣٤٥	اوروپا جمهور مورخينى «	
٥٣٢٨	مورخين عرب «	
٥١٩٦	يهودى فدون «	
٤٩٦٣	جمهور مورخين «	
٤٨٣٢	وبانه لى آدون «	

مختلف حساب وذهابه كوره تواريخ مشهوره

٧٥٩٤	قسطنطنيه لى مورخ نيسه فور قولنجه
٧٥١٧	اسكندريه لى مورخ قلمان «
٧٥٠٨	انطاكيه لى « تئوفيل «
٧٥٣٨	جمهور منجمينه كوره
٧٢٢١	مورخين عرب قولنجه
٧٠٨٩	مورخ يهودى فرودنك قولنجه
٦٨٥٤	جمهور مورخينه كوره
٦٧٥٦	سن بتوانك ميلادك قرن سادسنده وضع ايلديكى مذهب اربابنك زعمنجه

هبوط آدم عليه السلام

٦٦٠٦ ژولیدن ظنجه
٦٢٣١ کاتب چلبنك ذهابنه کوره } خلقت ادم علیه السلام
٥٦٥١ اخبار یهوده کوره

٥٢٤٥ هندالمورخین
٥١٥٩ عندالافرنج } طوفان
٤٩٩٦ عندالمنجمین

٤٩٩٣ تاریخ اصنام پرستان هند بوغانام معبودك تاریخیدر که : بهاردولتنك عهد تأسیسیدر
٤٩٩٠ تاریخ چینی یوسف جنیز قولنجه
٤٩٠٨ تاریخ ابراهیمی مشایخ مورخیندن بعضیسنجه مستعمل اولان تاریخدر که میلاد ابراهیم علیه السلامدن بدأ ایدر
٣٤٧٥ تاریخ الحکما مقرونك مصردن کله رك آتنه یی بنا ایلدیکندن بداءایدر
٢٦٦٨ اولیماد تاریخی یمه نك اصلاح ایلدیکی تاریخدر که اساطیر یونانیه نك بدایتندن معتبردر
٢٦٦٥ روما تاریخی روما قلعه سنك انقاضندن اکلاشلدیغنه کوره
٢٦٤١ « « مورخ مشهور وارون قولنجه روما بناسندن بری
٢٦٤٩ تاریخ بخت النصر
٢٦٧٢ روما جمهوریتی تاریخی
٢٢١٦ اسکندرك وفاتندن بری
٢٣٠٤ تاریخ سریانی یاخود سلفقوس تاریخی (انطاکیه نك بانیسی اولان سلفقوسك غزه طرفنده کی مظفریتندن بدأ ایدر
١٩٣٩ تاریخ رومی سه زارك (قیصر روم) وضعنجه
١٩٤١ اسپانیول تاریخی
١٩٢٠ اوغستوس تاریخی برنجی اوغستوس اوقتاودن
١٨٩٢ تاریخ میلاد

١٦٠٩ تاريخ قبطى دقيانوس نام روما ايمپراطورينك مصر لولرى تربيه ايچون اچديغى محاربه دن بدأ ايدر
١٣٤٠ تاريخ هجرى
١٣٠٨ سنهٔ شمسيهٔ ماليه سنه باشى مارت ابتداسيدر
١٢٧١ تاريخ هجرىٔ شمسى
١٢٦٢ تاريخ يزد جرد
٨١٥ « ملكى واضعى ملكشاه جلال الدين سلجوقيدر
٣٣٨ « الهى واضعى شاه اكبر هنديدر
١١٨ امريقانك تاريخ استقلال جمهوريسى
١٠١ فرانسه تاريخ جمهوريتى

﴿ زبرده محرر وقايع مشهوره تاريخلرى هجرت نبى عليه السلامدن ﴾
﴿ مقدم ومؤخر اولمق جهتيله ايكى قسمدر ﴾

هجرتدن مقدم
٦٢١٢ تقديم تواريخ اعتبارنجه خلقت ادم عليه السلام
٤٥٨٣ اوروپالولرك ضبط وتحريرينه كوره هبوط «
٣٩٨٤ طوفان نوح عليه السلام
٣٥٤٨ مصرك ابتداى معموريتى
٢٩٦٨ انسانلرك اتيكه باشلامه سى
٢٩٦٢ اوزومدن شراب اعمالى
٢٩٢٥ اوراق وصاپانك ايجادى
٢٩٢٥ ابتداى غرس زيتون
٢٨١٢ ملوك بنى اثورك ابتداى ظهورى
٢٨٠٩ بناى مسجد اقصى

٢٧٩٢ بنای کعبه وهلاك قوم لوط
٢٧٧٥ اتمك وایپلكك ایجادی
٢٧٨١ قصهٔ ذبح اسماعیل ونزول قربان
٢٧٢٥ دیکش دیکمه سنك وقرمزی بویانك ایجادی
٢٦٥١ اوچقورلی طون احدائی
٢٦٤٥ کشف معادن
٢٦٤٠ باقرجیلق صنعتنك ظهوری
٢٥٨٠ ابراهیم علیه السلامك ولادتی
٢٥٢٥ ایجاد سیف
٢٥٠٥ اوق و یایك اختراعی
٢٤٨٠ اسماعیل علیه السلامك ختانی
٢٤٤٥ ابتدا آته بنمك
٢٤٢٥ معدندن اینه ایجادی
٢٣٣٤ فن قرائت و کتابتك ظهوری
٢٣١٧ یعقوب علیه السلامك مصری تشریفلری
٢٢٩١ مصرده یدی سنه ممتد اولان قحط وغلا
٢٢٧٥ مراکب بحریه نك نجومی رهبر ایدرك سیر وسیاحتلری
٢٢٢٥ مصر یونجه سنهٔ شمسیه سنك ٣٦٥ کون اولهرق ضبطی
٢١٨٥ نشتر ایله قان آلمق اصولنك ایجادی
٢١٧٦ فرعونك مصرده اطفال ذکوری اعدامی
٢١٦٦ لاتن قرالیتك تشکلی
٢١٦٥ اتنه قرالیتك تشکلی واتنه نك بناسی جمهوریتی ١٧٠٩
٢١٣٩ چینلدن اوروپایه بعض امتعه دخولی
٢١٣٣ غرق فرعون
٢٠٩٥ ایجاد حمام
٢٠٧٥ موسی علیه السلامك مصردن خروجلری

٢٠٣٤ ملوك يهودك ابتداى حكومتى
٢٠٢١ كريده تيمور معدانينك كشفى
٢٠٠٥ محاربه لرده زره استعمالى
٢٠٠٠ دستره و بورغو ايجادى
١٩٠٥ ايجاد ارتفاع
١٨٨٢ خريطه نك مصرده ايجادى
١٨٧٥ چوملكچى دولابنك ايجادى
١٨٠٥ فيل ديشينك صنايعده استعمالى
١٦٣٨ داود عليه السلامك بريته الشامه پادشاهلغى
١٦٢٥ مصر ليلرك صفوف اوزرينه عسكر ترتيب ايلمسى
١٥٩٨ سليمان عليه السلامك پادشاهلغى
١٥٤١ يونانليلرك سكه ضربى
١٤٢٥ قوهٔ مقناطيسيه نك كشفى
١٣٧٥ فن قرائت و كتابتك يونانستانه دخولى
١٣٥٩ دكز غوغارنده ممارسه حصولى
١٣٥٢ ملوك بنى اثوردن بابل حكومتنك ايرلمسى
١٣٤٥ كيلر ايچون ابتدا ليمان ياپلمسى
١٣٣٧ روما شهرينك بناسى
١٣١٥ چراغك ايجادى
١٢٨١ مصرده حروف هجا اوزرينه اصول كتابت
١٢٢٩ شطرنج و طاوله نك ايجادى
١١٩٣ سراى برونده بزانسونك ابتدا بناو اسكانى
١١٥٥ بابل قرالى بخت النصرك بريته الشام و قدس شريفى تخريبى
١١٤٥ فرانسه نك جنوب جهتنده ابتدا باغ و زيتون غرسى
١١١٥ قورشون قلمنك ايجادى

١١١٠ عجم پادشاهلغنك كيانيانه انتقالى
١٠١٢ ميلاد افلاطون
١١٠٨ مصرى عجملرك استيلاسى
٩٣٩ ميلاد اسكندر وفاتى ٨٨٨
٩٢٣ انطاكيادهسلفكيان دولتنك ظهورى
٩١٦ اسكندرك مصرى عجملردن استردادى
٩١٥ اسكندرك ايرانى استيلاسى ودارانك قتلى
٩١٠ روماده كوش اچه ضربى
٨٨٥ يانغين طولمهسنك ايجادى
٧٩٥ عمومى فرونلر احداثى
٦٦٥ ايجاد نشادر
٦٣٥ تركيب تريافى
٦٢٨ شهور روميه نك اتخاذى
٦٢٧ قيصر روم سرارك وفاتى
٥٨٣ ميلاد عيسى السلام هروجى ٥٥١
٥١٧ روماده بابانصبى
٤٨٤ جام ايجادى
٣٧٣ اختفاء اصحاب كهف
٣٦٨ ساسانيانك ظهورى
٣٣٤ ايه صوفيه نك بناسى
٢٩٨ تاريخ قبطى
٢٠١ صوتر ازيسنك ايجادى
١٦٣ فرانسه قرالينك ابتداى نشكلى
١٨٣ عربينك لسان فرانسوى يه ترجمه سى
٥٣ ولادت حضرت رسالتپناهى
٥٢ سنهٔ فيل

٤٠ توی قلمك ایجادی
٣٣ له قرالیتمك تشکلی
٣٥ اسقوچیا قرالیتمك تشکلی
١٤ انکلتره » »
١١ اسپانیا » »

{هجرتدن موٴخر اولان وقوعات مشهوره}

١ هجرت نبویه علیه افضل التحیه
٤ شکر قامشندن شکر اعمالی
١٠ حج وداع
١٠ ارتحال حضرت پیغمبر علیه السلام
١١ خلافت حضرت ابو بکر رضی الله عنه ارتحالی ١٣
١١ وقعهٔ مسیلمه
١٣ خلافت حضرت عمر رضی الله عنه
١٤ بناء بصره وفتح شام
١٦ بنای کوفه وفتح حلب وبین الاسلام ابتدای استعمال تاریخ
١٩ فتح قیصریه
٢٠ فتح مصر
٢٢ اسلامارك بحر أجهاد وتجارته سلوکی
٢٤ وفات حضرت عمر وخلافت حضرت عثمان رضی الله عنهما
٢٧ فتح جزیرهٔ قبریس
٢٨ اسپانیانك عساکر اسلامیه طرفندن فتحی
٣٥ وفات حضرت عثمان وخلافت حضرت علی رضی الله عنهما

٣٦ وقعهٔ صفين واستانبولك عربلر جانبندن ايلك محاصره‌سی

٤٠ ابتدای ظهور حوادث باروت

٤١ ملوك بنی اميه‌نك ظهوری انقراضی ١٣٢

٤٢ بلاد اسلاميه‌ده بريد نامیله پوسته‌لر ايشلمسی

٤٩ غلطه‌ده واقع عرب جامعنك اولكی بناسی

٥١ مارونیلرك حلب جهتنده ظهوری

٥٢ تاريخ يزد جرد اخر ملوك ساسانيه‌دن يزد كرد بن شهريارك حكومتندن معتبردر ابتداسی نوروز كونيدر بوكا تاريخ ملكی وجلالی دخی دنيلور

٦١ وقعهٔ دلسوز كربلا

٧٥ وقعهٔ حجاج ظالم وضرب سكهٔ اسلاميه

٧٦ خلفای اسلاميه‌دن وليدك غربا ايچون خسته‌خانه انشاسی

٨٠ ولادت امام اعظم رحمه‌الله وفاتی ١٥٠

٨٢ سجلیا جزيره‌سيله مسينا بوغازينك فتحی

٩٢ اسلامك اندلس ديارينه عبور وتسخيرلری

٩٥ غلطه جامعنك ايكنجی بناسی

٩٥ ولادت امام مالك وفاتی ١٧٩

١٢٠ پاموقدن ايجاد كاغد (چينده بك قديمدر)

١٢١ عربلر بينده علم كيميانك شيوعی

١٢٨ ظهور ابو مسلم الخراسانی

١٣٣ ظهور دولت آل عباس درعراق انقراضی ٦٥٩

١٣٣ بنی عباس عمالنك حلبه وصولی

١٣٩ اندلسده دولت بنی اميه‌نك تشكلی انقراضی ٤٠٧

١٤٥ بنای بغداد

١٥٠ وفات امام اعظم وولادت امام شافعی انتقال شافعی ٢٠٤

١٦١ هارون الرشيدك اسكداره ورودی

١٦٤	ولادت امام احمد حنبلی	وفاتی ٢٤١
١٨٣	دانیارقه قرالیتنك تشکلی	
١٨٣	ابتدای ظهور بنی اغلب	انقراضی ٢١٥
٢٠٨	نصیریلرك ظهوری	
٢٣٢	ابتدای دولت صفاریه	انقراضی ٢٧٩
٢٥٠	« « آل بنی طولك	« ٢٩٢
٢٦٢	« « سامانیه	« ٢٨٨
٢٧٠	« امامات یمن	
٢٧٨	« ظهور قرامطه	انقراضی ٣٧١
٢٨٦	بصره‌ده برکویه بهری اون اوقه اولمق اوزره طاش یاغمسی	
٢٩٦	ابتدای ظهور علویه درافریقا	
٢٩٧	مغربده دولت فاطمیه‌نك تشکلی	
٣٠٠	ابتدای دولت حمدانیه	انقراضی ٤٠٥
٣١٥	« « دیلمه	« ٤٣٣
٣٢٤	« « اقشیدیه در مصر وشام	« ٣٥٨
٣٤١	ظهور دولت فاطمیه درمصر	« ٥٦٧
٣٤٢	بنای مرعش	
٣٥٤	وفات متنبی	
٣٥٩	تره‌منی ونفت معدنلرینك کشفی	
٣٦٠	ابتدای دولت غزنویه	انقراضی ٣٧٩
٣٦٢	روسیه دولتنك تشکلی	
٤٠٢	حلبده بنی مرداس طائفهٔ ملوکنك ظهوری	
٤٣٢	دولت سلجوقیه‌نك ظهوری	انقراضی ٥٨٠
٤٤٩	معرهلی شاعر مشهور ابوالعلانك وفاتی	
٤٥٥	مجار قرالیتنك تشکلی	
٤٧٠	ولادت غوث اعظم عبدالقادر کیلانی عشق ٤٧٠ وفاتی کمال عشق ٥٦١	

٤٧٣ رومانه یل دکرمانك ایجادی

٤٨٣ ابتدای دولت ارتقیه انقراضی ٧٩٦

٤٩٠ ظهور دولت خوارزمیه « ٦٢٨

٤٩٢ اهل صلیبك شکر قامشنی سوریه‌دن ایتالیایه نقل ایتلری

٥٠٠ ظهور دولت عبادیه انقراضی ٥٠٣

٥١٥ ابتدای دولت اتابکیه « ٦١٩

٥١٥ قورشوندن صو یوللری ایجادی

٥٢٩ پورتکز قرالیتنك تشکلی

٥٤٣ ابتدای دولت غوریه درفارس انقراضی ٦٠٦

٥٤٥ تشکل قرالیت ناپولی

٥٧٦ ابتدای دولت ایوبیه انقراضی ٦٥٦

٦٠٤ مولود شریف قرائنك ابتدای اجراسی و ولادت‌حضرت مولانا ارتحال‌مولانا ٦٧٢

٦١٦ تشکیل جزیرهٔ قبریس وظهور جنکیز

٦٢٤ هلاك جنکیز

٦٣٠ اوروپاده دارالفنونك انشاسی

٦٥٢ ظهور اتراك

٦٥٣ ظهور هلاکو هلاکی ٦٦٤

٦٥٣ پارسده کورلر وکوتورملر ایچون خسته‌خانه یاپلسی

٦٥٩ ظهور دولت عباسیه درمصر انقراضی ٩٢٣

٦٦٣ اوروپاده شورای امت تشکیلی

٦٨٥ باروت استعمالنك شیوعی

٦٨٦ کوزلك ایجادی

٦٨٧ کیلرده استعمال اولنان بوصله‌نك ایجادی

٦٨٨ دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ظهوری استقلالی ٦٩٩

٦٨٨ شهریاران عثمانیان نام جلیلنه ابتدای قرائت خطبه

٦٨٩ اوروپاده یاغی مومنك ایجاد واشعالی
٦٩٥ « چاله ساعتك ایجادی
٧٠٩ انهزام اسپانیا از ناصر الدین
٧١٧ فتح بروسه
٧٢٧ وضع قوانین عثمانیه برای علاالدین پاشا
٧٢٨ ضرب سکهٔ عثمانیه
٧٢٩ فرانسه ده اعمال مکتبنك تأسیسی
٧٢٩ دولت علیه ده موظف عسکر تنظیمی
٧٣٥ وفات شیخ اردبیلی
٧٤١ نزول آتش ازسما بسواحل بریته الشام
٧٤٧ پچاوره دن کاغد یاپلسی
٧٥٥ ابتدای ظهور قرمانیان
٧٥٨ شهزاده سلیمان پاشانك بحر أروم ایله پکوب کابولی یی فتحلری
٧٦٢ طوپ ایجادی
٧٦٣ فتح ادرنه
٧٦٥ ظهور تیمور وقعه‌سی ٨٠٤ هلاکی ٨٠٧
٧٨٠ ظهور طائفهٔ ذوالقدریه درمرعش انقراضی ٩٢٢
٧٨٤ مصرده دولت چراکسه نك ظهوری « ٩٢٣
٧٩١ قوصوه محاربه‌سی وقعهٔ ثانیه ٨٥٣
٧٩١ وفات شاه محمد بهاالدین نقشبند قدس سره
٧٩٣ رفتن یلدیرم بایزید خان بدیار افلاق
٧٩٦ فتح سلانیك ویکی شهر
٧٩٧ بروسه ده جامع کبیرك بناسی
٧٩٨ فتح نیکبولی
٨١٩ خطیبلرك اثنای دعاده منبردن برقدم اشاغی اینمسی
٨٣٥ فتح یانیه

٨٣٦ اوروپاده توسعه ايشلمسى
٨٤٨ وقعهٔ وارنه
٨٥٠ صنعت طباعتك ايجادى
٨٥٦ روم ايلى حصارينك بناسى
٨٥٧ فتح استانبول تاريخى بادهٔ طيبة
٨٥٧ فاتح جامعنك بناسى اتمامى ٨٦٨
٨٥٨ اسكى سرايك بناسى
٨٦٢ امريقانك كشفى
٨٦٣ پارس مكتب كبيرنده لسان يونانينك تعليمنه ابتدار اولنمسى
٨٧١ ليونك فرانسه ده حرير فابريقه‌سى كشادى
٨٧٣ سراى جديدك بناسى تاريخى خلدالله وعز صاحبه
٨٧٥ سراى جديدك اتمامى
٨٨٠ منكلى كراى خانك دولت عثمانيه يه اطاعتى
٨٩٢ كمال رئيسك دونما ايله اسپانيايه عزيمتى
٩٠٣ بناى جامع سلطان بايزيد وكشف طريق اميد برونى
٩١٥ انكلتره ده ديكبش ايكنه سنك ايجادى
٩٢٠ وقعهٔ جالديران
٩٢٢ فرانسه ده عمومى دار الطباعه وكتابخانه انشاسى وقيون ساعتنك ايجادى
٩٢٣ استملاك ممالك ذوالقدريه وفتح حلب وشام
٩٢٣ درسعادتده ترسانه‌نك بناسى وانقراض دولت عباسيه
٩٢٣ اطاعت امراء اكراد
٩٢٣ فتح مصر تاريخى فاتح ممالك العرب
٩٢٧ عاصى غزالينك هلاكى
٩٣١ اسپانيه ده اهل اسلامك قتلى
٩٣٢ سلطان سليمانك فرانسه يى حمايه‌سى
٩٣٤ پروتستان مذهبنك شيوعى

٩٣٥ ویانه‌نك برنجی محاصره‌سی
٩٤١ فتح بغداد
٩٤٤ ظهور جلالی وتسخیر عدن
٩٤٧ ایمپراطور قارلوسك هزیمتی
٩٥١ سلیمانیه جامعنك انشاسنه شروع اولنمسی اتمامی ٦٦٥
٩٥٧ بحار قرالیتك نمچه ایمپراطورلغنه التحاقی
٩٦١ بحر محیط شرقیه سیدی رئیسنك برنجی سفری
٩٦٢ استانبولده قهوه‌نك ابتدای استعمالی
٩٧٩ قلیج علی پاشانك قپودان دریا نصبی
٩٨٤ ارمنیجه حروفات باصمه سنك ایجادی
٩٨٥ اهل اسلامك اندلسدن چقدیغی
٩٨٧ انشاء رصدتقی الدین درغاطه وحساب اصول اعشاری
٩٩٧ ابتدا انکلتره‌ده غزته طبع ونشری
٩٩٩ غره غوار تفویمنك یمنی شهور افرنجیه‌نك اتخاذی
٩٩٩ سقاریه بحیره‌سنك اجراسیچون فرهاد پاشانك هزیمتی
١٠٠٥ سفرا کری
١٠١٢ ممالك عثمانیه‌ده دخانك ظهوری انحصاری ١٢٨٨
١٠٢٦ دوربین ایجادی
١٠٥٠ انفیه‌نك استانبولده شیوع استعمالی
١٠٥١ اوروپاده غزته‌نك ایجادی
١٠٥٧ امریقاده ابتدا پرنج زرعی
١٠٧٤ اصمه باغلرینك ایجادی
١٠٩٤ ویانه‌نك ایکنجی محاصره‌سی
١١١٠ قارلوجه معاهده‌سی
١١١٦ پیوك پترونك روسیه‌یه نظام وضعی
١١٣١ بحار ماکنه‌لرینك ایجادی

١١٢٤ پروت مظفریتی
١١٣٠ بوساروفچه معاهدهسی
١١٣٥ اسکداردهحروفات ترکیه ایله دارالطباعه تأسیسی
١١٦٧ (پارهتوز) سپرصاعقهنك امریقاده ایجادی
١١٦٧ تلقیح بقرینك (چیچك اشیسنك) کشفی
١١٧٤ ابکم اعمی صاغرلرایچون پارسدهمدرسهٔ عمومیه بناسی
١١٨٠ استانبولده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٩ قنیارجه معاهدهسی
١١٩٩ بالون ایجادی
١٢٠٦ فرانسهنك انقلاب کبیری وتلغراف ایجادی
١٢١٣ فرانسهلولرك مصری استیلاسی
١٢١٤ تیوردن دوکه کوپریلرك احداثی
١٢١٥ طاش باصمهسنك ایجادی (لیطوغرافیا)
١٢١٦ مصرك فرانسهلولردن استخلاصی
١٢٢٢ واپور ماکنهسنك ایجادی
١٢٢٩ بکرش مصالحهسی
١٢٣٣ اوروپا مصالحهٔ عمومیهسی وناپولیون بوناپارتك سقوطی
١٢٤٠ تیوریولی ایجادی
١٢٤١ وقعهٔ خیریه تدمیر یکیچریان وتأسیس عساکر نظامیه
١٢٤٢ مکتب طبیهنك تأسیسی
١٢٤٦ ادرنه مصالحهسی
١٢٤٧ درسعادتده تقویم وقایع نامنده رسمی جریدهنك نشری
تکرار احداثی ١٣٠٨
١٢٤٧ یونانستانك استقلالیتی
١٢٥٠ آتشلی کبریت احداثی
١٢٥٣ جسر عتیقك انشاسی

١٢٥٤ قرانته نظامنك وضعى وسيالهٔ برقيه‌نك مخابراته تطبيقى
١٢٥٥ تنظيمات خيريه
١٢٦٠ جسر جديدك انشاسى
١٢٦٢ بحر لوط جهتنه سمادن كوكرد يانمسى
١٢٦٣ مكاتب رشديه‌نك تأسيسى
١٢٧٠ قريم محاربه‌سى
١٢٧٣ پارس معاهده‌سى
١٢٧٦ اوسترياايمپراطورى فرانسواژوزف حضرتلرينك درسعادته ورودى
١٢٧٦ غاز ايجادى
١٢٧٨ طورپيل تعمير اولنان دكزلغملرينك ايجادى
١٢٨٠ استانبولده سركى كشادى و زرهلى كمى احداثى
١٢٨١ ولايتك تشكيلى
١٢٨١ اصلاحخانه‌لر تأسيسى
١٢٨٢ پروسيه‌ليلرك اوسترياايله صادوه محاربه‌سى
١٢٨٣ منافع عموميه صندوقلرينك تأسيسى وايكنه‌لى تفنك ايجاد واستعمالى
١٢٨٤ سلطان عبدالعزيز خانك اوروپايه سياحتى
١٢٨٦ قوهٔ عموميهٔ عسكريه‌مزك تنسيقى وسويش جدولك كشادى
١٢٨٦ فرانسه ايمپراطوربچه‌سى اوژه‌نينك درسعادته كلمسى
١٢٨٦ اوسترياايمپراطورينك درسعادته كلمسى
١٢٨٧ پروسيا وفرانسه دولتلرينك محاربه‌سى والمانيا ايمپراطورلغنك اعلانى
١٢٨٧ ايتاليا دولتنك رومايى استيلاسى
١٢٨٧ فرانسه قرالنك سرايده اسير دوشمه‌سيله پارسك المانيايه تسليمى
١٢٨٧ « جمهوريته انقلابى
١٢٨٨ تراموايك درسعادتده احداثى
١٢٨٨ فرانسه محاربهٔ داخليه‌سى
١٢٨٩ ترسانهٔ عامره‌ده حوض سابح كشادى

١٢٩٠ ايران شاهنك اوروپايه سياحتيله درسعادته عزيمتى
١٢٩٠ ازميد تيمور يولنك انشاسى وغلطه‌ده تونل كشادى
١٢٩٣ قانون اساسينك وضعى
١٢٩٣ برەزليا ايمپراطورينك درسعادته كلمسى
١٢٩٤ مجلس مبعوثانك ابتداى انعقادى ودرسعادتده ملكيه عسكرى احداثى
١٢٩٤ روسيه محاربهٔ اخيره‌سى
١٢٩٥ ايا ستفانوز معاهده‌سى اوزرينه برلين قونغره‌سنك انعقادى
١٢٩٥ دولتعليه ايله انكلتره دولتلرنك تدافعى اتفاقى
١٢٩٦ سجل احوال اتخاذى
١٢٩٧ درسعادتده مكتب ملكيه وموزەنك رسم كشادى
١٢٩٧ ساقزده زلزلهٔ عظيمه
١٢٩٩ حادثهٔ مصريه و ولايتده معارف مجلسنك كشادى
١٣٠٠ مشهور جزايرلى امير عبدالقادرك شامده وفاتى
١٣٠١ حلبك هنتاب قضاسنده قره ايپك قريه‌سنده ١٨٠٠ درهم ثقلتنده حجر سماوى سقوطى
١٣٠٢ اسوج قرالى اوسكار حضرتلرينك درسعادته كلمسى
١٣٠٥ المانيا ايمپراطورى ويلهلم حضرتلرينك درسعادته عزيمتى وپارسده سركئ عمومى كشادى
١٣٠٧ درسعادتده ديلسزلر مكتبينك تأسيسى
١٣٠٨ عشاير حميديه الايلرينك تشكلى

نفوس وادیان والسنهٔ عالم

ربع مسکونده کی نفوس بشریه برملیار درت یوز التمش سکز ملیون درت یوز یمش درت بیك یدی یوز طقسان نفر اولوب یونلردن قطعات خمسه ده مسکون اولان مقداری

اوروپاده	٣٣١ ٩٧٢ ٠٠٠
اسیاده	٨٢٤ ٨٤٨ ١٩٠
افریقاده	٢٠٥ ٨٢٥ ٠٠٠
اوستریاده	٤ ٨٤٧ ٦٠٠
امریقاده	١٠٠٩ ٠٠٠ ٠٠٠
قطب شمالی وجنوبیده	٨٢ ٠٠٠
	١ ٤٦٨ ٤٧٤ ٧٩٠

یوندن تقریباً ایکیوز التمش ملیونی اسلام واوچیوز اوچ ملیونی خرستیان و بش ملیونی یهودی وقصوری پت پرست ایله اهل کتاب اولمیان اقوام سائره ذکرهٔ ارضده کی انسانلرك متکلم اولدقلری لسانلر ایکی بیك بشیوز یکرمی اوچ و تابع اولدقلری مذهلر دخی بیك نوعه بالغ اولور .

حکمدارانك تاریخ تولد وقعودلریله حاکمی بولندقلری ممالکك مبین جدولدر

اسامیٔ بلاد	مقر حکومت	تاریخ تولدلری	تاریخ قعودلری	اسامیٔ حکمداران	
افغانستان	کابل	۰۰ ۱۸٤٥	۱۸۸۰	امیر عبدالرحمن خان	اسلام حکومتلری
ایران	طهران	۲٤ نیسان ۱۸۲۹	۱۰ ایلول ۱۸٤۸	ناصر الدین شاه قاچار	
بلوجستان	کلات		۱۸٥٦	امیر خدا دال	
بخارا	بخارا		۱۲ تشرین ثانی ۱۸۸٥	امیر سید عبدالاحد خان	
بورنو	برونی		مایس ۱۸۸٥	سلطان هاشم جلیل الاعلام اکام الدین خان	
زنکبار	زنکبار		۱۳ شباط ۱۸۹۰	سلطان سید علی	
فاس	فس ومراکش	۱۸۳۱	۲٥ ایلول ۱۸۷۳	« ملا حسن	
مسقط	مسقط		٤ حزیران ۱۸۸۸	امام صید فیصال بن ترکی	
اسپانیه	مادرید	۱۷ مایس ۱۸۸٦	۱۷ مایس ۱۸۸٦	قرال اون اوچنجی الفونس (صبی)	
اسوچره	برن		کانون اول ۱۸۸۹	رئیس جمهور امیل ولتی	
اسوج ـ نوروج	استوقهولم	۲۱ کانون ثانی ۱۸۲۹	۱۸ ایلول ۱۸۷۲	قرال ایکنجی اوسقار	
آلمانیه	برلین	۲۷ « ۱۸٥۹	۱٥ حزیران ۱۸۸۸	آلمانیا ایمپراطوری و پروسیا قرالی ایکنجی ویلهلم	
امریقه	واشینغتون	۲۰ اغستوس ۱۸۳۳	٤ مارت ۱۸۸۹	رئیس جمهور جنرال [illegible]	

اوستریامجارستان	ویانه ـ پشته	۱۸ اغستوس ۱۸۳۰	۲ کانون اول ۱۸۴۸	اوستریا امپراطوری مجارستان قرالی فرانسوا ژوزف
ایتالیه	روما	۱۴ مارت ۱۸۴۴	۹ کانون ثانی ۱۸۷۸	قرال برنجی اومبرت
برهزیلیه	ریبودوژانیرو		۲۳ تشرین ثانی ۱۸۹۱	رئیس جمهور جنرال قلوریانوپکسوتو
بلچیقه	بروکسل	۹ نیسان ۱۸۳۵	۱۰ کانون اول ۱۸۶۵	قرال ایکنجی لئوپولد
پورتکیز	لیزبون	۳۸ ایلول ۱۸۶۳	۱۹ تشرین اول ۱۸۸۹	« دوم قارلوس
چین	پکین	۱۵ اغستوس ۱۸۷۱	۱۲ کانون ثانی ۱۸۷۵	امپراطور قوانغ هسؤ
دانیمارقه	قوپنهاق	۸ نیسان ۱۸۱۸	۱۵ تشرین ثانی ۱۸۶۳	قرال طقوزنجی قرستیان
روسیه	پترسبورغ	۱۰ مارت ۱۸۴۵	۱۳ مارت ۱۸۸۱	امپراطور اوچنجی آلکساندر
رومانیه	بکرش	۲۰ نیسان ۱۸۴۹	۲۶ « ۱۸۸۱	قرال برنجی شارل
ژاپونیا	توکیو	۳ تشرین ثانی ۱۸۵۲	۱۳ شباط ۱۸۶۶	میقادومو تسومیتو
صربستان	بلغراد	۱۴ اغستوس ۱۸۷۶	۶ مارت ۱۸۸۹	قرال برنجی آلکساندر (صبی)
فرانسه	پارس	۱۱ « ۱۸۳۷	۳ کانون اول ۱۸۸۷	رئیس جمهور سادی قارنو
فلمنك	لاهی	۳۱ « ۱۸۸۰	۲۳ تشرین ثانی ۱۸۹۰	قرالیچه ویلهلمینه (صبیه)
قره طاغ	چتنه	۷ تشرین اول ۱۸۴۱	۱۴ اغستوس ۱۸۶۰	پرنس نیقولا
مداغسقار	آنتاناناریوو	۱۸۶۱	۱۳ تموز ۱۸۸۳	قرالیچه اوچنجی راناوالونا
یونان	آتنه	۲۴ کانون اول ۱۸۴۵	۳۰ مارت ۱۸۶۳	قرال برنجی جورج (یورکی)

ولايات شاهانه‌ده مأمورين محليه ايله اجنبي مأمورلري اره‌سنده اجرا اولنان مراسم تشريفاتيه‌دن طولايي قبله النان ملياتك صورتيدر

دول متحابه‌دن برى طرفندن ممالك شاهانه‌نك شهر و يا قصبه‌لر برينه تعيين اولنان جنرال قونسلوسى و يا قونسلوس و ياخود قونسلو وكيلنك محل مأموريتنه مواصلتنده مركز ولايتده والى و سنجاقلر متصرف وقضاردە قائمقام طرفندن مجرد بر اثر نزاكت اولەرق ر خوش آمدى يى ايفا ايچون كندوسنه صورت خصوصيه‌ده و بنا البسهٔ عاديه ايله حكومت ترجمانى وترجمان بولنمز ايسه ترجمانك حال وموق معامل برموقعى حائز ديكر برمأمور كوندريلور ذكر اولنان جه قونسلوسى و يا قونسلوس و ياخود قونسلوس وكيلى مأموريتنى متض امر عاليسنك ورودينى متعاقب بيوك اونيفورمه سيله وحامل اولديغى نشان تعليقيله باب حكومته كيدرك والى و ياخود متصرف و يا البسهٔ رسميه وار ايسه قائمقام جانبندن بيوك اونيفورمه اكتسابى وحامل اولديغى نش عاليلرك وكلان مأمورك منسوب اولديغى دولتدن ذاتى بولنديغى ح انك تعليقى ايله قبول اولنور وحكومت قوناغنده بولنسان زائدار طرفندن سلاملنور واوچ كون ظرفنده والى و يا متصرف وياخود قائمـ بالذات بيوك اونيفورمه ونشانلريله قونلسو سفخانه‌يه كيدرك اعادهٔ زيارت وقونسلوسلر دخى كذلك بيوك اونيفورمه‌لرينى لابس و حائز اولدقل

نشانلری دخی تعلیق ایتمش بولندقلری حالده قبول ایدرلر ولادت وجلوس همایون حضرت تاجداری یه مصادف اولان روز فیروزلرده جنرال قونسلوسلری وقونسلوسلر وقونسلوس وکیللری البسهٔ رسمیلریله والی ویا متصرف ویا قائممقامك نزدینه عزیمله ایقای رسم تبریك ایلدکلرنده کذلك البسهٔ رسمیه ایله قبول اولنورلر بوکا مقابل هردولتك بر سنده اك بیوك یوم مخصوصی قنغیسی ایسه اوکون والیلك ویاخود متصرف ویا قائممقامك بالذات والبسهٔ رسمیه ایله قونسلوسخانه یه کیدرك تبریك ایلمی وقونسلوسك کذلك البسهٔ رسمیه ایله قبول ایتمسی لازم کلور و بیراملرده جنرال قونسلوسلر وقونسلوسلر وقونسلوس وکیللری برای تبریك حکومته ترجمان ویاخود ویزیته کاغدی کوندرملرینه مقابل ملل سائرهنك رأس سنه اعتبار ایتدکلری کانون ثانینك برنجی کونی قونسلوس خانه یه برمأمور ویاخود ویزیته کاغدی کوندریلور حکمداران ایله ماتلرك ایام مخصوصه لرنده اجرا اولنه جق مراسم بحریه و سائره ایچون ۲۷ رجب سنه ۷۹ تاریخلو امرنامهٔ سامی حکمی باقیدر ٠

یکی تعیین اولنان ولاة ومتصرفین وقائممقاملرك هرکز مأموریتلرینه مواصلتلرنده اورادہ بولنان جنرال قونسلوسلری وقونسلوسلر و ویسی قونسلوسلر کندولرینی زیارت و مأمورین مومی الیهم دخی اعادهٔ زیارت ایدولر اشبو زیارتلرك البسهٔ رسمیه و یا عادیه ایله اولمسی والی ومتصرف وقائممقام ملرك رأیلرینه محول اولوب عینی البسه ایله اعاده ایدیلهجکدر ولاة ومتصرفین اثنای دوردہ اوغرادقلری محللرده کی قونسلوس وقونسلوس

وكيللرندن قنغيلرى كندى نزدلرينه كلور ايسه انلرك زيارتلرينى يا بالذات
وياخود اشبو زيارتى بالذات اعاده ايچون اختلاس وقت ايده مدكلرى حالده
مناسب برواسطه ايله اعاده ايدرلر قونسلوسلرك بو زيارتلرى رسمى ومجبورى
دكل ايسه ده بر كره اجرا ايديلنجه اعاده لرى لازم كلور قونسلوس
مأمورلرينه (اژان قونسولر) كلنجه بونلرك مأموريته تعيينلرنده البسه
رسميه لرى وار ايسه البسهٔ رسميه لريله حكومته كلدكلرنده يينه البسهٔ رسميه
ايله قبول اولنور وكذلك البسهٔ رسميه ايله ترجمان وياترجمانك حال وموقعنه
معادل برموقعى حائز ديكر برمأمور قونسلوسخانه يه كوندريلدرك زيارتلرى
اعادهٔ قلنور ايام رسميهٔ سلطنت سنيه ده بونلر البسهٔ رسميه لرى وار ايسه
البسهٔ رسميه لريله حكومته كلدكلرندن دولت متبوعه لرينك يوم رسميسنده
دخى طرف حكومتدن ترجمانك وياخود ترجمانك حال وموقعنه معادل
برموقعى حائز ديكر برمأمورك البسهٔ رسميه ايله نزدلرينه اعزامى ويكى
تعيين اولنان والى و يا متصرفلره اجرا ايده جكلرى و يزيته نك كذلك اعزام
اولنه جق ترجمان و يا ترجمانك حال وموقعنه معادل برموقعى حائز برديكرى
واسطه سيله اعاده سى لازم كلور مع مافيه حكومت محليه نك الك بيول
مأمورى قائممقام ايسه قونسلوسلرى بالذات زيارت ايده جك وقونسلوسلرك
زيارتنى بالذات اعاده ايده جكدر نزد سلطنت سنيه ده بولنان سفرادن ممالك
شاهانه داخلنده سير وسياحت ايدنلرك والى و ياخود متصرف وقائممقاملرك
بولنديغى محله ورودلرنده طرفين البسهٔ عاديه ايله يكديكرى زيارت ايدرلر
سياحت ايدن سفير كبير ايسه زيارت ابتدا والى جانبندن اجرا اولنه جق
واورته ويامقيم ايلچى و ياخود مصلحتكذار اولديغى حالده والى زيارتك

ابتدا انلر طرفندن اجراسنه انتظار ایده یله جك ایسه ده ایفای رسم خوش آمدی ایچون اداره‌ٔ محلیه‌نك بیوك مأمورلرندن بریني نزدلرینه کوندره جکدر وسفیرك رتبه‌سی‌نه اولورایسه اولسون متصرف وقائمقاملرك ووالینك غیابنده وکالت ایدن ذات مشیر رتبه‌سنی حائز اولمدیغی حالده انك سفرایی اول زیارت ایلمسی ووالی وکیلی مشیر اولدیغی تقدیرده ایسه کندوسی بیوك ایلچیلی اولمه زیارت ایده‌جك واورته و یا مقیم ویاخود مصلحتکذارایسه ایفای رسم خوش آمدی ایچون نزدلرینه برمأمور اعزام ایتدکدن صکره بونلرك زیارتلرینه منتظر اولمه‌جقدر ولاة و متصرفین و قائمقاملرك غیبوبتلری حالنده اشبو تعلیماتده کوستریلان زیارتلرك اجرا و یاخود قبولی وکیل رسمیلرینه عائددر .

۲۹ شعبان سنه ۷۵ و فی ۲۷ رجب سنه ۷۹ تاریخلریله جانب باب عالیدن دول اجنبیه حکمدارانك ایام رسمیه‌لرنده سفن شاهانه و قلاعنه قانیه‌دن اجرا اولنه‌جق مراسم احترامیه‌یه دائر ممالك محروسهٔ شاهانه سواحلنده بولنان مأمورین ملکیه‌یه ارسال اولنان نظام موجبنجه تنظیم قلنان تعلیماتك صورتیدر .

بند اول حکمداران اجنبیه‌نك ایام رسمیه‌لرنده اجرا اولنه‌جق مراسم عنده برکره حکمداران حضراتنك مأمورلری طرفلرندن یا اسمی ویاخود جلوسی کونلرندن فنغیسی اعلان اولنمق عادت ایسه اول کونده اجرا اولنه‌جقدر .

بند ثانی سواحل ممالك شاهانه‌ده كائن برشهرك ليمانده قونسلوس بولنان دولتك برسفينهٔ حربيه‌سی بولندیغی حالده او دولتك حكمدارينك اسمی گونی سفينهٔ مذكوره‌دن اتيله‌جق طوپلره اورادە دولت عليه بكلكی اولوبده اون قطعه‌دن زياده طوپی بولنور ايسه انك طرفندن مقابله اولنه‌رق قلعه و يا طابيه‌دن يالكز سنجاق كشيده قلنه‌جق و دولت عليه بكلكی اولمز و ياخود اولوبده اون قطعه‌دن زياده طوپی بولنمز ايسه اول حالده بحريه نظامنجه دولت عليه بكلكی مقابله ايتميه‌رك يالكز الای سنجاقلرينی كشيده ايده‌جكندن قلعه و يا طابيه‌دن هم طوپ اتيلوب وهمده سنجاق چكيله‌جكدر ٠

بند ثالث حكمدارينك يورطيسی گونی اولان دولتك سفينهٔ حربيه‌سی بيه اولمويوبده ديگر بردولتك بكلك سفينه‌سی بولنور و كرك يورطيسی اولان دولته رعايةً وكرك اكا وكالةً طوپ اتيله‌جق اولور ايسه كذلك دولت عليه بكلكی اولوبده اون قطعه‌دن زياده طوپی بولندیغی صورتده ايكنجی بنده كوسترلديگی وجهله انك طرفندن طوپ اتيلوب اورادە قلعه وطابيه وار ايسه يالكز سنجاق چكيله‌جك و دولت عليه بكلكی اولمز و ياخود اولوبده اون قطعه‌دن زياده طوپی بولنمز ايسه قلعه و طابيه‌دن طوپ اتيله‌رق سنجاق كشاد اولنه‌جقدر ٠

بند رابع ساحل بحرده واقع اولوب ليمانده نه يورطيسی اولان دولتك و نه‌ده بشقه بر دولتك سفينهٔ حربيه‌سی بولنميان شهرلرده دولت عليه

بکلکی اولدیغی حالده اصول بحریه‌یه کوره طوپ انداخت ایتمیوب الای سنجاقلرینی دخی چکه‌میه‌جکندن قلعه‌دن دخی طوپ اتلیه‌رق یالکز سنجاق کشاد اولنه‌جقدر ٠

بند خامس کرك دولت علیه‌نك وکرك دول اجنبیه‌دن برینك سفینهٔ حربیه‌سی بولنمیان محللر ایله ساحل دریادن بعید اولان شهرلرده قلعه و یا طابیه وار ایسه قونسلوسخانه‌لره بیراق چکلدکده یورطیسی اولان دولتك قونسلوسخانه‌سنه جانب حکومتدن برمأمور ارسالیله مراسم تبریکك اجراسی لازم کله‌جکندن قلعه و یا طابیه‌دن کذلك طوپ اتلیه‌رق یالکز سنجاق کشیده ایدیله‌جکدر ٠

فی ٧ صفر سنه ٣٠٨ وفی ١٠ ایلول سنه ٣٠٦

القاب ورتب واصول تشريفات وتعبيرات رسميه ونشانلر

مقام صدارت عظمايه

علما جانبندن معروض داعئ كمينه لريدركه
سائرلرى جانبندن « چاكر كمينه لريدركه
عباره اراسنده اسملرى ذكر اولندقده فخامتلو دولتلو افندم حضرتلرى

رتبهٔ صدارتى احراز ايتمش ذواته

علما جانبندن معروض داعيلريدركه
سائرلرى جانبندن « چاكرلريدركه
عباره اراسنده اسملرى ذكر اولندقده ابهتلو دولتلو افندم حضرتلرى

امير مكهٔ مكرمه و معزوللرينه
دولتلو سيادتلو افندم حضرتلرى

دار السعادة الشريفه اغاسنه
دولتلو عنايتلو افندم حضرتلرى

مقام سرعسكريه وشرف صهريت سنيه يه نائل اولمش وكلايه
دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلرى

ذات سردار اكرميه
دولتلو رأفتلو افندم حضرتلرى

مشيرلره و وزرايه ومعزوللرينه
دولتلو افندم حضرتلرى

﴿ رتبهٔ بالایه و سرقرنای شهنشاهی ایله مابین همایون باشکتابنده ﴾
﴿ و دارشورا ریاسته عطوفتلو افندم حضرتلری

﴿ فریقان ایله رتبهٔ اولی صنف اولی روم ایلی بکلر بکلکی پایه لولرینه ﴾
سعادتلو افندم حضرتلری

(میرلوامیرمیران ورتبهٔ اولی صنف ثانیه) (میرالای وثانیه ممتازلرینه)
سعادتلو افندم عزتلو افندم

(رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه ومیرالامرا وقائممقاملق و اصطبل عامره)
(مدیری پایه لولرینه عزتلوا فندی پاشا بك اغا

(بیکباشیلره ورتبهٔ ثالثه وقپوجی باشیلره والای امناسنه)
رفعتلو بك افندی اغا

(رتبهٔ رابعه وخامسدیه وقول اغالرینه وخواجکان ویوزباشیلره فتوتلو بك افندی اغا
(رتبهٔ مذکوره مادونده بولنانلر ایله سائر مأموریته اولانلره) حمیتلو بك افندی اغا

مسند مشیخت اسلامیه

علما جانبندن معروض داعیٔ دیرینه لریدرکه
سائرلری جانبندن « بندهٔ «
عباره اره سنده دولتلو سماحتلو افندم حضرتلری

معزولارینه

علما جانبندن	معروض داعیلریدرکه
سائرلری جانبندن	« بندهلریدرکه
عباره آرهسنده	دولتلو فضیلتلو افندم حضرتلری
صدوره	سماحتلو « «
استانبول پایهلولرینه	فضیلتلو « «
حرمین پایهلولرینه	« «
بلاد خمسه ومخرج موالیسنه	فضیلتلو افندی
مدرسینه مکرمتلو افندی	قضاته مودتلو افندی
چلبی افندیلره	رشادتلو افندم حضرتلری

رتب علیه وسیفیه وقلمیه نك اصول تشریفات دولت علیه اوزره یکدیکره تقدملری

رتبهٔ مشیری و وزارت • صدور روم ایلی و اناطولی پایهسی •
رتبهٔ بالادن اولوب بالفعل وکلالق خدمتنده بولنان رجال وشورای عسکری رئیسی
رتبه بالادن سائر رجال • استانبول پایهسی • فریقلق •
رتبهٔ اولی صنف اولی • روم ایلی بکلربکلکی • حرمین شریفین •
میرلوالق • میر میرانلق • رتبهٔ اولی صنف ثانیسی •
بلاد خمسه مولویتی • میرالایلق • رتبهٔ ثانیه صنف ممتازی •
مخرج مولویتی • رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی • میرالامرالق •
قائممقاملق اصطبل عامره مدیرلکی • کبار مدرسین • بیکباشیلق •
رتبهٔ ثالثه • قپوجیباشیلق • موصلهٔ سلیمانیه مادونده
بولنان مدرسین • الای امینلکی • قول اغالق • رتبهٔ رابعه •
رتبهٔ خامسه • خواجه کانلق • یوزباشیلق •

رتب علميه نك تعبيرات و تعريفاتى

(روم ايلى قاضيعسكرى)

ابتدا پايه‌سنى احراز وصكره‌صره سيله‌منصبنى ضبط ايدر وتكرر دخى ايلر

(اناطولى قاضيعسكرى)

ابتدا پايه‌سنى احرازوصكره‌منصبنى ضبط ايدر صره‌سيله روم ايلى پايه‌سنه نقل ايدر

(استانبول قاضيلغى)

كذلك ابتدا پايه‌سنى احراز ايدر صكره‌منصبنى ضبط و ياخود اناطولى پايه‌سنه نقل ايدر

(حرمين مولويتلرى)

بالذات منصبنى ضبط ايدر و ياخود حرمين پايه‌سى ويريلور

(بلاد خمسه مولويتلرى)

ادرنه بروسه شام (مصر) (قليه) دن عبارتدر

(مخرج مولويتلرى)

قدس حلب ايوب سلانيك يكيشهر فنار غلطه ازمير صوفيه طرابزون كريددن عبارتدر

(پايهٔ مجرده اصحابى)

يالكز پايه‌سنه نائل اولهبيلور ترقى كسب و منصب ضبط ايده‌مز

(متقاعد)

درسعام خواجه افنديلردن بعضيلر يمك ارزولرى اوزرينه تقاعدلرى اجرا اولنور

(دارالحديث)

سليمانيه جامعشريفنك قبله طرفنده بر مدرسه اولوب بورايه واصل اولان مدرس مخرج مولويتلرينك اكمعتبرينه نائل اولور

(سليمانيه)

سليمانيه جامع شريفنى جوارنده درت مدرسه ذردارالحديث مدرسه نشين اولان مخرج مولويتلرينه طالب اولمديغى حالده بو رتبه‌دن برى مولويته نائل اولنور

(خامسهٔ سلیمانیه)

مافوقنده بولنانلرطالب اولمزایسه بورثبه ودها اشاغی رتبه‌لر دخی مخرج مولویتلرینه تائل اولور

(موصلهٔ سلیمانیه)

بورادن اعتباراً یوقاروده بولنا مدرسلره کبار مدرسین تعبیراولنو

(صحن ثمان)

فاتح جامعشریفی جانبنده بولنان سکز مدرسه در

حرکت المثلی ابتدای المثلی موصلهٔ صحن حرکت داخ

(ابتدای داخل)

استانبول مدرسلکینك مدخلیدر

(ابتدای خارج)

رتب مذکوره ده بولنان مدرسینك اعدادی بعضاً تزاید و بعض تناقص ایدر

(حرکت خارج)

بغداد وعینتاب بوسنه ارضروم مرعش طرابلس غرب بیروت کردستا روسجق سیواس ادرنه کنغریدر

(۱) الیوم مستعمل اولان القاب رسمیه مرحوم عبدالمجید خانك ای سلطنتنده وضع وترتیب اولنمشدر .

(۲) رتب دولت علیه‌نك علمیه‌سی خیلی وقتدنبرو شو صورت موضو عده ایسه ده بالکز صدارت ووزارت و روم ایلی بکلربکلکندن عباره

اولوب مؤخراً مرحوم محمود خان ثانی زمانده رتبهٔ بالا و مرحوم جنتمکان عبدالمجید خان زمانده قصور رتب موجوده احداث و رتب سیفیه ده کذلك مرحوم محمود خان ثانینك عساکر نظامیه یی تأسیسلرنده ترتیب اولنوب بالاخره تدریجاً تزیید و اکمال اولنمشدر .

دوریه یعنی ادرنه و بروسه مدرسلیکلرینك ترتیبی دخی استانبول مدرسلکی کبی اولوب فقط مخرج مولویتی یرینه دوریه مولویتی نامیله بالاده محرر مناصبدن برینی ضبط ایدوب بعدالانفصال صره سیله مناصب مذکوره دوائرنده دوران ایدر .

رسمی نشانلر

دولت علیهٔ عثمانیه ده رسمی نشانلر جنتمکان سلطان محمود خان ثانی زمانده (٢٤٨) سنه سی اغستوسنده احداث اولنوب ابتدا رتب و درجاتنه کوره مرصع افتخار نشانلری چیقارلمش ایسه ده جنتمکان غازی عبدالمجید خان زمان سلطنتنده و (١٢٦٨) سنه سی ذی الحجه سنده انلرالغا اولنه رق یرینه محیدی نشانی وضع ایدلمش و جنتمکان عبدالعزیز خانك ایام سلطنتنده و (١٢٧٨) سنه سی جمادی الاخرنده نشان عثمانی احداث اولندیغی کبی پادشاه شوکت پناه غازی سلطان عبدالحمید خان افندمز حضرتلرینك زمان عدالت نشان خلافتپناهیلرنده (١٢٩٥) سنه سی ذی الحجه سنك یکرمی اوچنجی دخی امتیاز و شفقت نشان عالیلری و اخیراً لیاقت و کرید و افتخار التون و کموش و تخلیصیه مدالیدلری ایجاد و تأسیس بیورلمشدر .

اشبو نشانلردن مجیدی و عثمانی نشانلری هرنوع خدمات سلطنت سنیه د
ابراز مأثر جیله ایدن بندکانه بر نشانهٔ افتخار و امتیاز اولمق اوزره ویریلور
مجیدی برنجی ایکنجی و اوچنجی و دردنجی و بشنجی عنوانلریله بش
و عثمانی دخی برنجی و ایکنجی و اوچنجی و دردنجی ناملریله درت
رتبه دن عبارت اولدقدن بشقه هرایکیسنك برنجی رتبه لردن ممتاز بردر
مرصعلری واردر امتیاز نشانی دخی دولت علیه تك منافع علمیه وملکیه
و عسکریه سنی مستلزم خدمات فوق العاده ابرازایدنلره وبر رتبه یه مخصوص
صدر شفقت نشانی ایسه محاربه زمانلرنده و احوال وافات فوق العاده
ظهورنده منحصراً خدمات مشکوره و مروتمندانه ده بولنان و دولت
و ملت و وطنك منفعت وسلامتنه ومصابین ومحتاجینك دفع وتعدیل
احتیاجنه هرنه صورتله اولور ایسه اولسون معاونت ایدن وبو
کبی احوالده بلا اختصاص انسانیته خدمت و ابراز مأثر
حیث ایلیان نسوانه ویریلور برنجی وایکنجی واوچنجی
عنوانلریله اوچ رتبه یه منقسم در وبو ایکیسندن امتیاز
نشانی مرصع اولدیغی کبی شفقت نشانه کده
برنجی وایکنجی رتبه لرینك اورته سی
دخی درجه لرینه کوره کذلك
مرصع در

{خلفاء راشدين}

حضرت ابى بكر الصديق رضى الله عنه حجرهٔ سعادت حضرت نبويده مدفوندر

ابتداء خلافت	مدت خلافت		مدت عمر
سنهٔ هجريه	سنه		سنه
١١	٢	٣ شهر	٦٣

حضرت عمر الفاروق رضى الله عنه حجرهٔ سعادت حضرت نبويده مدفوندر

١٣	١١	٦ شهر	٦٥

حضرت عثمان ذى النورين رضى الله عنه مدينهٔ منوردده جنة البقيعده مدفوندر

٢٤	١٢	٨٨

حضرت على المرتضى رضى الله عنه نجفده مدفون اولدقلرى مشهور اولديغى كبى فرزند عاليلرى حضرت حسنك بعدايام مكانلرينى جنة البقيعه يه نقل ايلديكى دخى مرويدر

٣٥	٥	٦٣

حضرت حسن رضى الله عنه

٤٠	٦ شهر	٤١

خلفاء بنی امیه

اسامی	ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت خلافت شهر	مدت عمر سنه	مدفنلری
معاویهٔ اول	٤١	١٩		٧٥	شامده
یزید اول ابن معاویه	٦٤	٣	٦	٣٨	»
معاویهٔ ثانی ابن یزید	٦٤	٣		٢٣	»
متغلب مروان ابن الحکم	٦٥		٩ —	٦٣	»
عبدالملك ابن مروان	٦٥	٢١		٦٠	»
ولید اول ابن عبدالملك	٨٦	٩	٧	٤٦	»
سلیمان ابن عبدالملك	٩٦	٩	٧	٤٥	قنسرین نواحیسنده راقعده
عمر ابن عبدالعزیز	٩٩	٢	٨	٣٩	معرة النعمانده دیر سمعانده
یزید ثانی ابن عبدالملك	١٠١	٤	١	٤٠	شامده
هشام ابن ولید	١٠٥	١٩	٩	٥٥	شام رصافه سنده
ولید ثانی ابن یزید	١٢٥	١	٣	٤٢	رأسی مقطوعی شامده
یزید ثالث ابن ولید	١٢٦		٥	٤٦	شامده
ابراهیم ابن ولید اول	١٢٦		٤		»
مروان ثانی ابن محمد ابن مروان اول	١٢٧	٥	١	٦٢	مصره تابع بوصیره ده

خلفاء عباسیه

اسامی	ابتداء حکومت سنهٔ هجریه	مدت حکومت سنه	شهر	مدت عمر سنه	مدفنلری
ابو العباس السفاح	١٣٢	٤	٩	٣٢	بغداد داخلنده انبارده
ابوجعفر المنصور	١٢٦	٢١		٦٣	مکهٔ مکرمه ده
محمد مهدی بن المنصور	١٥٨	١٠		٤٣	بغداد داخلنده
موسی الهادی بن مهدی	١٦٩	١	٣	٢٦	بغدادده
هرون الرشید بن مهدی	١٧٠	٢٣		٤٥	طوس شهرنده
امین بن هرون الرشید	١٩٣	٤	٨	٢٨	بغدادده
مأمون بن هرون الرشید	١٩٨	٢٠	٦	٤٨	طرسوسده
معتصم بالله بن هرون الرشید	٢١٨	٨	٨	٤٨	سامراده
واثق بالله بن معتصم	٢٢٧	٥	١٠	٣٦	سامراده
متوکل علی الله بن معتصم	٢٣٢	١٤	٨	٤٠	»
منتصر بالله بن متوکل	٢٤٧		٦	٢٦	»
مستعین بالله بن معتصم	٢٤٨	٢	٩	٣١	»
معتز بالله بن متوکل	٢٥١	٣	٦	٢٤	»
مهدی بالله بن واثق	٢٥٥	١		٣٨	»
معتمد علی الله بن متوکل	٢٥٦	٢٢		٥٠	»
معتضد بالله بن موفق	٢٧٩	٩	٩	٤٦	»

	سنهٔ هجریه	سنه	شهر	سنه	
مستکفی بالله بن معتضد	٢٨٩	٦	٧	٣٢	سامراده
مقتدر بالله بن معتضد	٢٩٥	٢٤	١	٣٨	»
قاهر بالله بن معتضد	٣١٠	١	١	٥٣	»
راضی بالله بن مقتدر	٣٢٢	٦		٢٢	»
متقی بالله بن مقتدر	٣٢٩	٣	٦	٦٠	»
مستکفی بالله بن مکتفی	٣٣٢	١	٤	٤٠	»
مطیع بالله بن مقتدر	٣٣٤	٢٩	٥	٦٢	دیرعاقولده
طایع بالله ابن المطیع	٣٦٣	١٧		٧٢	بغداددە
قادربالله بن امیراسحق	٣٨١	٤٠	٣	٨٧	»
قائم بامرالله بن قادر	٤٢٧	٤٥		٧٧	»
مقتدی بالله بن قائم	٤٦٧	١٩	٨	٣٩	»
مستظهر بالله بن مقتدی	٤٨٧	٣٤	٣	٤٠	»
مسترشدبالله بن مستظهر	٥١٢	١٧	٨	٤٤	»
راشد بالله بن مسترشد	٥٢٩		٣	٣٠	»
مقتفی لامرالله بن مستظهر	٥٣٠	٣٤	٣	٦٦	»
مستنجد بالله بن مقتفی	٥٥٥	١١	٣	٤٠	»
مستضی لامرالله بن مستنجد	٥٦٥	٩	٦	٣٩	»
ناصرالدین بن مستضی	٥٧٥	٤٧		٧٠	»
ظاهر بامرالله بن ناصر	٦٢٢		٩—	٥٢	»
مستضی بالله بن ظاهر	٦٢٢	١٧		٥٢	»
معتصم بالله بن مستنصر	٦٤٠	١٥	٨	٤٧	»

سلاطين عثمانيه

سلاطين عظام وخلفاى قدسيت اتسام عثمانيه

(برنجى پادشاه)

غازى سلطان عثمان خان حضرتلرى

مؤسس بنيان رصين الاركان دولت غازى سلطان عثمان خان حضرتلرى ٦٥٦ سنه سنده كهواره زيب وجود اولوب ٦٩٩ سنه سى جمادى الاولينك دردنجى كونى بالاستقلال سرير آراى سلطنت و اجلال و ٧٢٦ سنه سى رمضانينك يكرمى برنجى كونى عازم سوى جنت اولمغله بروسه ده حصار ايچنده مدفونلدر ٠ مدت سلطنتلرى ٢٧ سنه در

ايكنجى پادشاه

غازى سلطان اورخان بن سلطان عثمان

غازى اورخان حضرتلرى ٦٧٠ سنه سنده قدم نهادهٔ عالم شهود اولوب ٧٢٦ سنه سى رمضانينك اونبدنجى كونى جالس اورنك عثمانى اولديلر و ٧٦١ سنه سنده رهنورد دعوت بقا اولمليله پدرلرى تربه سنده دفن اولنديلر بو پادشاه دل آگاه ٣٥ سنه سلطنت سورمشدر ٠

اوچنجی پادشاه

﴿ غازی خداوندکار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان ﴾

مشارالیه حضرتلری ۷۲۶ سنه‌سنده تولد و ۷۶۱ سنه‌سنده تخت عالیبخت عثمانیه جلوس ایدوب ۷۹۱ سنه‌سنده شهیداً تارك کارزار عالم فانی و واصل رحمت یزدانی اولمشدر ۳۱ سنه اریکه پیرای سلطنت و فرمان فرمای حرکت اولدیلر ۰ بروسه ده جامعی جوارنده مدفوندر ۰

دردنجی پادشاه

﴿ سلطان یلدیرم بایزید خان بن غازی سلطان مراد خان اول ﴾

مشارالیه حضرتلریك ولادت سنیه‌لری ۷۶۱ وجلوسلری ۷۹۱ اولوب وفاتلری ۸۰۵ تاریخنده وقوعه کلمشدر مدت سلطنتلری ۱۴ سنه‌در ۰ بروسه‌ده جامعلری جوارنده متواری خاك رحمتدر ۰

بشنجی پادشاه

﴿ چلبی سلطان محمد خان بن بایزید اول ﴾

ولادتلری ۷۸۱ جلوسلری ۸۱۶ ارتحالری ۸۲۴ تاریخنه مصادف اولوب

مدت سلطنتلری ٨ سنه‌در ٠ بروسه‌ده یشیل جامع جوارنده غنوده‌ٔ بستر غفراندر ٠

التنجی پادشاه

﴿ سلطان مراد خان ثانی بن سلطان چلبی محمد خان ﴾

مشارالیهك ولادت همایونلری ٨٠٦ و جلوس میمنت مقرونلری ٨٢٤ وارتحاللری ٨٥٥ سنه‌سنه تصادف ایتمش ومدت سلطنتلری ٣٠ سنه الی ماهدن عبارت اولەرق بروسه‌ده جامعی قربنده مدفون بولنمشدر ٠

یدنجی پادشاه

﴿ ابوالفتح سلطان محمد بن مراد خان ثانی ﴾

مشارالیهك ولادتی ٨٣٣ جلوسلری ٨٥٥ ارتحاللری ٨٦٦ تاریخنه مصادف اولوب ٣١ سنه سلطنت سورمشلردر ٠ استانبولده جامعی محرابی جهتنده مدفوندر ٠

سکزنجی پادشاه

﴿ غازی سلطان بایزید خان ثانی بن سلطان غازی محمد خان ﴾

ولادت سنیه‌لری ٨٥١ جلوسلری ٨٨٦ ارتحاللری ٩١٨ تاریخلرند واقع اولوب ٣٢ سنه پادشاهلق ایتمشدر .
مدفن قدسیت روشنلری درسعادتده جامعی جوارندهدر .

طقوزنجی پادشاه

خلیفهٔ اعظم غازی یاوزسلطان سلیم خان ابن سلطان بایزید ثانی

مشارالیه حضرتلری ٨٧٤ تاریخنده پیرایه بخش مهد وجود اولوب ٩١٨ تاریخنده جالس اورنك سلطانی و ٩٢٦ ده تارك عالم فانی اولمش و ٨ سنه ٩ آی سلطنت سورمشدر .
مرقدلری استانبولده جامعلری جوارندهدر .

اونجی پادشاه

خلیفهٔ اعظم غازی سلطان سلیمان خان قانونی بن سلطان سلیم

ولادت همایونلری ٩٠٠ جلوسلری ٩٢٦ ارتحاللری ٩٧٤ تاریخنده تصادف ایدوب مدت سلطنتلری ٤٧ سنهدر .
درسعادتده جامعی خطیره‌سنده مدفوندر .

اون برنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان خان اول ﴾

ولادت سنیه‌لری ۹۳۰ جلوسلری ۹۷٤ وفاتلری ۹۸۲ تاریخنه مصادف اولوب مدت سلطنتلری ۸ یل ٥ آیدر ٠
مدفن همایونلری ایاصوفیه جامعشریفی قربنده‌در ٠

اون ایکنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان مراد خان ثالث بن سلیم خان ثانی ﴾

ولادتلری ۹٥۳ جلوسلری ۹۸۳ ارتحاللری ۱۰۰۳ تاریخنده اولوب مدت سلطنتلری ۲۰ سنه ۸ آیدر ٠
مدفن همایونلری ایاصوفیه جوارنده‌در ٠

اون اوچنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد خان ثالث ﴾

مشارالیه ۹۷٤ تاریخنده دنیایه ۱۰۰۳ تاریخنده تخت سلطنت کبرایه کلوب ۱۰۱۲ تاریخنده ارتحال بیوردیلر مدت سلطنتلری ۹ سنه‌در ٠
مدفنلری ایاصوفیه جوارنده‌در ٠

اون دردنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد خان ثالث ﴾

ولادتلری ۹۹۸ جلوسلری ۱۰۱۲ ارتحاللری ۱۰۲۶ تاریخنده وقوعبوله رق ۱۴ سنه فرمانفرمای سلطنت اولمشدر ۰ جامعلری قربنده مدفوندر ۰

اون بشنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد خان ثالث ﴾

مشارالیهك ولادتی ۱۰۰۱ و ابتدای جلوسی ۱۰۲۶ تاریخنه مصادف ایسه ده اوچ آی مرورنده زمام سلطنتدن دستکش فراغت و درت سنه صکره دفعهٔ ثانیه اوله رق کرسی نشین خلافت وسلطنت اولوب ۱۰۴۸ تاریخنده داراخرته کتمشلردر ۰ مدفنلری ایاصوفیه جامعشریفی قربنده در ۰

اون التنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان اول ﴾

مشارالیه ۱۰۱۳ تاریخنده تولد ۱۰۲۷ تاریخنده جلوس و ۱۰۳۱ تاریخنده ارتحال بیوردیلر ۰ مشارالیه اون درت یاشنده پادشاه اولوب ٤ سنه ٤ آی

پادشاهلق ایتدیلر . پدرلری تربه‌سنده مدفوندر .

اون یدنجی پادشاه

خلیفهٔ اعظم سلطان مرادخان رابع بن سلطان احمد خان اول

۱۰۲۰ ده ولادت سنیه‌لری ۱۰۳۲ ده جلوسلری و ۱۰۴۹ ده ارتحاللری وقوعبولوب ۱۶ سنه ۱۱ آی سلطنت سورمشلردر . پدرلری تربه‌سنده مدفوندر .

اون سکزنجی پادشاه

خلیفهٔ اعظم سلطان ابراهیم خان بن سلطان احمد خان اول

مشارالیه ۱۰۲۴ تاریخنده تولد و ۱۰۴۹ تاریخنده جلوس و ۱۰۵۸ تاریخنده ارتحال ایدوب مدت سلطنتلری ۸ سنه ۹ آیدر . ایاصوفیه‌ده عمیلری سلطان مصطفی خان تربه‌سنده مدفوندر .

اون طقوزنجی پادشاه

خلیفهٔ اعظم غازی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم

۱۰۵۱ ده ولادتلری و ۱۰۵۸ ده جلوسلری و ۱۰۹۹ ده فراغلری

و ١١٠٤ده وفاتلری وقوعبولمشدر ٤٠ سنه ٦٠ آی سلطنت سورمشلردر
باغچه قپوسنده والدهسی ترخان سلطان تربهسنده غنودهٔ پستر رحمتدر ٠

یکرمنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان سلیمان خان ثانی ابن سلطان ابراهیم خان ﴾

ولادت سنیدلری ١٠٥٣ تاریخنده وجلوسلری ١٠٩٩ تاریخنده وارتحاللری
١١٠٢ تاریخنده وقوعبولوب مدت سلطنتلری ٣ یل ٨ آی ٢٥ کوندر ٠
جدلری سلطان سلیمان تربهسنده مدفوندر ٠

یکرمی برنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهیم ﴾

مشارالیهك ولادتی ١٠٥٢ جلوسی ١١٠٢ وارتحالی ١١٠٦ سنهلرنده
واقع اولوب ٤ سنه ٨ آی مدت پادشاهلق ایتشدر ٠
قانونی سلطان سلیمان تربهسنده مدفوندر ٠

یکرمی ایکنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان مصطفی خان ثانی ابن سلطان محمد خان رابع ﴾

مشارالیهك ولادتی ١٠٧٤ جلوسی ١١٠٦ ارتحالی ١١١٥ تاریخنده واقع

اولوب مدت سلطنتلری ۸ سنه ۸ آیدر ۰ باغچه قپوسنده والده تربه‌سنده مدفوندر ۰

یکرمی اوچنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان احمدخان ثالث بن سلطان محمدخان رابع ﴾

ولادتی ۱۰۸٤ جلوسی ۱۱۱۵ تاریخنده اولوب ۱۱٤۳ تاریخنده فراغله التی سنه صکره وفات ایتشلردر مدت سلطنتلری ۲۷ سنه ۱۱ آیدر ۰ باغچه قپوسنده والده تربه‌سنده مدفوندر ۰

یکرمی دردنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی خان ثانی ﴾

ولادتی ۱۱۰۸ جلوسی ۱۱٤۳ ارتحالی ۱۱٦۸ تاریخلرنده در مدت سلطنتی ۲۵ سنه در ۰ کوهر نعشلری پدرلری سلطان مصطفی تربه‌سنده ودیعهٔ خزینهٔ رحمتدر ۰

یکرمی بشنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان عثمان خان ثالث ابن سلطان مصطفی خان ﴾

ولادتی ۱۱۱۰ جلوسی ۱۱٦۸ ارتحالی ۱۱۷۱ مدت سلطنتی ۳ سنه در برادری سلطان محمود خان یانده مدفوندر ۰

یکرمی التنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان مصطفی خان ثالث ابن سلطان احمد خان ثانی ﴾

مشارالیه ۱۱۲۹ ده تولد و ۱۱۷۱ ده جلوس و ۱۱۸۷ ده ارتحال ایدوب اون التی سنه سکز آی سلطنت سورمشلردر ۰ جامعلری ساحهٔ مغفرت مساحه سنده دفین تربهٔ غفراندر ۰

یکرمی یدنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان عبدالحمید خان اول ابن سلطان احمدخان ثانی ﴾

ولادتی ۱۱۳۷ جلوسی ۱۱۸۷ ارتحالی ۱۲۰۳ تاریخنه مصادف اولوب ۱۵ سنه ۸ آی سلطنت سورمشلردر ۰
باغچه قپوسنده تربهٔ مخصوصه سنده مدفوندر ۰

یکرمی سکزنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی خان ثالث ﴾

۱۱۷۵ سنه سنده تولد و ۱۲۰۳ سنه سنده جلوس و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال ایلدی ۰ مدت سلطنتلری ۱۸ سنه ۸ آیدن عبارت و دردانهٔ وجود همایونلری پدرلری سلطان مصطفی تربه سنده محفوظ صندوقهٔ مغفرتدر ۰

یکرمی طقوزنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان مصطفی خان رابع بن عبدالمجید خان اول ﴾

۱۱۹۳ ده ولادتلری و ۱۲۲۲ ده جلوسلری و ۱۲۲۳ ده ارتحاللری وقوعبوله‌رق ۱ سنه ۳ آی پادشاهلق ایتمشدر .
پدرلری تربه‌سنده مدفون و رحمت حقه مقرونلدر .

اوتوزنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان محمود خان ثانی ابن سلطان عبدالمجید خان اول ﴾

ولادت همایونلری ۱۱۹۹ جلوسلری ۱۲۲۳ ارتحاللری ۱۲۵۵ تاریخنده مصادف اولوب ۳۲ سنه ۱۰ ماه سلطنت سورمشلردر .
چنبرلی طاشده تربهٔ مخصوصه‌سنده مدفونلدر .

اوتوز برنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم غازی سلطان عبدالمجید خان بن سلطان محمود خان ثانی ﴾

۱۲۳۷ تاریخنده ولادت سنیه‌لری و ۱۲۵۵ تاریخنده جلوس همایونلری و ۱۲۷۷ تاریخنده ارتحاللری وقوعبولمش و مدت سلطنتلری ۲۲ سنه التی ماهدن عبارت بولنمشدر . سلطان سلیم جامع شریفی جوارنده تربهٔ مخصوصه‌لرنده متواریٔ خاك غفراندر .

اوتوز ایکنجی پادشاه

﴿ خلیفهٔ اعظم سلطان عبدالعزیز خان بن سلطان محمود خان ثانی ﴾

۱۲٤٥ ده تولدلری و ۱۲۷۷ ده جلوسلری و ۱۲۹۳ ده ارتحاللری واقع اولوب ۱٦ سنه درت ماه سلطنت سوردیلر .

پدر امجدلری سلطان محمود تربه‌سنده مدفوندرلر اوتوز اوچنجی پادشاه سلطان مراد خان خامس ابن الغازی عبدالمجید خان ۱۲۵٦ ده ولادتلری و ۱۲۹۳ ده جلوسلری وقوعبولمش ایسه ده مبتلا اولدقلری علتدن طولایی ۳ آی ۳ کون صکره مخلع اولدیلر .

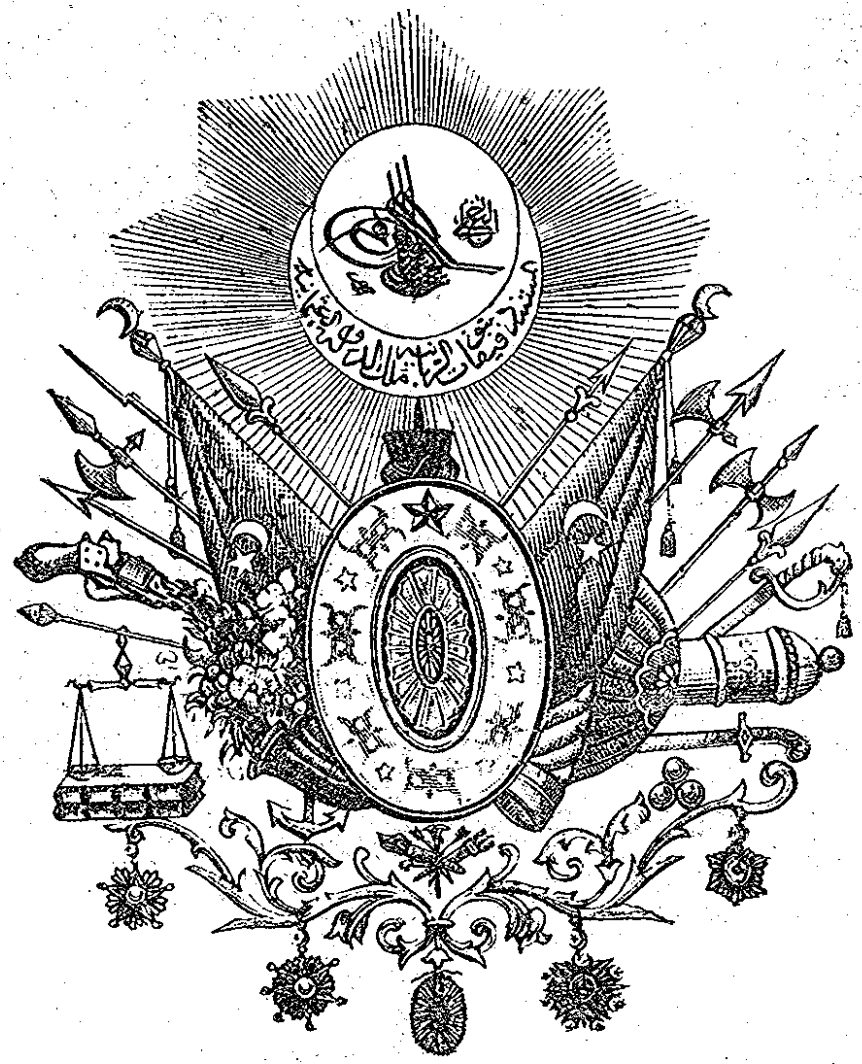

السلطان ابن السلطان السلطان الغازى عبدالحميد
خان ابن السلطان عبدالمجيد خان ايدالله بنيان
خلافته الى آخر الدوران

* شمس تابان سپهر شوكت ، مشرق الانوار معدلت و سلطنت ، حامئ *
* بلاد و عباد ، ماحئ ظلام جهل و استبداد ، تاجدار عاطفت كردار *

* بیمدانی ولی نعمت بیمنتمز ولی نعمت عالمیان پادشاهمز شوکتلو غازی *
* عبدالحمید خان ثانی افندمز حضرتلری .

* زاوج کرامت نمود اختری *
* عیان شد ز درج شرف کوهری *

* مؤدای معالی انتماسنك ماصدقی اولمق اوزره بیك ایکی یوز اللی سکز *
* سنهٔ عمیة الیمنه سی شعبان شریفنك اون التنجی روز فیروز مسعدت *
* اندوزنده زیور افزای عالم وجود اولدقلری کبی بیك ایکی یوز *
* طقسان اوچ سنه سی شعبان شریفنك اون برنجی کونی دخی بالارث *
* والاستحقاق سایه بخش تخت عالی بخت خلافت ، و بتون ممالك وصنوف *
* تبعهٔ حضرت جهانبانیلرینی حضور واقبال وامنیت کامله ، و وفور *
* ارامش و مسعودیت نا متناهیه ایله قرین نختیاری ومسعدت ، وترقیات *
* ملکیه ، سطوت وانتظامات عسکریه ، اعمارات وتأسیسات نافعه ، تأمین *
* اعتبارات مالیه وصحائف تواریخ کائناتی نام نامیٔ همایون جناب ملوکانه لرینه *
* اضافتله و التون قلمله توشیح و تزیین ایلیه جك نیجه بیك بدایع ومحاسن *
* اجراآت صائبه و متوالیه ایله مبنای عظیم شوکت و سلطنت ، *
* و کلیاتندن جزوئیاتنه وارنجیه قدر مفردات امور ادارهٔ داخلیه *
* ومناسبات مهمهٔ خارجیه جه ، عمومی انکشت بردهان تقدیر و حیرت *
* ایده جك خوارق عالیهٔ حکمت پسندی ایله تأمین استکمال اسباب *
* مکملیت بیورمشلردر .

* عدالت ، حکمت ، مرحمت ، شفقت ، کرم وعاطفت وفرط مروت کبی *
* جواهر خلقیه ومزایای مکملهٔ عالی فطرتانه وخداپسندانه محلولندن *

* يرادلمش بر وجود مسعود عالم سود منفرد اولمقله متبوعيت و كمال *
* تعظيم وعبوديت موقع اعلان شده عموم محبوب قلوب، و محترم *
* ولى نعمت و مجلو بى ، بولنان ذات اقدس حضرت خلافتپناهيلرينك *
* عصر سعيد فاروقيلرينه منسوب اولان بونجه آثار واجراآت حسنه *
* وممدوحه نك تعداد و تصويرى دخى معالئ مخصوصهٔ جناب *
* تاجداريلرى كبى دائرهٔ امكاندن بيرندر . *

* جناب يزدان بى زوال حضرتلرى غرهٔ صبح سعادت افزاى سلطنت، *
* درهٔ اكليل شوكت وخلافت اولان پادشاه فلك جاه، وشهريار مرحمت اكتناه، *
* نال مايتمناه ، افندمز حضرتلرينى الى آخر الدوران بمزيد آراى شوكت *
* وشان، وصنوف تبعهٔ صادقهٔ جناب شهنشاهيلرينى سايهٔ مراحم وايهٔ *
* اقدس ظل الهيلرنده مظله نشين امن وامان بيورسون آمين . *
* بحق من بعث رحمةً للعالمين *

وزرای عظام سلطنت سنیه

اسامی	تاریخ رتبه		مأموریتی
	فی ماه سنه		
حاجی عزت پاشا	١٧ ج ٦٥	عسکر یدن	ادرنه والیسی
ولی الدین پاشا	١٨ ذ ٦٧	ملکیه دن	خداوندکار والیلکندن منفصل
میراخور مصطفی پاشا	٨ ب ٧٢	»	فسوخ مجلس والاعضالغندن منفصل
ادهم پاشا	٢٦ ر ٧٣	»	صدارتدن منفصل
اسماعیل پاشا	٧ ن ٧٤	»	مصر خدیویتندن منفصل
مصرلی عبدالحلیم پاشا	٧ ن ٧٤	»	شورای دولت اعضالغندن منفصل
عاکف پاشا	١١ ص ٧٥	»	جزایر بحر سفید والیسی
توفیق پاشا	١١ ش ٧٧	»	تقاعد صندوقی ناظری
درویش پاشا	٢٨ ل ٧٨	عسکر یدن	یاور اکرم
جودت پاشا	٢٠ ش ٨١	قاضی عسکر رلکدن	مجلس خاص وکلایه مأمور
احمد رامیم پاشا	١٢ ذا ٨٤	ملکیه دن	طرابلس غرب والیسی
تقی الدین پاشا	١٤ ذا ٨٤	»	بغداد والیلکندن منفصل
اسماعیل حقی پاشا	٧ م ٨٥	عسکر یدن	یاور اکرم و تفتیش عسکری قومیسیونی رئیس ثانیسی
صادق پاشا	١٧ م ٨٦	ملکیه دن	جزایر بحر سفید والیلکندن منفصل
صفوت پاشا	٧ ص ٨٦	عسکر یدن	حجاز والیلکندن منفصل
رؤف پاشا	١ ش ٨٧	»	یاور اکرم و خاصه اردوی همایون مشیری
ردیف پاشا	٢٤ ص ٨٨	»	منعزل

اسامی	تاریخ رتبه		مأموریتی
غازی احمد مختار پاشا	٢٤ ص ٨٨	عسکریدن	یاور اکرم و تفتیش عسکری قومیسیونی رئیسی
نصرت پاشا	٤ م ٨٩	«	یاور اکرم و التنجی اردوی همایون مفتشی
عبدالرحمن پاشا	٩ ج ٨٩	ملکیه دن	باش و کاتبدن منفصل آیدین والیسی
حسین پاشا	١ ل ٨٩	عسکریدن	خدیو سابق اسماعیل پاشا زاده
ابراهیم پاشا	١ ل ٨٩	«	مشارالیه حضرتلرینك دامادی
رستم پاشا	١٥ ذ ٨٩	ملکیه دن	لوندره سفارت سنیه سنه مأمور
احمد ایوب پاشا	٢٥ را ٩٠	عسکریدن	یاور اکرم و قوصوه والیسی سابق
نوبار پاشا	١٤ ب ٩٠	ملکیه دن	دائره مأمورین مصریه دن
عارفی پاشا	١ ر ٩١	«	شورای دولت ریاستندن منفصل
ابراهام پاشا	٨ ش ٩١	«	اعیاندن
احمد حمدی پاشا	٢٢ ب ٩٢	عسکریدن	اناطولی مهاجرین اسکان مأمور سابقی
ابراهیم پاشا	٩ ذ ٩٢	ملکیه دن	سلانیك والیلکندن منفصل
غالب پاشا	١٧ را ٩٣	«	اوقاف همایون ناظری
اشرف پاشا	١٣ ر ٩٣	عسکریدن	طونه جهتی قوماندانلغندن منفصل
عثمان پاشا	١٤ ج ٩٣	ملکیه دن	مصرلی مصطفی فاضل پاشازاده
محمود حمدی پاشا	٢٢ ب ٩٣	عسکریدن	یاور اکرم و التنجی اردوی همایون مشیر وکیلی
خلیل رفعت پاشا	٢٥ ش ٩٣	ملکیه دن	داخلیه ناظری
غازی عثمان پاشا	٢٩ ذا ٩٣	عسکریدن	یاور اکرم و مابین همایون مشیری
حسن پاشا	٦ ذ ٩٣	ملکیه دن	حلب والیلکندن منفصل
حسین فوزی پاشا	١٥ ذ ٩٣	عسکریدن	سلانیك قوصوه و حوالیسی عموم قوماندانی

اسامی	تاریخ رتبه		مأموریتی
کامل پاشا	١٧ م ٩٤	ملکیه‌دن	صدارتدن منفصل
صاوا پاشا	١٧ م ٩٤	«	کریدوالیلکندن منفصل
سعید پاشا	٢٢ ص ٩٤	«	صدارتدن منفصل اعیاندن
داماد محمود پاشا	١ ر ٩٤	«	عدلیه نظارتندن منفصل
سعید پاشا	٨ م ٩٥	عسکریدن	قونیه والیلکندن منفصل
قسطاکی پاشا	سلخ م ٩٥	ملکیه‌دن	سیسام بکلکندن منفصل
عون الرفیق پاشا	٢١ را ٩٥	«	امیر مکه مکرمه
شاکر پاشا	٢ جا ٩٥	عسکریدن	یاور اکرم
فوأد پاشا	٧ ج ٩٥	«	« «
علکساندر پاشا	٨ ج ٩٥	ملکیه‌دن	سیسام بکی
فوتیادی پاشا	٩ ذ ٩٦	«	روما سفارتندن منعزل
راسم پاشا	٧ ص ٩٧	عسکریدن	قیودانلقدن منفصل
منیف پاشا	١٢ را ٩٧	ملکیه‌دن	معارف نظارتندن منفصل
عابدین پاشا	غره ب ٩٧	«	انقره والیسی
ریاض پاشا	١٦ ب ٩٧	«	مأمورین مصریه‌دن رئیس نظار
علی نظامی پاشا	٤ ش ٩٧	عسکریدن	یاور اکرم و تفتیش عسکری قومیسیونی اعضاسندن
سیدفاضل پاشا	١٠ ن ٩٧	ملکیه‌دن	حضرموت امیری
نافذ پاشا	٩ ذ ٩٧	عسکریدن	محاکمات عسکریه رئیسی
اسعد پاشا	٥ ص ٩٨	ملکیه‌دن	پارس سفارت سفیدسنه مأمور
حسن حسنی پاشا	١٠ ص ٩٨	عسکریدن	بحریه ناظری
محمود پاشا	٢٢ ذ ٩٨	ملکیه‌دن	کرید والی وکیلی
سعید پاشا	٢٤ ر ٩٩	«	خارجیه ناظری
علی رضا پاشا	١٧ ن ٩٩	«	دفتر خاقانی ناظری
دیرسه پاشا	٢ ل ٩٩	عسکریدن	فخری یاوران حضرت شهریاریدر

اسامی	تاریخ رتبه		مأموریتی
حسن فهمی پاشا	۱۱ ذا ۹۹	ملکیه دن	رسومات امینی
عادل پاشا	۱۵ ذا ۹۹	عسکریدن	شیخ الحرم حضرت نبوی
منیر پاشا	۳ ذ ۹۹	ملکیه دن	خداوندکار والیسی
شریف عبداه پاشا	٤ را ۳۰۰	»	شورای دولت اعضاسندن
ماوریانی پاشا	۱۵ ج »	»	سرطبیب حضرت شهریاری
حسنی پاشا	۱۱ ش »	عسکریدن	سلاملق رسم عالیسنه مأمور
عثمان نوری پاشا	۲ را ۳۰۱	»	حجاز والیسی
محمود منیر پاشا	۲۰ ج »	ملکیه دن	تشریفات عمومیه ناظری و دیوان همایون ترجمانی وتحریرات اجنبیه کاتبی
توفیق پاشا	۱۸ ب »	عسکریدن	التنجی اردوی همایون مشیر سابق
عارف پاشا	۱٤ ش »	»	درسعادت مرکز قوماندانلغندن منصرل
رائف پاشا	۱۳ م »	ملکیه دن	نافعه نظارتندن منفصل
اسماعیل حقی پاشا	۲۸ ب ۳۰۲	»	حجاز ولایتندن منفصل
طاهر پاشا	۱۸ ذ »	عسکریدن	اشقودره والی وقوماندانلغندن منفصل
ثریا پاشا	۱۱ را ۳۰۳	ملکیه دن	مابین همایون جناب ملوکانه باش کاتبی
محمود پاشا	۲۸ جا »	عسکریدن	سواری دائره سنه مأمور
رجب پاشا	۱۹ ذ »	»	التنجی اردو مشیری
رضا پاشا	۲۹ ر »	ملکیه دن	مهاجرین قومیسیونی رئیسی
عزیز پاشا	۲ را ۳۰٤	»	بیروت والیلکندن منفصل
ذهنی پاشا	۲۲ را »	»	سلانیك والیسی
زهدی پاشا	۲۸ را »	»	معارف ناظری

اسامی	تاریخ رتبه		مأموریتی
قسطاکی پاشا	٢٧ ر ٣٠٤	ملکیه‌دن	کرید والیلکندن منفصل
رضا پاشا	١٥ ب ٣٠٥	»	عدلیه ناظری
نیقولاکی ساردا	٢٨ ش »	»	
نسکی پاشا			
حسن پاشا	٤ ل »	عسکریدن	سلاملق رسم عالیسنه مأمور تشریفاتئ عسکری
محمد زکی پاشا	٤ ل »	»	دردنجی اردوی همایون مشیری
ارتین پاشا	٢٦ م ٣٠٦	ملکیه‌دن	خارجیه مستشاری
فرید پاشا	٢٤ را »	»	داماد حضرت شهریاری
ابراهیم پاشا	٢٢ ج »	عسکریدن	خدیو اسبق اسماعیل پاشازاده شورای دولت اعضاسندن
توفیق پاشا	١ را ٣٠٧	ملکیه‌دن	برلین سفیری
سری پاشا	٧ ر »	»	دیاربکر والیسی
رضوان پاشا		»	شهر امینی
احمد فیضی پاشا	١ ج ٣٠٩	عسکریدن	یمن والیسی
حاجی حسن وفیق پاشا	٢ ص »	ملکیه‌دن	بغداد والیسی
احمد جواد پاشا	٢ ص »	عسکریدن	صدراعظم و یاور اکرم
رضا پاشا	» »	»	سرعسکر
عباس حلمی پاشا	١٠ ج »	ملکیه‌دن	مصر خدیوی
رؤف پاشا		»	سوریه والیسی
آصف پاشا	عسکریدن		چناق قلعه محافظی

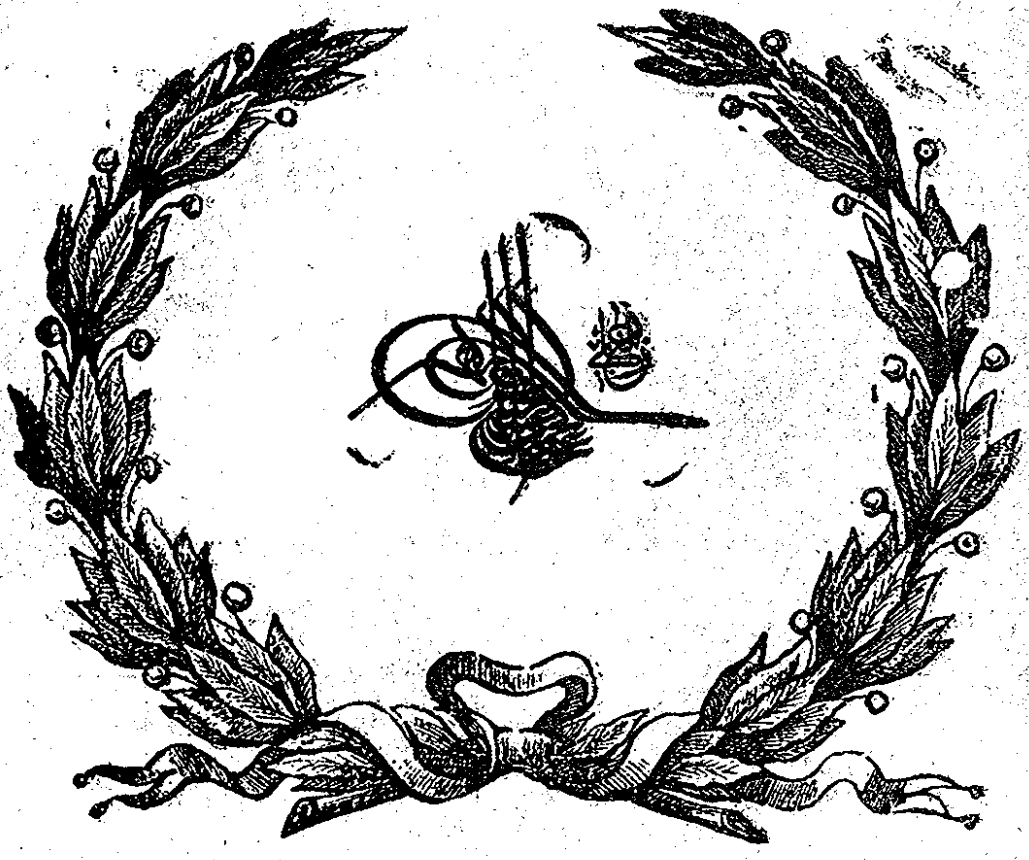

مابین همایون حضرت ملوکانه ارکان عظامی

مابین همایون مشیری و یاور اکرم غازی عثمان پاشا

رتبه	نشان امتیاز	مدالیه سی	عثمانی	مجیدی
مشیر	مرصع	التون و کوش	مرصع	مرصع
		ومرصع مدالیه		

دارالسعادة الشریفة اغلسی یاور اغا

رتبه	عثمانی	مجیدی
وزیر	١	٢

﴿ شهزادكان ذيشان حضراتيله جنتمكان سلطان عبدالعزيز خان ﴾
﴿ حضرتلرينك امور خاندانى ناظرى برنجى دائرهٔ بلديه رئيسى ﴾
﴿ راشد افندى ﴾

رتبه	عثمانى	مجيدى
بالا	١	١

﴿ اسامى ﴾	رتبه	امتياز مداليه‌سى عثمانى	مجيدى
سرقرناى حضرت شهريارى			
حاجى على بك	بالا	التون	كوش	مرصع	١
قرين ثانى نورى پاشا	فريق	«	«	١	١
« راغب بك	بالا	«	«	٢	١
« امين بك	بالا	«	«	٢	٢
« محمد بك	ميرلوا	«	«	٢	٢
« محمد عارف بك	ممتاز	«	«	٢	١
« بكر صديق بك	ثانيه	«		٣	٣
« فائق بك	ثانيه	«		٣	٣

اسامی	رتبه	امتیاز مدالیه سی عثمانی مجیدی			
		التون	کمیش	مرصع	مرصع
مابین همایون ملوکانه باش کاتبی ثریا پاشا	وزیر	«	«	«	«
محریرات اجنبیه کاتبی منیر پاشا	«		«	۲	۱
مابین همایون کاتبی فاضل بك	بالا	«	«	۲	۲
« « نوری بك	«	«	«	۲	۱
« « حسین کاظم بك	«	«	«	۲	۲
« « نعمان کامل بك	ولی	«	«	۲	۲
« « جواد بك	اولی	«	«	۲	۲
« « فائق بك	«	«	«	۲	۲
« « حقی بك	اولی ثانیسی		«	۲	۳
« « توفیق بك	«		«	۳	۳
« « ادهم بك	متمایز		«	٤	٤
« « اکرم بك	«		«	۳	۳
« « مصطفی بك	«		«	٤	٤
« « کاظم بك	«		«	۳	۳
« « یوسف بك	ثانیه		«	٤	٤
« « محمد جواد بك	«		«	٤	٤
« « حسن یمنی بك	ثالثه				٤
« « احمد راشد بك	«		«		٤
« « محمد سعید بك			«		٤
امام اول حضرت شهریاری یوسف افندی	صدر			مرصع	۱
امام ثانی « « راشد افندی	رومایلی «			۲	مرصع
سر مصاحب جوهر اغا «		«	«	۲	۲

اسامی	رتبه	امتیاز مدالیه سی عثمانی مجیدی			
		التون	کوش		
سر اطبای حضرت شهریاری ماوروینی پاشا	وزیر	التون	کوش	۱	۱
خدمهٔ خاصه و موسیقهٔ شاهانه فریقی سلیمان پاشا	فریق	«	«	۲	۱
خزینهٔ همایون کتخدای حسن شوقی بك اصطبل عامره مدیری	اولی	«	«	۲	۲
مابین همایون مدیر اولی حاجی حسین بك	اولی ثانیسی	«	«	۲	۲
تشریف همایون مأموری حاجی محمود افندی	«	«	«	۲	۳
مابین همایون مدیر ثانیسی احمد بك	«		«		٤
جیب همایون کاتبی ابراهیم بك	اولی اولی				۳
خزینهٔ همایون باش کاتبی					
باب السعادة العلیه اغاسی حاجی حسین اغا	ممتاز		«		۳
خاص اوطه کتخدای امین بك	«		«	٤	۳
قپوجوقدار اول ادهم افندی	«				۳
« ثانی علی بك	اولی ثانیسی			۳	۳
تلخیص اول حسنی بك	ممتاز				۳
تلخیص ثانی بسیم بك	ثانیه				٤

﴿ هیئت ومجلس مخصوص وکلای فخام ﴾

﴿ صدراعظم و یاور اکرم فخامتلو دولتلو احمد جواد پاشا حضرتلری ﴾

(مرصع مدالیه عثمانی مجیدی)
(افتخار کرید التون مرصع مرصع)

﴿ شیخ الاسلام دولتلو سماحتلو محمد جمال الدین افندی حضرتلری ﴾

(عثمانی مجیدی)
(مرصع مرصع)

﴿ اسامی ﴾	رتبه امتیاز	امتیاز مدالیه سی	عثمانی مجیدی
سر عسکر رضا پاشا	مشیر	التون کوردن	مرصع مرصع
داخلیه ناظری خلیل رفعت پاشا	وزیر	» »	» ۱
خارجیه ناظری وشورای دولت رئیس وکیلی سعید پاشا	»	مرصع »	» مرصع
بحریه ناظری حسن حسنی پاشا	مشیر	» »	» »
عدلیه ومذاهب ناظری حسین رضا پاشا	وزیر	»	۲ ۱
مجلس خاص وکلایه امور جودت پاشا	»	» »	۱ ۱
طوپخانه مشیری ذکی پاشا	مشیر	» »	۲ ۱
اوقاف همایون ناظری غالب پاشا	وزیر	» »	مرصع ۱
معارف ناظری زهدی پاشا	»		۱
مالیه ناظری نظیف افندی	بالا		۱ ۱
تجارت ونافعه ناظری حسین توفیق پاشا	فریق		
مستشار صدر عالی توفیق بك افندی	بالا		۱ ۱

﴿ ولاة عظام ﴾

(اسامی ولایات)	(اسامیٔ ولاة)	رتبه	امتیاز مدالیه سی عثمانی مجیدی			
آیدین	عبدالرحمن پاشا	وزیر			مرصع	١
حجاز	عثمان نوری پاشا	مشیر	التون	کوش	»	١
خداوندکار	منیر پاشا	وزیر	»	»	»	مرصع
ادرنه	عزت پاشا	مشیر	»		»	١
کرید	محمود جلال الدین پاشا	وزیر	مرصع	»	»	مرصع
یمن	احمد فیضی پاشا	مشیر			١	١
طرابلس غرب	راسم پاشا	»	التون	»	١	١
سلانیك	ذهنی پاشا	»	»	»	مرصع	١
جزایر بحر سفید	عاکف پاشا	»	»	»	١	١
بغداد	حسن توفیق پاشا	»	»	»	٢	١
سوریه	رؤف پاشا	»			٢	١
انقره	عابدین پاشا	»	»	»	١	١
دیاربکر	سری پاشا	»			٢	١
قونیه	حاجی حسن بك	بالا			٢	٢
بیروت	خالد بك	»				٢
اطنه	حاجی عزت افندی	»				١
سیواس	خلیل بك	»			٢	٢
بتلیس	تحسین پاشا	روم ایلی			٢	١
یانیه	احمد حفظی پاشا	فریق			٢	١
مناستر	فائق پاشا	روم ایلی			٢	١
قوصوه	ادهم پاشا	فریق	»	»	مرصع	١
بصره	محمد حافظ پاشا	روم ایلی			٢	٢

(اسامیٔ ولایات)	(اسامیٔ ولاة)	رتبه	عثمانی مجیدی	
طربزون	قدری بك	بالا	۱	۱
ارضروم	حیدر پاشا	روم ایلی		
قسطمونی	فائق پاشا	»		۱
معمورةالعزیز	انیس پاشا	»		
موصل	عثمان پاشا	»		۱
وان	محری پاشا	فریق	۲	۱
اشقودره والی وقوماندانی	عبدالکریم پاشا	»		

﴿ ایالات ممتازه والیلری ﴾

(اسامیٔ ایالات)	(اسامیٔ ولاة)	رتبه	عثمانی مجیدی	
مصر	خدیو عباس حلمی پاشا	پایهٔ صدارت	مرصع	مرصع
تونس	سیدی علی بك			
بلغارستان				
سیسام	علکساندر قره تودوری پاشا	وزیر	۱	۱
بوسنه وهرسك	اشغال موقت تحتنده در			
روم ایلی شرقی				

﴿ اردوی همایون مشیر وقوماندانلری ﴾

اردوی همایون مشیرانعظام رتبه امتیازمدالیه سی عثمانی مجیدی اردومرکزلری

برنجی	رؤف پاشا	مشیر	التون	کوش	مرصع	مرصع	درعلیه
ایکنجی	وکیل محمود	»	»	»	»	۱	ادرنه
	حمدی پاشا						
اوچنجی	فضلی پاشا	فریق	»	»	۱	مرصع	مناستر

ردوی همایون مشیران عظام رتبه امتیازمدالیه سی عثمانی مجیدی اردو مرکزلری

دردنجی	زکی پاشا	مشیر	التون	کمکوش	مرصع	مرصع	ارزنجان
بشنجی	عمر رشدی پاشا	فریق			۲		شام
التنجی	رجب پاشا	«	«	«	۱	۱	بغداد
یدنجی	احمد فیضی پاشا	«	«		۱	۱	صنعا

سفرای سلطنت سنیه

(بولندقلری محل) (اسامیٔ سفرا) رتبه امتیازمدالیه سی عثمانی مجیدی

برلین سفیر کبیری	توفیق پاشا	وزیر	التون	کمکوش		۱
پارس «	اسعد پاشا	«	«		مرصع	مرصع
لوندره «	رستم پاشا	«	«	«	۱	«
ویانه «	ضیا بك	بالا			۱	۱
طهران «	نصوحی بك	«	«	«	۲	۱
آننه سفیر موقتی	غضبان بك	«				۱
پترسبورغ «	حسنی پاشا	فریق			۳	۱
روما «	محمود ندیم بك	اولی		«	۳	۱
مادرید اورته ایلچی	طرخان بك	«				۱
بروکسل «	قره تودوری افندی	«			۲	۱
واشنغتون «	علکساندر بك	«				۱
لاهی واستوقهولم «	قره جه پاشا	روم ایلی	«	«	۲	
بکرش «	شمس الدین بك	اولی				
بلغراد «	فریدون بك	«			۳	۲

ولایتك بدایت تشكیلندن شمدیه قدر كلمش اولان ولاة عظام
حضراتیله الویهٔ ملحقه متصرفین كرامی ومركز
نائب ودفتردار ومكتوبجیلری

(اسامی)	(رتبه)	تاریخ تعیینلری
عارف پاشا حضرتلری	روم ایلی بكلربكی	٣ كانون اول سنه ٩٥
فكری پاشا	» »	١١ مارت سنه ٣٠٠
ثانیا عارف پاشا حضرتلری	» »	٢١ تموز سنه ٣٠١
محمد رشید پاشا حضرتلری	» »	٨ كانون اول سنه ٣٠٢
ادهم پاشا حضرتلری	» »	٣٠ تموز سنه ٣٠٣
محمد رؤف شریف پاشا حضرتلری	» »	١ تموز سنه ٣٠٥
حالا والی تحسین پاشا حضرتلری	» »	٢٠ ایلول سنه ٣٠٧

(مركز نائبلری)

عبدالباقی افندی	مخرج	٢٥ حزیران سنه ٩٦
مصطفی حسبی افندی	مدرس	٦ كانون اول سنه ٩٦
یوسف صدقی افندی	مخرج	١٠ مایس سنه ٩٨
حاجی محمد فوزی افندی	بلاد خمسه	٧ مایس سنه ٣٠٢

(اسامی)	(رتبه)	تاریخ تعیینلری
شکری افندی	دوریه موالیسندن	۱۰ تشرین اول سنه ۲۰۳
محمد مسعود افندی	مدرس	۱۷ حزیران سنه ۳۰۵
حالا عبدالرحیم شکری افندی	دوریه موالیسندن	۲۱ تشرین ثانی سنه ۲۰۷

—*(دفترداران کرام)*—

حسن رضا افندی	ثانیه	۳ کانون اول سنه ۹۵
احمد مختار افندی	ثانیه	۲۲ شباط سنه ۹۹
محمود فاتح افندی	ثانیه	۲٤ شباط سنه ۳۰۰
توفیق بك	اولی ثانیسی	کلمامشدر
زهدی بك	ممتاز	۱۸ کانون ثانی سنه ۳۰۳
مصطفی بك	ممتاز	۱۳ حزیران سنه ۳۰۵
حالا دفتردار اسماعیل ذهنی افندی	ثانیه	۲٦ اغستوس سنه ۳۰٦

—*(مکتوبجیلر)*—

رشاد بك	اولی ثانیسی	۳ کانون اول سنه ۹۵
طاهر بك	ممتاز	۱۸ مارت سنه ۹۷

(اسامی)	(رتبه)	تاریخ تعیینلری
مختار بك	اولی ثانیسی	١٠ مارت سنه ٣٠٣
صفوت بك	ممتاز	٨ حزیران سنه ٣٠٣
ناظم بك	ممتاز	کلا مشدر
پرتو بك	ممتاز	٢٨ تشرین اول سنه ٣٠٤
صبحی بك	ممتاز	١٨ تشرین اول سنه ٣٠٥
حالا الیاس سامی افندی	ثالثه	٢٦ ایلول سنه ٣٠٨

موش متصرفلری

(اسامی)	(رتبه)	تاریخ تعیینلری
محمود پاشا	میرمیران	۱۸ اغستوس سنه ۸۱
علی یاور پاشا	روم ایلی	۱ مارت سنه ۲۸۳
حیدر پاشا	میرالامرا	۲۷ کانون ثانی سنه ۸۳
احمد بك	اولی ثانیسی	۲۶ کانون ثانی سنه ۸٤
عمر لطفی پاشا	روم ایلی	
احمد نافذ پاشا	میرمیران	۸ اغستوس سنه ۸۹
بهرام پاشا	»	۱۰ شباط سنه ۹۱
سعید پاشا	»	۱۸ مایس سنه ۹۳
علی غالب پاشا	میرالامرا	٦ نیسان سنه ۹٤
محمد علی پاشا	میرمیران	٦ شباط سنه ۹۵
سلیمان کامل پاشا	میرمیران	٤ تشرین اول سنه ۷
صالح پاشا	»	۳ تموز سنه ۹۹
شکری پاشا	»	۲۵ شبط سنه ۳۰۲
عمر شوقی پاشا	»	۷ شباط سنه ۳۰۳
ثانیا سعید پاشا	روم ایلی	۳۰ ایلول سنه ۰۵
محمد انیس پاشا	»	۳۰ تموز سنه ۰۷
حالا متصرف احمد حسیب پاشا	»	۱ ایلول سنه ۳۰۸

سعرد متصرفلری

(اسامی)	(رتبه)	تاریخ تعیینلری
حاجی احمد پاشا	میرمیران	۱ مارت سنه ۲۸٤
کنعان پاشا	روم ایلی	۱ مارت سنه ۸٦
ثانیا جمیل پاشا	میرالامرا	۱۸ مارت سنه ۸۸
جعفر طیار افندی	ممتاز	۱ تشرین اول سنه ۸۹
محمد ذکی افندی	ثانیه	۱۷ تموز سنه ۹۰
عثمان نوری افندی		۱۸ شباط سنه ۹۱
سلیمان بك	ممتاز	۱۵ ایلول سنه ۹۲
وهبی بك	»	۲۵ تشرین ثانی سنه ۹۳
سعید پاشا	میرمیران	۵ مارت سنه ۹۵
صالح پاشا	»	۲۰ کانون اول سنه ۹۵
سلیمان پاشا	میرمیران	٤ اغستوس سنه ۹۹
رشاد بك	اولی ثانیسی	۷ تشرین اول سنه ۳۰۱
داود لطفی بك	ممتاز	٤ شباط سنه ۳۰۲
مصطفی رفقی پاشا	میرمیران	۱٤ تشرین ثانی سنه ۳۰۳
احمد حمدی پاشا	میرالامرا	۱۷ کانون ثانی سنه ۳۰٤
حالا سعید پاشا	میرمیران	۸ کانون اول سنه ۳۰۵

﴿ كنج متصرفلرى ﴾

(اسامى)	(رتبه)	تاريخ تعينلرى
مدحت افندى	ممتاز	٥ مايس سنه ٩٩
فضلى بك	«	٩ تشرين ثانى سنه ٣٠١
مصطفى رفقى پاشا	ميرميران	١٣ نيسان سنه ٣٠٣
رائف پاشا	«	١٣ تشرين ثانى سنه ٣٠٣
ثانيا وحالا مصطفى رفقى پاشا	«	٢٦ نيسان سنه ٣٠٥

مأمورين ولايت

والیٔ ولایت تحسین پاشا

رتبه	مجیدی	عثمانی
(روم ایلی	١	٢
(بکلربکی		

ارکان ولایت

مرکز نائبی عبدالرحیم شکری افندی	دوریه موالیسندن	م ٤
دفتردار اسماعیل ذهنی افندی	ثانیه صنف ثانیمی	م ٤
مکتوبجی الیاس سامی افندی	ثالثه	
الای بکی احمد کامل بك	الای بکی	م ٣

مجلس ادارهٔ ولایت

رئیس والیٔ ولایت

(اعضای طبیعیه)	(اعضای منتخبه)	
حاکم افندی	حاجی نجم الدین افندی	مدرس
دفتردار افندی	درویش بك	
مکتوبی افندی	حاجی یسن افندی	
مفتی شیخ محمد فهمی افندی	اویدیس افندی	ثالثه
مرخص	اغاجان افندی	ثالثه م ٤
	اعضا منحل	

(مجلس مذکورك هیئت اتهامیه سی)

رئیس مفتی افندی

اعضا حاجی یسن افندی — اعضا اغاجان افندی

کاتب رسول صدقی افندی

(هیئت تحقیقیه سی)

مدعیٔ عمومی مکتوبی افندی — مستنطق اعضادن درویش بك

ضبط کاتبی رسول صدقی افندی

﴿ مکتوبی قلمی ﴾

ممیز ابراهیم ادهم افندی ثالثه

سرمسود شمسی افندی — مسود موسی صبحی افندی

مسود شعبان وصفی افندی ثالثه — « عبدالمجید وهبی افندی

مبیض فتح اه سامی افندی — مبیض عبدالملك لطفی افندی

« خورشید افندی — « مصطفی نامی افندی

« عبدالحمید افندی — « اسعد افندی

ملازم کامل افندی — ملازم صدقی افندی

« حسین افندی — « رجب افندی

قلم مذکوره یدی مداوم افندی واردر

﴿ مجلس اداره قلمی ﴾

باش کاتب محمد واصف افندی

کاتب ثانی رسول صدقی افندی — مبیض احمد افندی

﴿ اوراق قلمی ﴾

مدیر عثمان شمعی افندی

معاون فرهاد افندی — تأکید مأموری عبدالمجید افندی

توفیق افندی — رضا افندی — یوسف افندی

سجل احوال قومیسیون خصوصیسی

رئیس مکتوبی الیاس سامی افندی ثالثه

اعضا مدعیٔ عمومی معاونی احسان بك ثانیه

« مکتوبی ممیزی ابراهیم ادهم افندی ثالثه

« محاسبه ممیزی محمد جزار افندی ثالثه

« مجلس اداره باش کاتبی محمد واصف افندی

« اوراق مدیری عثمان شمعی افندی

کاتب شعبان وصفی افندی ثالثه

محاسبهٔ ولایت قلمی

ممیز محمد جزارا فندی ثالثه

واردات کاتبی علی غالب افندی

دیکری محمد افندی

رفیق حسن افندی

« محمد افندی

اوراق مأموری ابراهیم افندی

رفیق یسن افندی

مرکز کاتبی مصطفی افندی

رفیق حاجی رجب افندی

مصارفات کاتبی صبری افندی

دیکری حسین افندی

مصالح جاریه کاتبی احمد افندی

رفیق شکری افندی

دیکری توفیق افندی

رفیق احمد افندی

صندق امینی اسماعیل افندی

﴿ مطبعه دائره‌سی ﴾

ناظر مکتوبی افندی ثالثه

محرر ومکتوبی ممیزی ابراهیم ادهم افندی ثالثه

سرمرتب ومترجم طوماس افندی — حساب کاتبی خورشید افندی

دستکاهجی محمد افندی — مرتب ثانی اغوب افندی

چرخجی وموزع حیدر افندی

﴿ ویرکو قلمی ﴾

مع تحریر ویرکو مدیری شکری افندی ثانیه

ویرکو میزان کاتبی احمد افندی — مرکز ویرکو کاتبی ابراهیم افندی

رفیق سلیمان افندی — چقور ویرکو کاتبی فرهاد افندی

خیوط ویرکو کاتبی شمسی افندی — نواحی ملحقه ویرکو کاتبی عثمان افندی

﴿ دفتر خاقانی قلمی ﴾

دفتر خاقانی مأموری احمد رمزی افندی

کاتبی مصطفی افندی — طابو کاتبی محمد افندی

﴿ معارف دائره‌سی ﴾

معارف مدیری محمد شوقی افندی مدرس
محاسبه مأموری مصطفی جمال افندی صندوق امینی اسماعیل حقی افندی

(معارف مجلسی)

رئیس مدیر افندی
ویرکو مدیری افندی ثانیه اوقاف محاسبه جیسی افندی
دفتر خاقانی مأموری افندی معارف محاسبه جیسی افندی

﴿ مکتب رشدیه ﴾

معلم اول حاجی محمد توفیق افندی مدرس معلم ثانی حاجی سعید افندی
رقعه معلمی شمسی افندی ثلث معلمی خلیل بك
مبصر ابراهیم اغا

﴿ اوقاف قلمی ﴾

اوقاف محاسبه جیسی کمال افندی کاتبی رجب افندی

﴿ اوقاف قومیسیونی ﴾

رئیس حاکم افندی
معارف مدیری افندی مدرس حاجی نجم الدین افندی مدرس
اوقاف محاسبه جیسی کمال افندی

نفوس قلمی

نفوس ناظری عارف افندی ثالثه

باش کاتب عثمان افندی — کاتب ثانی رسول افندی

مأمورین فنیه

سر مهندس حسنی افندی ثالثه

سر قوندوکتور محمد رؤف افندی — اوچنجی قوندوکتور لوون افندی

اوچنجی قوندوکتور محمود ندیم افندی « « ضیا افندی

« « علی افندی « « حسین افندی

کاتب امین افندی

بانق شعبه هیئتی

رئیس محمد علی افندی

کاتب وبانق مأموری وکیلی حمدی افندی — اعضا داود اغا

اعضا عیسی اغا — « سرکیس اغا

ولايت عدليه انجمنى

استيناف حقوق رئيس اولى عبدالرحيم شكرى افندى دوريه موالبسندن م ٤
استيناف جزا رئيسى خليل خلوصى افندى مدرس
« مدعئ عموميسى حمدى افندى ممتاز
بدايت حقوق رئيسى اسماعيل سمعى افندى ثالثه
« جزا رئيسى حاجى حسن حسنى افندى ممتاز
« مدعئ عمومى معاونى احسان بك ثانيه
باش كاتب حافظ شريف افندى رابعه

محكمهٔ استينافيه

(حقوق دائرهسى)
رئيس نائب عبدالرحيم شكرى افندى دوريه موالبسندن م ٤

(جزا دائرهسى)
رئيس خليل خلوصى افندى مدرس

استيناف مدعئ عموميسى حمدى افندى ممتاز

اعضا حمزه نجيب افندى
« منحل
« مجبان ستراك افندى
« كاكوسيان اويديس افندى
« ملازمى احمد افندى

اعضا هر ايكى دائره اعضالرى بردر

استيناف باش كاتب حافظ شريف افندى رابعه

ضبط كاتبى شعبان افندى ضبط كاتبى عاكف افندى

« « رجب افندى مدعى عمومى كاتبى سليم افندى رابعه

﴿ محكمهٔ بدايت ﴾

(حقوق دائرهسى) (جزا دائرهسى)

رئيس اسماعيل سعى افندى ثالثه رئيس حاجى حسن افندى مقاز

مدعى عمومى معاونى احسان بك ثانيه

اعضا احمد حمدى افندى اعضا عيسى افندى

« بقالیان سيروپ افندى « بشيريان اويديس افندى ثالثه

« ملازمى مصطفى افندى « ملازمى رشيد افندى

باش كاتب شكرى افندى

ضبط كاتبى احمد فائق بك ضبط كاتبى عبدالغنى افندى

« « حسن افندى « « محمود افندى

مستنطق سليمان شوقى افندى

مقاولات محررى عبدالكريم افندى

﴿ محكمهٔ شرعيه دائرهسى ﴾

كاتب شعبان وهبى افندى مقيد شكرى افندى

اجرا دائره‌سی

مأمور شاکر افندی ثه

مباشر احمد اغا — مباشر سی اغا

« بشا غا — « حسن اغا

ضبطیه امرا وضابطانی

(اتی مجلسی)

الای بکی احمد کامل بك م ٣

طابور اغاسی محمد اغا م ٤ ع ٤

اداره‌امینی حاجی عبداه افندی م ٤

پیاده بلوك اغاسی شریف بك

سواری بلوك اغاسی محمد طاهر اغا

پیاده‌بلوك اغاسی معاونی عبدالقادر افندی

سواری بلوك اغاسی معاونی احمدافندی م ٥

طابور مجلسی

طابور اغاسی محمد اغا م ٤ ع ٤ — حساب امینی علی حلمی افندی

پیاده بلوك اغاسی محمد نوری افندی
سواری بلوك اغاسی اسماعیل افندی م ٥
« « « معاونی سلمان اغا
ژورنال امینی منحل

﴿ برنجی مرکز طابوری امرا و ضابطانی ﴾

الای بکی احمد کامل بك م ٣
طابور اغاسی محمد اغا م٤ ع٤
اداره امینی حاجی عبداه افندی م٤
حساب امینی علی حلمی افندی

بلوك

١ پیاده بلوك اغاسی عثمان افندی
١ « « معاونی عبدالقادر افندی
١ « ژورنال امینی محمد نیازی افندی
٢ « بلوك اغاسی نوری افندی
٢ « « « معاونی احمد اغا
٢ « ژورنال امینی جرجیس اغا
٣ « بلوك اغاسی شریف افندی
٣ « « « معاونی محمد افندی
٣ « ژورنال امینی حاجی جعفر اغا

(سواری ضابطانی)

بلوك

۱ بلوك اغاسی منحلدر

۱ « « معاونی سلتان اغا

۱ ژورنال امینی ابراهیم طلعت افندی

۲ بلوك اغاسی طاهر اغا

۲ « « معاونی و مقام ولایت یاوری سعید بك م ٥

۲ ژورنال امینی اسماعیل افندی

۳ بلوك اغاسی اسماعیل افندی م ٥

۳ « « معاونی احمد افندی م ٥

۳ ژورنال امینی محمد سعید افندی م ٥

٤ بلوك اغاسی سلیم افندی

٤ « « معاونی حاجی فتح اه اغا

٤ ژورنال امینی سید افندی

❋ پولیس دائره‌سی ❋

ایکنجی قومیسر محمد نوری افندی م ٥

اوچنجی قومیسر مقداد افندی

اوچنجی قومیسر هاشم افندی تخلیصیه مدالیه‌سی موشده

پولیس علی رضا افندی	موشده	پولیس فخرالدین افندی	سعرده
« احمد افندی		« سلیمان حشمت افندی	
« سلیمان نظیف افندی		« محمود توفیق افندی	
« امین افندی	کنجده	« محمد توفیق افندی	
« وهبی افندی		« محمد افندی	موشده

بلدی دائرەسی

رئیس خلیل کمالی افندی

اعضا حاجی عبدالقادر اغا		اعضا داود اغا	
« عبدالغنی اغا		« کندریان اغوب اغا	
طبیب عاکیان پاولی افندی	ثالثه	کاتب صدقی افندی	
صندوق امینی رجب افندی		قابله اسقوهی خانم	
مفتش یعقوب افندی	چاوش ۷		

مرکز تلغراف مأمورلری

مفتیش معاونی توفیق افندی

مدیر عبدالهادی افندی		مخابره مأموری لطفی افندی	
مخابره مأموری یوسف صدقی افندی		« « فاضل افندی	

مرکز دیون عمومیه اداره‌سی

مدیر محمد حلمی افندی

باش کاتب حمدی افندی — ایکنجی کاتبی شوکت افندی

رژی اداره‌سی

مدیر شکری بك — ثالثه

محاسبه‌جی بغوص افندی — انبار مأموری یعقوب افندی

﴿ دردنجی اردوی همایونه منسوب اولوب ولایت داخلنده بولنان ﴾
﴿ سکزنجی پیاده و دردنجی سواری فرقهٔ عسکریه و ولایت ﴾
﴿ داخلنده کی ردیف طاپورلری امرا و ضابطانی ﴾

سواری دردنجی فرقه قوماندانلغی انضمامیله سکزنجی
پیاده فرقه‌سی قوماندانی ادهم فوزی پاشا
(رتبه مجیدی عثمانی قره‌طاغ افتخار)
(فریق ۲ ۲ روسیه مدالیه‌سی)

حمیدیه عموم قوماندانی ابراهیم پاشا
(رتبه مجیدی عثمانی التون کمش)
(فریق ۲ ۳ لیاقت امتیاز)

اسامی	رتبه	نشان مدالیه	موقعی
پیاده اون التنجی لوا قوماندانی	میرلوا	م ۲ ع ۳ کرید	بتلیس
عبداه رفتی پاشا			
پیاده اون بشنجی لوا قوماندانی	«		وان
مصطفی پاشا			

اسامی	رتبه	نشان	موقیعی
پیاده یکرمی طقوز نجی الای میرالای عمر بك	میرالای		وان
پیاده اوتوز نجی الای میرالای احمد جلال بك	«		بایزید
« « بر نجی الای میرالای بغی منحل			
« « ایکنجی الای میرالای احمد بك	«		سیار
سواری اون طقوز نجی الای میرالای	«	م٤ کوش لیاقت	
محمد طوسون بك			موش
سواری یکرمی اوچنجی الای میرالای ابراهیم بك	«	م٤ ع٣	ملازکرد
ردیف سکسان التنجی الای میرالای اسماعیل حقی بك	«		موش
پیاده یکرمی طقوز نجی الای قائممقامی	قائممقام		ارزنجان
خیرالدین بك			
پیاده اوتوز نجی الای قائممقامی بهاءالدین بك	«		طربزون
پیاده اوتوز بر نجی الای قائممقامی عاطف بك	«		سیار
پیاده اوتوز ایکنجی الای قائممقامی محمد شاکر بك	«	م٤	بتلیس
سواری اون طقوز نجی الای قائممقامی مراد بك	«	م٤ ع٤	وم مدالیه
سواری یکرمنجی الای قائممقامی منحل			
ردیف تالی ١٣٤ نجی الای قائممقامی محمد بك	«		

فرقه مرکزنده بولنان بعض ضابطان

اسامی	رتبه	نشان
اردوی همایون تحصیل مأموری عمر افندی	قول اغاسی	م ۵
فرقه مجلسنده طاهر افندی	الای کاتبی	
فرقه ارکان حربیه سنده شکری افندی	یوز باشی	
« « « حسن افندی	ملازم اول	بلونه مدالیه سی
اون التنجی لوا قوماندانلغی ارکان حربیه سنده ذکی افندی	«	
فرقه اوراق مأموری محمد افندی	ملازم ثانی	

پیاده اوتوز ایکنجی الایك ایکنجی طابوری ضابطانی

بیکباشی سلیمان زیور افندی

صاغ قول اغاسی یوسف اغا	طبیب قول اغاسی ارستیدی افندی
طابور کاتبی مصطفی افندی	طابور امامی علی رضا افندی
اجزاجی احمد واصف افندی	جراح محمد امین افندی
بلوك	بلوك
۱ یوزباشی عبدالقادر افندی	۳ یوز باشی حمزه اغا
۱ ملازم اول یوسف افندی	۳ ملازم اول سعید اغا
۱ « ثانی مصطفی افندی	۳ « ثانی یسن افندی
۱ « « محمد افندی	

بلوك		بلوك	
٣	يوزباشى حاجى سعيد اغا	٤	يوز باشى حسين اغا
٣	ملازم اول عبدالرحمن افندى	٤	ملازم اول عبدالحميد افندى
٣	« ثانى محمد طورسون افندى	٤	« ثانى على افندى
٣	« « محمد توفيق افندى	٤	« « حسبى افندى

چاقاجى عاكف اغا

﴿ مذكور الايك بتلبسده كى اوچنجى طابورى ضابطانى ﴾

بيكباشى مصطفى افندى — كريد مدالياسى
قول اغاسى سليمان اغا — م٥ كريد وقارص «
طبيب صول قول اغاسى يوركى افندى — طابور كاتبى على رضا افندى
طابور امامى محمد طيفور افندى — اجراجى يوركى افندى
جراح عثمان افندى — چاقاجى هاشم افندى

بلوك		بلوك	
١	يوز باشى اسماعيل اغا	٣	يوز باشى عثمان اغا
١	ملازم ثانى احمد معشوق افندى	٣	ملازم اول عبداه افندى
١	« « احمد افندى	٣	« ثانى عبدالرحمن افندى
		٣	« « حيدر افندى
٣	يوز باشى صالح اغا	٤	يوز باشى ابراهيم اغا
٣	ملازم اول عمر افندى	٤	ملازم اول مصطفى اغا

بلوك		بلوك	
٣	« ثانی سعداه اغا	٤	« ثانی عادل افندی
٣	« « حسین افندی	٤	« صالح رضا افندی

الای ٣٢ سنجقدار عبداه افندی

﴿ اوتوزنجی الای موسیقه ضابطانی ﴾

قول اغاسی احمد اغا — ملازم اول شکری افندی

بتلیسده کی طوپ طاقلرینك قوماندانسنه مأمور ملازم ثانی شکری افندی

﴿ موشده کی اوتوز ایکنجی الایك دردنجی طابوری ضابطانی ﴾

بیکباشی صالح صبحی افندی

قول اغاسی حاجی مصطفی افندی م ٤ — طبیب یوزباشیسی محمد ضیا افندی

طابور کاتبی محمد سالم افندی — طابور امامی محمد شعبان افندی

اجزاجی قارلو افندی — جراح خلیل افندی

چاقاجی عمر اغا

بلوك		نلوك	
١	یوزباشی محمد اغا	٢	یوز باشیٔ اول سلیمان اغا
١	ملازم اول محمد افندی	٢	« ثانی محمد اسماعیل اغا
١	« ثانی نوری افندی	٢	ملازم ثانی مصطفی افندی
٣	یوزباشی محمود اغا	٤	یوزباشی ابراهیم افندی

بلوك	بلوك
٣ ملازم اول محمد افندى	٤ ملازم اول على افندى
٣ « ثانى حسن افندى	٤ « ثانى مصطفى اغا
٣ « « محمد اسعد افندى	٤ « « سليمان افندى

﴿ دردنجى اردوى همايونك دردنجى سوارى فرقه سنك اونجى ﴾
﴿ لواسنه ملحق موشده كى اون طقوزنجى الاى ضابطانى ﴾

بيكباشئ اول مصطفى افندى

بيكباشئ ثانى خورشيد اغا م ٤	بيطر بيكباشيسى سليمان افندى م٥
الاى امينى احمد شمعون افندى م ٥	قول اغاسى طاهر اغا
طبيب قول اغاسى رفعت افندى	الاى كاتبى على افندى
اثواب امينى يوزباشى محمد افندى	كاتب ثانى حسنى بك
امام اول عبدالرزاق افندى	امام ثانى نبى افندى
سنجقدار ملازم ثانى ابراهيم افندى	جراح محمد راشد افندى
جراح ثانى خلوصى افندى	اجزاجى ملازم اول شكرى افندى
اجزاجى اوستولاكى افندى	سرقنتابقى محمد على اغا
سراج باشى احمد اغا	سرنعلبند رجب اغا

تفنكجى عثمان اغا

بلوك	بلوك
١ يوزباشى محمد اغا م ٥	٢ يوزباشى حاجى سليم اغا
١ ملازم اول طوسون اغا م ٤	٢ « وكيلى عارف افندى

١ « عمر اغا م ٤
١ « ثانی شکری افندی م ٥
١ « « کنعان افندی م ٤
٣ یوزباشی مصطفی افندی
٣ « وکیلی علی اغا
٣ ملازم اول نوری افندی م ٥
٣ « مصطفی افندی م ٥
٣ « ثانی کامل افندی
٣ « « خلیل افندی

٣ ملازم اول عمر اغا
٣ « اسعد افندی
٣ « ثانی امین افندی م ٥
٣ « « حمدی افندی
٤ یوزباشی وکیلی حاجی یوسف اغا م ٥
٤ ملازم اول طالب اغا
٤ « حسنی افندی م ٥
٤ « ثانی حسن اغا م ٥
٤ « « عمر افندی م ٥

بلوك

٥ یوزباشی عمر افندی
٥ « وکیلی عثمان افندی
٥ ملازم اول درویش اغا م ٥
٥ « سعید اغا
٥ « ثانی محمد اغا
٥ « « حسن اغا م ٥

﴿ ملازکردہ کی سواری یکر منجی الای ضابطانی ﴾

بیکباشیٔ اول خورشید افندی

بیکباشیٔ ثانی اسحق افندی

طبیب بیکباشیسی حسنی افندی
قول اغاسی حسین اغا
الای کاتبی یحیی افندی
بیطر یوزباشیسی علی افندی
امام ثانی یحیی غالب افندی
سنجقدار ملازم ثانی محمد افندی
اجزاجیٔ ثانی امین اسماعیل افندی
جراح ثانی محمد نوری افندی
سرنعلبند محمد اغا

الای امینی خلیل افندی
طبیب قول اغاسی حسین افندی
کاتب ثانی صالح افندی
امام اول منحل
اثواب امینی
اجزاجیٔ اول غرامالتی افندی
جراح اول علی رضا افندی
سراج باشی یوسف اغا
قلتاقجی باشی عثمان اغا

چاقاجی محمد اغا

بلوك		بلوك	
١	یوزباشیٔ اول درویش افندی	٢	یوزباشی جمال افندی
١	« وکیلی اسماعیل اغا	٢	« وکیلی مصطفی اغا
١	ملازم اول یوسف اغا	٢	ملازم اول ایوب اغا
١	« سعداه اغا	٢	« محمد اغا
١	« ثانی بکر اغا	٢	« ثانی ابراهیم اغا
١	« « اسماعیل اغا	٢	« « مصطفی افندی
٣	یوزباشی شکری افندی	٤	یوزباشی عمر اغا
٣	« وکیلی محمد افندی م ٤	٤	« وکیلی همت اغا
٣	ملازم اول محمد اغا	٤	ملازم اول شیخو اغا م ٥
٣	« حاجی معاف اغا م ٥	٤	« اسماعیل اغا

بلوك

٣ « ثانی خلیل افندی

٣ « « کامل اغا

بلوك

٤ « ثانی سلیمان افندی

٤ « « محمد افندی

بلوك

٥ یوزباشی رحمی افندی

٥ « وکیلی رشیداغا

٥ ملازم‌اول یحیی افندی

٥ « سلیمان افندی

٥ « ثانی شوکت افندی

٥ « « مصطفی افندی

﴿ ردیف سکسان التنجی الایك موشدن مرتب مقدم ایکنجی ﴾
﴿ طابوری ضابطانی ﴾

بیکباشی احمد شکری افندی

قول‌اغاسی خلیل اغا قارص مدالیه‌سی

طابور کاتبی محمد رضوان افندی تفنکجی محمد اغا

بلوك

١ یوزباشی علی فائق افندی

١ ملازم‌اول مصطفی اغا

١ « ثانی خلیل افندی

بلوك

٢ یوزباشی حسن افندی

٢ ملازم‌اول علی افندی

٢ « ثانی داود اغا

بلوك	بلوك
٣ يوزباشى خالد افندى	٤ يوزباشى حسين افندى
٣ ملازم ثانى محمد افندى افتخار	٤ ملازم ثانى حافظ بكر افندى
دبوى مأمورى ملازم اول شعبان افندى	٤ ملازم ثانى بشار اغا

﴿ مذكور الايك اوچنجى سعيد مقدم طابورى ضابطانى ﴾

بيكباشى علاء الدين افندى

قول اغاسى محمد خلوصى افندى — طابور كاتبى منير افندى

بلوك	بلوك
١ يوزباشئ اول عثمان اغا	٢ يوزباشئ اول خليل افندى
١ « ثانى محمود افندى	٢ « ثانى احمد افندى
١ ملازم ثانى عمر اغا	٢ ملازم ثانى منحل
٣ يوزباشئ اول محمد حافظ افندى	٤ يوزباشئ اول خليل افندى
٣ « ثانى محمد افندى	٤ ملازم اول دده اغا
٣ ملازم ثانى يوسف افندى	٤ « ثانى ذوالفقار افندى
دبوى مأمورى ملازم اول عثمان افندى	چاوشى مصطفى افندى

﴿ يوز اوتوز دردنجى الايك موش تالى طابورى ضابطانى ﴾

بيكباشى عثمان اغا — قره طاغ اكابر قريم افتخار پاونه مدالياه لرى

صاغقول اغاسی مصطفی افندی

طابور کاتبی الیاس افندی

بلوك		بلوك	
١	یوز باشیٔ اول علی افندی	٢	یوز باشیٔ اول حسن اغا
١	« ثانی احمد اغا	٢	« ثانی حسین اغا
١	ملازم اول درویش افندی	٢	ملازم اول علی اغا
٣	یوزباشیٔ اول محمد راغب اغا	٢	« ثانی مولود افندی
٣	ملازم اول احمد افندی	٤	یوزباشیٔ اول محمد اغا
٣	« ثانی یوسف افندی	٤	« ثانی احمد اغا مدالیه
		٤	ملازم اول محمد علی اغا

﴿ مذکور اثنیك سعرددن مرتب اوچنجی طابوری صابطانی ﴾

بیکباشی امین بك م٤ ع٤ قره طاغ کریدمدالیه لری

قول اغاسی شعبان افندی

طابور کاتبی مصطفی عزمی افندی

بلوك		بلوك	
١	یوزباشیٔ اول مصطفی افندی	٢	یوزباشیٔ اول منحل
١	« ثانی حسین اغا	٢	« ثانی عبداه اغا
١	ملازم اول بکر اغا	٢	ملازم اول محمد راشد افندی
٣	یوزباشیٔ اول صالح اغا	٤	یوزباشیٔ اول محمد اغا
٣	ملازم اول حاجی محمد اغا	٤	« ثانی محمد صادق اغا
٣	« ثانی رجب اغا	٤	ملازم اول منحل

معلومات ولایت

ولایته متعلق معلومات مجمله

(موقع)

بتلیس ولایتکه : اسیای عثمانینك شمال شرقیسنده واقع ، و حال وموقعی ملکاً و سیاسةً اهمیت حقیقیه و مکمله یی جامعدر .

طول تقریبیسی ۹۵ عرضی ٦۵ ساعتلك محلی شامل بولنان بو ولایت جغرافیای جدیدك تعریف و تقسیمه کوره اقلیم سادسك اوچ جزوئدن جزوء ثانیسی ابتدا الزنده و سطح بحردن ۵۱۰۰ انکلیز قدمی ارتفاعدر .

بعدی خط استوانك ۳۸ درجه ۲۳ دقیقه عرضنده و درسعادتدن اعتباراً ۱۳ درجه طول شرقیده، اولوب درسعادتله تفاوت ساعتیسی ۵۲ دقیقه و اطول نهاری ۱٤ ساعت ٤۱ دقیقه در .

ولایتك اسکله سی طربزون ، وحاب جهتنده اسکندروندر .

شرقاً وشرق شمالی و جنوبیجه وان ، شمالاً ارضروم ، غرب و غرب شمالیجه دیاربکر و معمورة لعزیز و جنوباً موصل ولایات جلیلدلری ومارديين سنجاغیله محدوددر .

بو ولایت مرتفع یایلاق، صغوق صو و سورکلی قیشلریله ممالك عثمانیه نك سائر جهات و اقلیمدن فرق و تمیز اولنور .

تقسیمات ملکیه‌سی اعتباریله ایکنجی صنف ولایات شاهانه‌دن اولوب بتلیس موش سعرد کنج سنجاقلرینی، و برنجی صنف متصرفلقدن اولان بو سنجاقلر دخی متعدد قضا ونواحیی جامعدر .

بتلیس سنجاغی — مرکز قضاسیله برنجی صنفدن اخلاط ، خیزان ، موطیکی، قضالرینی و نفس بتلیس قضاسی چقور، خیوط، و خیزان قضاسیده اسیایرت ناحیه‌لرینی .

موش سنجاغی — مرکز قضاسیله کذلك برنجی صنفدن ملازکرد، بولانق ، وارطو ، وصنف ثانیدن صاسون قضالرینی و نفس موش قضاسی کصور، خاندریس، وملازکرد قضاسیده المالی ناحیه‌لرینی .

سعرد سنجاغی — مرکز قضاسیله یه برنجی صنفدن اروه ، بروازی، شروان ، غرزان ، قضالرینی و اروه قضاسی دیرکول، وشروان قضاسی زیرق ، غرزان قضاسیده رضوان ، ناحیه‌لرینی

کنج سنجاغی — مرکز قضاسیله برنجی صنفدن جاقور ، و اوچنجی صنفدن قلب قضالرینی و نفس کنج قضاسی کونیك ، دکتی ، پیچار ناحیه‌لرینی حاویدر .

ولایتك موجودیت واحوال قدیمه‌سنی تدقیق واستکشاف بحثندن ماضیه ارجاع اولنان حق انظار افکار ظلام مجهولیت ایچنده مغلوب استتار اولمق

طبیعی ، وانجق حال حاضرنجه اسیای عثمانینك اکراد ساکن اولان ولایتلرینك الك معتنا برموقعنده بولنمق مزیتیله اهمیت فوق الغایه سی احتیاج بیاندن مستغنیدر .

ازمنهٔ سالفه ده نیجه وقایع مهمه نك مرکز حدوث وجریانی اولمش وتقادم اعصار وازمان ایله نیجه نیجه صدماته اوغرامشدر .

اوائلده هر قضا ، هر ناحیه ودینیله بیلور که هر قریه سی برر قلعه ایله معنون ، و بونلردن هر بری برخاندانه و یا برمنقلبه ، مسکن ایمش .

بورالرك برنجی دفعه فتح و تسخیری زمان خلافت حضرت فاروقیده سرجیش مجاهدین خالد بن ولید و عیاض بن غنم رضی الله عنهما الملك المعین حضرتلرینك مأموریت ومساعیٔ مجاهده کاریلریله میسر ، ولوای هدایت التوای اسلامی هجرتك یکرمی برنجی سنه لرنده مبحوث قلاع و بقاعك برج و بارولری اوزرنده تموج نمای فتح و ظفر اولمشدر .

اندن صکره ادارهٔ اسلامیه تحتنده بولنمق شرفیله مباهی قالمش ، واکرچه اره لقده امرا وطوائف وقبائلك یکدیکرینه قارشو محافظه ایلدکلری حس رقابت وداعیهٔ تفردله حب ریاست کبی فکر و حالری احیاناً بر طاقم حالاتك وقوع وجریاننه محل ویرمش ایسه ده — طور عالمده بقای انتظامی اراده بیورمش اولان جناب احکم الحاکمین حضرتلرینك تأییدات الهیه سی — طقوزنجی عصرك ربع اولی اواخرنده بو حوالی ایچونده تجلی نمای فیض وفتوح اولمش ، وانوار عدالت ، و بارقهٔ سطوت ، عثمانیه نك اقطار عالمی اشعهٔ معدلت وحکمت جهانکیری ایله تنویر بیورمش اولدیغی اثناده

صیت فضیلتی افاق کیر اشتهار اولان صاحب التفسیر حسام الدین کردیك نجل نجیب عالیلری مولانا ادریس بتلیسینك توسط و استدعاسیله ادارهٔ عادلهٔ عثمانیه یه دخالت و التحاق و انتساب شرفیله اختلافات سابقه تأثیراتندن وارسته قالمشیدی ٠

بتلیس ایچون ادارهٔ عادلهٔ عثمانیه یه انتسابك استلزامات حمیدهٔ احرارانه‌سی کافی، و الی غیر النهایه پوشرف و مسعودیتله مباهی ایکن زبدة الملوك امم، و اوصاف و مزیات عالیه و فوق الطبیعه ایله غبطه فرمای سلاطین اعظم، اولان تاجدار ملك پرور و شهریار حکمت کستر غازیٔ بیدانی شوکتلو پادشاهمز ✻ السلطان الغازی عبدالحمید خان ثانی ✻ افندمز حضرتلرینك ملك و ملتك فاتحهٔ اقبال و سعادت، و صباح الخیریمن و حضور و سلامتی اولان جلوس، مسعدت مأنوس، حضرت خلافتپناهیلرینك اوچنجی سال فرخ فاتنده ایدیکه : بورالرك اهمیت کلیه‌سی نزد دقایق وفد حضرت خلافتپناهیده تمامیله تعین ایتسنه مبنی اصابت و مرحمت افزای منوح و صدور بیوریلان امر و فرمان موهبت نشان جناب ظل اللهیلری احکام جلیله‌سنه توفیقاً قائممقاملق اداره‌سی ولایته ترفیع، و دائرهٔ اداره‌سی توسیع، و موقع و سکنه‌سنك سعادت حالیه و آتیه‌سی نیچه امید و مفاخر عال العال ایله تأیید و تأمین بیورلدی ٠

بو تشکیل حکمت عدیل عالیهٔ زائله‌یی متعاقب دولتجه جدیت کامله و مخصوصه ایله الهانان اصلاحات و تنسیقات مهمهٔ ملکیه صرمنده ولایتك هیئت حاضره‌سی ـ ولایات متجاورهنك مواقع مناسبه‌سنك فك و تفریق و بتلیسه ربط و تلحیق صورتیله ـ وجود پذیر اولمش و عنایت و مساعدهٔ احسان عادهٔ جناب

خلافتپناهی ایله تقرر ایدن ولایتك صورت و مناسبت تشکیلیه وترتیبیه بی — اداره واحوال محلیه نك تأمین حسن انتظامندن زیاده برطاقم احواله قاریشو محافظهٔ اسایش اهلی ایچوندہ تدابیر منفرده دندر .

بتلیس بوکونکی کونده بر اهمیت و مناعت موقعیه یی حائز ، وتجاوزات غیرمشروعه دن مصونیت ایچون مانعهٔ طبیعیه سی موجوددر .

سلسلهٔ طبیعیه سی بایزید سنجاغی داخلنده بولنان بالقلی کولی جوارندن و دها ایلرہ لرہ سوق خیال ایدلکسزین ارارات ، پلان دوکن ، درسم ، بیك کول ، وامثالی شایان ذکر و بیان جبال جسیمه ومتعدده بدأ ایله مد طبیعیلری شرقاً وان کولی غرباً کنیج وموش وصاسون سلسلهلریله بتلیسه و دها اشاغیلرہ قدر ممتداولان واستحکامات طبیعیه دن معدود ، وزروه لری آیلرجه قار وبوزلرله مسدود ، بولنن و الفت ایتیانلرك بارنملرینه مساعد اولمیان اهویهٔ باردهنك جولانکاه دائمیسی اولان کردستان طاغلری و بوطاغلر ارهلرندن و اودلردن کچن وکاه بکاه فیضان وطغیانلریله مرور وعبوری مستحیل بر حالده بولندیرن جسیم صولر دخی موقعك اهمیت ومناعتنی تعیینه کافیدر .

(بتلیس) شرق جنوبی جهتندن بتلیسدن بدأ ایله سعرد ، جزیره ، موصل ، اوزری بغداد ودها پك اشاغیلرہ قدر امتداد ایدن وصاغی صولی کردلردن نیجه اقوام صادقه وشجیعهٔ عثمانیه نك مسکنی بولنان مهم برطریق عسکریدر تا مدخلنده بولنیور .

غرب جنوبی جهتلرنده یه بتلیسدن بدأ ایله هرموقعی عثمانلیلغه مخصوص

صداقت فوق العاده ایله فطور و ثبات و غیرت و شجاعت مکمله ایله مشهور بیچه قبائل و طوائف اکرادك مأوا و مسکنلری و نظر لرنده محترم وطنلری بولنان (ارزن) غرزان دیاربکر اوزری حلبه منتهی اولان بر خط شاملك مبدأ نده در ٠

اشته بتلیس بو ایکی خط مهم مواصله اوزرنده بیچه ممالك و اقوام عثمانیه یی قوة الظهر مقامنده ارقه سنده براغوب ، جانب یمینه وان وحکاری و ملحقاتنی ، و یساریه موش کنج معمورة العزیز درسیمی ، و جبهه سنده ارضروم و بایزید و ملحقاتنی ، المق وذخائر ایچونده عادتا برمنبع فیض و برکت بولنمق صورتلریله نظراً اسباب مراسله و مواصله و اداره سی بلطفه تعالی امنیت و خط رجعتی سلامت مطلوبه تحتنده در ٠

درسعادت طربزون ارضروم وان موش سعرد دیاربکر موصل حلب و اره لقده بغداد ایله روابط تجاریه سی اولمق جهتیله بتلیس شهری مواقع تجاریه دنده معدود اوله بیلور ٠

بتلیس شهرینك وضعیت موقعیه سی عارضه لی اولدیغندن منظره سی عادتا مستقبل الهیئت بر وادی حالنی اکدیرو ٠ فقط دره و تپه لری فرح افزا باغلر و باغچه لر ولایعد ولایحصا اشجار مثمره وغیر مثمره واذهار لطیفه ایله مزین و موشح ، ولطیف و براق صولر وچاغلیانلر هر طرفدن جاری ومترشح ، اولمغله هر کوشه سی بر نزهتگاه صفا ، وهر بقعه سی بیچه بدایع ومواهب دلارای فطرله انسانه فرح بخشا ، و لطافت و اعتدال آب وهواسی حقیقةً حیات افزادر ٠

ولایت مرکزی اولان بتلیس قصبه‌سنك متوسط برنقطه‌ده بولنمسیده عشائر واقوام وقبائل مختلفه‌نك محافظهٔ سکون حالی، وامن و اسایشك استحضار اسباب کمالی، ایچون وسائل مناسبه ومنفرده‌دندر .

احوال تاریخیه

ولایت وملحقاتنك احوال و وقوعات سالفهٔ تاریخیه‌سنی مصور و شایان اعتماد بر مأخذ بولنه‌مدیغندن ظلام ریب وظنون ایچنده قالان معلومات تاریخیه‌نك اکرچه تدارك ایدیلان بعض مجلهٔ احوالدن امنیت بخش وثوق اوله‌میه‌جق درجه‌ده استنباطی قابل کورنمش وممکن مرتبه خلاصه وتقیید ایدلمش ایسه‌ده مطلوب اولان وثوق وصحتك تحقیق وتعیینی وقته محتاج بولنمسنه وسنه‌نك برقسمنك مروری سالنامه‌نك تأخیر طبع ونشرینه مساعد اولمامسنه مبنی بتوفیقه تعالی سنهٔ آتیه سالنامه‌سی ولایتك بر تاریخچه‌سیله تزیین ایدلمك اوزره بو سالنامه‌مزده معلومات تاریخیه درجندن صرف نظر اولندی .

{آثار مدنیه}

بتلیس قصبه‌سی وسطنده، وقصبه‌دن جریان ایدن ایکی نهر آره‌سنده غایت مرتفع ومتین، ومثلث الشکل ومتساوی الساقین جسیم برقلعه واردر .

بوقلعه نك بانيسى و شهرك مؤسسى اسكندر كبيرك متعلقاتندن (ليس) نامنده بر ذات اولديغى بتليس ومحال سائره امرا نك تراجم احوالنى حاوى بولنان شرفنامه نام كتابده محرر ، و اولوقتده بو قصبه يه ليسك مملكتى معناسنى متضمن اولەرق تسميه ايديلان (بادليس) تعبيرى مرور زمانله تحفيف وتحريفه اوغرايوب — بعض عتيق وثائق شرعيەده كورلديكى وجهله — اوللرى (بدليس) و صكەلريده كتابت تركيەده (بتليس) لفظنه تبدل ايلديكى اظهردر .

قلعه و شهرك سبب بناسى ايسه — بورالرجه ذهاب عوميده اسكندر ذوالقرنين ديه ظن ايديلان — اسكندر كبير بابل وعراق عربدن جانب رومه متوجه اولديغى اثناده كذركاهى شط العرب سواحلنه تصادف ايتمكله اطراف واكنافدن شط العربه منصب اولان صولرك خفت وثقلت وطعم ولذتنى موازنه امل واشتعالنه دوشمش و بتليسه مواصلتنده قصبەدن جريان ايدن نهرلردن كسور نهرينك صوينك الذواخف اولديغنى تجربة اكلامش اولمغله بوتجربهٔ لطافت پرستانه سائقه سى كندولرينى مذكور نهرك قصبه نك جانب شماليسنده دوآب نام موقعده كى منبعنه قدر عزيمته مجبور ايتشيديكه منبع مذكورك صفا ولطافتى شعراى قديمه جه زيرده كه منظومه ايله شايستهٔ ثنا كورلمشدر .

﴿ منظومه ﴾

* مصفا چون دل خلوت نشينان * منور همچو چشم پاك بينان *

* رسیده قعر او تاکاو و ماهی * نموده همچو عینك ارسیاهی *
* کیاهی کاندرو نشو ونما کرد * بجای برك بیرون عینك آورد *
* زبیداد تموز و کرمی وی * پناه اورده سویش چله دردی *
* بحدی سرد کز بیم فسردن * نیارد عکس دروی فوطه خوردن
* کندکر زنکئ انجا کذاری * که ثوید دروی ازعارض غباری *
* شود ازکرد ظلمت آنچنان پاك * که بتوان دید دروی عکس ادراك *

او چشمه سار دلکشا واو کوهسار نظر ربا جناب اسکندرك نظر حظ و تقدیرینی فوق الغایه جلب وموقعك لطافت هوانیه سی اوراده تمدید اقامت ارزوسیله اختیارینی سلب ایتش و بر قاچکون او چشمه سار لطافت بارده اوقاتنی امرار ایتکله محن ومشاق سفریه دن تجرد و بین العوام مشهور ومتواتر اولدیغی وجهله باشنده کیك کبی تصلب ایتش اولان ایکی عضو زائد ، صفوت اب ولطافت هوا تأثیریله زایل ونا پیدا اولدیغندن چشمه سارك جوابنی طبعه موافق برصورتده تسویه وتنظیم و کندو اسمیله توسیم ایتش وشعرای قدیمه نك

* هوایش اعتدال ازجان کرفته * نم از سر چشمهٔ حیوان کرفته *
* زعینهایش زاب ابر شسته * در وکاهای رنکارنك رسته *
* بساطش درنقاب کل نهفته * کل لاله است کاندر هم شکفته *
* کاش چون کل رخان پروردهٔ ناز * نوای بلبلانش عشق پرداز *
* رسیده سبزه هایش تاکرکاه * درختانش زده برسبزه خرکاه *
* اکر مرغی بشاخش اره میدی * کشادی سایه اش بال وپریدی *

منظومه‌سیله توضیفه لایق کوردکاری بتلیسك اب‌وهواسنه مفتونیتی سائقه‌سیله وقوعبولان امر وتنسیسنه ابتناء مذکور قلعه وشهرك (لیس) معرفتیله بنا وتأسیس ایدلدیکی سالف‌الذکر شرفنامه‌ده مفصلاً محرر ومسطور بولنمشدر ٠

روایات موجوده‌یه نظراً اوائلده بوشهرده حیه‌نك کثرتی وقیش موسملرنده سحاب ظلمت آسا قصبه‌یی استیلا ایدن پوس ودومانك ثقلتی سکنه‌سنی بیزار ایدرکن اخیراً قلعه قپوسنده‌کی طاش اوزرنده قبارتمه و النده حیه رسمی بولنان انسان تصویری یاپلش و پوس ایچونده کویا دیکر برطلسم ترتیب ایدلمش اولمسنه مبنی شمدیلر ایام شتاده اطراف وجوانبی ظلمت‌قسوت انکیزانه‌سیله استیلا ایدن پوس قصبه‌یه نزول وحلول ایتمکده وحیه‌ایسه پك اندر اولهرق کوریله‌بلکده‌در ٠

بتلیس‌قضاسنده ٢٠٣ قریه‌ونفس قصبه ٥٠٠٠ قرا ایله برابروملحق ١١٥٤٩ خانه ١٠٧ جوامع ومساجد ٣مناره ٤ زاویه ٥ خانقاه ٥ تکایا وکوکیدان اخلاصیه شرفیه حاجی‌بکیه شیخ ابوطاهرکردی غازیه خلیلیه شریفیه مؤزین‌زاده رشکیه قوری‌پکار خطیبیه یوسفیه و سائره نامله ٢٤ مدرسه ١ حکومت‌قوناغی ٣٣ کلیسا ١ مکتب رشدی ٢ تجارخانی و نفس‌قصبه ایله‌جوارنده ١٥ یولجی‌خانی ٣ حمام ١ غازینو ١ اجزاخانه ١٣٣٤ دکان ومغازه ٢٦ کوپری ١ ملت باغچه‌سی ١٣ عتیق‌کبند ١٣٣ دکرمن ٣ باغخانه ٦ دباغخانه ٣ کونخانه ٢ مذبحه ٥٠ بویه‌خانه ١٤ فرون ١٥ قهوه‌خانه ٤ لوقنطه مسلم وغیرمسلم ٥٣ ابتدائی وصبیان مکتبی ١ مطبعه واردر ٠

مع ملحقات عمومیت اعتباریله ولایت داخلنده محلات متعدده یه منقسم ٧ قصبه ٢٣١٧ قریه ٦١٧٣٤ خانه ٧٤٧ جوامع و مساجد ١١٠ مدارس ٣٧ تکایا و زوایا و خانقاه ١٣ مناره ١١ حکومت قوناغی ٣ قشله ٣ دیوی ١ اوراق مخزنی ٥ رشدیه مکتبی ١٥ کتبخانه ١٩٦ ذکور و اناث مسلم مکاتب ابتدائیه و صبیانیه سی و رخصت رسمیه یه مستند و غیر مستند ذکور و اناث ٦٧ غیر مسلم مکاتب ابتدائیه و صبیانیه سی ١٨٦ مناستر و کلیسا ٣٤ خان ٢٧٦٢ دکان ٩٠٨ دکرمن ٤٠ فرون ٧٦ بزیرخانه ١ غازینو ٣٢ قهوه خانه ٥٤ بویه خانه ١٥ دباغخانه ٢ اجزاخانه ١٧ حمام ٥ لوتنطه ١ تخته فابریقه سی ١٠٠٠ بیز و کلیم دستکاهی ٤٥ معمور و غیر معمور قلعه ١٠٤ کوپری ١٢٨٤ انبار منفذ کیلومتر و انشا اولنمش و تسویهٔ ترابیه کورمش شوسه طریق و پك چوق چشمه و سائره موجوددر .

آثار عتیقه دن اولوب خلال راهده موجود بولنان وقدیم صنعت معماریه نك درجهٔ کمالنك برهان مجسمی و هرسنه قار فورتنه لرنده بیکلرجه نفوسك سبب ظاهریٔ نجاتی دیمك اولان خانلرك هر بری بر صاحب خیرك ابقای نامه مدار آثاری اولمغله ناملریني الی الابد السنهٔ ستایشده ذکر جمیل و رحمتله یاد ایتدیره جك وسائل مرغوبه و معتبره دندر .

بتلیسه ملحق شطك قریه سی قارشوسنده کی عقبه جواریله کرماناده خان و حمام و قلعه و چارشو آثار و انقاضی موجود اولمسندن اورالرك قدیماً

معمور بر قصبه اولديغى اكلاشيليور .

كوزلدره‌نك كوط قريه‌سى جوارنده اثارى كوريلان بر خرابه اوللرى دارالضرب ومعادن اذابه‌سنه مخصوص اوجاق حالنى اكديرر .

قصبه‌نك جانب شرقيسنده‌كى طاغ اوزرنده اوللرى اطرافى ترصده مأمور نكهبانلر ايچون ياپلمش برقله خرابه‌سى و اوائلده محاربات ايرانيه اثناسنده اجراى تجسس ايچون‌ينه قصبه‌نك سفر بك نام موقنده‌كى كوپريسى التندن باشخانه قدر زير زمينده جاسوسلره مخصوص خفى برطريق و رحوا نام موقع مشهوردە واقع رحوا خان جسيمى ايچنده دكان وجامع و مدرسه وحمام ومذكور رحواخاندن اون بش دقيقه مسافه بريده اثار عتيقه‌دن قعرى نايلب ايكى قويى وقصبه‌نك بر محله‌سندن ديكرلرينه كچمك ايچون ايرمق و دره‌لر اوزرنده متعدد و برقاچى دور مسعود حضرت پادشاهيده مبنا ومؤسس كوپرىلر و مركز وملحقاتده دها برچوق اثارعتيقه وغريبه موجود اولديغندن و بونلر قسمأده قضاره مخصوص معلومات صره‌سنده وقسم مخصوصنده مندرج جدوللرنده بحث وترقيم ايدلديكندن بوراده تفصيلات زائده اعطاسنه لزوم كوريله‌مدى .

(آثار طبيعيه‌دن معادن)

مركز ولايت اولان قصبه‌ده هر برى جوارنده بر درلو معدنك وجودينه دلالت ايدن وصولرى علل و امراض داخليه وخارجيه‌يه نافع بولنان پك

چوق مياه معدنيه وكبريت وزاج وانكصور وقولتك قريه‌لرى جوارنده تيورو محللرينه عائد معلومات صره‌سنده خامه كذار تحرير اولديغى وجهله ملحاتك متعدد يرلرنده التون كوش تيور كبريت و انواع طاش وطوز و پرك وكيرج و سائره معدنلرى و جارى و قيه مملحه‌لرى و ارباب فنك تدقيق و بيانته كوره وان ايله بتليس اره‌سنده كى بحيره‌نك ساحل غربيسنده و نمرود سلسلهٔ جبليه‌سى اتكلرنده كور معدنى واردر ٠

متوارئ زير تراب اولان بو كنوز لايتناهيه كشف واستعمال اولنورسه ولايتى معمور وسكنه‌سنى الى غير النهايه مسعود ايده‌جك ثروت طبيعيه‌دندر ٠

طاغلر

ولايتك هرطرفى بيكلرجه متسلسل طاغ وتپه‌لرله محاطدر ٠ جبال موجوده ميانده سبحان، پلان دوكن، نمرود، بيك كول، قلس، و مرطو، طاغلرينك ارتفاع بحريلرى ٣٥٠٠ دن ٤٥٠٠ مترو قدر تخمين اولنور ٠

ممالك شاهانه‌ده اك زياده يغمور نزول ايدن جبالدن معدوددرلر ٠ بيك كول طاغى آرس وقسماً فرات نهرلرينى تشكيل و وارطو قضاسيله كونيك ناحيه‌سنك مرتفع اوه واراضيسنى احاطه ايدر ٠

ميشه‌لر

ولايتك هرطرفنده احتطاب اهالى وادارهٔ محليه‌يه كافى اورمان وبالطه‌لق

و بیراقلق واردر . سعردله بتلیس اره‌لرنده‌کی جسیم بالطه‌لقلرله بتلیسله موش حدودی بینده‌کی خاچه‌رش وامثالی بر ایکی واسع اورمان احتیاطلی استعمال ایله بنك توکمك شانندن اولمیان بالطه‌لقلردندر .

انهار

ولایت داخلنده وان بحیره‌سی ومشهور فرات و قره‌صو وبهتان نهرلری ونازك و بولانق ونمرود کوللریله ملحقاته عائد معلومات ستونلرنده ذکر وتصویر ایدلدیکی وجهله دها نیچه نیچه انهار ومیاه لذیذه جاری ومنافعی اراضئ محلیه‌یی احیا ایده‌جك درجه‌ده ساریدر .

نفس بتلیس قصبه‌سنك درت محله‌سنی دائمی الجریان درت نهر تفریق ایدر کسور نامیله شهرت آلان بر بنك منبعی مشهور دوآب موقعنده وقصبه‌یه ایکی ساعت مسافه‌ده بولنان اسکندر پکاریله (برکه) صوبی اولوب منبعندن ایرلدقدن و اطراف وجوانبندن دها نیچه بیك پکارلر التحاق ایتدکدن صکره ابتدا ازیجق غربه مائل و صکره شرقه متوجه اوله‌رق شهر اورته‌سندن جریان ایدر .

رباط نامیله معروف اولان نهردر بنه قصبه‌یه ایکی ساعت مسافه‌ده کائن باشخان جوارندن بنعان ایله آزیجق شرقه وصکره جنوبه تمایل وقصبه‌یه کلنجه‌یه قدر دیولمجه و پور و پایشین صولرینك التحاقیله تزاید ایدر .

بو ایکی نهر قصبه‌نك تا اورته برنقطه‌سنده تلاقی ایدر . اوچنجیسی (غربالزر) النون قالبور صویدر که قلبور شکنده بیرك دائره‌وی وغایت براق برمنبعدن نقطه نقطه بنمان ایتدیکیچون بونامی آلمش غایت صافی و نایاب بر صودر . بوده جندو باغی صویله برلشوب قصبه‌نك منتهای عمرانده نهره دوکیلور .

دردنجیسی مرکزه ملحق جکوس جایکان سندیان قریه‌لرندن آقه‌رق اویخ محله‌سنك سمت غربیسندن جریانله قصبه آلتنده بونهرله قاریشور .

بونهرلرك مجموعه تدیماً (خابور صغیر) و بین النهرین (کتخار) و سعرده قدرموطیکی وسائر صولرله برلشوب جسامت پیدا ایدرك سعرد جوارنده (باشور) نامنی آلیر و کیدرك بهتان نهریله و دها ایلروده دجلهیه منصب اولور .

قصبه‌نك هرطرفنده وخانه‌لرده لایعد و لایحصا لذیذ چشمه‌لر و متعدد میاه معدنیه واردر . صولرك کافه‌سی صغوت و لطافتجه یکدیکرینه فائق ومرجحدر .

قصبه و جوارنده بونجه میاه معدنیه‌نك وجودی بوجوارده قدیماً آتش فشان بروولکانك لهب افزای ظهور اولمش و اخیراً تبرد ایتمش اولدیغنه دلالت ایدر .

مبحوث دردنجی نهر قاریشور برصمو واردرکه هرسنه کانون اول ابتدالرندن حزیران اواسطنه قدر جکوس قریه‌سی جوارنده‌کی منبعدن

جنوبه وحزیران اواسطندن کانون اول ابتداسنه قدرده تحویل منبع ایله کوزلدره ناحیه سنك الپرت قریه سی جوارنده کی منبعندن شماله طوغرو میعادینی یکرمکسزین جریان وانقطاع ایدر .

بو ایکی منبع اره سنده جبال جسیه دن (یرشك) طاغی واردر هر ایکی طرفده کی منبعلری بوطاغك قاعده سنده در .
بوطرفه جریان ایتدیکی زمانده مرزوعاتك اسقاواروا سیچون اوته جهتده واوته یه جریانی زمانلرنده بوجهتده صویه احتیاج قالمز .
(فسبحان الخلاق العظیم)

(طرق و معابر)

ولایت داخنده کی یوللر معموریت وتجارت وفوائد محلیه و سوق الجیش نقطهٔ نظرندن برنجی درجه ده شایان اعتنا ایسه ده ولایتك تشکلندن بونه یه قدر انشا آتی بعض اسباب مانعه یه تصادف ایتسندن ناشی وقوع بولان عملیات دائرهٔ محدوده ده قالمشدی .

والیٔ عالیٔ لاحق سعادتلو تحسین پاشا حضرتلری مأموریت و مواصلات دولتلرندن برو مفردات امور ادارهٔ ولایتك کلیساتندن جزوییاتنه قدر استکمال اسباب انتظامنه عائد همهمات مهام اشنایلربنی بوجهته دخی عطف وحصر بیورمش وومرجعندن طلب ایتدکلری مأمورین فنیه نك انشا آته

الك مساعد اولان موسمدن صكره مواصلتلرى و اوات لازمدنك تأخير استحضارى كبى ضرورياتله بوسنه عملياته بالطبع بر آز كج باشلانلمش اولديغى حالده بيله يند مركزدن موش وسعرده طوغرو ايكى نقطه دن باشلانيلان يوللرك ايهرندن بر ساعتلك مسافه نك انشاآتى اكمال وشوسه سى فرش ايدلمش وغايت طاشلق وصعب المرور اولان عرب كوپريسى جهتى همت مؤثره مخصوصه ايله آز زمان ايچنده تسويه ايدلمش وبو ميانده مجدداً بر كوپرى ايله اويله منهدم اولان سفر بك و علمدار و عرب كوپرلرى ده مكمل انشا قلنمش اولديغى كبى متعدده منفذلر وسعردجهتى اوزرنده مكمل ونظر ربا بر چشمه ده پايلشدر .

مع مافيه قصبه نك منتش اغا وتيمور جيلر وعرصه التى چارشولرى غايت ضيق وعادتا قراكاق برحالده اولمسنه وطرز عتيق اوزره اوزون و ناموزون برهيئتده بولنان و مستعد حريق اولان اخشاب صيچاق و ستونلرينكده حاليله ابقاسى مقتضيات سلامت و انتظام پوورى و معموريت جويى ايله متناسب اولماسنه مبنى بو چارشولر دخى بتامهها و يان يانه ايكى عربه يكه جك درجده توسيع و وجوهله زائد واشتعاله مستعد بولنان صيچاقلريده قطع ايديلهرك مملكت ايچنده هركسه طرز انتظامى كوسترمكله بر نمونهٔ مرغوبه ارائه وتأسيس اولندى .

بوندن بشقه مذكور منتش اغا چارشوسى وموشه طوغرو ممركه عمومى اولان كبير جامدن وينه مذكور چارشو باشندن مملكتك منتهاى عمرانى بولنان محله باشنه قدر اوچ درت يك مربع متروك مسافه دخى پاكت طاشلريله غايت مزين برصورتده قالديرم اولهرق پايديرلمش و بو جاده اوزرنده عمليات اثناسنده چنان لذيذ وصفوق برصو مكمل برچشمه اولهرق

انشا وصولی اجرا و بوجهتله ده جانب شوکتماقب حضرت پادشاهی
ایچون استجلاب خیر دعا اولنمشدر .

اشته بوسنه ضرورت مبحوثه مناسبتیله عملیاته کیچ وقت باشلانلدیغی حالده
بله عملیات بودرجه‌لرده وارمش و برف و باران نزولیله عملیات بالطبع تعطیل
ایدلمش ایسه‌ده مشارالیه حضرتلرینك بو بابده‌ده کمال جدیتی مقدمات
اثاریله ثابت اولهکلارزو وهممات علیه‌لری سنهٔ آتیه‌ده عملیات و انشاآتك
مأمول فوقنده ایلرولمسنجه بیوك بیوك امیدلر ویرمشدر .

بوسنه‌کی عملیات میانسده دوائر حکومت ایچون یاپیلان مکمل و کارکیر
بر اوراق محزنی دخی بالخاصه شایان تذکاردر .

بناءً علیه مرکزجه کوستریلان تشبثات جدیه‌یه سعردجه‌ده مساعیٔ لازمه اله
توفیق آثار ایدیلهرك اوراجه‌ده زیارت نقطه‌مندن طریق انشاسی عملیاتنه
باشلانلمش وحسن موفقیته امیدبخش اولهجق درجه‌ده ایلرولدلمشدر .

کرك ولایته بدایت مواصلات جلیله‌لرنده مرضیٔ عالی دائرسنده‌حسن اداره
و انتظام واعماره عائد ارزوی عالیلرینی تصویر ایدن و والیٔ مشارالیه
حضرتلری طرفندن بابداهه ایراد بیوریلان نطق حکمت امیز الهطریق
انشا آتده باشلانلدیغی زمانده دخی ارکان و مأمورین و اشراف ولایت
و سائر لازم‌الحضور مواجهه‌سنده و برنطق زمینده ارتجالاً ایراد
بیوردقلری کلات حکمت ایاتك (بتلیس) غزته‌سی جانبدن مألاً و بلکه
حرفیاً ضبط و نشر ایدیلان بند مخصوصك (١) و (٢) رقیله بر وجه زیر

درجنی افاده مزك ایجابات مسروده سیله متناسب برصورت عد ایدرك تزیین صحیفهٔ اثر ایدرز .

(۱)

(صورت نطق عالیٔ ولایتپناهی)

اولا جناب حقه حمد وثنا و ولی نعمت بیمنتمز شوکتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرینك دعوات سنیهٔ ملوکانه لرینی شکران عظیم ایچنده ادا ایله ابتدا ایلرم . علو مرحمت سنیهٔ تبعه پروری غیر متناهیدر . براهین عالیه سندن بریده شمدی کمال تعظیم ایله قرائت اولنان اشبو امر عالیٔ شهنشاهیدر . قدسیت خلافت سنیه لریله مشرف اولان علویت حکومت نظر حقیقیسندن وظائف ولایتك اهمیتی تعین ایدر . کوریور زکه بونجه تأسیسات وتشکیلات هپ تتیم لوازم معدات وتنظیم امور مملکت مقصد علویسنه مستنددر . بو یولده و تشیید روابط امنیت وتزیید و سائط رفاه ومعموریت امرنده ایدیلهجك تشبثاتك جهت وحدت نظریه سنی قولاً تصویر دکل فعلاً ارائه وتقریر ایتمك اولادر .

بناءً علیه هیئت محترمه دن مستقیمانه غیرت جدیه واهالیدنده حرکت حسنه بکلرم . معلومدرکه متبوع معظم ومفخممز شوکتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرینه صداقتله اتصاف ایدنلرك سلامتی عکسنده ایسه ندامتی شهه سزدر . قالدیکه شیهٔ وطنداشیدن اولدیغی اوزره حسن معاشرت

و اكر موجود ايسه ترك ضديت ملتزم اولان حضور و امنيتك مدار مخصوصيدر كه حكومتك امال اسايشپرورانه سنه ده موافقدر .

برده اصلسز و اساسسز صورتده يكديكرينى لكه دار ايده جك عزويات وشكاياتك بطلانى نظر حقيقتده تظاهر ايده جكى ايچون اصحابى مردود و مدخول اولور حقلى افادات ومستدعياتك هر وقت استماع و قبوليله ايجاباتنك اجراسنه حاضر بولنورم .

شو مجملات مسلك و حركاتمزى تعيين واحساسه كافيدر بوشكله برابر وسائل عمران وسامانلدن بولنان تجارت و صناعتك توسيعى طرق نافعه نك كشاد وتأسيسى و دارينده موجب فلاح وسعادت اولان علوم و معارفك تعميمى مقاصد كليه سنه كوره مساعئ اهاليده انتظار ايدلور .

توفيق خدا جمله يه رفيق اولسون .

{پادشاهم چوق يشا}

(٢)

(طرق)

طرق ، جسم مملكتك عرقى ، مشابه سنه در . مادهٔ حياتيه عرقدن ، مايهٔ ثروته طرقدن ، جريان ايدر .

شو تشبيه حكمنجه بر مملكتك حضور و راحت ، وثروت و معموريتك مابه الكمالى اولان معارفك قوهٔ فيضيه سى تأثير بديعى تحتنده پرور شياب منفعت اولان صناعت و تجارتك ، و بو مسعوديت اساسيه نك حصول و وجوديده مواردانك ، انتظام وسهولتنه وابسته در .

مواردات و مراسلاتجه مطلوب اولان انتظام و قولایلق ایسه انجق طرق ومعابرك حسن تسویه و انشاسیله قابل اوله بیلور ٠

ابنای بشرك یکدیکرینه قارشو ایفاسنه طبعاً مکلف اولدقلری وظائف متقابلهٔ معاونتکاری‌یی برچوق خصوصاتده انجق مملکتك اعصاب حیاتیه‌سی مقامنده اولان یوللرك یاردمیله اجرایه موفق اولورلر ٠

اره‌لقده برمحلده مزروعاتك نقصانی ، و یا چکرکه ضرری و قوراقلق کبی احوال فوق العاده تأثیرندن فیض و برکتك فقدانی ، مناسبتیله دهشت نمای وقوع اولان بلای غلا ، یوللرك مکملاً موجود اولدیغی بر مملکتده چندان حکم وتأثیرینی اجرا ایده‌مز ٠

بر یرده غلانك علائم ومقدماتی کورینور کورنمز اطرفدن اورایه دفع احتیاجه کافی ذخائرك ایصال وادخار ، واسباب معیشتك استکمالی ، غلانك تأثیرات ملحوظه‌سنی تا بدایتنده ازاله وابطال ایدرکه : بو حال یوللری منتظم اولان محللرده قابل اوله بیلور ٠

طرق ومعابری تنظیم و انشا ایدلمامش اولان محال و مواقعده بو صورت سهولتك امید حصولی تمنیٔ محال قبیلندندر ٠

بر مملکتده تجارتك توسعی ، زراعتك تکثر و تنوعی ، ثروتك تزایدی معیشت وامنیتك استکمال وتقرری ، کبی انتظامات اساسیه ، وبتون کون ایشسزلقله تضییع اوقات ، و بیهوده امرار ایام وساعات ، ایدن وجمشید

عطالت اطلاقه لایق کوریلان نیچه ایشسزلرك برر صورتله اشتغال و انتفاعلری کبی مسعودیت خصوصیه ، هپ یوللرك وجودیله قائمدر .

حاصلی دیه بیلیرز که یولسز ، مخرجسز ، برمملکت ، عادتا جانسز برصورت منزله سنده در .

نه چاره کی مملکتمزك الجای حال و موقعه شمدیه قدر دوامللی بر اعتنا واقدامه مظهر اولهمیان یوللری تسویه وانشادن محروم قالمش ، و ولایت داخنده برمحلدن دیکرینه عزیمت ونقلیات خصوصنده کی صعوبت و مشکلات یوللرك تنظیمنه عائد احتیاج شدیدایله دوام ایده کلمکده بولنمشیدی .

جناب حق ملك وملتك حامیٔ اعظم واعدلی ، و بنیان حضور ومعموریتك بانیٔ ارحم واکملی ، اولان ذات حضرت خلافتپناهی یی توالی و تجددات موفقیتله مظهر فیض جدید پیورسون .

محاسن آثار واجراآت معموریت پردازینك جلوه کاه حصولی اولان عصر مسعود جناب ملوکانه جملهٔ محسنات وموفقیاتندن اولمق ، و بو ولایته بدایت مأموریت ومواصلت دولتلرندنبرو اولانجه ارزو وافکار عالیلربنی ولایتك استحصال اسباب معموریت و حضور و راحتنه حصر و قصر ایدن ولایتمز والیٔ عالیسی تحسین پاشا حضرتلرینك جملهٔ تدابیر وتشبثات جدیه وحسنه لرندن بولنمق اوزره انشای طرق ومعابر مادهٔ مهمه سی بالخاصه نظر اقدام واعتنایه آلنمش ، ومرکز ولایته سعرد سنجاغی ارهسنده اولوب

لوای مذکورله ملحقاتی و حلب و موصل و دیاربکر ولایات جلیله‌لری حوالیسی کاربانلك رهگذار منفردی اولان ، مرور و عبورجه مشکلات عظیمه‌سی عوارض موجودهٔ طاقت فرساسی نسبتنده بولنان ، شهراه کبیرك بدایهٔ انشا و تسویه‌سیله اوجهت مرور و عبورینك و فوائد مقصودهٔ سیاسیه وتجاریه‌نك تأمینی (تقدیم الاهم علی المهم) قاعدهٔ اساسیه سنه موافق کورلمکدن ناشی مجلس ادارهٔ ولایجه تعاطی ایدیلان آرا ومذاکرات مخصوصه اوزرینه عملهٔ مکلفه سوقیله طریق کبیر مذکورك ومتعاقباً دخی موش اوزری ارضروم طوغرو اولان قسم طریقك عملیات انشائیه‌سنه بتوفیقه تعالی اوچ درت کون اول دست زن شروع ومباشرت اولنمشدر .

انشا آته یوم بدأده ذات عالیٔ جناب ولایتپناهی و قوماندانی و ارکان وهیئت محلیه‌دن لازم‌الحضور اولان ذوات موقع عملیاتده بولندیغی کبی والیٔ مشارالیه حضرتلری ممالك شاهانه‌لرینك ترقیٔ عمران و سامانی بولنده‌کی امال خیریهٔ حضرت جهانبانی‌یی مذکر و یوللرك فوائد عمومیه‌سنی مفسر اولهرق سرنامهٔ ابتهاج ایتدیکمز بو مقاله‌نك جملهٔ ابتدائیه‌سنه شامل بر نطق مخصوص ایراد ایله برابر فضیلتلو مفتی افندی طرفندن دعوات سنیهٔ حضرت پادشاهی‌یی حاوی بردعای بلیغ قرائت وعقیباً عموم اهالیده اوچ دفعه ﴿ پادشاهم چوق یشا ﴾ دعاسنی ادا ایتلرینی متعاقب تیناً ابتدا کندولری وعقیباً مأمورین و معتبران دست‌زن شروع اولدقلری کبی ارزوی مهامدانی و عمرانپروری سائقه‌سیله مشارالیه حضرتلری هرکون صباح و اخشام عزیمتله عملیات واقعه‌یی

نظر اقدام و تقدیر دولتلرندن امرار ، وتسریع عملیاتجه دخل عظیمی غیر منکر اولان اسباب تشویقیه یی ایفا واکمال ، بیورمقده و بر اوجدن تسهیل و تسریع عملیاتك متوقف اولدیغی ادوات انشائیه یی تزیید واستحضاره بذل همت ایلمکده درلر .

عملیات وتشبثاتك مبادیسندن فعلاً اکلاشیلان جدیت واقدام ، بحوله الکریم انشا آت مطلوبه جه امیدلر فوقنده ثمره بخش مرام اولهجغی شبهه سز در .

ترقی ومعموریت فکر وارزوی خیرخواهانه سنك مفتونی بولنان غزته مز دخی دعوات مفروضهٔ حضرت خلافتپناهی یه تردیفاً بوکبی تشبثات نافعه نك قرین حسن موفقیت و ختام اولمسی دعاسنی تکرارله اقدامات جدیهٔ حاضره دن دولایی صورت مخصوصه ده عرض افتخار و تشکر ، وعملیات وانشا آت درجه سنکده پیدرپی قارئین کرامك انظار تقدیرینه وضع واعلانی وظیفه سنی شمدیدن مع الافتخار تعهد ایلر .

(و من الله التوفیق)

معارف

ولایت ومحققانده قدیماً موجود بولنان مدارس ــ هرعصرده بونجه مؤلفین وفضلا وعلما یتشدیرمش اولمسنه نظراً ــ هربری فی نفس الامر برمشرق علم ومعرفت ایکن زمان مروری و موقوفاتنك نوعما عوارضه اوغرامسیله

بعضیلری افاده واستفاده عالمنده طی نام ایتمش ایسه ده شمدی موجود مکشوف اولان ١١٠ باب مدرسه ده ١٢١٧ نفر طلبه و ٥ باب مکاتب رشدیه و ١٩٦ باب مکاتب ابتدائیه وصبیانیه ده ذکور و اناث ٦٠٠٠ شاگرد بولنمقده و نور هنر و معارف سایهٔ معارفوایهٔ حضرت پادشاهیده اشعه پاش اثار اولمقده بولنمشدر .

ولایت وملحقاتی داخلنده کی ارمنی پروتستان قتولك کلدانی ملتلرینك ٦٩ باب مکاتب ابتدائیه و صبیانیه سنده دخی ذکور و اناث ٣٧٢٤ نفر شاگرد واردر .

انجق حالاً وموقعاً درکار اولان احتیاجه و ولایت اهالیستك مقدار نفوسنه نظراً حال و درجهٔ حاضره تعمیم استفاده یه کافی کوریله مدیکندن ذات عالیٔ ولایتپناهیجه بو لزوم اساسی دخی نظر دقت چاره سازی یه آلنمش وکندولری عالم ادبیاتك وجودلریله افتخار ایلدیکی کملین ارباب هنر ومعارفك ممتاز و پیشوالرندن بولنملرینه بناءً بوبابده تجربه لری داخلنده قواعد متینهٔ امنیت بخشایه مستند بولنان تصورات و تشبثات عالیهٔ معارفدانیلرینك دخی ثمره بخش حسن موفقیت وفرط ذکا و استعداد ایله مفطور وموصوف اولان و ولایتك تشکلندنبرو فکرلریده تربیه و ترقی ارزوسیله ائتلاف ایدن اولاد واطفال وطنك بهره یاب تحصیل و تربیت اولمسی لطف جلیل جناب واهب العطایادن مأمول ومستدعا بولنمشدر .

بعضیسی هیئت قدیمه سیله موجود و بعضیلری ازیجق تعمیره محتاج اولان مدارسدن ماعدا والیٔ اسبق مرحوم فکری پاشا زمانده اهالی اعانه سیله

واعدادیه الویرشلی برصورت و وسعتده مرکزده مکمل بر مکتب انشا اولدیغی کبی موش سعرد کنج اخلاطده‌ده ایچه شاکرد استیعابنه کافی درت باب رشدی مکتبی واردر ٠

بوسنه مکتب رشدی امتحانینی متعاقب معارفك لزوم ومزیتنی تقدیراً ذات عالیٔ ولایتپناهی جانبندن ارتجالاً ایراد بیوریلان نطق صورتنك بروجه زیر بورایه درجی حال ومقامه موافق کورلدی ٠

صورت نطق

افندیلر

تحصیلکزی تقدیر ایدرز ان‌شاالله سایهٔ حضرت پادشاهیده فیضیاب اولورسکز انتساب ایتدیککز معارفك علو قدرینی اکتساب ایتدیککز درجهٔ حاضره ایله بیله البته حس ایتکه باشلامشسکزدر ٠

تحدیث نعمت ولی‌النعمت بیلمك و تقدیر قیمت معرفت حقنده اوقودیغکز مقاله‌دنده بوجهت منفهم اولیور ٠

لطف الهی اولان او نامتناهی قوهٔ جلیله یی توصیف قابل دکلدر واقعا کلمهٔ معارفی تصریف ایده‌بیلورز فقط بحق تعریف ایده‌مهز کرچه هر لسانده برطور بیان آلوب کیدییور مسند ومسند الیهی عرفان و ایقان جمله‌سنی ترکیب ایتسه بیله یینه برحد تام (حقیقت) تشکیل ایده‌مز هرنقدر ارباب کمال وجوه تشبیهاته قالقشمشلر ومثلا بحر بی‌پایانه ، شمس تابانه ، تشبیه

کبی طرق افاده التزام ایتمشلرسه ده بحرك حالی یله معارفله تعین و شمسك ماهیتی آنکله تبین ایدیور ٠

بناءً علیه او تصورات مجرد براستعارهٔ مکنیه تخیل اولهبیلور شو حقایق بدیهیه یه کوره هیولای کالنی تصویر ایدهجك برجهت وحدت تصور اولنهمز ٠

ایشته بویله بر نعمت عالیهیه اقتران ایچون ولی النعمت بیمنتمز شوکتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرینك احسان مخصوص شاهانهلری اولهرق تأسیس و کشاد بیوردقلری بونجه مکاتب عالیه ده بعدما قبول اولنه جغکز شبهه سیزدر ٠

شو مکتبده الدیغکز اجازتنامه سزه وسیلهٔ استغنای تحصیل اولمسون بو بر بدایتدر که غایهٔ قیمتنه ایصال ایدهجك صورت انجق بعدماده سعی و غیرتدر ٠

ایشته بورالرینی توصیه ایدر و ﴿ پادشاهم چوق یشا ﴾ دعواتیله ختم افاده ایلرم ٠

تزیینات

مرکز ولایت اولان بتلیس قصبهسی مواهب فطرتك محاسن طبیعیه سندن

بولنان نهرلر ، چاغلیانلر ، و نیچه میاه جاریه ایله پر زیب و زیور ، و بر شاهد صنع برخرام حسن ولطافته بدل اولان ملیونلرجه اشجار مثمره وغیر مثمره و اذهار و چمنزارلر وعمومی مسیرلرله هرکوشه سی بر نزهتگاه صفا آور اولدیغی کبی بر وجه محرر اذقه و اسواقك توسیع و تنظیمی ، وچشمه لر انشا و قالدیرملرتأسیسی ، و والئ عالیٔ مشارالیهك جلهٔ اثار حسنه لرندن اولمق اوزره قصبه نك مواقع متعدده و مناسبه سنده متونلر رکز واوزرلرینه فنارلر وضعیله کیجه لر ایقاد و مملکتك تنویری شهرك لطافت اصلیه سنی برقات دها آرتیرمش ، و بوفنارلر کیجه نك قراکلغندن استفاده ارزوسنده بولنه جق اسائت اندیشانك جرئتلرینی کسر ایتمکله برابر بلدیه ایچون درسعادتدن جلب واستحضار ایدلمکده بولنان طولمبه و ادوات اطفائیه دخی امنیت ، وحریق داهیهٔ خانمانسوزینه قارشوده مطلوب اولان سلامتی مؤدی اسبابدن بولنمشدر .

(نفوس و سکنه و اقوام)

سالنامه نك قسم مخصوصنده هر قضا اوزرینه مفردات و جنس وملیتی کوسترلدیکی وجهله ولایتك داخل تحریر اولان نفوس ذکور و اناثی ۳۱۸۹۱۱ نفوسدر حسب الموقع عشائر و اکراد نفوسی بعض محللرده تماماً و بعض یرلرده قسماً تحریر خارجنده بولندیغندن بونلرله هرقصبه و قراده قالان مکتومات ووقوعاتی یوریدلمیان تولداتك تمامیٔ تحریری حالنده بومقدارك بر بچق مثلنه بالغ اولهجغی شبهه سزدر .

تحریرك تمامیله فرض اجرامی تقدیرده نفوس مسلمیه نسبتله ارمنی پروتستان قتولك سریانی کلدانی ملتلرندن عبارت اولان اهالئ غیر مسلمنك تنفوسی انجق ربع نسبتنده کوریله بیلیر ٠

اکراداوعشائر و قرویلر عمومیت اعتباریله زراعت و حراست و حیوان بسلمکله مشغول و اداره ومعیشتلری بو ایکی صورته محصوردر ٠

مأکولات وملبوسات بتیه‌لرینی ممکن اولدیغجه کندو زراعتلریله، بسلدکلری حیوانلرك یوك یاغ و پیاغی وسائره‌سندن تأمینه چالشیرلر ٠

احتیاج ضروری مس ایتدیکچه خارجه مراجعت ایتمامك عادات اصلیه‌لرندندر ٠

کردلرك خیمه‌نشین اولان قسمی سنه‌نك هر فصلنی متعدد یایلاق و مشتاردہ کچیرور قونار کوچرلرکه بو قسمه بو حوالیجه (کوچر) تعبیر ایدیلور بونلر زراعتله پکده مقید اولهمزلر ٠
بو قسمك ماعداسی اکثریتله متوطندر ٠

بو ولایت داخلنده خرستیان قریه‌لرینك مجموعنك دردی بشی نسبتنده کرد قریه‌لری واردر ٠ هیچ بر قضا و ناحیه وقریه یوقدرکه اورادہ ارمنی متوطن اولسونده کرد بولنمسون و اورادہ علاقهٔ ملکیه و حق تصرفی اولمسون ٠ فقط متعدد نواحی و پك چوق قرا واردرکه سکنه‌سی صرف اکراددن عبارت اولوب اورادہ ارمنی اهالیسی وارمنیلردن

بر کونه ملك و اراضی یه متصرف کمسه یوقدر . کردلر بر آرا استراحته میال اولدقلرینه بناءً معیشت وثروتلری محدود بولنمق طبیعیدر . اکثرینك ثروتلری اسب واسلحه و حیوانلرندن عبارت قالیر . ایجلرنده نادراً یك جزوئی نقده مالك اولنلرده بولنور .

بونلردن علم وکمال وسیف وسنان ایله خدمت ایدنلر ودولت علیهٔ عثمانیه ده وزارت منصبلرینه وسائر منصب و مراتبه نائل اولنلر و بو ولایتله کردستاندن معدود بولنان ارضروم دیاربکر وان معمورةالعزیز وقسماً بغداد وموصل ولایات جلیله‌سی اهالیسندن و نسباً اکراددن بولنانلردن سایهٔ عنایتو ایهٔ حضرت پادشاهیده الحالة هذه مراتب عالیه ومناصب رفیعه وخدمات متنوعه‌ده بولنانلر یك چوقدر .

هر بری برر درلو آثار وتألیفاتله انسانیت ومدنیت عالمنده اثبات موجودیت ایدن بیچه علما وفضلا ومشایخ پیشین ایله صلاح الدین ایوبی و اوائل حالنده بروسه‌ده مدرس اولوب آخر ایامنده جنتمکان سلطان اورخان حضرتلری دورنده نائل وزارت اولهرق خیرالدین پاشا نامیله مشهور اولان مولانا تاج الدین کردی و مشهور رستم زال هرمز بن نوشروانك و ملوك ساسانیه‌دن کیقبادك پهلوان ومعتمدلری بهرام چوبین و رستم زال وچهرمکین و وفور شجاعتله موصوف رجال معروفه‌دن کرکین میلاد و خسرو پرویز دورنده شهرت ربای عشق وسودا اولان عاشق شیرین فرهاد وصاحب التفسیر حسام الدین بتلیسی ونجل نجیبی ومشهور هشت بهشت تاریخنك مؤلفی اولوب دولت ابد مدت عثمانیه‌یه عبودیتکارانه

پك چوق خدمات صادقه‌سی مسبوق مولانا اریسی بتلیسی و بونك مخدومی اولوب دولت علیه‌ده خدمات مهمه‌ده بولنمش اولان ابوالفضل افندی وشیخ الاسلام معتمد الانام عبدالخلاق بن شیخ حسن الخیرانی و جنتمکان سلطان سلیم خان حضرتلرینك خدمتلرنده بولنمش وسلیمیه قصیده‌ٔ غراسنی انشاد ایتمش اولان شاعر مشهور شکری و بالکز بو ولایتده احتده بولنوب اسم وشهرتلری سالنامه مزك قسم مخصوصنده مندرج بولنان نیچه مشایخ وعلما وفضلا هپ اکراددن اولدقلری کبی کندو زامله بند جوار رحمت اولان مشیران عظامدن هدایت پانا دخی بو قومه منسوب و سعرد اهالیسندن ایدی ٭

اصلاً ونسباً بوقومدن و الحالة هذه برحیات اولوب اولدقجه تأمین موقع و اعتبار ایتمش اولنلرده واردر ٭

دولتجه امتیاز مؤسسات حسنه‌دن اولان حمیدیه سواری الایلرینك برقسمیده کردلردن تشکیل بیورلدی ٭

بومیانده‌ده برچوقلری نائل عاطفت جهانمقیت حضرت تاجداری اولدی ٭ بنابرین کردلر اغور میامن موفور دولت علیه‌ده و بتخصیص انوار مرحمت ومعدلتی عالمی مستغرق عنایت والطاف عال العال بیورمقده اولان شوکتمآب مرحمت نصاب افندمز حضرتلرینك امر وفرمان کرامت بیان حضرت ظل اللهیلرینه کمال اطاعت وعبودیتله خدمت بولنده و محاربات و وطن و دیانته متعلق خصوصاتده عموماً عرض صداقت و فداکارلق ایچون ولی نعمت بیمنتمز پادشاه فلك بارگاه افندمز حضرتلرینك رضای عالی

وامر وفرمان همايون ملوكانه‌لرينه تابع ودعاى دوام عمر وعافيت وشوكت وسلطنت حضرت ظل اللهيلرينك ليل ونهار ادا وتكراريله مشتغلدرلر ٠

قبائل اكرادك نفوسى زياده اولنلر عشيرتلرى نامياله و افرادى نسبتله آز اولنلر بولندقلرى محللرايله تعريف اولنورلر ٠

بتليس ولايتنك جهت جنوبيه سنده اولان مواقع واراضيده كليتله فواكه وجانب غربيسنده كى محال واراضيده ذخيره حاصل اولمقده ايدوكندن طرفين احتياجاتى مبادله ايله تأمين ايدرلر ٠

محصولاتلرينك مخرج ومحل صرفى بتليس شهريدر ٠ قصبه‌لر اهاليسى عموماً تجارت وصنعتله اشتغال ايدرلر ٠

سايهٔ انتظام وايهٔ حضرت شهريارىده ولايتجه اخذ عسكر معامله‌سى جارى واهاليسنك عسكرلك شرفنى تأمينه وتحصيل علوم و معارفه كمال ارزو ورغبتلرى بديهيدر ٠

(اراضى و زراعت و فلاحت)

ولايت داخلنده بولنان اقسام اراضيدن تقريب صورتيله تحقيق ايديله بيلان مقدارينى حاوى برجدولى سالنامه يه مربوطدر ٠

بوندن بعض قضالرك تخمين صورتنده بيله تحقيق ايديله‌ميان اراضيسى خارج ومع مافيه ولايتك حاوى اولديغى اراضى مذكور جدول شمولندن پك زياده

اوله بیله جکی واضحدر . ولایت اراضیسنك قوهٔ انباتیه سی مکمل و اراضید بو مناسبتده واسعدر .

بوراجه ده بر ایکی قضادن ماعدا دیکر مواقعده (زراعت متناوبه) دکندیرمه اصولی جاریدر . اراضیسی هر نوع حبوبات و اشجار وسبزه یتشدیرمیه وزراعت دهنیه ونباتات نسجیه و لونیه یه مساعددر .

اوه و یایلاقلرنده چایر ومرعا و پیراقلق پك مبذول اولدیغی کبی صنعی چایر ویونجه لقلرده کثرتله بولنور .

هله موش سنجاغی و اخلاط و غرزان قضالری الك زیاده بغدای یتشان محللردندر .

حاصلی ولایتك جامع اولدیغی اقسام اراضی بدیعهٔ خلقتك او درجه برکنز فیض بخشاسیدر که اوزرنده ساکن بولنانلری سائر بعض محللر اهالیسی کبی نیچه ادوات و اختراعات جدیده و متنوعه ایله طبیعت ارضیه یی تحویل ونشو و نمایی تأمین ایچون فوق العاده متاعب و مشکلاته مجبور ایتمکسزین نمای طبیعیسنی بحق اظهار ایتمك استعدادینی مکملاً حائزدر .

قوهٔ انباتیه ، فیض نماجه مادهٔ اصلیهٔ حیاتیه دیمك اولان مجاریٔ میاه ، لطافت هوا ، کبی وسائل فیض و برکت ولایتك هرجهتنده موجوددر .
ذخائری ، باش وقورو میوه لری ، و بوله بیلان سبزه لری ، جمله سی ممنون ایده جك درجه ده اهوندر . بهار وکوز موسملرنده یازلق و قیشلاق ، زراعت اولور .

ذراعت وحصاد اصول معروفه وادوات قديمه يه تابع اولوب يالكز ولايت داخلنه بر قاچ خرمن قالبورى امريقا و درسعادتدن جلب ايدلمشدر .

نقليات قسماً اوكوز عربه لرى و اغلبيتله اسب استر اوكوز مركب واسطه سيله در .

سعرده ملحق اروه قضاسندن موصل جهتلرينه كوتوريلان تخته لق واحراقيه يه مخصوص كران واغاجلر بر برينه باغلانوب صال شكلنده نهره القا صورتيله كوتوريلور .

صويى اولميان اراضيلرده كى مزروعات حزيران اوائلندن تموزه قدر وكوز مزروعاتى ايلول ايلرنده يغمور نزولنه احتياجدن و ارسته قاله مز .

بو احتياج معيادى همان هر يرايچون بر ديمكدر . تفاوت پك آزدر . يالكز سعرد جهتنك موسم حصادى دها اول حاول ايتكده اولديغندن اورالرجه ياز مزروعاتيچون مايس ظرفنده يغموره احتياج كوريلور .

محصولات ارضيه انواع بغداى پرنج چودار شعير آق طارى قوم طارى نخود مرجمك مصر كلكل قوقوروز كندير تخمى كتان تخمى كوشنه فصوليه پنبه توتون پاتاتس دوماتس باطلجان يونجه قره يونجه اوروم انواع الما انواع ارمود نار انجير آلبج اجاص بادم جوز فندق كستانه بطم اريك زردالى قيسى قره اريك كراز وشنه ايكده ايوا كشمش طوز پرك قيون بوياى سماق زيتون توت قره توت (قره توت صويى بوغاز اغريلرينك التهابنى غرغره ايله دافعدر) قاوون قاريوز بقله خيار انواع قباق دره اوتى

ایم کومجی هندبا سمبزاوت کره‌ویز مایدانوس سارمساق صوغان بامیه اسپناق مارول بیبر پانجار شلغم طورپ هاووج لخنه صلاته‌لق یبانی‌انکنار نعنه ریحان اوچقون (ریباس) یر الماسی مانطار کنکر چریش انواع مازو انیسون چورك اوتی کتره کوك بویه صاری بویه اغاجی تره پلاموط جهری و قدرت حلواسندن عبارتدر ٠

محصولات سائرمسیده یوك بیاغی تفنك یاغ پذیر فیاق بال بکمز بال‌ومی ایك قوزه‌سی اکشی وطاتلی پستل بزیر یاغی سرکه ناردنك صابون موم و امثالی شیلردر ٠

اشجار مثمره و اورمانلرده میشه اغاجلرینك انواعندن بشقه هرطرفده پك چوق قواق و سکوت اغاجلری واردرکه بونلری ابنیه و سائره استعمال ایدر و تخته بیچرلر ٠

(واردات و مصارف)

مقدرات جدولی قسم مخصوصنده مندرج بولندیغی وجهله ولایتك اشبو اوچیوز سکن سنه‌سی واردات عمومیه‌سی (١٤١٣٨٩١٠) و مصارفی ٧٢٠٢٢١١ غروشدر ٠

(حيوانات و بعض ادوات)

ولايتك واسع اورمان و مرعا و ياياقلرى هر نوع حيوان بسايه مساعد و بناءً عليه هر نوعندن بولنديغى كبى ايچلرنده شايان انتخاب اولنلريده چوقدر . ملحقاتدن آلنان معلومات ورقه‌لرى متدرجاتندن بالاقتباس ومنفرداً قسم مخصوصنه مربوط جدولده محرر اولديغى وجهله ولايت داخلنده ٢٩٧٩ اسب ٦٧٥٦ قصراق ٢٩٩٠ استر ١٨٧٠٠ مركب ٦٧٨٩ جاموس ٧٢٤٦ مانده ٤٠٧٧٢ اوكوز ٥٠٠٩١ اينك ٨٠٠١٠٢ قيون و كچى وتفتك ٣٠٦٥٠٠ طاووق ١٠٢٠ هندى ٤٠٠ اوردك ٢٨٠ قاز ٢٠٩٨٠ آرى قوالى ١٢٧٨٥ چفت طاقى ٣٠٨١ اوكوز عربه‌سى ٥٤٤٠ خرمن دوكن كورنكه ايسه‌ده تحقيقات كافيه اجرا اسنده بولندن پك چوق زياده ظهورى مأمولدر .

بوراده كوزل وجنس آتلر قصراقلر وسائر حيوانات يتشديريلور .

جبال و اورمانلرنده حيوانات وحشيه مفترسه‌دن قپلان ايو قورد صانصار تلكى طاوشان قره‌جه پورسوق خنزير وشق قاستور كيك طاغ قيونى طاغ صغرى طاغ كديسى و طيوردن بلبل قرغه هدهد كوكرچين بلديرچين اوومك چرلاق قره بتاق بالق قوشى سرچه صغرچق ابابيل صارى صندل قره بابا قوزقرن چيلاق صاقصاغان لقلق و سائر انواع طيور و وان بحيره‌سيله سائر صولرده بيوك و اوفاق انواع بالقلر و چغانوز قپلومبغه قوربغا وسائر حيوانات مائيه و ذاحفه و هوام و ملون انواع بوجك و سنكلر ، و قيرلرده بايرلرده اغنام وحيواناتى بسلمك ايچون ايرى و ايو وقورده صالديرر و پك

چوق کرەلرده اولدیرر کوپکلر و عادی ذئاق و بعض شکار کوپکلری و تازی و کوزل کوزل کدیلر واردر ٠

(احوال هوائیه)

بتایس اوتەدنبرو ممالك بارده‌دن اولق اوزره شهرت بولمشدر بو شهرتی ولایت حقنده عمومیتله قبول ایتمك قابل دکلدر چونکی درجات عرضنك تفاوتیله برابر بعض یرلرك چقور و اوه بعض یرلرکده یوکسك و طاغلق اولمسی کبی اختلافات طبیعیهٔ ارضیه مناسبتیله بعض مواقعنده برودت وهر قضایه‌عائد معلومات صره‌سنده اجمالاً بیان ایدلدیکی وجهله برچوق محللرنده‌ده فصول اربعه حکمنك تمامیٔ جریانده مانع اولمیه‌جق اعتدال و لطافت بولندیغندن بو ولایتی ممالك معتدله‌دن عد ایتمك لازمدر ٠ هواسی وخیم وصحته مضر دیمکله بیله‌جك محلی یوق کبیدر ٠

هله سعر دسنجاغنده پك جزوئی برف نزول ایدرسه‌ده دوام ایتمیکندن قیشیده عادتا بهار حالی اکدیرر ٠

مواقع سائره‌سنده بعض سنه‌لرده تشرین‌اول وبعض سنه‌لرده‌ده تشرین‌ثانی اواخرنده برف نازل ومارت ابتدالرنده محو و زائل اولور ٠

ایلولدن بدأ ایله قار نزولنه قدر اره‌لقده و مارتدن مایس اونه قدر همان دیمکله بیلورکه کون آشری یغمور نزول ایدر ٠ قیش موسملرنده برودت عجز وشکایت ایدیله‌جك درجه‌ده دکلدر ٠

نزول برف و باران بورالرجه اراضینك قوهٔ انباتیه‌سنك تزییدیچون من طرف الله احسان علی الاحسان قبیلندن اولدیغی مجرباتدندر .

(ارباب صنایع و معمولات و منسوجات)

ولایت و ملحقاتنده حکاك قیومجی قوندره‌جی قزاز دباغ صوه‌جی پابوشجی دیکیجی حلاج کلاهجی تیمورجی یورغانجی صوبه‌جی مرمرجی دیوارجی کرشجی بویه‌جی قصار ایپلکجی حصرجی تکه‌جی مجلد مویتاب عطار نعلبند ساعتجی مومجی صابونجی چارقجی ترزی ماکنه‌جی تخته‌جی چالغیجی سانطورجی سمرجی سراج عباجی قزانجی حلواجی قطائفجی بربر بیطر آشیجی دیشجی پنبه‌جی جلفه باصمه‌جی دولکر طوقیجی پشتمالجی چاقماقجی قلنججی مکاریجی دلال اصناف و صنعتکارلری بولنه‌رق هر بری صنعتنك مقتضیاتنی اجرا ایدر .

داخل ولایتده التون و کموشدن صواتلی و صاواتسز حلیات نسائیه و اسلحه تزییناتی و ظروف و اوانی و اعلا عبا و ستره و پانطولوناق ظریف و هر رنکدن شاللر قرمزی و ماتی و بیاض بیز و مانسه خالی کلیم کچه چوال هکبه چوراب کلاه ترلك پابوج قوندره چفت طاقملری و ادوات حدیدیه اوانئ نحاسیه شمعدان سیغاره‌لق باستون سجاده اهرام خاولی الدیوان توزلق قنپه ماصه بورو صندالیه قولتق حصیر صوبه صابون موم مرمردن مزار طاشلری مسکرات

مشروبات اوطه دوشمه‌سی شالوارلق قوشاق ایپکدن ومیشندن آت طاقملری و کون و سختیان ودستی برداق قانج خنجر صوبه منتال شمعدان و سائر مالزمه نسج واعمال اولنور .

بر وقتلر کوریلان فوائد وتجارتك کابتی ارباب صنعتك جالب شوق ورغبتی اولورکن برمدتدنبرو معمولات و منسوجات خارجیه ادخالاتی منسوجات ومعمولات محلیه‌نك کسر وواجنی بردرجه‌یه قدر مؤدی اوله کلمکده ایسه‌ده صنعتی تجارت وفوائد ومعیشتك لازم غیرمفارقی عدایدن ارباب صنایعمز بوسببله غیرتنه همتنه خلل کتورمامش و بلطفه تعالی سایهٔ معموریتوایهٔ حضرت پادشاهیده صنایعك درجهٔ مطلوبه‌ده حصول ترقیاتی‌ده شبهه‌سز بولنمشدر .

(ابنیه)

ولایتك اکثر محللرینك ابنیه‌سی کسمه طاش و یالکز موشك خام طوغله و سعردکده جص تعبیر اولنور برنوع خام آلچی ایله انشا اولنور .

سعرد ابنیه‌لرینك سقفی کارکیر طرزنده عقد وقبه ومواقع سائره‌نك کاملا اخشاب و اوزرلری سطوح مستویه‌دن عبارتدر پنجره‌لری علی العاده پاندندر و کوی خانه‌لرینك باجه‌لری و وضعیت داخلیه‌سی مخروطی دینیله بیله‌جك درجه‌ده نیم کره‌وی اولوب پنجره مقامنده‌کی کوچك کوچك برر منفذده تا باچه‌سنك اوزرندن آچلمشدر .

برمدتدنبرو اصول جدیده‌یه موافق قوللانشلی ابنیه‌لر انشا اولنمقده‌در .

(موزونات و مکیلات)

مایعاتده اکثریتله قنطار وقیه و بعضاً ده اوقه و سائر مکیلات وموزوناتده و مراسلات تجاریه ده قنطار و الی قیه دن عبارت اولان بطمان و ۴۰۰ درهم عتیقدن عبارت قیه و اقسامی وعتیق آرشون و کیل استانبولی مستعملدر .

(وظائف نسوانیه)

قصبه ده کی قادینلر اطعمه طبخی و دیکیش و ال ایشلری کبی وظائف نسوانیه وعشیرت وکوبلی قادینلری قیون صاغمق وطاغلردن مازو کتره طوپلامق و قصبه یه یغورت پنیر اودون و سائره کتوروب نقد وذخیره ایله مبادله ایتمك وکلیم و سائره نسج و اعمالی و امثالی ایشلرله مشغوله و عرض و ناموسلرینه کمالیله مالکه ومطیعه درلر .

حالرینه ده قانعه اولوب هر درلو ضرورته متحمله بوله رق زوجلرینك رضاسندن سرمو انحراف ایتمزلر . الایش وتزیناته متمایله دکلدرلر .

بنابرین عشیرت قادینلری زوجلرندن زیاده چالشوب چالمقله تأمین معیشت خصوصنده اشتراکه قدر وظائف معاونتکاریی بحق ایفا ایدرلر .

(معاملات تجاریه)

ولایتدن درسعادت و حلب ارضروم وان و محال سائره یه انواع مازو

کتره تفنك بیاغی جوز اوری توتون بیاض و قرمزی بز عسل روغن ساده قوری اوزوم دکرك جاموس کونی کچی دریسی پوستکی اسب استر صغر واغتنام اخراج و محال مذکوره دنده چقه باصمه مانیفطوره شکر قهوه چای مانسه منسوجات حریریه جام غاز عطاریه والات وادوات حدیدیه ادخال اولنور ۰

اخراجات ادخالاتك اوندہ بری نسبتنه تقابل ایدرمز ۰ ادخالات واقعهٔ خارجیه محصولات و اعتعدٔ داخلیه یه رقابت بخش اولدیدن و بتخصیص تفنك مازو کتره کوك بویانك اوروپاجه کسر رواجندن برو تجارت محایده ایچه فرق تدنی اولشدر ۰

وقتیله تفنك ومازو و سائره دن سنوی ولایته وقوعبولان پك چوق ادخالات نقدیه شمدی عشر معشاری درجه سنده بیله قاماش و بو صورت ولایت ایچون ایچه کساد تجارت و ضرورته محل ویرمشدر ۰

معاملات حاضرهٔ تجاریه یه نظراً بو ولایتدن سنده بر خیلی پاره چقمقده و بو اخراجات اچمجه کیده کیده نقصان تأثیرینی احساس ایتکدهدر ۰

قصبه لر اهالیسی تجارتله مشغول بولندقلرندن ذخیره جه لوازم ضروریهٔ بیتیه لرینی نقد مقابله سنده استحضاره مجبور اولدقلری کبی زراعت وحیوان بسلکله مألوف اولان قرویلر دخی ملبوسات و بعض قسم مأکولاتنی

اداره‌لرندن فضله قالان ذخیره و حیوانلرینك و حیوانلری محصول ونتاجنك مبایعه و اثمانیله تدارك مجبوریتندن وارسته قاله‌مزلر .

اشته شو صورت مبادله معاملات عمومیه‌نك بر درجه‌یه قدر دوراننه مدار اوله‌بلکده ایسه‌ده بوده فوائد مطلوبه‌یی پکده تأمین ایده‌مز .

ذخیره وحیوان اخذ واعطاسی و مانیفاطوره‌جیلق پولیجه‌جیلق و امثالی اقسام تجارتك تعداد و تصویری تفصیلات زائده‌یی مؤدی اوله‌جغندن او جهتك بسط وتصویرندن صرف نظر اولنمق مناسب کورلدی .

بناءً علیه زراعت بانق شعبه‌لرینك حالاً باعث اولدیغی و آتیاً وقوع وحصولنی تأمین ایتمکده بولندیغی فوائد وتسهیلات لاتحصادن دولایی حامیٔ بلاد وعباد و ناشر عدل وداد اولان ذات خلافتسمات حضرت تاجدارینك ادعیهٔ مفروضه وخیریه‌لرینك قات اندرقات تکرار و ایفاسی جمله‌جه بر وظیفهٔ مقدسه حکمنی آلمش و لسان و جنان عمومی بو وظیفهٔ نظیفه‌نك تمادیٔ ایفاسنه حصر اشتغال ایلمکده بولنمشدر .

(نکاح و ولیمه)

ولایت وملحقاتنجه نکاحده مرعی ومتعامل اولان عرف وعادت بحثنه کلنجه دائرهٔ زوجیته النمسی ارزو اولنان باکر و یا ثیبه‌نك ولیسی نزدینه زوج طالب طرفندن کندوسنجه شایان وثوق کورینان ایکی آدم کوندریلور .

تعاطی اولنه‌جق مباحثه واستحصال موافقتدن صکره بیانلرینه قرار لشدیریله‌جق کونده — نکاحك مقدمهٔ وجودینی احساس ایدن و نامزد اوله‌جق باکره یا ثیبه خانه‌سنده انعقاد ایدیله‌جك (شربت) جمعیتنده طرفینك اقربا و احباسیله عاقدینك عادیاً وکیلاری اولق اوزره وجودی لازم اولان بر امام و یا خواجه حضوریله زوج طرفندن کوندریلان نشان ویریلور . و طرفیندن حاضر بولنان خواجه‌لر آره‌سنده لفظ اشهاد واستشهاد تصریح اولنمقسزین بولنه‌جق خواجه طرفندن طالبك ارزوسی درمیان ومطلوبك موافقتی مطلوبه وکالت ایدن خواجه افندی طرفندن بیان اولنه‌رق برکونه مهر تسمیه اولنمیه‌رق و فقط — تعریف شرعی اوزره تمهٔ لوازم نکاحدن اولهبیله‌جك الفاظ شرعیه‌یی حاوی تعبیرالله بر دعا تلاوت اولنوب بوجمعیت ابتدائیه‌یه ختام ویریلور .

بونك اوزرینه طرفینجه حالارینه کوره تدارکات لازمه بعدالاجرا ولیمه جمعیتنك اجراسنه قریب بر زمانده مطلوبك ولیسنی و یا وکیل و یاخود کندوسنی ارضا ایده‌جك برمقدار اقچه جهاز مصرفی مقابلی اولق اوزره تأمیه و بعده ولیمه جمعیتی ترتیب وتهیه ایدیله‌رك نامزد اولان باکره و یا ثیبه‌نك زوجی خانه‌سنه کوتوریله‌جکی کونده و یا برایکی کون اول علی الاصول جانب شرعیدن النه‌جق اذن تذکره‌سی اوزرینه محله‌سی امامنه بالمراجعه طرفینك ولی و وکیل صحیحلرندن عبارت عاقدین و وجودی لابد اولان شاهدینك حضوریله تقدیر مهر اولنه‌رق نکاح عقد اولنور .

(شربت) جمعیتنده‌کی خطبه ایله ایجاب وقبول الفاظی هر نقدر نکاحك انعقادینه دلالت ایدر قرینه‌دن ایسه‌ده طرفین ایچون ایفای وکالت ایدن

امام و یا خواجه‌لرك وكالتی استشهاد وشهادت اوزرینه مبنی اولمدیغندن وتقدیر مهر اولنمدیغندن عرف محاکمه نكاحك صحت انعقادینی باعث کوریله‌میه‌رك یالکز عقده متعلق تعاطی ایلدکاری مکالمه‌یی محافظه ایدر برعقد اولدرکه بو عقدی طرفین برسبب عارض اوزرینه فسخ‌ده‌مخیردر .

بنابرین واقعه جمیعتلرنده دوکون صاحبی طرفندن دعوت اولنلر نامزدك کتوریله‌جکی کوندن برکون اول و یاخود اوکونده زوج خانه‌سنه کیدرك دوکون اطعمه‌سندن نواله‌چین اولور و زفاف و خلوت وقوعبولان کیجه‌نك فردا سی کونی محارمندن بری و یاسائر واسطه ایله هدیه‌مقامنده التون و یا قماش ویا امتعهٔ مناسبه‌دن برشی کوندرر دوکون دوام ایتدیکی کونلرجه ملی چالغیلر چالدیریلور . وحاضر بولنانلرك هر بری بر درلو آهنك شرق وشطارتله برایکی ساعتلك وقتی کچیرر .

کاین اوزاق برمحلدن کتوریلیرسه اوحالده مدعو بولنانلرآت بیزو مسابقه یه چقر و بومیانده طپانجه اتشلامقله‌ده الایلر یاپرلر .

شمدی بو عادتلر توسع و تنوع ایتمشدر . تفصیلی یکده فائده بخش اولمدیغندن بوقدرله اکتفا اولنور .

ـ{ چقور ناحیه‌سی }ـ

مدیر محمد سعید افندی
نائب وکیلی محمد نوری افندی
کاتبی ابراهیم افندی

ناحیه شرقاً اخلاط شمالاً کصور غرباً موش اوه‌سی جنوباً بتلیس مرکزی و خیوط ناحیه‌سیله محدود اولوب مرکز ولایته ٦ و محیط اداره‌سی ١٨ ساعتدر ٠

اهالیسی اسلام و ارمنیدر کردجه و ارمنیجه متکلمدرلر ٠

داخل ناحیه‌ده ٢٠ جوامع و مساجد ١ تکیه وکلخار نام مرتفع جبل ایله زرناچور قریه‌سی اوزرنده سلیمان اغا قلعه‌سی نامیله ومورخ واوسکغاك قریه‌لرنده ٤ خرابه قلعه و اوسکغاك قلعه‌سی دروننده جامع و دکان خرابه‌لری ومتعدد محللرنده پك چوق شهدای مسلمین مراقد محترمه‌سی وناحیه‌نك شرق شمالیسنده واقع اولان نمرود جبل جسیمی زروه‌سنده ٧ کول وهنوز اثاری مشهود غایت جسیم وقدیم وصنعت معماریه‌نك درجهٔ کمالنك نمونهٔ کمالی اولان برقلعه خرابه‌سی واردر ٠

صولری غایت براق و صغوق اولان مذکور کوللردن برینك کناری یکرمی سانتیمتره مقداری حفر اولندیغی حالده قوم ایچندن ال طیانه‌میه‌جق

درجه ده صیحاق صولر فشقرمقده و اطراف و جوارنده پك چوق ملرن وولقونیك طاشلر بولندیغی کبی کوللرك اطرافنده کی طاشلر ارەسنده کی منفذلردن صباح و اخشاملر ابخرهٔ کثیفه صعودی و بر چوق محللرینك قعری نایاب برصورتده مشتق بولنمسی جبل مذکورك اوائلده آتش فشان بر و ولقان اولدیغنه دلالت ایتمکدەدر .

بو کوللردن برینك صویی (محلنجه محقق اولدیغی وجهله) اورایه بش التی ساعت مسافه ده بولنان چقور اودسنك کنبدلر نام موقعندن نبعان ایتمکده وناحیه نك ایرون قریه سیله سائر طرفلرندن جریان ایدن متعدد میاه ایله برلشوب مشهور قره صو نهر جسینك منبع ومجراسنی تشکیل ایلمکدەدر .

ناحیه نك اورمالرله میاه خوشگوار ، واسع بایلا و اعتدال هوایی ، هر یره مرجع دینلسه بجادر . ایرون و کول باشی قریه لرینك موقعیله مشکان و چاپکس قریه لری ارەسنده کی پورپ دینیلان موقع قدیم ایکی شهرك خرابه زاری اولدیغی آثار وانقاضندن مستدللدر .

ناحیه داخنده کی واسع بر اوه سازلق و بعض محللری بطاقلق ایسه ده چایری بو ناحیه ایله دها بر چوق محل حیواناتنی اعلاف و اداره یه کافی وهله بو اوه ده زمینلدن حاصل اولان طوزه شبیه بیاض و صافی پرکلردن و جبالنده کی برنوع مازو وسائره دن محلنجه نفع کلی وقوعی بدیهیدر .

نمرود جبلی زروه سنده کی کوللك کنارندن حفر ایله چیقان صیحاق وحرارتلی معدنی صولرله صورانی نام صویك و اغاچور قریه سی جوارنده بولنان

وهر بری برر دونمدن زیاده وسعتده اولان صیحاق صغوق متعدد ولطیف کرماب وقابلیجه وجاملرك فلج و رومه تیرمه علتلریله سائر امراض جلدیه وداخلیه یه نفع وتأثیری مجربدر ٠

اغاچور قریه‌سی جوارنده اوچ درت دونملك بر محلك نصفنی صغوق ونصفنی صیحاق صو ایله بربحق مترو عمقنده استغال ایدن کرمابك اوائلده اوزری کارگیر بر بنا ایله مستور ، و اورادن اوسکغاق قلعه‌سنه قدر برساعتلك مسافه‌ده مکمل بر قالدیرم یولی مبنا ومحدود بولندیغی آثار باقیه وموجوددسیله ثابتدر ٠

مذکور صیحاق وصغوق صولرلرنده بر حائل یوغیکن یکدیکرینه قارشیاملری دخی عجیبهٔ خلقتدن شایان حیرت براثردر ٠

نمرود جبلنده متعدد غارلر ، وغایت حرارتلی روزکار تنفس ایدر منفذلر ، قویولر ، بولندیغی کبی ناحیه‌نك مورخ سفلاً قریه‌سنده‌کی خان جوارنده تربیعاً درت بش مترولق بر محل واردرکه متمادیاً دخان و بخار تنفس ایتمکده و مترولرله قلر نزول ایلدیکی حالده ینه اورایی طوتامقده‌در ٠

هرطرفدن چاغلیان صغوق طاتلی و خفیف صولری اراضیٔ محلیه‌یی اسقا و اورمانلرندن اودون قطع و بتلیس و وان کولی ساحلنده کائن تاتوان اسکله‌سنه نقل وفروخت ایله یایلارنده ایدیلان استفاده اهالیٔ محلیه‌یی اداره واحیا ایتمکده‌در ٠

قره صو منبعی اوزرنده آثار عتیقه‌دن قلعه‌در اغا نامنه منسوب ایکی کنبد

و دیکر بعض محللرنده‌ده بو کبی اثار معتبره و مصنعه علائم و انقاضی موجوددر مذکور کنبدلرك طرز بناسنده‌کی انتظام ومتانت و تقسیمات خارجیه‌سنده‌کی صنعت، فوق العاده دینیله‌جك برحالده‌در ٠

جبالنده آیو قورد قره‌جه کیك طوشان تلکی صانصار پورسوق طاغ کدیسی غنم کوهی وسائرحیوانات مفترسه و وحشیه و انواع طیور و میشه‌لرنده جویز الما ارمود الیج بوکرتلن یبانی چیلك وسائره واردر ٠

محلنك قوهٔ انباتیه‌سی یازلق کوزلك حنطه چودار شعیر اق و قوم طاری کلکل مصر نخود مرجمك کتان وکندیر تخمی توتون پرنج پنبه قاوون قارپوز صوغان صارمساق لخنه قباق فصولیه بادلجان و سائر حبوبات و اشجار وسبزه یتشدیرمکه و موقعی هر نوع حیوان بسلمکه مساعددر ٠

بو ناحیه‌ده کلیتله صابون یاپیلور و بیراقلقلرنده اره‌لقده کزنکین دینیلان قدرت حلواسی حاصل اولور ٠

خیوط ناحیه‌سی

مدیر محمد صبری افندی

نائب وکیلی علی افندی — کاتبی محمد افندی

(ناحیه مجلسی)

اعضا بشار اغا — اعضا حسین اغا — اعضا مصطفی اغا

« شاکر اغا — « مانوق اغا — « اسپان اغا

مع پرناشین خیوط ناحیه‌سی بتلیس مرکزینه ۸ ساعتدر محیط اداره‌سیده ۸ ساعتدن عبارتدر .

شرقاً بتلیس غرباً صاسون جنوباً موطیکی وغرزان قضالری شمالاً موش اوه‌سی و چقور ناحیه‌سیله متصلدر .

ناحیه‌ده ربط نامیله برقلعه وقدیم ۱ جامع شریف ۹ مسجد ۳ مدرسه و اق کلیسا نامیله برده کلیسا واردر .

زیوی قریه‌سنده برکوش معدنی اولدیغی زبانزد عمومی و بعض آثار وعلائمیده مرئیدر .

اهالیسی اسلام وارمنیدن عبارتدر کرد وارمنی لسانلریله متکلمدرلر .

منبعی صاسون قضاسی داخلنده بولنوب غربدن شرقه طوغری ناحیه‌نك وسطندن جریان ایدن طاسیك کولی صویی وسیخورسی قریه‌سندن بعان

ایدن بیوك برصو ایله برلشوب سعرد جمادەسی التنده بتلیس نهرینه منصب اولور . بو نهرده قاستور و بیوك بالفلر بولنور .

مدیریت مرکزی اولان ربطده متعدد میاه لذیذه و صویندن بر نهایت ایکی دفعه ایچنلرك مطلقا سقمه خسته لغنه ابتلاسی مجرب ومشهور اولان برچشمه ده واردر .

بو چشمه مولدالحمی اولدیغی کبی اورکان قریه سنده بولنان صغوق برصو دخی روماتیزمه و اعصاب خسته لقلرینه غایت نافع و مجرب وخلق کمال تهالکله بوندن استفادیه منهمکدر .

میشه و یاپراقلرنده جویز الما ارمود تندق کراز قره واکشی اریك توت مارو پلاموط میشه البج بوکرتلن قوش بورنی اغاجلری و انواع طیور ایله قورد ایو تلکی صانصار طوشان ورشق قاستور طاغاوکوزی و کیك پك چوقدر . ایام شتائیه ده صغوق یازین صیجاغی زیاده ایسه ده لطافت هوائیه سی حسبیله تأثیری یوقدر . نشرین ثانیده نزوله باشلایان برف نیسانه قدر یرده قالیر .

ناحیه نك اهالیٔ مسلمه سی طاپ، بدری، مالاشیکو، و مالاتتر نامیله اساساً درت قبیله یه منقسیم و بونلردن طاپ قبیله سی مالابکتاش، و مالارجب، و مالاشعبان، و بدری قبیله سی مالابلال، مالاباپیر، مالاچقاو، و مالاشیکو قبیله سی جملةً بلکی عشیرتندن اولهرق مالاقوب، ومالارسول، ومالاناصر، و مالاقاسم طائفه لری افرادندن ومالاتترایسه کورسوالك و پارسنیك قریه لری اهالیسندن عبارتدر .

اخلاط قضائی

قائممقام ابراهیم مخلص بك ثانیه
نائب حسین حسنی افندی مال مدیری لطفی افندی
تحریرات کاتبی حمزه افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام بك	حاجی درویش اغا
نائب افندی	رسول اغا
مال مدیری افندی	ماركره اغا
تحریرات کاتبی افندی	بغوص اغا

(بدایت محکمه سی)

رئیس نائب افندی
اعضا عیسی افندی اعضا بغوص اغا
باش کاتب عبدالرزاق افندی
مستنطق معاونی اسعد افندی کاتب ثانی رضا افندی
مباشر حسن اغا مباشر خلیل افندی

(بلدی دائره‌سی)

رئیس خلیل بك

اعضا شیخ صیاد افندی — اعضا قاسم اغا

(بانق دائره‌سی)

رئیس اغا — صندق کاتبی موسی فوزی افندی

اعضا اسماعیل اغا — اعضا بغوص اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور احمد حکمت افندی — کاتبی ابراهیم افندی

(مأمورین متفرقه)

مال‌مدیری معاونی سلیمان افندی — طاپو کاتبی شمس‌الدین افندی

صندوق امینی خلیل افندی

وان بحیره‌سنك ساحل غربیسنده بولنوب شرقاً عادیلجواز شمالاً ملازکرد و بولانق قضالری غرباً نمرود سلسلهٔ جبالی وشرق جنوبیسی وان بحیره‌سیله محدود بولنان ومرکز ولایته ۱۰ ومحیط اداره‌سی ۲٤ ساعت اولان اخلاط قضاسی اهالیسی ترك و کرد و چرکس و ارمنی ملتلرندن عبارتدر .

جمله‌سی قومیتلرینه مخصوص لسانله متکلم بولندقلری کبی عمومیتله ترکجه‌ده تکلم ایدرلر .

مرکز قضا یدی محله‌دن متشکل برقصبه اولوب نفس قصبه‌ده بولنان قلعه ایچنده ایکی جامع برمناره ومحلاتنده بش وقرای ملحقه‌ده ایکی جامع واردر ٠

قلعه ایچنده کی جامعلردن بری جنتمکان سلطان سلیم خان اول حضرتلری عصرنده ٩٣٢ تاریخنده صاحب الخیر اسکندر پاشا و دیکری مظنهٔ کرامدن قاضی محمود افندی و ایکی قبه محله‌سنده کی جامع شریفده ٨٨٦ تاریخنده بایندر بك طرفندن انشا اولنمشدر ٠

قدیماً موجود بولنان قلعه‌نك اثاری هنوز مرئی بولندیغی کبی دیکر قلعه‌نك تأسیس وانشاسنه جنتمکان سلطان سلیم خان حضرتلری دورنده باشلانلمش و فردوس آشیان سلطان سلیمین خان حضرتلرینك عهد سلطنتلرنده قرین ختام اولمشدر ٠

قضا داخلنده دوری الی ساعت مسافه‌یی حاوی (نازیك) و یارم ساعت دورنده (یام) کوللری وچقور ناحیه‌سنه عائد معلوماتده کشیدهٔ سلك بیان اولندیغی وجهله نمرود سلسلهٔ جبلیه‌سی زروند نده متعدد کوللر واردر ٠ منبعلری اکراك و دوه‌لیك و صور و پاطنوس قریه‌لری جوارنده بولنان وقضا داخلندن جریان ایدن درت ایرمق ومذکور یام کولی بحیره‌یه منصب اولورلر ٠

(نازیك) کولی غایت انکین اولوب موسم شتاده انجماد و اوزرندن عربه کچریله‌جك درجه‌ده تصلب ایدر ٠ صولری براق ولذیذ اولان شوکول ونهرلرده بعض نوع بالق بولنور ٠

قسماً بوقضا داخلنده بولنان وبعض محللری میشه لق ایسه ده برچوق یرلری کوسه اولان نمرود وقضانك شمال شرقیسنده کی سوته جبلی شابان تذکار جبال جسیمه دن اولوب هر طرفندن جریان ایدن میاه لذیذه و واسع یایلاقلریله شهرتلنورلر .

قضا اوللری زلازل شدیده کبی بعض صدماته اوغرایوب اوائلده اقطار عالمده موجودیتنی اعلان ایدن معموریتی خرابه دونمش و ١٠٥١ سال فرخ فالنده جغتکان یاوز سلطان سلیم خان اول حضرتلری طرفندن اسباب معموریتی تأمین و تهیه بیورلمشدر .

موجود اولان علائم واثار بورانك معموریت فوق العاده قدیمه سنه برر برهان کاملدر .

هله صنعت نفیسهٔ معماریه نك بوراجه امکانك صوك درجه لرینه قدر ایلرولتدیرلمش اولدیغنی حالاده انظاری تهزیز ایدن اثار و انقاضی اثبات ایتمکده در .

آب و هوای محلی منتخب و لطیف ومعتدل وقیشی یازینه غالبدر .

قصبه ساحلده واقع اولدیغیچون فوق العاده وروح افزا برلطافت منظریه مالکدر .

محصولات محلیه حنطه چودار شعیر مرجمك نخود کندیر تحمی بال یاغ پدیر غایت اعلاقیسی رزدالی ویشنه الما ارمود کراز جویز اوزوم بادم قاوون قارپوز خیار شلغم پاتاتس توماتس لخنه طورپ بقله پانجار یونجه و سائر سبزه دن و معمولات و منسوجاتی عربه چفت ادواتی کلیم کچه بیز چوراب و چرکس شاقلری کبی شیلردن عبارتدر .

خیر ان قضاسی

قائممقام نوری بك — ثالثه

نائب ابراهیم حقی افندی — مفتی علی افندی

مال مدیری خالد افندی — تحریرات کاتبی بدیر افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام بك	صالح افندی
نائب افندی	محمود افندی
مفتی افندی	وارطان اغا
مال مدیری افندی	وارطان اغا
تحریرات کاتبی افندی	

(بدایت محکمه سی)

رئیس نائب افندی

اعضا علی افندی — اعضا بغدهسر افندی

باش کاتب محمد امین افندی

مستنطق معاونی عیسی افندی — کاتب ثانی شکری افندی

مباشر حسن اغا — مباشر محمود اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور قدری افندی　　کاتبی حسن افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس خلیل افندی　　کاتبی شعبان افندی

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی عبدالرزاق افندی　　طاپو کاتبی احمد افندی

مقاولات محرری　　منحل　　صندوق امینی خالد افندی

شرعیه کاتبی　　منحل

اسپارت نمران نزار دورمروان اخکیس خروس ناملریله التی ناحیه‌یه منقسم اولوب مرکز ولایته ۹ ساعت مسافه‌ده بولنان خیران قضاسی بتلیسه ملحق طاطیك ناحیه‌سی و وانك قارچکان ومکس و سعردك شروان بروارى قضالریله محدوددر .

اهالیسی مسلم وغیرمسلم ایکی ملتدن عبارت و کرد و ارمنیجه متکلمدرلر . داخل تحریر اولان اهالئ مسکونه‌سندن ماعدا ملکیشان والکان عشیرتلریده بوقضاده بولنور . بوعشیرتلر درتیوز چادر و نفوسلری ۲۵۰۰ ی متجاوز تخمین اولنور . اهالئ مسکونهٔ مسلمه بکران داودان حسنان علیجان آغان نامیله طوائفه منقسمدر .

قضاده ۱ حکومت قوناغی ۱ جامع ۷ مدرسه و معمور ۲ تکیه ۶ خرابه قلعه ۱۰۰ قدر مساجد واردر ۰

محصولات محلیه حنطه شعیر طاری کلکل پرنج جویر فندق الما ارمود کراز ویشنه اریك قیسی زردالو توت اوزوم اینجیر نار بکمز کستانه بال یاغ بال‌مومی یوك پیاغی تفنك و انواع سبزه‌دن ومعمولات و منسوجاتی کلیم کچه چوراب قاشق کفچه و بر نوع میخلی پابوشدن عبارتدر ۰

ادارهٔ محلیه‌دن فضله قالان فواکه محصولی بتلیس و اخلاط و بولانق جهتلرینه سوق و مقابلنده ذخیره جلب ایدیلور ۰

سنوی زرع اولنان حبوبات ۱۵۰۰ کیل رادهسنده‌در ۰

قضانك هرطرفی طاغلرله محاط و بوطاغلرك حاوی بولندیغی اورمانلرده انواع اشجار مثمره وغیر مثمره و آبو قورد قپلان تلکی قرهجه کیك صانصار طوشان وشق کبی حیوانات وحشیه وانواع طیور موجوددر ۰

قیشی یازینه بر درجه‌یه قدر غالب وفصول اربعه حکمی جاری کیبدر ۰

قضا داخلنده سائر معادنکده وجودی مأمول بولندیغی کبی نانوان قریه‌سی جبلنده بر زنکین تیمور معدنی واردر ۰

دارونس بکاری دیمکله معروف اولوب پانور جبالی التندن نیعان ایدن جسیم ولذیذ بر صو شرقدن غربه جریانله واطراف و جوارنی التحاق ایدر سائر صولرله بهتان نهرینه انصباب ایدر ۰

اسپایرت ناحیه‌سی

مدیر ابراهیم ادهم افندی — کاتبی قاسم رفقی افندی

(ناحیه مجلسی)

اعضا خورشید بك — اعضا یوسف افندی

« ایغو اغا — « بغوص اغا

اسپایرت ناحیه‌سی شرقاً نزار ناحیه‌سی غرباً مکس جنوباً خیزان شمالاً بروارى قضالریله محدود. اولوب مرکز قضایه ۷ ولایته ۱۵ ساعت مسافه‌دهدر . اهالیسی مسلم وغیرمسلم ایکی ملتدر داخل تحریر اولان اهالئ مسکونه‌دن ماعدا خیمه‌نشین ایکیوز کسور چادرلی و جنیکار، شهبدان، نجمان، مامدان، بریوان، شهیان، جندوکان، قبائلنه منقسم و تخمیناً ۱۲۰۰ نفوسی جامع الیکان عشیرتی موسم صیفده قضاراخنده امرار اوقات ایدر . ناحیه‌ده یك قدیم ۲۱ جامع ۳ مدرسه واردر .

طاغیك اسلام قریه‌سنده بش التی یوز سنه اول یاپلش برقلعه‌نك اثاری قسماً موجود وایچ طرفده کی طاشلرده محکوك خطوط عتیقه مرئی ومشهوددر .

شکرستان و خویلان قریه‌لری اتصالنده بولنان تیمور معدنلری مقدما ایشلدلمش واخیراً تعطیل ایدلمشدر .

ناحیه‌نك جانب غربیسندن کلوب ناحیه‌یی تقطیع ایله نزار ناحیه‌سندن

جریان ایدن نهر شروان وصکره بهتان نهرلرینه منصب اولور ۰
طاغ و اورمانلرنده آیو قورد خنزیر تلکی کیك صانصار و سائر
حیوانات و حشیه واردر ۰ اورمان ومیشه‌لرینك قسم کلیسی عمومی
و برقسمیده خصوصی اولهرق احتیاجات محلیه یی تأمینه کافیدر ۰

اعتدال آب وهوانی فصول اربعه حکمنك اجراسنه اولدقجه مساعددر ۰
کانون اولده نزوله باشلایان قار مارت اثنانسنده کاملاً زائل اولور ۰

محصولات محلیه حنطه شعیر چودار کاکل طاری مرجمك کندیر
تخمی پنبه قاوون قارپوز خیار قباق بقله فاصولیه شلغم لفنه
اریك زردالو ارمود جویز الما اوزوم اینجیر شفتالو بادم
کستانه یاغ بکمز عسل یوك مازو یاغی تفتك واحتیاجات محلیه‌دن
پك زیاده فواکه وسبزه وسائره‌دن عبارتدر ۰

محانجه کچه وچوراب وشال نسیج و اعمال اولنور ۰ ناحیه داخلنده
مدفون شیخ طیران و شیخ سنان حضرتلرینك زیارتکاهنده جمعه و پازار
ایرتسی کونلری هر طرفدن برچوق زوار تجمع ایدر ۰ جاجوان
و باندیس قریه‌لرنده تموزك دردنجی واوره سفلا ایله باندیس کلیسانسنده
اغستوسك ایکنجی و شرنیس منانسترنده دخی ایلولك یکرمی یدنجی
کونلرنده برایکی کون پنایر اولور ۰ اهالیسنك قسم اعظمی زراع
اولوب بومیانده تیمورجی و پاپوشجی وقلایجی واردر ۰

شمال طرفندن هواده قراکلق کورلدیکی حالده باران و غرب طرفندن
دخی هواده بولاشقلق کورینور ایسه قار نزولی تجارب محلیه‌دن ایمش ۰

﴿ موطیکی قضاسی ﴾

قائممقام عثمان نافذ افندی ثانیه

نائب محمد امین افندی مال‌مدیری عبدالعزیز افندی

تحریرات کاتبی عبدالکریم افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام افندی	راشد اغا
نائب افندی	ایلو اغا
مال‌مدیری افندی	موسو اغا
تحریرات کاتبی افندی	منحل

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی

اعضا فارس اغا اعضا هازر و اغا

باش کاتب عیسی افندی مستنطق معاونی رسول افندی

کاتب ثانی عبدالمجید افندی

مباشر رسول اغا مباشر رجب اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور اسماعیل افندی — کاتبی محمد امین افندی

(مأمورین متفرقه)

مال‌مدیری معاونی علی افندی — طابو کاتبی محمد امین افندی
صندوق امینی شوکت افندی

موطنکی شرقاً بتلیس غرباً صاسون جنوباً غرزان قضالری و شمالاً خیوط و چقور ناحیه‌لریله محدود ومرکز ولایته ۸ ساعت بعد مسافه‌دهدر .

نفوسی یکرمی بیك قدر اولان اهالیسنك قسم اعظمی اسلام و جزوء قلیلی ارمنیدر کردجه وارمنیجه تکلم ایدرلر .

موقعی سنکستان و میشه‌لق و بوز قراج و خالی محللردر . قضاده ۱۹ جامع و دور مسعود حضرت خلافتپناهی مؤسسات خیریه‌سندن بر ابتدائی مکتبی و برده جامع واردر . شرقدن غربه جریان ایدن بر نهر وزیارت و کنزو وایغیك وچمان قریه‌لرندن نبعان ایدن دیکر اوچ ایرماق بتلیس نهریله برلشوب سعرد دانخلنده باشور صویی نامی الهرق غرزانه ملحق رضوان ناحیه‌سنه تابع فندك قریه‌سندن بر بچق ساعت اشاغیده دجله‌یه منصب اولور .

واسع اورمانلریله کویلر اطرافنده جویز ارمود الما اوزوم الیچ و دیکر بعض میوه اغاجلری بولنور .

مواقع مرتفعه و شواهق جبالی پك لذیذ و صفوق صولر اوقشایه رق جریان ایدر قیشی یازینه غالبدر ۰

اورمانلرنده قورد آیی تلکی کبك صانصار چقال و سائر حیوانات وحشیه و مفترسه بولنور ۰

اهالئ مسکونه مالاولتو و کوسان و بوبان و اینیك و ترلان نامیله بش قبیله یه منقسمدر ۰

محصولات محلیه کوزلك حنطه چودار کلکل قوم طاری و بعض فواکهله بال یاغ شلغم و پك آز پموق وکندیر وتوتوندن عبارتدر ۰

محلیجه کندیردن (خاروك) دینیلان برنوع ایاق قابی وکرد عباسی ویلکن بزینه مشابه کوملکلك نسج و اغاجدن کورك کچه کفچه قاشق اعمال اولنور ۰

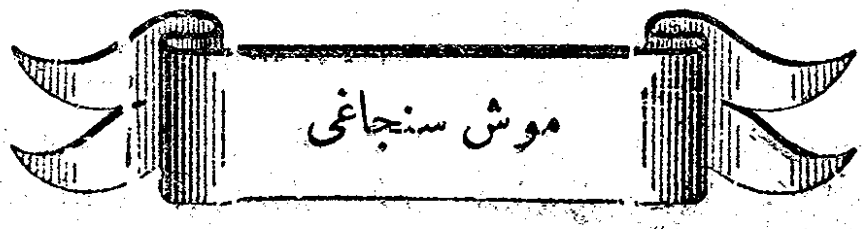

متصرف حسیب پاشا

روم ایلی بکلربکی مجیدی ۲

(مأمورین لوا)

نائب اسعد افندی مدرس — مفتی محمد امین افندی مدرس

محاسبه جی اغوش افندی ثالثه — تحریرات مدیری یوسف وهبی افندی ثانیه

مجلس ادارهٔ لوا

رئیس متصرف پاشا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب افندی	طالب افندی اصطبل عامره
محاسبه جی افندی	حاجی قربان افندی
مفتی افندی	اوانس اغا
تحریرات مدیری افندی	بغوص اغا

(تحریرات قلمی)

مسود ابراهیم افندی رابعه مبیض عبدالحکیم افندی
مبیض درویش افندی مقید عبداه افندی

(مجلس اداره قلمی)

باش کاتب محمد حلمی افندی رابعه رفیق عبداللطیف افندی

(محاسبه قلمی)

واردات کاتبی حسن ذهدی افندی مصرف کاتبی حاجی امین افندی
مصالح جاریه کاتبی عبداه افندی مال کاتبی محمد جمال افندی
رفیق یحیی افندی مصرف کاتبی رفیق جمال افندی
صندوق امینی اوحانس افندی

(بدایت محکمه سی)

(حقوق دائره سی) (جزا دائره سی)
رئیس اسعد افندی ه مدرس رئیس احمد صائب افندی
مدعی عمومی معاونی عثمان نوری افندی
اعضا حسین افندی اعضا نادر اغا
« قره بت افندی « اسپاطور اغا
اعضا ملازمی عزت افندی اعضا ملازمی مشتاق افندی

باش كاتب عبدالمجيد افندى — مستنطق عمر لطفى بك
ضبط كاتبى على رضا افندى — ضبط كاتبى مصطفى افندى
« سليمان افندى — « عارف افندى

(اجرا دائرەسى)

اجرا مأمورى افندى
مباشر محمد اغا — مباشر نجيب اغا

(ويركو دائرەسى)

مأمور محمد شكرى افندى
ويركو كاتبى عزت افندى — رفيق عبدالمجيد افندى
كصوروير كو كاتبى بدرى افندى مه خانديريس ويركو كاتبى عبدالمجيد افندى
دفترجى عثمان افندى

(دفتر خاقانى دائرەسى)

مأمور مصطفى اشرف افندى
كاتب مصطفى فوزى افندى — طابو كاتبى مصطفى فاضل افندى

(اوقاف دائرەسى)

مديرى حاجى طاهر افندى — كاتبى على افندى

(بلدی دائره‌سی)

رئیس خلیل افندی

اعضا علی اغا　　اعضا ابراهیم اغا

« میکائل اغا　　« اغوب اغا

« اویدیس اغا　　بلدی طبیبی افندی

کاتب علی رضا افندی

(بانق شعبه‌سی)

رئیس فتح‌اه فتحی افندی　　ثالثه م ٤　　مأموری نیازی افندی

(نفوس دائره‌سی)

مأمور حاجی عبدالحمید افندی　　کاتب ابراهیم افندی

(تلغراف دائره‌سی)

مدیر حسیب افندی　　ثالثه　　مأمور ابراهیم فکری افندی

(مأمورین متفرقه)

رژی مدیری ایوب افندی　　دیوز عمومیه مأموری بدروس افندی

(ضبطیه طابوری)

طابور اغاسی محمد فوزی افندی　　م ٤

حساب امینی مصطفی افندی

بلوك	پياده	بلوك	پياده
۱	بلوك اغاسى حاجى محمد فهيم اغا م٥	۲	بلوك اغاسى اسكندر اغا م٥
۱	« معاونى منحل	۲	« معاونى خليل افندى م٥
۱	ژورنال امينى سعداه افندى	۲	ژورنال امينى نادر اغا
	سوارى		سوارى
۱	بلوك اغاسى عزت اغا م ٤	۲	بلوك اغاسى تيلوا اغا
۱	« معاونى سليمان اغا	۲	« معاونى حسين اغا
۱	ژورنال امينى نادر اغا م ٥	۲	ژورنال امينى فارس اغا

بلوك

۳ بلوك اغاسى رشيد افندى

۳ « معاونى حسين اغا

۳ ژورنال امينى امين اغا

بو قضانك نام قديمى موشدر . تسميه و تعارفى انهار ومياه جاريه سنك كثرتندن دولايى لسان سريانيجه او مؤدايى افاده ايدن (موشا) لفظندن غلط اولمق محتملدر .

شرقاً بتليس غرباً كنج جنوباً صاسون شمالاً بولانق و وارطو قضالريله محدود ومتصل ومركز ولايته ۱۲ ومحيط اداره‌سى تقريباً ۱۲۰ ساعتدر .

نفس موش قضاسى موش قصبه‌سى واطراف قراسيله كصور و خاندريس ناميله ايكى ناحيه‌دن واهاليسى اسلام وارمنى وقتولك و پروتستان ملتلرندن عبارت اولوب هر مات كندى لسانيله متكلم ويكديكرينك لسانته دهوا قدرلر .

قضاده ۲۷ جامع و مسجد شریف و ۹ مدرسه و ۲ مناره ۷ خانقاه واردر. موشده واقع جامع کبیر اولیای عظامدن شیخ محمد مغربی حضرتلری طرفندن بنا ایدلمشدر .

داخل قضاده موش، خاصپت، اندالك، کلهرش، مرجمك قلعه سی نامیله مشهور وغیرمعمور بش قلعه واردر .

دور مسعود حضرت پادشاهی مؤسسات خیریه و نافعه سندن اولمق اوزره جامع کبیرك محتاج تعمیر اولان محلاری طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن احسان یوریلان مبالغه تعمیر واکمال بیورلدیغی کبی اوادن مرکز ولایته طوغرو شوسه طریقنکده عملیات انشائیه سنه باشلانلمشدر .

داخل قضاده کی انهارك باشلیجه سی (فراد) و (قره صو) نهرلریدر . قره صو نهری چقور ناحیه سنك کنبدلر نام موقعندن نبعان و موش اوه سنی مجرا ایدیه رك غربه طوغرو جریانله (کورکوره) نام موقعده فراد نهریله تلاقی ایدر . ملتقاسنه قدر موش اوه سنده کی طول جریانی ۱۱ ساعتدر . دیکر نهر بایزید سنجاغی داخلندن نبعان والسکرد عنتاب ملارکرد بولانق قضالرندن جریانله وارطونك چهارمحور وادیسندن موش اوه سنه واورادن غربه طوغری جدوللنوب کیدر . اوه ده مسافهٔ جریانیه سی ۸ ساعتدر . اوه نك جانب جنوبی وشمالیسنده کی جبال متسلسله دن نبعان ایدن ۲۳ قدر ایرمقلر دخی بنه ایکی قولدن مذکور نهرلره دوکیلور . کانون اول اواسطندن شباط اواخیرینه قدر انجماد

ایدرلر . بونهرلرك كذر كاهنده اياقلری كار كير اوزری اخشاب اولق اوزره ۲ كوپری واردر . مارتدن مايس اواسطه قدر فيضان زمانلرنده ايجابنه كوره (صال) و (كلك) واسطه سيله كچيلور .

قضانك جهت جنوبيه و شماليه سنده كی طاغلرده جابجا ميشه و پيراقلقلر وارسه ده بونلردن استفاده محدود و خبوط جهتنده كی اورمانلردن انتفاع كلی موجوددر .

مركزه اوچ ساعت مسافه ده (كانی ماران) ناميله بونان صفوق قابليجه نك صويی سمزی وريح طيار كبی علتره نافعدر .

اوائلده شدتلی برقحط تأثيراتی موشك سكنه سنی محو و پريشان و معموره سنی عادتا بی نام و نشان ايتمشيكن بلای قحط و غلانك زواليله تدريجاً عودت و توطن ايدن عشائر و قبائل و سكنه سی جنتمكان سلطان سليم خان حضرتلری حسن قبول و عنايات مراحم شمولیله تأمين رفاه ايتمشدر .

قصبه يه قريب مونكوك قريه سی اوزرنده كی طاغده قيالق ايچنده اسكيدنبرو ايكی جسيم مغاره كورنمكده ايسه ده بونلره دائر بر كونه روايته اقتران اولنه مامشدر .

آب وهوای محلی لطيف و معتدلدر . فيش موسمنك بهار و كوز فصللرنك برر قسمنه تجاوز ايتمسی فصول اربعه نك تساوئ جريانی مانعدر . بهار و كوز مزروعاتنك حزيران و تشرين اولنه يقموره احتياجی واردر . برفك زوالندن مايس اواسطه قدر بغدای شعير نخود مرجمك و سائر سبزه و بوستان و حزيرانده طاری و توتون زرع اولنور .

هر نوع حیوان و طیور اهلیه ایله طاووق هندی قاز اوردك آری قوانی کلیت وکثرتله بسلنیلور ٠

محصولات محلیه میاننده باغ یپاغی یوك پنیر بکمز بال و سائر فواکه مازو کتره چریش دخی بولنور

التون وکموشدن سوادلی وسوادسز طبقه سیغاره‌لق قامجی قامه قلنج اسلحه تزییناتی و بعض اوانی و نسوانه متعلق حلیات یاپلمقده و یوکدن کلیم کچه کلاه خالی چوراب شال و باقر و طپراق و تنکه‌دن بعض اوانی نسج واعمال اولنمقده‌در ٠

اهالئ محلیه‌جه تحصیل علوم ومعارفه وتأمین ثروت اسبابنه ارزو ورغبت درجهٔ مطلوبه ده‌در ٠ تجارت وصنعت ارزوسی الك زیاده مرکز لوا اولان قضا اهالیسنده موجود واهالئ قرا ایچون ایسه صنعت زراعتدن عبارت اولدیغی رونموددر ٠

ـ{ کصور ناحیه‌سی }ـ

مدیر حسن تحسین افندی
کاتبی صادق افندی

کصور ناحیه‌سی شرقاً چقور غرباً خاندریس جنوباً خیوط ناحیه‌لری شمالاً بولانق قضاسیله محدود وموشه ٥ ولایته ٨ ساعت مسافه‌ده

وحیط اداره‌سی طولاً ۷ عرضاً ٦ ساعتدر . اهالیسی اسلام ارمنی قتولك پروتستاندن عبارتدر . اسلاملر ترکجه و کردجه و دیکرلری ارمنی لسانیله متکلم وجمله‌سی یکدیکرینك لسانه اشنادرلر .

ناحیه داخلنده ۱ جامع ٤ مسجد ۹ مدرسه ۲ تکیه ۱ مناستر واردر . بونلردن ۳ مسجد ٦ مدرسه ٤ مکتب عصر مسعود حضرت خلافتپناهی آثار عالیه‌سندندر . کله‌رش واندك قریه‌لرنده بر قدیم قلعه خرابه‌سی کله‌رش دره‌سنده طاش اوجاغی واردر .

قره صونهری ناحیه‌نك جهت شرقیه‌سنده کائن چقور ناحیه‌سنك کنبدلر دیغلان موقعندن نبعان وناحیه‌نك وسطندن جریانله جانب غربیسنده خاندریس ناحیه‌سی داخلنده فراد نهریه منصب اولور . صویی طاتلی واسقاتی اراضیجه درتما فائده‌سی اولدیغی بدیهیدر . بوصوده بعض جنس بالق وقاستور بولنور .

محصولات محلیه روغن عسل یوك پیاغی حنطه شعیر نخود مرجمك ذکرك طاری کندیر خیار قارپوز وامثالی شیلردر .

مزروعاتك قوهٔ انباتیه‌سی برده درتدن اونه قدردر . منسوجاتی کلیم کچه چوراب خورج خالی ومعمولاتی چوملك چناق دستی کوپ ابریق قاشق چچه کورکدن عبارتدر .

عراف نام کلیسا ده سنده بر دفعه تموزك اوائلنده و اردونك و ارکوانك و شملاك قریه‌لرنده بر پنایر اولور .

خاندريس ناحيه‌سى

مدير يوسف ضيا افندى — كاتبى صياد افندى

ناحيه مركزى موشه ٤ مركز ولايته ١٦ ساعتدر اهاليسى اسلام وارمنيدن عبارتدر . اهالئ مسلمه جبرانلى حسنانلى عشيرتلريله چچن ولزكى اقوامنه منقسم وهر قوم كندى لسانيله متكلم اولديغى كبى يكديكرينك لسانيده واقفدر .

ناحيه داخلنده ٧ قديم مسجد ٧ معمور مدرسه ٢ تكيه ٣ مناستر واردر . مناسترلرك برى چاكلى و ديكرلرى قزيل وسقاوى مناسترلريدر .

ناحيه داخلندن جريان ايدن فراد نهرى ملازكرد و بولانق جهتلرندن وقره صو نهرى ولايتك اداره‌ئ مركزيه‌سنده بولنان چقور ناحيه‌سندن نبعان وجريانله مقاكوم قريه‌سى التنده مذكور فراد نهريله برلشه‌رك كنج سنجاغنه طوغرو كيدر .

طاغلرنده آيو قورد خنزير تلكى وكيك وطوشان بولنور . اورمانلرى احتياجات محليه‌يى مع زياده تأمينه كافيدر . بو اورمانلرده جويز فندق الما ارمود البج سكود قواق پليد و ميشه اغاجلرى واردر .

زنكوك قريه‌سنك قديماً برشهر اولديغى مروى ايسه‌ده بو روايتى تأييد

ایدر عتیق براثر کوریله‌میور . اهالئ محلیه‌دن حسنانلی عشیرتی عیسالی بکزاده‌لی بیل‌باشی قبیله‌لرینه منقسمدر .

ناحیه‌نك آب وهواسی معتدل و قیشی بازیه غالبدر . محصولات محلیه حنطه شعیر طاری کلکل نخود مرجمك ذکرك قاوون قارپوز قباق لحنه شلغم طورپ وسائرسبزه یاغ بال یوك پیاغی و منسوجاتی کلیم و کچه و چورابدن عبارتدر .

چاکلی مناستریله قزیل مناسترده بری تموز اونی دیکری اغستوس اون بشنده ایکی دفعه پنار اجرا اولنور .

ملازکرد قضاسی

قائممقام وکیلی اسماعیل حقی بك — قپوجی باشی

نائب محمد رشدی افندی — مال مدیری وکیلی احمد افندی

تحریرات کاتبی محمد صالح افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه — اعضای منتخبه

رئیس قائممقام بك — فتحاه بك قائممقام م٣

نائب افندی — منحل

مال مدیری افندی — اوسیپ اغا

تحریرات کاتبی افندی — سرکیس اغا

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی

اعضا ابراهیم بك　　اعضا ارتین اغا

باش کاتب خالد افندی

مستنطق معاونی ابراهیم افندی　　کاتب ثانی شیخ حسنی افندی

مباشر حسین اغا　　مباشر عبداه اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور علی افندی　　کاتبی حسن افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس مصطفی افندی　　کاتبی عبدالقادر افندی

اعضا محمد امین افندی　　اعضا حسین افندی

انبار مأموری عبداه افندی

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی حسن افندی　　طابو کاتبی منجل

انبار مأموری شیخ عباس افندی　　صندوق امینی مخبطار افندی

مدلولی مجمع اکراد جمله‌سنی افاده ایدن و (ملازکرد) نامیله معروف اولان بو قضا جنوباً اخلاط وقسماً بولانق غرباً خنس و حسن قلعه شمالاً عنتاب شرقاً ارجیش قضالریله محدود وموشه ومرکز ولایت اولان بتلیسه اون سکزر ساعت مسافه‌ده اولوب محیط اداره‌سی دارًا مادار ۳۲ ساعتدر . المالی باحیه‌سی بوقضایه مربوط و اهالیسی اسلام وارمنیدن عبارتدر . اهلی مسلمه‌سی حسنان حیدران ذیلان و حلاجلی قبائلنه منقسمدر .

قضاده برحکومت قوناغی ٦ جامع ومسجد ۷ مدرسه واردر . قضامرکزی اولان قلعه قریه‌سی قدیماً جسیم برشهرك موقع عمرانی اولدیغی موجود قلعه وسوروجامع وچشمه وحمام اثرلریله انقاض واثار سائره‌دن مستدلدر . مارموس قریه‌سی ارقه‌سنده‌کی طاغك زروه‌سنده‌ده حلقه‌لی قلعه نامیله برقلعه خرابه‌سی بولنور . رشکان قریه‌سی قارشوسنده ابتدا معدنندن اخراج وقطعنده غایت یومشاق اولان وکونشده قالدقجه مرمر کبی تصلب ایدن غایت بیاض و براق برطاش معدنی و اوخیان قریه‌سی جوارنده‌ده درونده هر موسمده بیکلرجه حیه‌لر موجود و مرئی غریب و اولدقجه واسع وزمینه طوغرو عمودی وانکین بر مغاره واردر .

قضا داخلنده فراد و بادیشان وهفت رنك وکسوك و چویکان و ماسیان نهرلریله شکریك ایرماغی جاری اولوب بونلردن فراد نهری بایزید سنجاغنه تابع دیادین قضاسندن نبعانله ملازکرد قضاسی وموش اوه‌سی وسطلرندن وکنج و پالونك ارقه‌سندن و دیاربکرك کبان معدنی و ملاطیه و بله‌جك ومسکنه قضاسی و زور سنجاغنك نفس دیر قصبه‌سی و عشاره البوکمال

وعاته قضالری پیشکاهندن و بغدادك جهت غربیه‌سنده کائن سکلاویه‌دن مرورله قورنه‌یه دوکیله‌رك شط العرب نامیله بصره کورفزندن بحر احمره منصب اولور ٠

هفت رنك نهری خنس قضاسنك اق طاغ نام جبلك ذیلنده‌کی اغر کول نام غدیرهٔ عمیقه‌دن نبعان و بیك کولدن اقان بیك قدر میاه ایله برلشوب شرقه طوغری جریانله بولانق قضاسنك حمزه شیخ قریه‌سی جوارنده ، والمالی ناحیه‌سی طاغلرندن نبان ایدن کسوك ، وقتاوین طاغلرندن اول بهارده دوکیلان شلاله‌لردن مرکب ماسیان ، و بادیشان ، وسبحان طاغلرندن کلان جویکان ، و ملازکرد قلعه‌سی جوارندن نبعان ایدن شکریك نهرلریده قضا داخلندن جریانله فراد نهرینه منصب اولورلر ٠

بو نهرلر اوزرنده ملازکرد وشکریك وخاتون وقیز و بادیشان وکورکوره ناملریله متعدد کوپریلر موجوددر ٠ بونلردن اعصار سابقه‌ده‌کی فن معمارینك بر شاهد دلارای قدیمی منزله‌سنده بولنان سکز کوزلی غایت جسیم کوپرینك مرور زمانله قریلوب خراب اولمسنه مبنی کچن سنه شرف تعلق بیوریلان امر وفرمان معموریت بیان جناب جهانبانی اوزرینه مجدداً انشاسیچون ولایت و محلنجه تدابیر و تشبثات جدیه الده بولندیغندن آز زمان ظرفنده ضمیمهٔ اثار محاسن دثار جناب ملوکانه اولمق اوزره تجدیداً انشاسنك پذیرای حسن ختام اوله‌جغی مأمول قویدر ٠

آب و هوای محلی لطیف قیشی یازینه غالبدر ٠ برف کانون اول اثنا سنده نزوله ومارت حلولیله زواله باشلر ٠ قضانك حسن پاشا وموریان

قریه‌لری جوارنده اداره‌لری ارضروم دیون عمومیه‌سی نظارتنه ملحق ایکی جسیم محله واردر .

محصولات محلیه حنطه شعیر مرجمك ذکرك کندیر تخمی یاغ پیاغی وقاوون قارپوز لفنه خیار وامثالی شیلردن عبارتدر .

مزروعاتك تماسی بره نهایت اون‌نسبتنده اوله‌بیلور . منسوجاتی کچه وکلیم کلاه و ترلك کبی شیلردر .

قضاجه پوسته و رژی وزراعت بانق شعبه‌لری موجود اولدیغی کبی سایهٔ ترفیاتوایهٔ جناب پادشاهیده موشدن بولانق اوزرینه برتلغراف شعبه‌سنك کشادی دخی درد‌ستدر .

انهار محلیه‌دن شکریك ایرماغنك صدای جریانیسی پك اوزاق یرلردن ایشیدیلنجه و قضانك حدشرقیسنده واقع جبال مشهورهٔ مرتفعه‌دن سبحان طاغنك ذروهٔ اعلاسنده بیاض سپس و یاخود سحاب مظلم کوریلنجه یغمور نزولی مجرباتدندر .

المالی ناحیه‌سی

مدیر احمد جمال افندی — کاتبی عبداه افندی

اهالیسی عموماً برازی عشیرتیله قارص مهاجرین اسلامیه‌سندن عبارت ولنان ناحیه‌نك نامی لسان کردیده برازی عشیرتنك مسکنی دیمك اولان (کلی برازی) وترکجه المالی درسیدر ٠

جهت جنوبیه‌سنده وصوقیان قریه‌سی قربنده یکپاره بر قیا ایچنده اویولمش اون بش ذراع وسعتنده و بربری ایچروسنده شایان تماشا ایکی اوطه وجهت غربیسنده قالمان و ممطان قریه‌لری ارمنده دخی بنه بوکا شبیه وطاشدن اویمه اوچ اوطه واردر ٠

آب وهوای محلی لطیف و فصول اربعه حکمی جاریدر ٠ مزروعاتی حنطه و شعیردر ٠ حاصلات بره سکز زاده‌سنده‌در ٠

﴿ بولانق قضاسی ﴾

قائممقام هاشم بك ثانیه مذالیه

نائب اسماعیل حقی افندی مال‌مدیری وکیلی یوسف رحمی افندی

تحریرات کاتبی صالح بك

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام بك	شیخ عبدالرحمن افندی
نائب افندی	خلف افندی
مال‌مدیری افندی	کاسو اغا
تحریرات کاتبی افندی	کسپار اغا

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی

اعضا شیخ مصطفی افندی اعضا مخبطار افندی

باش کاتب مصطفی کامل افندی مستنطق معاونی خلیل سری افندی

کاتب ثانی حسنی افندی

مباشر علی رضا اغا مباشر میرو اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور سکری افندی — کاتبی حسن افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس شیخ عبدالرحمن افندی

شعبه کاتبی شکری افندی — اعضا شیخ یوسف افندی

اعضا ایغیارار اغا — « کسپار اغا

(مأمورین متفرقه)

مال‌مدیری معاونی شیخ موسی افندی — دیون عمومیه مأموری احمد افندی

صندوق حق‌ویردی افندی — شرعیه کاتبی عثمان افندی

طاپو کاتبی امین افندی — رؤی مأموری اویدیس اغا

بولانق علیا و سفلا نامیله ایکی قسمه انقسام ایدن بو قضانك تام قدیمنه دائر معلومات تاریخیه مفقود و نام حاضرینه بولانق تسمیه‌سی مرکز قضایه بر ساعت مسافه ده خاچلو کولی دیمکله معروف بولنان غدیره واسعه‌نك صویی تیره‌کون بولنمق مناسبتیله قضانك نامیده بو کولدن کنایة زبانزد اولدیغی رونمود در .

شرقاً ملازکرد غرباً موش جنوباً اخلاط شمالاً خنس قضالریله محدود

ومنسوب اولدیغی موش سنجاغی مرکزینه ۱۵ ومرکز ولایت اولان بتلیسه ۱۸ و دائراً مادار محیط اداره‌سی ٤٨ ساعتدر .

جبرانلی وحسنانلی عشیرت واکرادیله قسماً ارمنیدن عبارت اولان اهالیسی کردی وترکی وارمنیلر کندی لسانلریله متکلم وجمله‌سی یکدیگرینك لسانه واقفدر . مرکزده ۱ حکومت قونغی وقضا داخلنده ۳ قدیم جامع ۹ مسجد ۷ مدرسه ۱ تکیه ۱ منار موجوددر .

قضانك هرمحلنده بنایه غایت الویرشلی بیاض وسیاه طاشلر اوجقدری موجوددر . بایزید سنجاغنك دیادین قضاسندن نبمان وکیده‌رك اطراف وجواردن متلاحق اولان میاه ایله جسامت حاصل ایدن نهر ایله خاچلو کولك صویی قضا داخلنده برلشه‌رك غربه طوغری جریان وموش اوه‌سنده قره صو نهرینه التحاق وپالو طاغلری اره‌سندن مرور ایله معمورةالعزیز ولایتنه داخل کوش معدنی جوارنده فرات نهرینه منصب اولور . بو نهر وکولده اولدیغه لذیذ ایکی نوع بالق چقار بونهر موسم شتاده انجماد واوزرندن یوکلی عربه‌لر کچه‌رك جك‌درجه‌لرده نصاب ایدرك مرور وعبور واقع اولورسه‌ده یازین جریانی انقطاع ایتز .

کولك موقعی غایت چقور وانکین اولوب هر جمعه کیجه‌سی برکره فیضانله رنکی قرمزیه تحول وصباحی یه رنك اصلیسنه تبدل ایدر .

بحث اولنان نهرك اول بهار وکوز موسملرنده فیضانیله مرور وعبوره حاصل ایلدیکی مشکلات وتهلکه دورمسعود جناب تاجداریده هرمشکلك برآکان وسهولته وصولی جملهٔ حسنه واثار خیریه‌سندن اولمق اوزره

ارباب خیراتدن وطریق نقشبندی مشایخندن مرحوم شیخ عبدالرحمن تاغی حضرتلرینك سکز سنه اول تیغوت قریه‌سی جوارنده انشا ایلدیکی اوچ کورلی و ایاقلری کارکیر واوزری اخشاب و ١٥٤٠ مترو مکعبدن عبارت جسیم کوپری بومشکلاتی برطرف ایتمشدر ٠

داخل قضاده برده هفت‌رنك نهری واردرکه بیك کول جبال متسلسله‌سندن نیعان ایدن بیکلرجه چشمه‌لرك برلشمسیله قضانك جهت شمالیه‌سنده بولنان خنس قضاسندن طولاشه‌رق و بیوك کوچك برچوق صولرله برلشه‌رك ینه قضا داخلنده سالف‌الذکر نهره انصباب ایدر ٠

جبال مشهوره‌دن معدود بولنان بایجان جبلنده یبارکچیسی آیو قورد بولنور ٠ قضانك بعض مواقعنده نیعان ایدن اجی صولرك خواص وترکیبات کیمیویه‌سی تحلیل صورتیله تجربه ایدلمامشدر ٠ بعض محللرده جسیم دیکمه طاشلر وار ایسه‌ده اوزرلرنده برکونه نقش وکتابه اولمدیغندن رکز و وضعلرینه عائد مقصد و سبب تعین ایده‌میور ٠ ذخائر ایچون مخرجی بتلیس و موش اولدیغی کبی احتیاجات محلیه‌نك اکمالنجه‌ده مرجعی بتلیسدر ٠

قضانك آب و هواسی لطیف و قیشی یازینه غالبدر ٠ محصولات محلیه حنطه شعیر ذکرك نخود مرجمك قاربوز خیار قباق فصولیه واشالی سبزه و یمشدن عبارتدر ٠

اراضیسنك قوهٔ انباتیه‌سنه کوره محصولاتی بره درتدن اون ایکی‌یه قدر مختلف نسبتلرده‌در ٠

ادارهٔ محلیه‌دن فضله روغن یوك یاغی پنیر وسبزه وسائره حصوله کلور . محانجه استعمال عمومی یه مخصوص چوراب شالوارلق توزلق کلیم کچه کلاه چوال و شیاق وترلك و نسوانه مخصوص پشتمال و طوپراقدن چناق وتنجره کوپ و برداق نسیج و اعمال ایدیلور .

شرفصادر اولان ارادهٔ سنیهٔ جناب ملوکانه اوزرینه سایهٔ ترقیاتوایهٔ حضرت شهریاریده بوقضاجه برتلغرافخانه‌نك کشادی دخی دردستدر . ارضروم دیون عمومیه‌سی فظارتنه عائد وفقط بولانغك حمزه‌شیخ قریه‌سی جوارنده کائن برمحله اداره‌سی واردر .

اهالیٔ مسلمه‌نك تجارت وعسکرلکه رغبتلری برکمال و سایهٔ انتظامواییهٔ حضرت خلافتپناهیده سواری حمیدیه الایلرینك تشکیله عشائرك شرف و مفاخری واصل رتبهٔ عالی العالدر .

بلوطلرك قزارمسیله هوانك لطافت وکشایشی و آزمائی و صولی رنکده کورنمسیله یاغمور نزولی واندوس روزکارینك هیوبیله هواجه تغیر وقوعی مجربات محلیه‌دندر .

وارطو قضاسی

قائممقام اسماعیل صبری بك اصطبل عامره م ٥

نائب احمد توفیق افندی مال مدیری وکیلی حقی افندی

تحریرات کاتبی مجنون آهی افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام بك	زین العابدین افندی
نائب افندی	محمد اغا م ٥
مال مدیری افندی	ماردیروس اغا
تحریرات کاتبی افندی	کالوست اغا

(بدایت محکمه سی)

رئیس نائب افندی

اعضا محمد اغا اعضا کورکی اغا

باش کاتب محمد صبری افندی

مستنطق معاونی مصطفی افندی کاتب ثانی شمس الدین افندی

مباشر نذیر اغا مباشر فتح اه اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور امین افندی　　کاتب محمد علی افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس زین‌العابدین افندی　　کاتبی بهرام بحری افندی
اعضا اسماعیل افندی　　اعضا ابراهیم اغا
اعضا مکو اغا

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی عارف افندی　　طاپو کاتبی علی رضا
صندوق امینی استپان افندی

شرقاً بولانق جنوباً موش شمالاً خنس قضاری وغرباً کونیك ناحیه‌سیله محدود و موشه ۹ مرکز ولایته ۲۱ ساعت مسافه‌ده ودائراً مادار محیط اداره‌سی ۷۵ ساعتدن عبارت اولان و آنیر خوروملك اولان بازیکان جهاربحور خلقان ناحیه‌لرندن مرکب بولنان بوقضانك مقر اداره‌سی کومکوم قصبه‌سیدر . اهالیسی اسلام وارمنی واهالئ مسلمه جبرانلی ولولان وخوروملك وقره‌باش عشیرتلریله چچن لزکی قره‌بولاق طائفه‌لرینه منقسمدر .

اهالئ قدیمه وعشایر کردجه وچچن لزکی کندی لسانلریله ولولان

و خوروماك قبیله‌لری زازا و غیر مسلم اهالی ارمنیجه تکلم ایدرلر
بناءً علیه عمومی یکدیکرینك لسانه واقفدر .

مرکزده ١ حکومت قوناغی کومکوم قصبه‌سیله کیرس دیادین جهار بحور
زرنیك لیلك قریه‌لرنده ٦ مسجد بولنوب دردی دور مسعود حضرت
شهریاری مؤسسات خیریه‌سندندر . بنکول دوغداب قره‌کوی نامیله
اوچ قلعه خرابه‌سی واردر .

کندمیرو بازیکان قریه‌لری جوارنده بر التون معدنی بولندیغی مرویدر
میرکه قاسم جوارنده خامر بیت جبلنده ایکی کول اولوب بریسنك دوره‌سی
بر دیکرینك اوچ ساعت آنیر جوارنده‌کی کولك دخی دوری بو ساعتدر
بو کولدن سولوك چیقار قصبه‌یه یکرمی دقیقه مسافه‌ده اولان بو کولك
دخی دوری اون دقیقه‌در . بونك صویی طوزلی اولوب حیواناته
وچاموری اویوز وسائره کبی امراض جلدیه‌یه نافعدر .

بیك کول طاغندن نبعان ایدن صولردن متحصل نهرك بریسی شرقاً اولان
ناحیه‌سندن و دیکری دخی غرب جهتندن خورمك و کرد ناحیه‌لرندن
طولاشه‌رق هر ایکیسی جهار بحور قریه‌سی پیشکاهنده برلشدکدن صکره
انیر ناحیه‌سندن شرقدن غربه طوغری جریان ایله فراد نهرینه منصب
اولورلر .

بیك کول جبلنك جانب شرقیسندن نبعان ایدر بعض چشمه‌لردن ترکب ایدن
(آرس) نهر جسیمی ارضرومه ملحق خنس قضاسی حدودنده‌کی شوشار

وتكمان ناحيه‌سيله پاسينلر قضاسى وقارص مضافاتندن قاغزمان و بعض ممالك ايرانيه‌يى دولاشوب روسيه مستملكاتندن تفليس جوارلرنده كور نهرى نامنى الهرق روسيه‌نك برچوق ممالكندن جريانيله بحر خزره انصباب ايدر . بوصولرده بعض نوع بالقلر بولنور .

بيك كول طاغنك خنس قضاسى جهتنده وخرت نام قريه جوارنده غريق غديرهٔ رحمت اولان برشهيد سعيدك تربهٔ مباركه‌لرى يانده بهرسنه حزيران ابتداسنده غايت براق برصو نبعانه باشليه‌رق هر كونى برسنه اعتباريله ابناى بشرك عمر طبيعيسنه شبيه برصورتده قرق كون واردقجه تزايد ايدر وبعده قرق كونده تزايد وتناقصدن آزاده بردرجه‌ده قاله‌رق اخيراً تناقصه باشليه‌رق نهايت قرق كونده ناياب ومنبعى بى اب وتاب اولور .

بروجه محرر جريانى مدتى يوزيكرمى كوندر . بومدتده اطراف وجوارنده‌كى اون ايكى قريه اراضيسنى اسقا واحيا ايدر .

قضاده مشهور بيك كول خامريبت و شرف الدين طاغلرى واردر . بوطاغلرده قورد و آيو وتلكى وطوشان وصانصار كبى حيوانات وحشيه بولنور .

خورمك ناحيه‌سيله كرد ناحيه‌سنك قره‌ميشه قريه‌سنده كوچك كوچك يپراقلقلر واردر . الاكوز قريه‌سنه اون دقيقه مسافه‌ده ايكى بازيكان قريه‌سى قارشوسنده صولرى صيجاق ونافع اوچ قابليجه موجوددر . بيك كولدن نبعان ايدن غايت لطيف و صغوق صولى چشمه‌لرك حسابى

خارج آرهددر • مذکور بیك کول بایلاری اول بهاردن کوزه قدر ازهار کوناکون ایله کریاکه قلم میناکاری قدرله تزیین ایدلمش بر لوحهٔ مصنعهٔ نظر ربا حائی اکتساب ایدر •

بیك کول و انیرقریه سی حوالرندن جریان ایدن نهر کنارنده الات مخصوصه ایله اویولمش قدیم بر چوق جسیم مغازلر وار ایسه ده بونلره دائر شایان تذکار بر کونه معلومات مضبوطه یوقدر • آب وهوای محلی لطیف قیشی یازینه بهارینه غالبدر • حصاد اغستوس وایلول آیلرنده در •

محصولات محلیه حنطه شعیر طاری چودار ذکرك روغن عسل یوك پیاغی خیار قارپوز قباق صارمساق صوغان لفت و امثالی سبزه پذیر وسائره در • حبوبات مذکوره دن سنوی ۵۵۰۰ کیل قدر زرع اولنور • اراضیسی کرتله طاشلق ازلدیکندن برداوچ درت نسبتنده انحق محصول ویرر • مخانجه شال وکچه وکایم وخایچه و چوراب کلاه وقوشاق سبت تسبیح وعربه وچفت طاقمی وچارق پابوج وطوپراقدن کوپ تنور چوملك چناق اعمال اولنور •

چهاربحورده مسکون چرکسلر سیم کاری وصوانلی غایت مصنع ولطیف طبعله سیغاره لق قامحی قاعه قلاج و سائره اعمال ایدر قضانك بعض محللرنده سیاه طاش معدنلری واردر •

بیك کول جبلی زروه سنده سیس کورنجه وشرق جانبدن روزکار هبوب ایدنجه یاغمور نزولی و جنوب وغرب جهتلرندن روزکار ظهوری هوانك انکشافی وقارغه زك یوکسك طاغلره اوچمرندن باز ایسه یاغمور وقیش ایسه قار و اسب و قره صغر حیوانات عادتلرندن زیاده باغروب وباشلرینی هوایه یوقارو قالدیروب طورملرندن کذلك یاغمور وهوانك بغتة تبردلدن طولو نزولی مجربات محلیه دن ایمش •

﴿ صاسون قضاسی ﴾

قائممقام اسماعیل حقی افندی

نائب توفیق افندی — مفتی شیخ محمد افندی

مال مدیری وکیلی محمد نوری افندی — تحریرات کاتبی بکر صدقی بك

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام افندی	محمد اغا
نائب افندی	اسماعیل اغا
مال مدیری افندی	وارطان اغا
تحریرات کاتبی افندی	کیرقور اغا

(بدایت محکمه سی)

(نفوس دائره‌سی)

مأمور محمد افندی — کاتبی عبدالقادر افندی

(مأمورین متفرقه)

مال‌مدیری معاونی قاسم افندی — صندوق امینی صفر افندی

موقعی صعب‌المرور کوهستاندن عبارت اولمغله قوهٔ فاطره‌نك قدرت خارقه ایله تحکیم ایتمش اولدیغی بو قضا شرقاً موطبکی غرباً قلب جنوباً غرزان شمالا موش قضاریله محدود ومرکز حکومت بولنان و اوللری اون ایکی بیك خانه‌لی برشهر عظیم ایکن مرور زمانله خراب اولان حظو قصبه‌سی لوایه ٢٤ مرکز ولایته ده ١٥ ساعت قدر مسافه‌ده‌در .

سکنه‌سی موسی بدری بوزیکان صارمی کاوار کوسکیت جلالی مالاشیکو، شتاق و بلکی ناحیه وقبیله‌لرندن و ١١٩ قرادن عبارتدر. اهالیسی مسلم و غیر مسلم ایکی ملتدر . بونلر عربی وکردی و ارمنی لسانیله تکلم ایدرلر .

حظو قصبه‌سنده ٧ جامع ١ مناره ٤ خرابه مدرسه ١ خانقاه واردر . قصبه‌ده حمام و چارشو خرابه‌لری مشهوددر . مذکور مناره‌نك ایکی یولی اولوب بری ٩٩ دیکری ١٠٠ ذرعاندندر . الت کرنده قبله‌یه قارشو اون ایکی خطه منتظم بر میل بولنه‌رق کونش بولندیغی وقتده میلك

کولکه‌سنك اصابت ایلدیکی خط ساعتك مقداریني ارائه ایدر . جوامع مذکوره‌دن شمدین اغا جامعنده بولنان درت حوضك صولری یازموسمنده صغوق قیش موسملرنده صیجاقدر . سلیمان و محمد بك جامعلری مصنع چینیلرله مزیندر .

قصبه‌نك جهت شمالیه‌سنده و بوزیکان قریه‌سنده غایت صهارپ و حظویه ایکی ساعت مسافه‌ده قندیل نام جبل اوزرنده دیکر بر قلعه که اوچ خرابه قلعه واردر . موقعنك ارتفاعی مناسبتیله بر چوق محللره و حتی دیاربکر ملحقاتندن بشیری اوه‌سنه قدر نظارتی ممتد اولان مذکور قندیل قلعه‌سنده بعض اثار مدفونه اولدیغی اوته‌دنبرو مرویدر .

حظو قصبه‌سنده قبله‌یه قارشو اون متر و ارتفاعنده دیکیلی جسیم بر طاش واردرکه اوائلده اوزرنده حوض و اطرافنده باغچه بولندیغنه اثار باقیه‌سی دلالت ایتمکده‌در .

قصبه‌نك جهت شرقیه‌سنده بشیك نامیله مشتهر و موجود اولان بر طاش کویا حضرت ابراهیم خلیل‌اللهك بشیکی اولدیغی بین‌الاهالی روایت اولنمقده‌در . قضا داخلندن جریان ایدن نهرلردن بری بطمان نهرینه دیکری سعرد ملحقاتندن رضوان ناحیه‌سنه واورادن دخی دجله نهرینه دوکیلور .

شاخ جهتنده رومه‌تیزمدیه نافع کانی‌ماران نامیله صغوق بر باغه و دیکر مشهور چشمه‌لر واردر . کانی‌ماران یانندهکی خرابه کلیسادهسنده

بر دفعه اهالی تجمع ایله بر پایر اجرا ایدرلر . مارتدن صکره قضانك جهت شرقیه سندن متمادیاً بر روزکار وزان ایدر . بوقضاده جسیم برطاغ واردرکه کویا حضرت نوح قوردله سفینه ده ایکن سفینه ده وجود بولنا نلر بیننده مذکور طاغك ارتفاعندن بحث اولندیغی صتره ده نبیٔ مشار الیه کچدك معناسنی افاده ایدن (مررت) لفظنی ایراد بیوردش و اندن غلط اولدرق مرتو شهرتنی آلمشدر . برده صاصون ناحیه سنه حاکم زوه سر اسمیله برطاغ و بونلرده حیوانات وحشیه دن قورد آیو طاغ کچیسی و مرتو جینك اوزرنده بر زیارتکاه واردر .

وقت صیغده برکون قضا اهالیسی اورایه صعود و قربان ذبح و اطعمه طبخ ایدرلر . کویا اعصار سابقه ده بر راهب رفیقلریله برابر مقدار کافی مأکولات و مشروبات الارق مذکور زیارتکاهه قپانمش ایسه ده روزکارك شدتندن کرك راهب وکرك رفیقلری وفات ایتمش و خط دستلریله محرر اولدرق اولوقته زیارتکاهده بولنمش اولان وصیتنامه ده (اجلدن صوصمز لقدن متأثر اولمیه رق مجرد) روزکارك شدتنه طیانه میه رق تسلیم جان ایتدکاری محرر ایمش .

مرتو جبلی انجق ایکی کونده دور ایدیلور بر قسمی غرزان وموطکیه قدر امتداد ایدر رزوه سنده قار وصعوقدن بارنمق قابل دکلدر .

صارمی موسی ناحیه لرنده احتیاجات محلیه یی تأمینه کافی اوفاق میشه لکلر بولنور . آب وهوای محلی لطیف فصول اربعه حکمی بعض محلنده جاری کبیدر .

قضاده بر ملحه واردر . محصولات محليه حنطه شعير چودار طاری مرجمك نخود پنبه الما ارمود جويز انجير توت اوزوم مازو كتره ايپك روغن عسل بكمز توتون نار يوك ياغی و منسوجاتی تويلی عبا ترلك كلاه و خاروك تعمير اولنور اياق قابی كرك ديبلان چاكت چوراب قوشاق قرمزی و بياض بيز تللی چارق و معمولاتی طپراقدن دستی واوانی سائره در .

اهالئ محليه سنه ده بر دفعه قضا داخلنده مدفون بولنان اغرهٔ كرام مقابری اوزرنده زيارت مقصديله تجمع ايدر . بو اجتماعك دوام ايتديكی كونلرجه يكديكريله خصومت شديده سی اولنلر بيله تعديل شدتله بر بريله مماشاته مجبوردرلر .

ولایت داخلنده بولنان حمیدیه سواری الایلری امراسنك اخیراً درسعادت غزته‌لریله اعلان بیوریلان اسامیسیله حامل اولدقلری نشان همایون بروجه زیر درج اولنور

الای	اسامی	رتبه	نشان
٢٦	فتح اه بك	قائممقام	م ٣
«	رضا افندی	بیکباشی	م ٤
«	سلیمان اغا	«	
٢٧	یوسف بك	قائممقام	م ٣
«	بشار افندی	بیکباشی	
«	خلیل اغا	«	
٢٨	محمد امین بك	قائممقام	ع ٤
«	حسین اغا	بیکباشی	
«	خلیل اغا	«	
٢٩	تاج الدین بك	قائممقام	ع ٤
«	مصطفی اغا	بیکباشی	م ٤
«	رشید افندی	«	م ٤
٣٠	آیاز بك	قائممقام	ع ٤
«	دریح اغا	بیکباشی	م ٤
«	رشید اغا	«	م ٤
«	محمود بك	قائممقام	ع ٤
«	خالد بك	«	
«	محمد سلیم بك	«	ع ٤
«	سلیم بك	«	ع ٤
«	احمد اغا	بیکباشی	
«	درویش اغا	«	

جبرائلی عشیرتی الایلری رؤسای اولوب الای نومروارلیه دیکر بیکباشیلری اسامیسی تحقیق ایدیله ماهشدر

سعرد سنجاغی

متصرف سعید پاشا
روم ایلی بکار بکی

(مأمورین لوا)

نائب حسین افندی — محاسبه جی مصطفی مراد افندی — ثانیه

مفتی احمد توفیق افندی — نقیب الاشراف قائممقامی سید احمد افندی

تحریرات مدیری عبد المجید افندی

مجلس ادارهٔ لوا

رئیس متصرف پاشا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب افندی	حاجی محمد اغا
محاسبه جی افندی	حاجی اسعد افندی
مفتی افندی	بصمه جیان مناس افندی
نقیب افندی	نعلبیان یوسف افندی

مرخص افندی — کاتب حاجی حمزه افندی

(تحريرات قلمی)

مسود فکری افندی — مبیض احمد افندی
اوراق مقیدی حسن افندی — « بکر افندی
مبیض محمد افندی — « اسماعیل افندی

(محاسبه قلمی)

باش کاتب ناظم افندی — واردات کاتبی مصطفی افندی
مصرف کاتبی بهجت افندی — « رفیق خلیل افندی
مصرف کاتبی رفیق محمد افندی — مصالح جاریه کاتبی عبدالرحمن افندی
جدول مبیضی سلیمان افندی — مبیض بکر افندی
صندوق امینی فتح اه افندی

(بدایت محکمه سی)

(حقوق دائره سی) — (جزا دائره سی)
رئیس نائب افندی — رئیس احمد عاکف افندی
مدعی عمومی معاونی محمد افندی
اعضا فتح اه افندی — اعضا خواجه یوسف افندی
« حنا افندی — « بابی افندی
اعضا ملازمی حاجی عبدالمجید افندی

(محكمه قلمی)

باش كاتب محمود افندی — مستنطق حسن رشدی افندی

ضبط كاتبی یسن افندی — ضبط كاتبی رشید افندی

ضبط كاتبی عبدالهادی افندی

(اجرا دائرهسی)

اجرا مأموری حاجی حسن افندی

مباشر فرهاد اغا — مباشر طوماس اغا

(ویركو دائرهسی)

مأمور محمود افندی

ویركو كاتبی یسن افندی — رفیق كاش افندی

دفترجی درویش افندی

(دفترخاقانی دائرهسی)

مأمور فهمی افندی

كاتب وكیلی سلیمان افندی — طابو كاتبی عبدالعزیز افندی

(تفوس دائرهسی)

مأمور شاكر افندی — كاتب اسماعیل افندی

(بلدی دائره‌سی)

رئیس حاجی عمر افندی

اعضا حاجی محمود افندی — اعضا حاجی عبدالرحیم افندی

« منصور افندی — « سلو افندی

کاتب وصندوق امینی حسین افندی

(بانق شعبه‌سی)

رئیس حامد افندی — مأموری صالح افندی

سواری تحصیلداری کامل افندی — پیاده تحصیلداری نجم‌الدین افندی

(تلغراف دائره‌سی)

مدیر ابراهیم افندی — مأمور جمیل افندی

(مأمورین متفرقه)

اوقاف مدیری نصرالدین افندی — مقاولات محرری موسی کاظم افندی

رژی مأموری امراه واعق افندی — کاتب وانبار مأموری یعقوب افندی

(دیون عمومیه نظارتی)

ناظر محمد انور بك — مفتیش معاونی موسیو ریغو

(محاسبه قلمی)

باش کاتب احمد نوری افندی رابعه

رفیق اول ذهنی افندی رفیق ثانی یوسف افندی

« ثالث ناصیف افندی صندوق امینی جمال افندی

(تحریرات قلمی)

باش کاتب مصطفی افندی مقید و مسود اسعد رجائی افندی

مبیض حسن تحسین افندی مبیض عبداه وهبی افندی

(مأمورینی)

سیار مأموری واسیلاکی افندی سرکرده ابراهیم بك

قنطارجی یعقوب افندی

(ضبطیه طابوری)

طابور اغاسی عارف بك

حساب امینی عمر صبری افندی

بلوك	پیاده	بلوك	پیاده
۱	بلوك اغاسی یوسف اغا	۲	بلوك اغاسی فرهاد اغا م٥
۱	« معاونی درویش افندی	۲	« معاونی عاصم افندی
۱	ژورنال امینی فارس اغا	۲	ژورنال امینی عبدالغفور افندی

بلوك	پياده	بلوك	سواری
۳	بلوك اغاسی محمد اغا م ٤	۱	بلوك اغاسی يوسف افندی
۳	« معاونی حاجی خليل اغا	۱	« معاونی احمد افندی
۳	ژورنال اميني عبدالزراق اغا	۱	ژورنال اميني عبدالملك افندی

سعرد قضا اعتباريله شرقاً بروارى غرباً غرزان وجنوباً بهتان نهرينك جانب جنوبيسنده بولنان اروه وشمالاً شروان قضالريله محدود و محيط اداره‌سی ۲۰ ساعتدر ٠

لوا اعتباريله دائراً ماردار محيط اداره‌سی ۸۵ ساعت اولوب شرقاً وان ولايتی و حكارى سنجاغی غرباً ديار بكر ولايتی جنوباً ماردين سنجاغنك مديات و جزيره قضالرى وشمالاً بتليس ايله هم‌حدود و مركز قضاسيله اروه و بروارى و غرزان و شروان قضالرى و رضوان ديركول زيرقى ناحيه‌لرينی شاملدر ٠

سعرد قضاسينی قصبه و اطراف قراسيله رستاق وناورو و رشان و بامرد ناحيه‌لرينك حاوى اولديغی ٥٤ قريه تشكيل ايدر ٠

آب وهوا‌سی لطيف وفصول اربعه حكمی تماميله جاريدر ٠ اهاليسی اسلام ارمنی كلدانی قتولك سريانی پروتستان يزيدی ملتلرندن عبارتدر ٠ لسان محلی عربی ايسه‌ده بيناليرنده تركجه وكردجه وارمنيلرجه‌ده كندو لسانلرى مستعملدر ٠ يزيدی ملتنك لسانی حصراً كردجه‌در ٠

سعرد قصبه‌سیله تللو قریه‌سی و قرای سائره‌سنده ٤ جامع ٢٤ مسجد ١٥ مدرسه ٢ تکیه و بهتان نهری ساحلنده جزیره طریق اوزرنده خان الاحجر نامنده کارکیر بر و یکپاره طاشدن اویولمش خان الاسود نامیله جسیم دیکر برکه ایکی خان و کذر و باشور نهرلری اوزرنده ٣ جسیم کوپرو و بروارى داخلنده کیپ و خنوك کوپریلری واردر ٠

مدارس مذکوره‌دن نفس سعرد قصبه‌سنده واقع و سعرد متصرف اسبق سعادتلو صالح پاشا حضرتلرى طرفندن مبنا صالحیه مدرسه‌سیله محمودیه و رحیمیه مدرسه‌لرى و رشدیه مکتبیله دیکر بعض مکاتب عهد جلیل مسعدت دلیل جناب خلافتپناهی مؤسسات خیریه‌سندن اولدیغی کبی بودور مسعودك ایجابات معموریت افزاسی جمله‌سندن اولمق اوزره مرکز ولایتدن سعرده طوغرى کمال کرمی ایله عملیات انشائیه‌سی اجرا اولنمقده بولنان طریقك تسریع انشاسی ایچون زیارت قریه‌سندن دخی مرکز ولایت جهتنه باشلانیلان یول دردست اکمالدر ٠

قصبه جوارنده مالته طاشنه شبیه طاش معدنلرى واردر ٠ بو طاشلردن بعض شیلر یاپلمقده اولدیغی کبی اوجاقلرده احراق ایله محلنجه جص تعبیر ایدیلان الچی یه‌ده قلب ایدیلور ٠

بهتان نهر جسیمی کنارنده و صو ایچنده قالمش جارى و زنکین بر پترول منبعی وقصبه‌نك جانب غربیسنده و بش دقیقه‌لق برمحلده دورى بیك متر و سعتنده یغمور صویندن متحصل برابدان و بهتان نهرى ساحلنده یکپاره طاشدن اویولمش متعدد وجسیم مغازه‌لر واردر ٠

منبع اصلیسی وان ولایتنه نابع شتاق و مکس قضاریله جمکاری بایلارنده بولنان بهتان نهر جسیی بروارى و شروان قضاسنى ارەسندن و باشور وکذر نهرلرى بتلیس وکوزل دره‌دن جریان ایله سعرد جوارنده دجلهیه منصب اولور ٠

کذر و باشور نهرلرندن طغیان زمانلرینك غیرى بلا واسطه مرور قابل ایسه‌ده بهتان نهرندن کچمك مراکب میاهیه‌دن بر واسطه وجودیله متوقفدر ٠ بوصولرده انواع بالق وقاستور بولنور ٠

قصبه‌نك اوست طرفنده بولنوب شهرك هیچ برطرفی نظارت شاملەسندن نهان قاله‌میان دارالملك نام محل اوائلده مشهور برمعموره ایمش قصبه‌نك جانب غربیسنده (پاتاس) و بامرد ناحیه‌سنده (برو) نامیله ایکی وقصبه‌یه ایکی بچق ساعت مسافه‌ده بهتان نهرى ساحلنده برکه اوچ قلعه خرابه‌سی موجوددر ٠

مذکور نهر ساحلنده واقع دیرغالب قریه‌سی جوارنده بر مغاره درونده حفر ایدلمش مدورالشکل حوضدن نبعان ایدن صیجاق وکوکرتلی صویك امراض جلدیه‌یه نفعی مجربدر ٠

قصبه‌ده صور وعین الصلیب نامیله ایکی پکار بولنه‌رق صور صویی لذیذ و بارد وعین الصلیب صوییده هاضم وتجارب محلیه‌یه نظراً نباسله خاص مدر ٠

محصولات محلیه حنطه شعیر مرجمك نخود پرنج طاری کوشته ماش سیسام ذرك پنبه کبی شیلردر ٠ بکمز عسل توی اوزوم یستل توتون یوك یاغی اینجیر نار الما ارمود جویز

بادم بطم قارپوز قاوون خيار شلنك شلغم طورپ بقله بامیه فصولیه پدر باطلیجان ارك قیسی دومانس صوغان سارمساق و سائره‌دن عبارتدر .

قصبه وملحقاتنجه یوك بیاغی و تفتك و پنبه‌دن غایت نفیس شال وشالوارلق و سجاده وعبا وقوشاق وچوراب وقرمزی و بیاض بیز و ابنوسدن مصنع باستون وسیغاره‌لق ونحاس و طپراق و اخشابدن اوانئ نحاسیه وخشبیه و ترابیه و قلنج وخنجر واشالی اسلحهٔ عتیقه تسبح واعمال ایدیلور . مع‌ملحقات نفلیات داخلیه‌سی حیوانات واسطه‌سنه منحصر ایسه‌ده برچوق اشیای تجاریه وکراسته موصل وبغداده نهراً کلك ایله ایصال وفوائد مطلوبه استحصال اولنور .

لواجه موزونات و مکیلات ودراعت وحصاد و عقد نکاح وختان و وفیه جمعیتلری کبی معاملات واحوال عمومیه و سائره ولایتجه‌ده جاری بولنان صورت وقواعد داخلنده بولندیغندن بورادہ تفصیل و تکرار حاصلی استحصال قابیدن بولنمقله ولایته عائد معلومات صرمسنده ایضاحله اکتفا ایلرز .

تلاو قریه‌سنه تقریباً اوچ درت بیك خطوه مسافه‌ده بولنان (زوراوا) نام مرتفع تپه اوزرنده معرفتنامه مؤلف شهیری قدوة العارفین مرحوم ابراهیم حقی افندی حضرتلری طرفندن فن وقواعد هندسیه یه تطبیقاً وقتیله انشا ایدلمش اولان وقائماً درت مترو ارتفاعنده بولنان بر دیوارك نقطهٔ متوسطه‌سنده تلاو قریه‌سنه ناظر اولهرق اچلش اولدیغی صنعتلی بر منفذدن نوروزك مصادف اولدیغی کونده شعشهٔ تابداری کائناتی غرق

انوار بیشمار ایدن شمسك طلوعیله برابر شعاع زرینی تلاو قریه‌سنك هیچ برطرفنی تنویر ایتمزدن اول مذکور منفذدن مؤلف مرحومك مرشدی غوث الواصلین اسماعیل فقیرالله حضرتلرینك خطیرهٔ سعادتلرینك طیش قپوسی اوستنده‌کی پنجره‌دن ومذکور قپونك یکجی دائره‌سنك اناختار اوندن مرشده‌مشارالیه حضرتلرینك صندوقهٔ مبارکلرینك تا اورته‌نقطه‌سنه اصابت وتنویر ایتمکده‌در ٠

مهارتمندان ارباب فتوتی انکشت بر دهان حیرت براغه‌جق شو صنعتك مکملیتی فقیرالله حضرتلرینك برنجی درجه‌ده شایان اعتقاد وتعظیم اولان حالنی و وحتی افندی حضرتلرینکده عوارف معارف مادیه و معنویه‌ده کمالنی برقات دها اثبات ایلیان براهین مسلمه ومحسمه‌دندر ٠

شباط اواخرنده قرانفجلرك ومتعاقباً لقلقلرك ورودی شدت شتانك انکسار قوتنه و ایلك بهارده جالی قوشلرینك کثرتله کورلمسی او سنه حرارتك شدتنه و اوراق اشجارك بر ایکی کون ظرفنده کاملاً خزانزده اولهرق سقوطی اوسنه شتانك امتدادینه دلیل اولدیغی مجربات محلیه‌دن ایمش ٠

غرزان قضاسی

قائممقام بکر صدقی افندی

نائب محمد صالح افندی — مال مدیری وکیلی مصطفی افندی

تحریرات کاتبی لطفی افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام افندی	محمد اغا
نائب افندی	داود اغا
مال مدیری افندی	بنیامین اغا
تحریرات کاتبی افندی	سرکیس اغا

(بدایت محکمه سی)

رئیس نائب افندی

اعضا یسن افندی — اعضا ابراهیم افندی

باش کاتب سیف الدین افندی

مستنطق معاونی فتاح افندی — کاتب ثانی ابراهیم افندی

مباشر حسن اغا — مباشر عمر اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور ابراهیم‌شوقی افندی — کاتبی نجم‌الدین افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس زین‌العابدین افندی — کاتبی بهرام بحری افندی

اعضا اسماعیل افندی — اعضا ابراهیم اغا

اعضا مکو اغا

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی حسن افندی — طابو کاتبی صالح رضا

تلغراف مأموری حسنی افندی — صندوق امینی موسی افندی

(ملحه مأموربنی)

ملفان ملحه مأموری ابراهیم رائف افندی — کاتبی جرجیس ادیب افندی

کاتب ثانی احمد قبولی افندی — انبار امینی حاجی احمد بك

صندوق امینی نصری افندی

جای ملحه مأموری عبداه بك — کاتبی مصطفی افندی

صلحه ملحه مأموری محمد خورشید افندی

کاتبی حافظ محمد حمدی افندی — انبار مأموری سالم افندی

بو قضانك نام قديمی اولان (ازرن) لفظی مرور زمان واختلاف لسان ايله (غرزان) ه تبدل ايتمشدر • سعردمركزيه ۸ مركز ولايته ۱۵ ساعت مسافه ده واقع ومحيط اداره سی ۲۳ ساعتدر • شرقاً باشور نهری غرباً قلب و ديار بكرك سيلوان قضاسی و بشيری ناحيه سی جنوباً رضوان ناحيه سی وشمالاً موطيكی وصاسون قضالريله محدود ومتصلدر •

اهاليسی اسلام خرستيان و يزيدی ملتلرندن عبارت اولوب عمومیتله كردجه تكلم ايدرلر • اهالئ قديمهٔ مسكونه سی امرای محليه ايله بابوس عشيرتی دينيلان جومانی قبيله سی اولوب پنجنار رشكوتان پوران عليكان مالاديو ملكشان عشيرتلری يازموسملرنده سيار حالنده درلر •

قضا ملحقاتندن نورشين نام جسيم قريه اهاليسنك هنوز تحرير اولنميان نفوسی سالنامه يه مربوط جدول مخصوص خارجنده در •

قضاده ۱ حكومت قوناغی ۱ تلغرافخانه ۱٤ جوامع و مساجد مدارسی واعزهٔ متقدمينندن ويس القرانی قدس سره العالی حضرتلريه منسوب برخانقاه ۳ خرابه قلعه واردر • مساجد مذكوره دن بطران قريه سنده بولنان برمسجد و برمكتبك مصارف انشائيه سی ايكی اوچ سنه اول طرف اشرف حضرت پادشاهيدن احسان بيورلمغله انشا واحيا بيوريلوب صحيفهٔ مبرات بيغايات حضرت خلافتپناهی اولمشدر •

شيخ باج وصلحه و بيكند ناملريله معروف اولان قلعه لر درونده آثار عتيقه ونادر دن عد اولنه جق بعض ابنيه واردر •

قضانك جانب شرقیسندن باشور وغربیسندن حظو نهرلری جنوبه طوغرو جریان ایله (عوته) نام محلده انبار و بطمان و بنهتان و کذر نهرلریله برلشوب کیدرك شط العربی تشکیل ایدرلر . سعرتان قریه‌سی جوارنده دوری اون دقیقه‌دن متجاوز مدور و غایت عمیق بر غدیره واردر بو آبدانك منبعی مرئی ومعین دکلدر .

اوچوز سکز سنهٔ مالیه‌سی نیسانده قضاده یمورطه‌جمنده طولو نزول و بیکندقریه‌سنده یکرمی درت ساعت دوام ایله بوندن تحصل ایدن سیلاب برخیلی اوزوم باغلریله برچوق قیا واغاجلری کوکندن و درت خانه‌یی یرندن قوپاروب خیلی حیوانات له برابر اتلاف و برب ایتش و برچوق بیوك ومدهش مجرالر اچمشدر .

احتیاجات محلیه‌یه مدار اوله‌بیلان اورمانلرنده حیوانات وحشیه واردر .

کولاماسیان قریه‌سنده صویی صیحاق و روماتیزمه کبی عوارض وجودیه‌یه نافع بر قابلیجه موجوددر . ذوق قریه‌سنده موقعی غایت مخرف ودهشتناك و بعض آثار غریبه وعجیبه‌یی جامع برمغاره وایچروسنده صویی نهایت درجه‌ده بارد کوچك بر حوض واردر .

مرکز قضا اولان بیبو قریه‌سنه ایکی ساعت مسافه‌ده اوائلده (ارزن) نامیله شهرتورغایت جسیم اسکی برشهر وار ایسکی کنبد کبی بعض ابنیهٔ عتیقه ونا رمسنك آثاری حالا باقی و مشهوددر .

قضا داخل تحریر اولان اهالینك ثلثی نسبتنده نفوسی شامل پنجنار علیکان رشکوتان پوران ملکیشان عشیرتلری بولنه‌رق پنجنار

عشیرتی فرخکان ترخان مالاشمدین مالافارو موسیکان لیان مالامحمد وکردکان وکورطکان وعلیکان عشیرتی جندیکان وکورشان قبیله‌لرندن وسائره‌لریده بونسبتنده متعدد قبائلدن عبارتدر . بعض کویلرینك آب وهواسی معتدل و بعضیسنك وخیمدر . کانون اول وثانیده اره‌لقده برف نزول ایدرایسه ده دوام ایتمز قضا داخلنده کی ملفان وصلحه مملحه‌لریله متفرعاتك واردات متوسطهٔ سنویه‌سی اوتوز بیك لیرایی متجاوز تخمین اولنور . محصولاتی حنطه شعیر چودار طاری پنج مرجمك یاغ پکمز بال پیاغی تفتك پنبه توتون قوری‌اوزوم انجیر نار ارمود جویز قاووون قارپوز الما شفتالو ارك بادم شلغم دوماتس بقله بامیه فصولیه بیبر باطلیجان قیاق وسائره‌دن و منسوجاتی بیز کلیم خایچه کچه چوراب عبا قوشاق . و معمولاتی قاشق دستی ومشربه کبی شیلردن عبارتدر . مزروعات بره طقوزدن قرقه قدر نسبت متخالفه‌ده نما ویرر .

زیارت قریه‌سنده دفین خاك غفران و مرقد منور و مبارکلری بوسه‌کاه جملهٔ اهل توحید وایمان اولان حضرت اویس قرنی قدس سره‌العالی حضرتلریچون اعتقاد عمومی مرتبهٔ کامله قرین وهرسنه مایسك برنجی جمعه سندن اوچنجی جمعه سنه قدر ولایات و الویه و مواقع متجاوره‌دن کلوب ذبح قرابین ایدن زوارك عددی خارج دائرهٔ عد و تخمیندر .

قضاده دیرازیرك ناحیه برسریانی معبدی بولنه رق ماردین سنجاغنك مدیات قضاسی داخلنده کائن دیر زعفرانه مربوطدر .

رضوان ناحیه‌سی

مدیر عبدالرحمن اصف افندی — کاتب محمدسعید افندی

ناحیه شرقاً سعرد شمالاً موطیکی و غرباً و جنوباً دیاربکر و موصل ولایتلری ملحقاتیله محدوددر . سعرده ۹ مرکز ولایته ۱۸ ساعت مسافه‌ده ر اسلام و ارمنی وسریانی کلدانی یزیدی ملتلرندن عبارت بولنمقله اهالیسی ترکجه وکردجه و ارمنیجه متکلم و زراعت و تجارتله مشغولدرلر .

نفس رضوان قصبه‌سی قارشوسندن جریان ایدن نهر قصبه‌دن اوچ ساعت اشاغیده بهتان نهرینه انصباب ایدر . بوصوده بعض نوع بالق بولنور . حزیراندن ایلول اواسطنه قدر شدت حرارتی اعتدال هواسنی نابحل براغیر . محصولاتی حنطه شعیر نخود مرجمك کوشنه جولبند قاوون قارپوز پاتاتس دوماتس باطلیجان خیار و پنبه‌دن ومعمولاتی طپراقدن مشربه و دستی وقدح وامثالی شیلردن عبارتدر .

حیواناتی بره بش نسبتنده فیض بخش نما اولور . ناحیه‌ده اسب استر مرکب مانده جاموس اوکوز صغیر کچی قیون طاوق هندی وار ایسه‌ده مقداری تحتیق ایدیله‌مامشدر .

﴿ شروان قضاسی ﴾

قائممقام محمد شوقی افندی

نائب مصطفی افندی — مفتی افندی

مال‌مدیری وکیلی مولود افندی — تحریرات کاتبی امین بك

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه — اعضای منتخبه

رئیس قائممقام افندی — حاجی اغا

نائب افندی — حسین اغا

مال‌مدیری افندی — سرکیس اغا

تحریرات کاتبی افندی

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی

اعضا علی افندی — اعضا کورکیس افندی

باشکاتب عبدالمجید افندی — مستنطق معاونی احمد افندی

کاتب ثانی درویش افندی

مباشر حسین اغا — مباشر طوماس اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور احمد افندی — کاتبی حسین افندی

(مأمورین متفرقه)

مال‌مدیری معاونی محمد افندی — طابو کاتبی حسین افندی
صندوق امینی کامل افندی — شرعیه کاتبی عطاء افندی

دیون عمومیه مأموری شکری افندی
کاتبی عبدالرزاق افندی — انبارجی نصری افندی

اهالیسنك فرط شجاعت عضفرانه‌سندن کنایةً شروان شهرتیله معروف اولان بو قضا شرقاً خیران غرباً غرزان شمالاً بتلیس جنوباً بهتان قضالریله محدود ومرکز لوا بولنان سعرده ٥ ومرکز ولایته ١٤ ساعت مسافه‌ده اولوب رشان ، بروژ ، دینان ، کوهر غرب ، نیریب ، ایرون ، زیرقی ناحیه‌لرندن واهالیسی اسلام وارمنی و سریانی ملتلرندن عبارتدر . اهالئ مرقومه کردجه وقسماً عربی و ارمنیجه تکلم ایدرلر .

قضاده ٢ قدیم مدرسه ، ١ حکومت قوناغی ، ١ دیون‌عمومیه اداره‌سی و ٩٥ قدر مساجد و معدن قریه‌سی جلنده ازمان سالفه‌ده استعمال اولنمش التون معدنی واردر .

بتلیس ملحقاتندن کوزل‌دره ناحیه‌سی و وان مضافاتندن مکس قضاسی ونفس قضا داخلندن نیمان و جریان ایدن طعوان وکوسین و سلماس صولری برلشوب (کذر) نامیله تشکیل ایلدکلری نهر سعرد جوارنده بهتان نهرینه منصب اولور . سیسر ، کاویته ، کرزه‌ویل ، بیبو ، کوران ، نام جسیم طاغلر واحتیاجات محلیه‌یه کافی اورمانلر و بواورمانلرده قیلان آیو قورد تلکی واردر .

کفرا قریه‌سنده چارشو وخان و حمام آثارینك هنوز مرئی بولنمسی اورانك قدیماً برشهر اولدیغنه دلالت ایتمکده‌در . اهالئ مسکونه‌دن ماعدا ایام صیفیه‌ده قضا داخلنده خیمه نشین اولان محمدیان واوستورکان عشیرتلری تحریردن خارجدر . آب وهوای محلی معتدل و فصول اربعه حکمی تمامیله جاریدر . محصولاتی مازو حنطه و شعیر چلتك کاکل طاری ارز نخود مرجمك ونفتك یوك یاغی ینه کوك بویه یاغ بال بکمز نار اوزوم توتون انجیر الما ارمود کستانه ارك زردالو بامیه فصولیه بذلیه ویشنه باطلیجان دوماتس بقله یاتاته قاوون قارپوز لحنه وسائر وسبزه‌در . تفتکدن برخیلی شال وعبا نسج اولنور . مزروعات یره درت نسبتنده محصول ویرز . قضا داخلنده‌کی ممالحدن سنوی ٦٠٠٠٠ غروشلق طوز چقاریلور .

﴿ زرقی ناحیه‌سی ﴾

مدیر احمد ظریف افندی　　کاتبی محمد افندی

(ناحیه اعضاری)

شیخ حامد افندی — حاجی علی اغا
همو اغا — صومو اغا

(دیون عمومیه مأموریتی)

مأمور سعید افندی — کاتبی اغوب افندی
انبار مأموری استیان افندی

ناحیه نك نام قدیمه دائر برکونه معلومات تاریخیه اقتران اولنه مامشدر نام حاضری بونلان (زرقی) نك وجه تسمیه سنه کلنجه صحیح النسب ساداتدن اولوب اولاده شامدن ماردینه هجرت ایدن سید حسن او عصرده بنی ارتقدن ماردینده بولنان ذاتله رابطه ومناسبت صهریه حاصل ایتمش وبالاخره اولادی بوناحیه داخنده کی (درزن) قلعه سنه محافظ اولمش وشیخ لقبی کبودی تلبس ایتمش مبنی (زرقی) نامی اندن کنایه اولهرق قالمشدر .

ناحیه شمالاً بتلیس شرقاً شروان غرباً غرزان جنوباً سعرد قضالریله محدود و متصلدر . مرکزی سعرده و منسوب اولدیغی شروان قضاسی مرکزینه ٦ و ولایته ١٢ ساعت مسافه ده دائراً مارار محیط اداره سی ٢١ ساعتدر . اهالیسی اسلام وسریانی و ارمنیدن عبارت و عربی وکرد و ارمنیجه متکلمدر . ناحیه ده ٣ کارگیر و متعدداخشاب مسجده موجوددر . درزین وکرکان قریه لرنده خراب ایکی قلعه واردر . اوچ ساعت مسافه ده واقع ورقانس قریه سنده وقتیله درزین قلعه سنه صو اجرا ایدیلهرك برحوض یاپلمش اولدیغی اثریله مستدللدر .

ناحیه داخلنده بعض پارچه‌لری بیاض وسیاه و پنبه‌لی و یشیل و ماویمسی ملون بر طاش معدنی بولنه‌رق محلنجه بعض ارباب مراق بونی اویه‌رق قوردون وسیغاره‌لق و سائره یاپرلرسه‌ده صنعتجه مهارتلری کافی اولمدیغندن اجرا ایلدکلری صنعت اوطاشك قیمتنی ارتیره‌جق برصورتده دکلدر ٠

اهالینك احتطاب ضروریسنه کافی میشه‌لقلرده آیو وتلکی وصانصار وطاغ‌کیسی وقورد وخنزیر کبی حیوانات واردر ٠ درزین‌قریه‌سی قدیماً بیوك برشهر اولدیغی موجود حمام ودباغخانه وسائر آثاردن معلومدر ٠

ناحیه اهالیسی قسماً مسکون وقسماً سلوقی وعطمانکی وهویدی وزنکان عشیرتلری اولوب غیرمسکوندرلر سلوقی عشیرتی مالاسلی فتکان زیدنیان تابکان درمکان رشکان خیکان حنیکان مالاعو ممکان مالاحمزو قبیله‌لرینه هویدی عشیرتی مالاکشو ومالامحمود ومالاحسو ومالاریسو قبیله‌لرینه منقسمدر ٠ آب و هوای محلی معتدل و فصول اربعه حکمی جاری ومزروعاتك مایسده یغموره احتیاجی بدیهیدر ٠

ناحیه‌ده یکرمی التی محله بولنوب اون یدیسی موجود طقوزی متروکدر ٠ سنوی ٦٠٠٠٠٠ قیه راده‌لرنده طوز صرفیاتی وقوعبولور ٠

محصولاتی حنطه شعیر پنج کلکل یداری نخود مرجمك پنبه بکمز بال یوك یاغی توتون اوزوم وانجیر و نار وجویز وفندق ومازو و سائر فواکه و انواع سبزه‌دن عبارتدر ناحیه‌جه برنوع بیز نسج و اعمال ایدیلور ٠ احتیاجات محلیه ایچون مرجعی بتلیس شهریدر ٠

ـ{ اروه قضاسی }ـ

قائممقام احمد بك

نائب عبدالوهاب افندی — مال مدیری وکیلی شکری افندی

تحریرات کاتبی محمد امین افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام افندی	یوسف اغا
نائب افندی	ابراهیم اغا
مال مدیری افندی	اوحانس اغا
تحریرات کاتبی افندی	بدروس اغا

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی

اعضا ابراهیم افندی — اعضا کورکس افندی

باش کاتب قاسم کردی افندی

مستنطق معاونی شیخ خالد افندی — کاتب یوسف ابراهیم افندی

مباشر احمد اغا — مباشر عباس اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور محمدعلی افندی — کاتبی محمدتوفیق افندی

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی عبدالکریم افندی — طاپو کاتبی اقوب افندی

شرعیه کاتبی احمد افندی — صندوق امینی مصطفی افندی

(مملحه مأمورینی)

مأموری خلیل افندی — کاتبی احمد افندی

انبار مأموری محمود افندی

قدیماً (نخی) بهتان قطعه‌سی نامیله معروف اولان اروه قضاسی شرقاً حکاری ولایتنك بیت‌الشباب وغرباً دیاربکر ولایتنك مدیات جنوباً موصل ولایتنك زاخو قضالریله وشمالاً سعرد سنجاغنه ایکی ساعت مسافه‌ده بولنان بهتان نهری حدود طبیعیه سله محدود و منسوب اولدیغی سعردمرکزینه ٨ و مرکز ولایته ٢٢ ساعت مسافه‌ده و دائره‌سی ١٤٠ ساعت وتنسیقات تحریریه موجبنجه یکرمی ناحیه‌دن عبارتدر . اهالیسی کردجه وقسماً عربی تکلم ایدرلر . قضاده ٢١٩ جوامع و مساجد ١٥ مدرسه و هارونان ناحیه‌سنك قصریکی کلی نام موقعنده برقلعه خرابه‌سی واردر

مشهور جودی طاغنده التون و کموش و کمور معدنلری بولنور دیرکول ناحیه‌سی داخلنده جنیت و برکه قریه‌لرنده غازه شبیه بر سیاه صو نبعان ایدر . مبعلری قضا داخلنده بولنوب بری شرقدن غربه دیکری جنوبه طوغری جریان ایدن زور آب و روصور نهرلری دجله‌یه منصب اولورلر .

جودی طاغیله سائر طاغلرنده حیوانات وحشیه‌نك هر نوعی بولنور . مسیفره قریه‌سی جوارنده کوهان طاغنك التنده زیر زمینده بولنان غاردہ بر تیمور قپو وسائر علائم وار ایسه‌ده ایلرو واریله‌مامش ونهایتی کوریله‌مامشدر . قضاجه واسع اورمانلر واشجار مثمره وغیر مثمره‌نك انواعی و حیشت قریه‌سنده مشهور وغایت صیجاق ونافع بر قاچ بچه واردر . شکفان سیریا وذیوی طاغلرنده‌ده جسیم مغاره‌لر وارایسه‌ده عمق و طولی مساحه و تعیین ایدیله‌مامشدر . آب و هواسی کوزل ومعتدل وفصول اربعه حکمی جاریدر .

بعض مرتفع جباره تشرین ثانی ابتدالرنده ومعتدل موقعلریه کانون اول صره‌لرنده برف نازل ومارتنده زائل اولوب جبال مرتفعه‌ده حزیران ابتدامنه و بعض محللرده‌ده سنه ختامنه قدر دوام ایدر . مزروعات محلیه‌نك مارت ابتداسندن حزیران نهایتنه قدر یغموره احتیاجی واردر . محصولاتی حنطه شعیر پرنج پنبه داری کوشنه مرجمك نجود یاغ پیاغی تفتك یوك توتون اوزوم انجیر الما ارمود جویز کوك بویامازو و پلاموط وانواع سبزه‌در . یوك وتفتك و پنبه و پیاغیدن رنکارنك وظریف واطیف شال و سجاده اوطه دوشمه‌سی و پانطولونلق و سائره وکلیم و بیرکی شیلر نسیج واعمال و بونلرله مازو کوك بویا وسائره‌دن برملیون غروشلق وصدخ مملکتدن سنوی تخمیناً ٢٠٠٠٠٠ غروشلق اخراجات وقوعی تخمین اولنور .

ديركول ناحيه‌سى

مدير شاكر افندى — كاتبى ذو الفقار افندى

ناحيه شرقاً حكارى سنجاغنك بيت الشباب وجنوباً ماردين سنجاغنك جزيره قضاسى غرباً وشمالاً منسوب اولديغى اروه قضاسى ملحقاتندن هارونان ناحيه‌سى وساخط و لودى قريه‌لريله محدوددر . مركز قضايه ٦ سعرده ١٥ ومركز ولايته ٣٣ ساعت مسافه‌دردر . دائراً مادار محيط اداره‌سى ٣٠ ساعتدر . اهاليسى اسلام وكلدانيدن عبارت اولوب كردجه تكلم ايدرلر . باطوان و صوران عشيرتلرى بوناحيه‌ده بولنورلر . جودى طاغنده التون كوش وكور معدنلرى جنيت وبركه قريه‌لرنده بر مياه غازى وقصرك كلى نام موقعده برخرابه قلعه واردر .

ناحيه داخلندن نبعان وجريان ايدن روصور نهرى دجله‌يه منصب اولور . واسع اورمانلرى اداره‌ٔ محليه‌دن پك زياده‌در . آب وهواى محلى معتدل ولطيف و فصول اربعه حكمى جاريدر . كانون اولده برف نازل ومارت اوائلنده زائل اولور . محصولات محليه پرنج حنطه شعير پنبه دارى مرجمك كوسنه جولباند نخود باطلجان خيار قارپوز قاوون قياق يوك بياغى تفتك ياغ توتون اوزوم انجير الما ارمود جويز اريك پلاوط مازو كنره كوك بويه مذوجاتى كچه كليم و ظريف شالارله بزدن عبارتدر .

﴿ بروارى قضاسى ﴾

قائمقام بلال اديب افندى ثالثه

نائب حسين فوزى افندى — مال مديرى وكيلى فرح الله افندى

تحريرات كاتبى حسين بك

(مجلس اداره)

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
رئيس قائمقام افندى	ابراهيم اغا
نائب افندى	فرسند اغا
مال مديرى افندى	سركيس اغا
تحريرات كاتبى افندى	بورو اغا

عدليه سنك هنوز تشكل ايتمامشدر

(نفوس دائره‌سى)

مأمور جمال بك — كاتبى ابراهيم ادهم افندى

(مأمورين متفرقه)

مال مديرى معاونى على افندى — صندوق امينى حاجى على افندى

ديون عموميه مأمورى طلحه بك

كاتبى قاسم افندى — انبار مأمورى داود افندى

بروارى قضاسى شرقاً وان ولايتنك شتاق غرباً شروان جنوباً اروه شمالاً خيران قضاسيله محدود وسعرده ١٨ مركز ولايته ٣٢ ساعت مسافه‌دەدر . اهاليسى اسلام ارمنى كلدانى ملتلرندن عبارتدر .

ايام صيفيه‌ده قضا داخلنده تخطى ايدن ماردين اعشائرندن ميران ، چكان ، باطوان دوديرى ، عشيرتلرى نفوسى بونك خارجنده‌در .

قضاده ٤٥ جوامع و مساجد ٥ مدرسه ايكى خرابه قلعه وكوريج وارجكانس قريه‌لرى جوارنده مارشه نام موقعده قديم و مشهور بر مغاره و ديكر بعض مغاره‌لر وكرافان قريه‌سنده جسيم بركول و بروارى سفلا قريه‌سنده سمزى و رومانيزمه و امراض جلديه‌يه نافع كوكرتلى صغوق برقابايجه واحتطاب محلى‌يه مخصوص اولان واسع اورمانلرنده كثرتله مازو و پلوط اغاجلرى وحيوانات وحشيه‌دن كيك وقرەجه وآيو و خنزير و تلكى و سائره واردر . آب وهواسى لطيف باغ و باغچه‌لرى كثيردر . مزروعاتجه نيسان ومايسده نزول بارانه احتياج واردر .

قضا داخلنده‌كى سرهل محله‌سى سنوى ٨٠٠٠٠ قيه طوزا خراجنه مستعددر . منسوجات محليه پكه و بياغى شالدردن عبارتدر .

محصولاتى حنطه شعير چودار چلتك كلكل طارى نخود مرجمك كتان تخمى روغن يوك بياغى تفتك پنبه نوتون انجير نار المسا جويزدن عبارتدر . حاصلى واردات وحاصلات محليه‌سى احتياجات داخليه‌سنى تأمينه كافيدر .

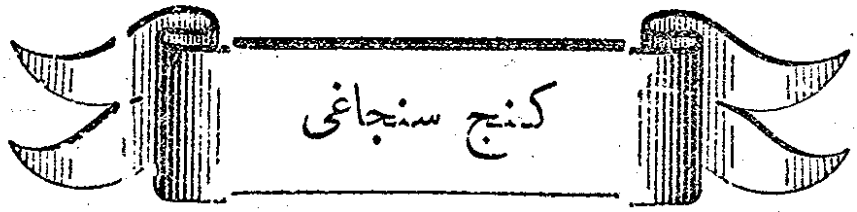

متصرف مصطفى رفقى پاشا

ميرميران مجيدى ٣ عثمانى ٤

(مأمورين لوا)

نائب على نجيب افندى — محاسبه جى مصطفى رشدى افندى

مفتى اسكندر افندى — تحريرات مديرى مصطفى صفوت افندى رابعه

﴿ مجلس ادارهٔ لوا ﴾

رئيس متصرف پاشا

اعضاى طبيعيه	اعضاى منتخبه
نائب افندى	شعبان اغا
محاسبه جى افندى	ايوب بك
مفتى افندى	حسوش اغا
تحريرات مديرى افندى	خورشيد اغا

كاتب نظم افندى

(تحريرات قلمى)

مسود عبدالمجيد افندى — مبيض منحل

اوراق مقيدى احمد افندى

(محاسبه قلمى)

واردات كاتبى رفعت افندى — مصرف كاتبى شهاب الدين افندى

مصالح جاريه كاتبى محمد افندى — اوراق مقيدى عبدالعزيز افندى

مقيد ثانى عارف افندى — صندوق امينى اغوب افندى

(ويركو دائره سى)

مأمور عثمان نورى افندى

ويركو كاتبى وكيلى حمزه افندى — رفيق عمر افندى

دفترجى مصطفى بك

(نفوس دائره سى)

مأمور وكيلى نوع بك — كاتب رضا بك

(بانق شعبه سى)

رئيس منحل — مأمورى جعفر طيار افندى

(بلدی دائره‌سی)

رئیس محمود بك　　طبیبی محمد توفیق افندی

(ضبطیه طابوری)

طابور اغاسی حاجی ابراهیم افندی
حساب امینی حسین افندی

بلوك	پیاده	بلوك	پیاده
١	بلوك اغاسی سلیمان اغا	٢	بلوك اغاسی منحل
١	« معاونی محمد بك	٢	« معاونی عبداه اغا
١	ژورنال امینی عزت اغا	٢	ژورنال امینی محمد افندی

بلوك	سواری
١	بلوك اغاسی عمر اغا
١	« معاونی سعداه اغا
١	ژورنال امینی حسن افندی

لوا کونیك و ذکتی و پیچار ناحیه‌لریله نفس کنج و جباقچور وقلب قضالرندن متشکل شمالاً ارضروم غرباً دیاربکر ولایتلری شرقاً موش و جنوباً سعرد سنجاقلریله محدوددر . مرکز ولایته ٢٣ ساعت مسافه‌ده واقع و دائراً مادار محیط اداره‌سی ١٥٠ ساعتدر .

نفس کنج قضاسی داخلنده موظف مدیرله اداره اولنان مذکور کونیك دکتی پیچار ناحیه‌لرندن ماعدا طاووس منشکوت یکیك هرطرف ناحیه‌لریده فخریاً اداره اولنور نواحیدندر . اهالیسی اسلام و خرستیاندن عبارت اولوب کردی و کردجه‌دن محرف اولان زازا و ارمنیجه تکلم ایدرلر . زازا قومی عموماً شافعیدرلر اهالیسی مسکون ایسه ده یاز موسملرنده یایلاره کیدرلر مرکز لواده برجامع شریف ۱ رشدیه ۱ ابتدائیه مکتبلری و کنج قریه‌سیله نواحیٔ ملحقه‌سنده ۷ مسجد و بنه کنج قریه‌سنده قدیماً انشا ایدلمش کارکیر بربدن وموشدن معمورةالعزیز طوغرو اولان طریق عام اوزرنده صولخان عشیرتك اسکان ایتدکاری خان بوغازی نام محلده برخان خرابه‌سی واردر .

مارالذکر جامع شریف ایله رشدیه و برهانیه نامیله موسوم اولان ابتدائیه مکتبلری و اوچ کوپری ایله کجك کاندوس قریه‌سنده بر مدرسه و مرکز لواده درت یوز مترولق شوسه طریقی دور عال‌العال حضرت تاجداری مؤسسات عالیه‌سندندر .

کنج قضاسی داخلندن فراد نهریله کونیك پیچار دکتی اخکن منشکوت وجانوط صولری جریان ایدر . بونلردن بعضیلری فراد وبعضیلریده سعرد داخلنده بطمان نهرینه منصب اولور . بونلرده صو صاموری وانواع بالقلر بولنور .

مرکز لوایه بر ساعت مسافه‌ده اوت طاشی نوعندن قرمزی و مائی رنکارنده برطاش اوجاغی واردر . منظره‌سی غایت کوزل و استعمالی

نافعدر • قضا داخلنده اولدیغه شایان ذکر و بیان اولان قوزمی چاوزله کورنین شرف الدین طاوس تمران طاغلرنده قورد صانصار تلکی یلان کچیسی طاوشان قرهجه خنزیر کبی حیوانات وحشیه واردر •

اورمانلری احتیاجات محلیه یه کافیدر • اشجار مثمره و غیر مثمره دن ارمود الما آلیچ یلان اصمه سی یلان قواغی ملهم میشه پلید واوریس اغاجلری واردر • نفس کنج و هویت قریه لری ارهسنده معدنی و معدوی کوزل بر صو جاریدر •

متشکوت ناحیه سنك خرابه قریه سی جوارنده اووه ایچنده غایت مصنع بر جامع بولنوب بو محل مقدما کنج امراسی طرفندن اعمار وبر قصبه حالنه افراغ ایدلمشکن اخیراً الجا آت زمانیه اورادن هجرت ونفس کنجده اقامت مجبوریتی کوسترمش وبو جهتله اورانك معموریتی محافظه ایدیله میه رك مرور زمانله خراب اواش و یالکز او مصنع جامعك آثاری باقی بولنمشدر •

کنج ناحیه سی داخلنده صولاقان و شکران نامیله ایکی عشیرت واردر • موقعك قیشی یازینه غالب اولدیغندن فصول اربعه حکمی اجرا ایدهمز •

جبانك جیادت هوائیه سی فوق العاده در • طاوس و شرف الدین طاغلری اوزرنده دائما برف اثری نمونه نمای برودت اولور •

مزروعات و محصولات محلیه حنطه شعیر نخود مرجمك کلکل طاری فصولیه یر المانی قاون قارپوزه پاتاتسدن عبارتدر • حاصلات نسبت

متفارقه ده بره بشدن اون بشه قدر در حبوبات مذکوره دن ماعدا بر خیلی یوك یاغ پیاغی پذیر بال اوزوم جویز قیسی خیار شلغم باطلیجان قباق الما ارمود وسائر سبزه وفواکه و مرکز لواده سعادتلو مصطفی رفقی پاشا طرفندن تأسیس و تنظیم ایدلمش اولان باغچه ده ایوا شفالو وشفه کراز بذلیه پیر پرخاصه وسائر میوه وسبزه حصوله کلور ٠

طپراقدن اوانی و اغاجدن قاشق و دستی و طاشدن دیبك اعمال وکلیم کچه سجاده ترلك عبا چوراب کلاه شباق بیز اورکن جاجم الدیوان نسیج و استعمال اولنور ٠

بوراجه نساج تیموربجی دیواربجی دولکر نعلبند جامه اصناقلری و صنعتلرینك رواجی واردر ٠

﴿ کونیك ناحیه‌سی ﴾

مدیر فوأدبك	کاتبی علی افندی

کونیك ناحیه‌سی ارضروم و وارطو و کنیج و خاندریس حدودلریله محدوددر ٠ مربوط بولندیغی کنیج مرکزینه ١٠ و ولایته ٢٣ ساعت و دوری تخمیناً ٢٠ ساعت مسافه‌در ٠

اهالیسی مسلم وغیر مسلم ایکی ملته منقسم و کردجه و ارمنیجه متکلمدر ۰
ناحیه داخنده ۳ مسجد ۲ مدرسه بولندیغی کبی نام قدیمی خارزین
شهرتیله معروف اولان صاغنس قریه‌سی جوارنده بر و مزرعه‌جك
قریه‌سی جوارنده‌ده (ذریق) نامنده برکه ایکی قلعه خرابه‌سی و حاجیان
قریه جوارندن ایکی کوکرد معدنی واردر ۰ مذکور معدنلردن نبعان
ایدن میاه حاره امراض جلدیه‌وسنزی یه نافعدر بعض طاغ‌ووادیلرده
الوان نظر ربا ایله ملون تپراقلر وکشف اولنمامش معادن آثاری مرئیدر ۰

ناحیه‌جه شایان ذکر کوریله‌جك جبال انجق شرف‌الدین و قرتال
وجاورشین طاغلریدرکه بیك کول سلسلهٔ مرتفعه‌سی تشکیل ایدرلر ۰
بوطاغلرك بعض محللرنده کوریلان آثار انشقاق و سائر بعض محللرده‌ده
زروه‌لردن دوکیلان طاش وطپراقلرله وادیلرك طولمسی اوللری بورالرده
شدتلی زلازل ارضیه‌نك وقوعنه دلالت ایده‌یلان علائمدندر ۰ طاغلرده
قورد آیو تلکی صانصار کبی حیوانات وحشیه بولنور ۰

اهالیٔ محلیه جبرانلی عشیرتندن خلیلانلی مقصودانلی طائفه‌لرینه منقسمدر ۰
موقعی غایت مرتفع آب و هوای محلیه پك چوق یرله مرجع و فائق
و برودتی حرارتنه غالبدر ۰ محصولاتی حنطه و شعیردن عبارتدر ۰
مزروعاتك مایس و ایلولده یغموره احتیاجی طبیعیدر ۰ ارتضیسنك
قوهٔ انباتیه‌جه محصولی بره اوندن یکرمی یه قدردر ۰

منسوجات ومعمولات محلیه کلیم پکه ببز عبا شیاق چوراب
الدیوان و قاشق کورك دیبك وسائره‌در ۰ اخراجاتی ادخالاتندن
زائد وحال وموقعی اهالیسنك حسن معیشت وحصول سامان و ثروتلریه
مساعد کیدر ۰

پیچار ناحیه‌سی

مدیر وکیلی اسماعیل حقی افندی کاتبی محمد افندی

شرقاً قلب غرباً پالو جنوباً دیاربکرك لیجه شمالاً کنج قضالریله محدود بولنان مع هرطه پیچار ناحیه‌سی مربوط بولندیغی کنج سنجاغنه ٢٤ و مرکز ولایته ٤٦ ساعت مسافه‌دن و دائراً مادار محیط اداره‌سی ٣٠ ساعتدن عبارتدر .

اهالیسی اسلام وخرستیان اولوب کردجه ارمنیجه زازاجه تکلم ایدرلر . موقعی سنکسار و هر قریه‌نك اداره‌سنه کافی مرعا و میشه و اراضیسی واردر . نفس پیچار و هرطه قریه‌لرنده معمور ٢ جامع نورشین قریه‌سنه جوار ارکین نامیله معروف ١ خراب قلعه واردر .

ناحیه داخلنده بولنان اوچ دره‌نك منبعلری جنلی دره و جوته‌لا و مسکان وزنکصور و کارنجالك قریه‌لرنده‌در . ایکیسی دیاربکرك لیجه قضاسنك دره‌قول قریه‌سی یشکاهندن جریانله سعرد داخلنده بطمان نهرینه ودیکری شاه‌ویردیان قریه‌سی جوارنده‌کی طاغك التندن ولیجه قضاسنك هانی ناحیه‌سی ارقه‌سندن کیچه‌رك دجله‌یه منصب اولور .

طاغلرنده بیان کچیسی قیلان ارسلان آیو قورد تلکی صانصار خنزیر کبی حیوانات وحشیه و اهالینك احتیاجاتی تأمینه کافی میشدر وشاه‌ویردیان قریه‌سنه یارم ساعت مسافه‌ده کائن برقلین نام جبل اوزرنده

بولنان جسیم مغاره ده ارسلان و قپلان بولنور اوچیوزیدی کانون ثانیسنده کمال بطش و شدتله غار مذکوردن چیقان برقپلان اورادہ مجتمع اشخاصدن اوچ نفربنی جرح ایتمشیدی بو غار عجیب ایچنده طاشدن معمول اللی قدر اوطه زله اسب یملکاری کبی مسکن وابنا اثاری واردر ٠

ناحیه نك آب و هواسی چندان لطیف دکلسه ده فصول اربعه حکمنی اولدقجه اجرا ایدر ٠ مزروعاتنك مایس حزیرانده یغموره احتیاجی واردر ٠ محصولاتی حنطه و شعیر و چودار و داری اولوب بره درت و بش نسبتنده نما ویرر سنه ده برخیلی حبوبات وفواکه و ادارهٔ محلیه یه کافی انواع سبزه حاصل اولور ٠ شمال وشرقدن روزکارك شدت هبوبی یغمور نزولی و غربدن روزکارك وزانی هوانك انکشافی علائمندن اولدیغی تجارب محلیه جله سندن ایمش ٠

ذکتی ناحیه‌سی

مدیر زیور زکائی افندی — کاتبی الیاس افندی

(ناحیه اعضالری)

فرحو اغا — محمد اغا — منصور اغا — کرتو اغا

بوناحیه شرقاً قلب غرباً پالو شمالاً جبالفور قضالری جنوباً پیچار ناحیه سیله محدود واهالیسی مسلم وغیر مسلم ایکی ملتدن عبارت و منسوب اولدیغی

کنج سنجاغی مرکزینه طقوز ساعت مسافه ده در . ناحیه ده ۲ مسجد ۱ مدرسه واردر . احتیاجات محلیه یه کافی اورمانلری و جانده وجودی مروی و غیرمکشوف بعض معادن واورمانلرده جویز الما ارمود توت اغاجلری و سائر اشجار غیرمثمره وحیوانات وحشیه دن قره جه آیو قورد تلکی طاوشان خنزیر بولنور .

مزروعات محلیه حنطه شعیر توتون طاری پنبه کلکل پانجار وشالغامدن عبارت اولوب نیسان وایلولده یغموره احتیاج کورینور .

آب وهوای محلی اولدقجه لطیفدر . برف تشرین ثانی اواخرنده نازل و مارتده زائل اولور . زائل قریه سی جوارنده طاش ایچروسنده اویولمش اولان اوچ قاتلی مصنع اوطه رك انبیای بنی اسرائیل عهدندن بروموجود ایدوکی روایات محلیه جله سندندر .

قازمه کورك ذهل کبی بعض اشیا و ادوات حدیدیه اعمال ایدرلر . اوچ درت سنه اول داراهینی قریه سی جوارنده طپراق حفر ایدیلرکن ظهور ایدن برکنبدك قپوسی آچلدقده ایچی صو ایله مملو اولدیغی کورلمش وصویی بوشالدلدقده غایت اسکی ایکی مزار ظهور ایتمش وسلفمین اهل الله مزارلری اولدیغی محتمل بولنمش ایسه ده بو بابده استزادهٔ معلومات وتأمین قناعته دلالت ایده جك دیکر بر اثر و روایته اقتران اولنه مامشدر .

چاپقور قضاسی

قائممقام حمزه افندی

نائب عبدالرحمن افندی — مال مدیری وکیلی محمد افندی

تحریرات کاتبی یسن افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام افندی	سبنی اغا
نائب افندی	سرکیس اغا
مال مدیری افندی	اوهانس اغا
تحریرات کاتبی افندی	

(نفوس دائره‌سی)

مأمور یعقوب افندی — کاتبی علی افندی

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی علی افندی

شرعیه کاتبی مصطفی افندی — صندوق امینی ارتین افندی

جانفور قضاسی شرقاً و جنوباً کنج نواحیٔ ملحقه سندن منشکوت و یکیك ناحیه‌لری وغرباً دیاربکرك پالو وشمالاً ارضرومك کیغی قضاسیله متصل وکنج مرکزینه ۱۲ ومرکزولایته ۳٦ و دوری ٦۰ ساعت مسافه‌ده‌در. نام حاضرینك سبب تسمیه وتعارفنه کلنجه مرکز قضانك اطرافی طاغلرله محاط و اورته‌سی بر مجرا شکلنده اولمق مناسبتیله صو مجراسی مدلولنی افاده ایدن (جاناق چور) تعبیرندن مأخوذ ومنحرف اولدیغی مرویدر.

قضاده مسکون عشائر وقبائله نسبله شامل اولدیغی ۸۸ قریه سکز نواحیه منقسم اولوب مرکزی چولیك قصبه‌سیدر. اهالیٔ محلیه اسلام و ارمنیدر تکلملری ترکجه وکردجه و زازا وارمنجه‌در. قضاده بری اصفهان بك و بریده شیخ برکات و دیکرلری سائر ارباب خیرات موقوفاتندن ۱۲ جامع و نازیك قریه‌سی جوارنده برقلعه خرابه‌سی واردر. بیك کول و کونیك و پوغ ناحیه‌لرندن و کیغی جهتندن جریان ایدن ایرمقلر قضا داخنده فراد نهرینه‌دوکیلورلر. پوغ و شرنان ونقشان ناحیه‌لرنده‌کی کلذار و تکمه و میرکه‌میر جللرنده حیوانات وحشیه‌دن آیو قورد خنزیر صانصار تلکی طاوشان کیك بولنور. فخران قریه‌سنده صویی صیحاق وروماتیزمه یه نافع برقابلیجه واردر. آب وهوای محلی فصول اربعه حکمنی اجرایه مساعد بردرجهٔ اعتدالده‌در. بلوزر قریه‌سنده غایت لطیف و پك چوق یبان کلری واردر.

محصولات محلیه حنطه شعیر طاری نخود مرجمك برنج کلکل پنبه یاغ یپاغی یوك توتون جویر قاون قارپوز وسائر سبزه‌دن عبارتدر. زراعت بره التیدن اون بشه قدر نسبت متفاوته‌ده فیض بخش نما اولور. سنه‌ده ٦۰۰۰ قیه‌قدر کتره و ۳۰۰۰۰ قیه چریش واوسبتده قیون بویاسی محصولی وقوعبولور. داخل قضاده برکوش و برده قیون بویاسی معدنی واحتطاب عمومیه مدار اولور پیراقلر واردر.

﴿ قلب قضاسی ﴾

قائمقام وکیلی رامز بك

نائب احمد فوزی افندی مدرس مال‌مدیری وکیلی امین افندی

تحریرات کاتبی یاسن افندی

(مجلس اداره)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائمقام افندی	حسین اغا
نائب افندی	عمر اغا
مال‌مدیری افندی	بغوص اغا
تحریرات کاتبی افندی	کیرقور اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور محمدسلیم افندی کاتبی اسحاق افندی

(مأمورین متفرقه)

مال مدیری معاونی عبداه افندی	طاپو کاتبی اسماعیل افندی
شرعیه کاتبی عاکف افندی	صندوق امینی کیرقور افندی

بو قضا شرقاً موش غرباً وجنوباً دیاربکر ولایتنك لیجه و سیاوان شمالاً کنج قضالریله محدود و منسوب اولدیغی کنج سنجاغی مرکزینه ١٥

مرکز ولایته ٣٦ ساعت مسافه‌دردر . محیط اداره‌سی تقریباً ٦٠ ساعتدر قضاده ١ جامع ٤ مسجد ١ تکیه و چشمی و کافروم قریه‌لری اوزرنده ایکی خرابه قلعه و طالورق قریه‌سی جبلنده زنکین و واسع برتیمور معدنی واردر . اطرافنده متعدد غارلر وقدیم صهریجلر بولنان کافروم قلعه‌سی یکپاره برطاش اوزرنده مبنادر .

قضاده‌کی ایرماقلردن تیاقسی نهری درانی محی و اغداد ، و دیکری قوزمه اندوك سرسپی دکراف زنیه‌ك طاغلرندن و سند انهری طالوری وکلی کوزان طاغلریله خیان ناحیه‌سندن و بکران نهری موشك کوردیك و صاسونك زوه‌سر و مرتو طاغلرندن ، نبعان و شمالدن جنوبه جریانیله جمله‌سی کنی پیر قریه‌سی جوارنده برلشه‌رك و کیدرك سعرد داخلنده مشهور بطمان کوپریسی جوارنده بطمان نهری نامنی الوب دجله‌یه منصب اولور . بوصولرده حیوانات مائیه‌نك هر نوعی بولنور . اهالئ محلیه صولرك فیضانی زمانده اباقده یوزر درجده سباحته ماهردرلر . طاغلرنده حیوانات وحشیه‌دن قیلان آیو قورد تلکی صانصارطاوشان وکیك وانواع طیور بولنور .

هویدان ناحیه‌سنك بارت قریه‌سی قارشوسنده غایت قدیم و مصنع وجسیم برمغازه وشیخ بوبك قریه‌سی جوارنده نهر اوزرنده یوز مترو ارتفاعنده وبدن شکلنده و اورته یرنده‌کی مفذدن اره‌لقده بال اقتده بولنان غایت جسیم وعمودی برقیه واردر .

اهالئ مسکونه‌دن ماعدا قضاجه بادکان و بکران عشیرتلری نامیله غیر مسکون ایکی عشیرت بولنه‌رق کردجه و فارسیدن محرف اولان زازاجه

تکلم ایدرلر . آب وهواسی لطیف و فصول اربعه حکمی جاریدر .
اسکار قریه‌سی کلیسا سنده سنه‌ده برکون عادی بر پنایر اجرا اولنور .

خیان ناحیه‌سنك هرند قریه‌سنده بر ملحه واردر . محصولاتی حنطه شعیر کوشنه چودار پرنج طاری کلکل مرجمك نخود کندیر تخمی پنبه اولوب بونلردن نسبت مختلفه اوزره سکزدن یکرمی‌یه قدر حاصلات وسنوی یوز بیك غروشلق قدر حریر قوزسی و مازو و کتره و چریش و پلاموط وارداتی وقوعبولور سائر محصولات روغن بکمز بال یوك توتون اوزوم جویز انجیر بامیه نار الما ارمود اریك کستانه و ادارهٔ محلیه‌یه کافی قاون و قارپوز وشلغم خیار و سائره‌دن عبارتدر . قضاجه کلیم کچه شال قوشاق بیاض بیز وایپك وتیره وتفتکدن ترلك و کلاه وچفت آلات و ادواتی نسج و اعمال اولنور .

بتلیس مرکز و ملحقاتنده دعاریله اعتنام و فضل و وجودلرندن استفاده اولنور نیچه سادات و مشایخ وعلما وفضلا بولندیغی کبی مرکز وملحقاتده متواری ترلب رحمت اولوب حال و مروی اثرلری اعتقاد و اخلاص عمومی تحتنده اولان اعزهٔ کرامك اسامیٔ سعادتلریله مدفون بولندقلری مواقعی تبرکاً درج صحیفهٔ تعظیم ایلرز .

بتلیس — سلالهٔ حضرت صدیقیه‌دن و اعزهٔ کرامدن ملا حسن بانوکی، مخدوملری شیخ اسماعیل، واحفادندن شیخ خلیل، واعزه‌دن ولی شمس الدین،

و شیخ عبداه بد خشانی ، و زمانجه (انانکه خاکرا بنظر کیمیا کند) ماصدقنه موافق حال اصحابندن شیخ عمر کردی بتلیسی ، و شیخ حسن خیرانی و دیکر شیخ حسن و برادری شیخ عیسی ، وموجود اثار شعریه سی پك رنکین اولان مظنه دن احمد فائق بك ، و مطالع اوزرینه شرح و منطق و معانی یه متعلق تألیفاتی بولنان عبدالرحیم بتلیسی ، و مؤلفیندن محمد برقاعی و مدرس مشهور موسی ، ومتجریندن کاوناسی زاده احمد افندی ، و مضموندار فارسی العباره بردیوانی بولنان شاعر عارف خیرانی ، حضراتی بتلیسده کوکیدان محله سنده .

مؤلفین کرامدن عبدالخلاق بن شیخ حسن خیرانی ، وچنتمکان سلطان سلیم خان حضرتلری خدمت همایونلرنده بولنمش وسلیمیه قصیده سنی انشاد ایتمش اولان شاعر شکری ، وشعرای محلیه دن رشیدی لنکی ترابی شیخ عبداللطیف وهرایی افندیلرده اوجواولرده .

امام موسای کاظم اولاد بزرکوارندن سید ابراهیم المجاب ، واعزه دن شیخ طاهای شامی ، وسید علی همدانی ، وخواجه محمود المشهور بشمس بتلیسی و شیخ محمود عریان بابا ، وخواجه ابراهیم ، و برادری ملا مصطفی ، وحاجی مصطفی خواجه ، وکرد یکیلی سید شیخ عبدالله ، ومتجریندن قره واغط قزیل مسجد محله سنده .

علمدار حضرت نبوی شیخ فیض الله انصاری ، و کبار اولیأ اللهدن شیخ ابوطاهر کردی ، وطبقهٔ اولی رجالندن شیخ شرف الدین المحمود المزدقانی ، وشیخ عبدالرحمن قریشی ، ممی دده ، قره بابا ، شیخ حمزه ، وشمس بتلیسینك برادرلری مؤلفیندن خواجه سلیمان ، و اوللری اق قیونلیلرك منشیلکنده

و اخیراً جنتمکان سلطان سلیم خان حضرتلرینك نزد همایونلرنده بولنه رق دولت ابد مدت عثمانیه یه پك چوق خدمات صادقه وعودیتکارانه ده و بو حوالی امرا واهالیسنك دولت علیه یه عرض دخالتی و ساطتنده بولنمش اولان و هشت بهشت نام فارسی تاریخك مؤلفی بولنان مولانا ادریس بتلیسینك یدرلری صاحب التفسیر شیخ حسام الدین بتلیسی زیدان محله سنده :

اغزاه دن شیخ اسحاق خطلانی ، وساداتدن شیخ نور الله ، شیخ محمود ، دیکر شیخ محمود ، قره شیخ ، مؤلفیندن کیلانی ، و خطیب و مشق زاده حاجی سعد الله افندیلر هرسان محله سنده :

اطراف — علمدار حضرت نبوی شیخ عبدالوهاب حضرتلری (قوطوم) و شیخ محمد شنسکی حضرتلری (هوریس) شیخ کیلانی (مغربیان) اعزهٔ کرامدن بر ذات محترم (سیزور) قریه لرنده :

چقورناحیه سی — اعانه و امداد معنویسی مجرب اولان کبار اهل اللهدن حاضر بابا شهرتیله معروف شیخ عبدالرحمن حضرتلری (ایرون) واعزه دن شیخ علی میجه (شیخان) وسعدای شهدادن اولوب مزاری اوزرنده اختیار کذب ایله قسم ایدنلرك ابتلاسی مجرب اولان شیخ ابوطاهر حضرتلری (کاریوخ) و نام محترملری معلوم اولمیوب انجق مزاری اوزرنده متمادیاً کل بولنمغله (کل بسر) شهرتیله معروف اولان بر شهید ایله سعدادن دیکر بر شهید (پاو) وسلالهٔ حضرت صدیقیه دن شیخ عبدالقادر و شیخ عبدالله (مشکان) و شیخ حاجی (پتوك) و کبار اهل اللهدن شیخ محمود (کورخانك) ومظنه دن شیخ محمد و شیخ عبدالرحمن تاغی نورشین قریه لرنده و برچوق شهدا دخی اوسکفانك قلعه سیله کرکور جبلی زروه سنده و مورخ علیا وسفلا و یا و بزاتون و نورشین قریه لری جوارنده :

اخلاط — عیاض بن غنم رضی الله عنه حضرتلرینك مخدوملری شیخ عبدالرحمن حضرتلری (تونس) وامرای سلجوقیه دن حسن شاه (تخت سلیمان) واعزه دن دده مقصود حضرتلری ایکی قبه محله لرنده و دیکر یوزلرجه اعزهٔ کرام محلات سائره سنده :

خیزان — مظنهٔ کرامدن شیخ محمد بطحایی، ومیر داود، وملا یوسف اولیا، وسید ضعبة الله، وشیخ حسن حداد، خیزانده :

اسپایرت — لسان فارسی وکردیده دلنشین وحکمت آمیز اشعاری بولنان شیخ طیران (ساندیس) واعزه دن شیخ سنان وشیخ محمد المیسی وشیخ داود (ماصوص) وشیخ صبری (خوط) و شیخ علاالدین و شیخ یوسف (اوسپ اسلام) وشیخ عابد (اند) وشیخ محمد (کوران) وشیخ عبدالباری (جرجاق) قریه لرنده :

موطیکی — کرك حیاتنده وکرك بعدالممات پك چوق خوارق اثاری کوریلان کبار اولیأ اللهدن شیخ سلیمان حضرتلری (زیارت) وشیخ محمود (باتلمس) قریه لرنده :

موش — اعزه دن شیخ محمد المغربی، وشیخ ابراهیم صامت وحاجی شرف ولی، صوفی درمان، وشعرادن صاحب دیوان بتلیسی مشتاق بابا (موشده) تابعیندن برذات محترم (اجمانوق طاغنده) وعلمدار حضرت نبویدن اولدقلری مروی بولنان حاجی علی و شیخ شرف الدین حضرتلری (مغاکوم) وملا حسن بانوکی حضرتلری احفادندن شیخ حسن (کول) شیخ عمر (انظار) شیخ سلیمان (کردمیدانی) قریه لرنده سعدادن ایکی ذات محترم (غازیان) طاغنده :

ملازکرد — اعزه دن شیخ محمد پنبه دوز، شیخ محمد شبنکی، شیخ شاکر، و مقبره سی اتصالنده کی مأجاری ایله ییقانان فلج صغیر و رومه تیزمه معلوللرینك حسن تأثیر کورمکده اولدقلری مجرب اولان بابا نام ذات (قلعه)

وتجارب و روایات محلیه یه نظراً زیارتلری جنون و سقمه و صداعی دافع اولان شیخ بهاالدین (دوکنوك) شیخ جریح (آلیار) صوفی شمس کال (قره‌جان) حوری بابا (مارموس) شیخ بهاالدین (پنانش) قریه‌لرنده اوزون شهید (کره موقعنده) :

المالی ناحیه‌سی — اهل‌اللهدن عریان بابا (عریان طاغنده) و اون سنه اوله کانجه‌یه قدر هرسنه ایکی کیك تربه‌سنه کلوب بری عن ظهر الغیب مذبوحاً اورادہ قاله‌رق دیکرینك عودتی محلنجه مروی اولان اعزه‌دن صوفی شمس‌الدین حضرتلری (صوفیان) قریه‌سنده :

بولانق — اعزهٔ کرامدن شیخ عین‌الملك حضرتلری (ابری) قریه‌سنده :

وارطو — اولیأ اللهدن کوشکار بابا (بیك کول) جبلنده و متقدمیندن شیخ شریف (کیرس) و شیخ موسی (حاجی بك علیا) قریه‌سنده :

صاسون — شیخ تاج‌الدین (صاسون) شیخ کال (حظو) شیخ نصرالدین و شیخ عباس (شیخان) شیخ ابراهیم (دارا اوزی) قریه‌لرنده شیخ بازید (مرتو) جبنده :

سعرد — بن عمته رسول اکرم شیخ محمد منکدر ، حضرت پیر کیلانینك خواجه‌سی شیخ ابولوفا ، حضرت خالدسلاله‌سندن شیخ موسی ، شیخ محمود پیراقدار ، پیر کیلانی احفادندن شیخ خلف ، رئیس الاربعین شیخ اسحق اشیخ ترکی ، شیخ محمد العسکری ، شیخ محمد الحورانی ، حضراتی (معرددہ) بولایجه قطب الاولیا شهرتنی حائز اولان شیخ اسماعیل فقیرالله ، ومعرفتنامه مؤلفی ابراهیم حقی ، وهنوز عهد شبابیده ایکن پك چوق خوارق کراماتی کوریلان شیخ مجاهد ، وشیخ حسن الفطیر ، وفقیرالله احفادندن شیخ حمزهٔ الکبیر ، وشیخ ممدوح وشیخ حمزه حضراتی تللو قریه‌سنده :

شروان — حضرت علی کرم‌الله وجهه حضرتلرینك نجل نجیب سعادتلری محمد حنیفه حضرتلری (کورشکان) اعزه‌دن شیخ محمد (پای) قریه‌لرنده .

زیرقی ناحیه‌سی — تراب مزاری باش آلتنه قونلدیغی حالده سهر علتنی دافع اولان شیخ علی حضرتلری (کردکان) و تربه‌سی اوزرنده مع القسم اختیار کذب ایدنلرك فوراً بر مصیبته ابتلالری مجرب بولنان پیر حسن حضرتلری (دودان) و خاك مزاری قولنج علتنی دافع اولان شیخ اورمان (عربو) وشیخ حسن (منار) وسلاله حضرت فاروقیدن اولوب مجانین زنجیر بند اولهرق کیجه کندینده براغیلوب قپو کلید لندیکی حالده علی الصباح مجنونك ایاق و بویندهکی زنجیرلری و کندیك قپوسی بلا واسطه اچلدیغی ومجنونك اعادهٔ عقل ایتکده اولدیغی مجرب اولان شیخ محمد حضرتلری (ورقانس) قریه‌لرنده .

اروه — حضرت عمر الفاروق افندمزك مخدوم سعادتلری عبدالله حضرتلری (مزکفت) شیخ محمد عبنی (عبنی) شیخ خالد جزیری ، وشیخ صالح سیکی ، وشیخ خالد زیاری ، (باصرت) قریه‌لرنده .

غرزان — عاظم واجلهٔ متقدمیندن اویس القرانی قدس‌سره العالی حضرتلری (زیارت) وشیخ سلام حضرتلری (صلحه) قریه‌لرنده .

کنبج — شیخ عبدالله (ملکان) وشیخ محمود وشیخ عبدالله و شیخ عثمان (هرطه) قریه‌لرنده و بهاالدین بابا (کالیادین) و ایکی ذات محترم (سوتلی بابا) جبلنده .

حباقور — شیخ برکات سلاله‌سندن شیخ احمد ومشایخ نقشیه‌دن دیکر شیخ احمد جباقورده .

قلب — اصحاب کزیندن معاذابن جبل حضرتلریله غزالی حضرتلری (غزالی موقعنده) وشیخ عطار حضرتلری (صادقان) و شیخ ابوبکر کال حضرتلری (شیخویان) قریه‌لرنده متواریٔ تراب غفراندرلر .

تصحیح و علاوه

تجارت و نافعه ناظری توفیق پاشا	مشیر
حلب ولایت جلیله‌سی والیسی عثمان پاشا	مشیر
حجاز « « « احمد راتب پاشا	مشیر
مالیه ناظری لطیف پاشا	وزیر
اورمان و معادن و زراعت ناظری سلیم افندی	بالا
اطنه ولایت جلیله‌سی والیسی نصوحی بك	بالا
طهران سفیری غالب بك	بالا
بتلیس ولایتی مکتوبجیسی الیاس سامی افندی	ثانیه
موطیکی قائممقامی وکیلی حسین رشدی افندی	ممتاز
صاسون قضاسی قائممقامی راقم افندی	
کنج سنجاغی جزا رئیسی شوکت افندی	
« « مدعی عمومی معاونی فهمی افندی	
بتلیس مرکز طابور اغاسی محمد ثابت افندی	
شروان نائبی عیسی صدقی افندی	
کنج تحریرات مدیری صفوت افندی	ثالثه
مجلس ادارهٔ ولایت باش کاتبی واصف افندی	رابعه
تلغراف مفتش معاونی توفیق افندی	رابعه
سعرد تحریرات مدیری عبدالمجید افندی	رابعه
کنج تحریرات معاونی عبدالمجید افندی	رابعه
بتلیس تلغراف مدیری عبدالهادی افندی	خامسه
مجلس ادارهٔ ولایت کاتب ثانیسی رسول افندی	خامسه

۳۰۸ سنه‌سی ظرفنده ولایتجه مجدداً وتعمیراً انشا اولنان شوسه یوللریله سائر اعمالات و انشا آتی مبین ولایت نافعه سر مهندسلکندن ویریلان جدولدر

اعمالات ترابیه وشوسه				اعمالات صناعیه			
اکمال اولنان شوسه	اکمال اولنان اعمالات ترابیه	اکمال اولنمقده بولنان ترابیه	طریقك عرضی	کوپری	منفذ	استناد دیواری	قسیس
مترو	مترو	مترو	مترو	عدد	عدد	مترو	عدد
٦٥٩٥	٣٢٦٠	١٩٢٠	٧	٨	٢٠	٤٠١	٢

اعمالات مذکوره‌دن بشقه طولاً (٢٨٥٢) مترو یول تعمیراتی اجرا ایدلمشدر

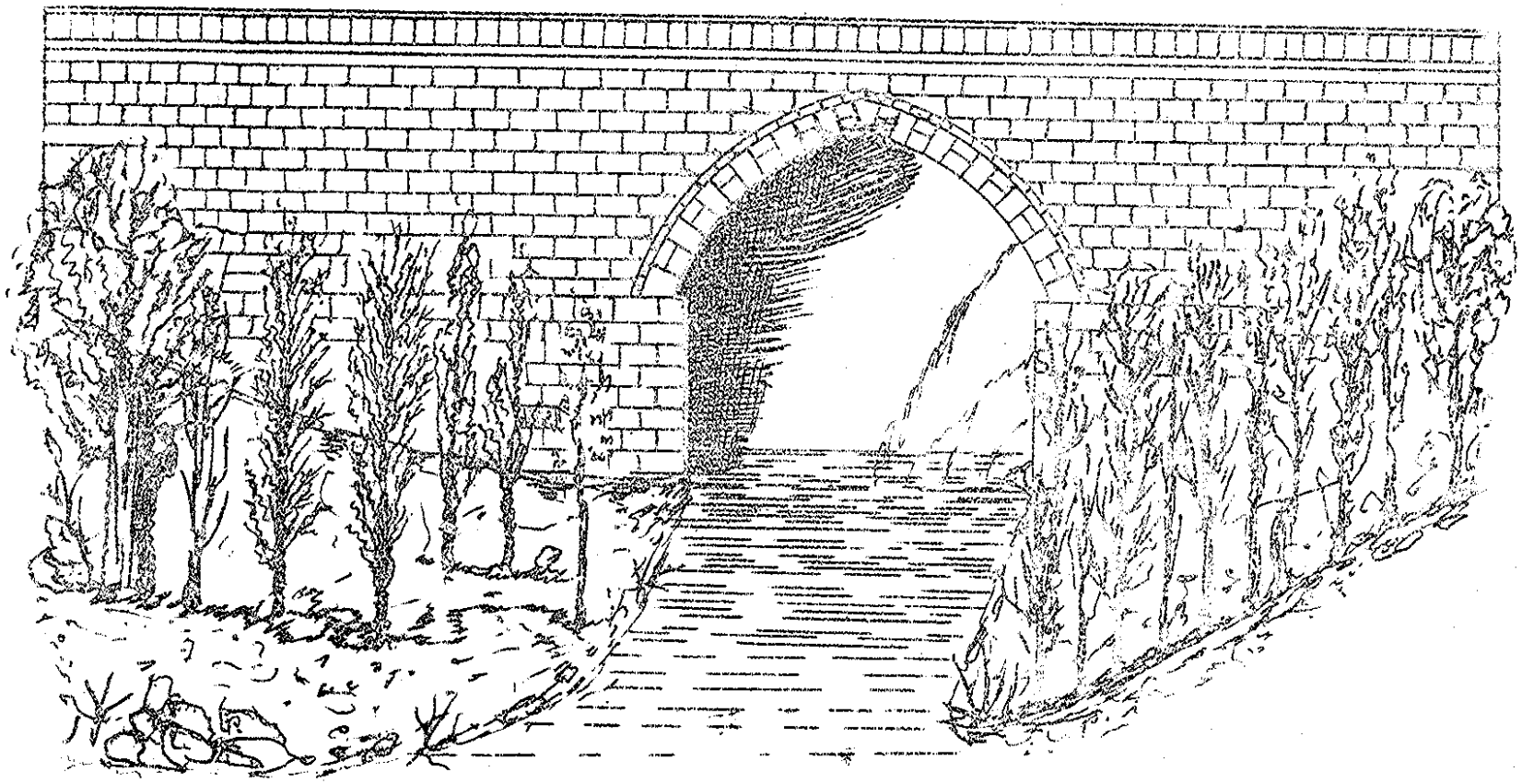

الٹی بچی مترو وسفنده محلہ باشی کوپریسی

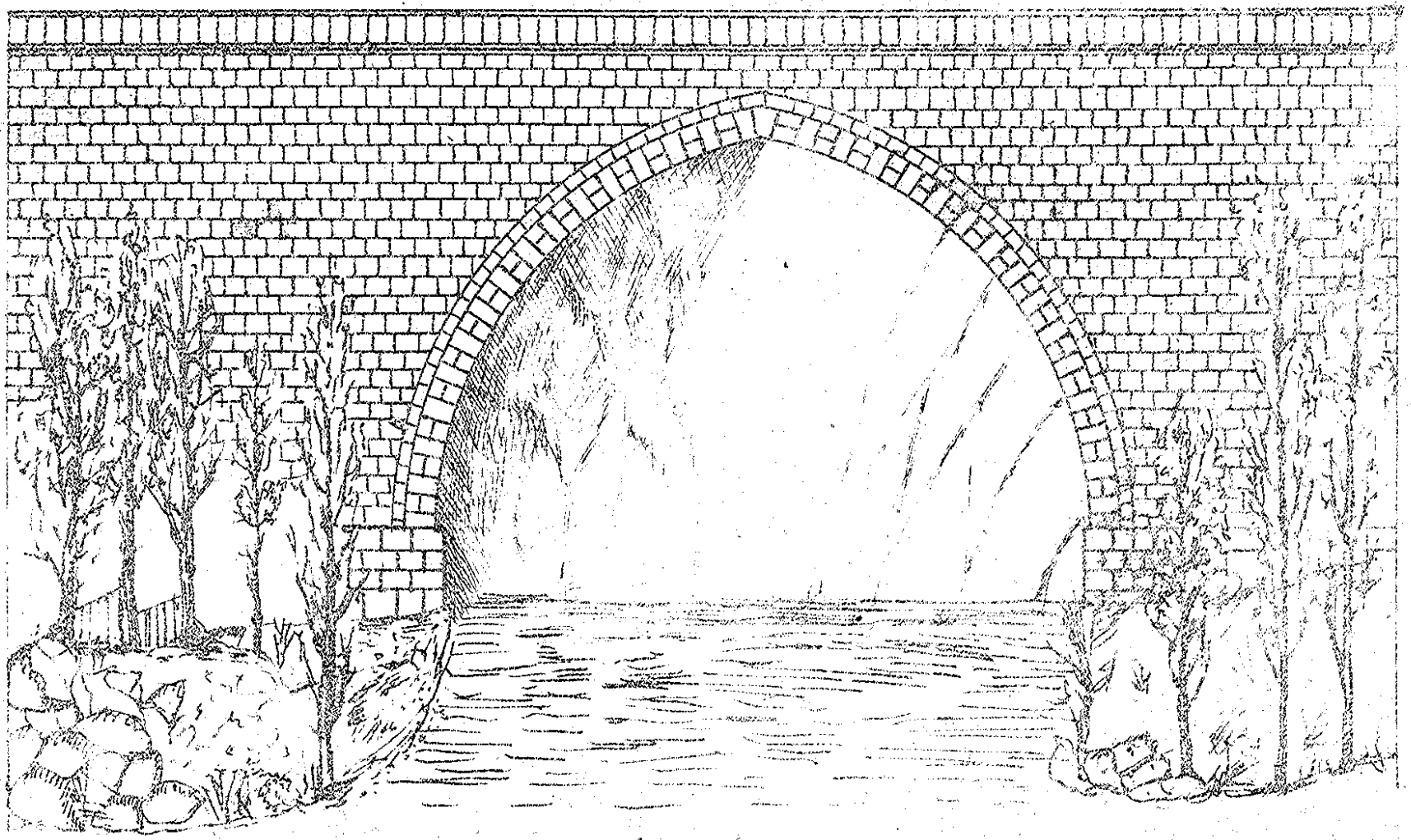

اوده‌ده مترو وسقده علمدار کوپریسی

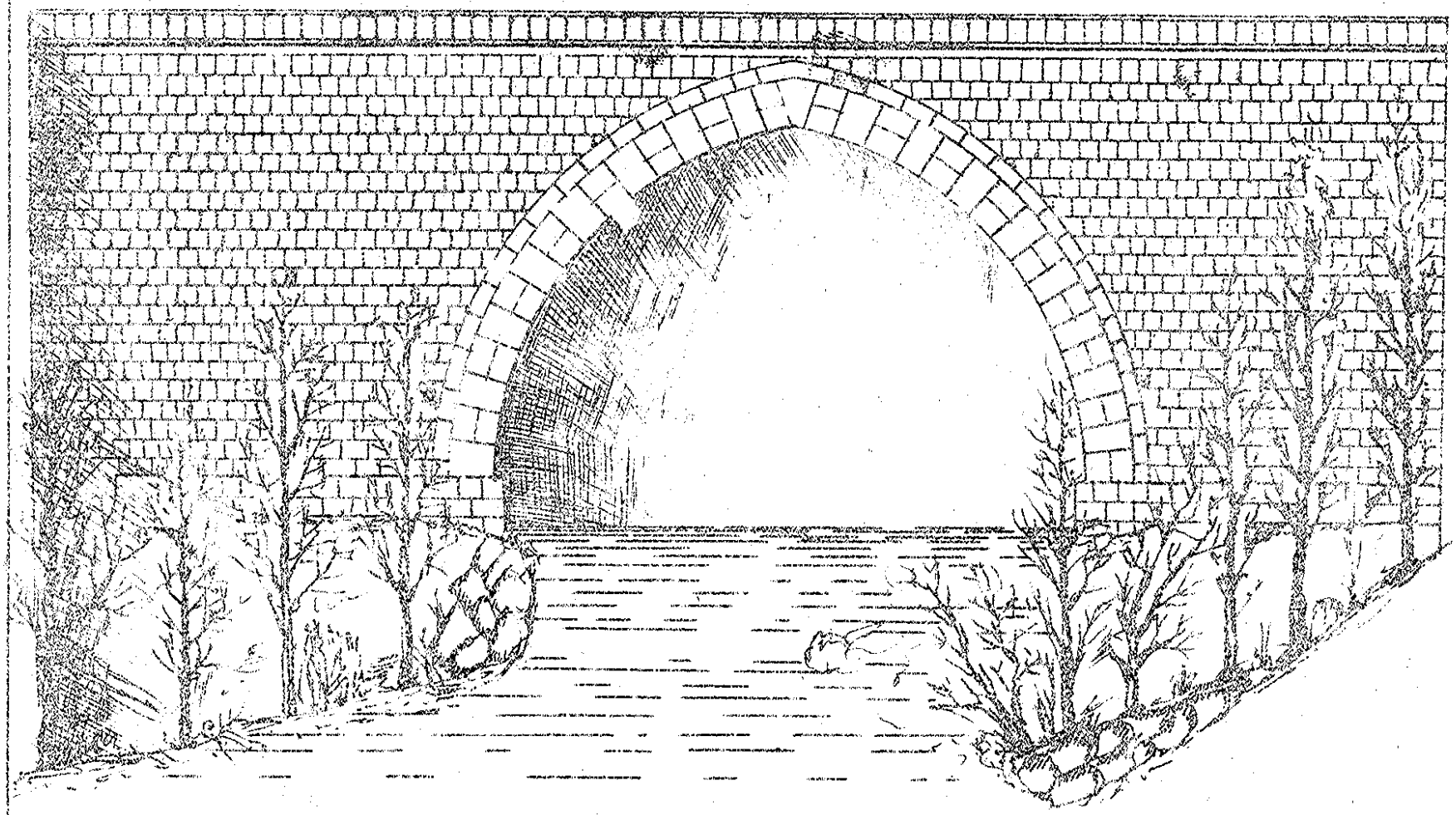

اوده ایکی بچق مترو و سقنده عرب کوپریسی

سنگ مترو و سفنزه هورمز کوپریسی

محاسبهٔ ولایتیه [illegible]

بقیهٔ سنه	[illegible] حاصلاتی	محاکم حاصلاتی	رسوم متنوعه	واردات متفرقه
١٤٧٦٤٤٤	١٩٠٠٠	٦٠٢٠٥	٤٤٧٢٥	٧٥٤٤
٠٦٦٤٨٩٢	٦٠٠٠	٦١٥٤		٤٤٧١٨
٥٨٧٩٢٨	٢٠٠٠	١١٥٥٤	١٨٨٠	١٤٥٥
١٩٨٨١٤		٢٨٥		٩٢٤
٢٧٥٧٨٩	٢٦١٧٢	٤٩٠٨٨	١٤٤٧٥	٠١٤٦٤٦
١٢٩٩٤٩١	١٠٠٠	١٢٤٤٨	٥٥٠	٢٠٥٢
٧٩٢٤٨٣	٤٢٠٠	١٠٧٨٠	٢٤٥٠	١٩٦٨
٤٧٦١٦٢١	١٤٦٦٠	٢٨	٤٥٠٠	٤٧١
٥٨٢٤٨٥	٤٦٦	٤٨٥٢	٤٠٠	١٨٦٤
٧٠٨٨٧٤	٩٨٧٢	٤٤٨٨٨	٤١٨٦٤	٢٤١٦٤
٨٤٤٥٦٨	٢١١	١٤٨٠٨	٨٥٠	٧٤٦٠
١٠٤٤٥١٤	٤٥٠	٧٤١٠	٤٠٤٥	٧٤٤٠
٩٨٤٨١١		٢٤٤		٤٨٤٩
٦٦٠٨٠٠	٥٥٢٦	٤٥٥٧	٤٩٥	٧٥٦٠
٧١٢٤٤٥	٤٥٠٠	٥٠٠	٢٧٦٤	٤٩٤٢
٤٦٠٢٧٤			١٥٢	١١٧٢٤
٥٤٢٦٢٩			١٩٠	٤٩٩٤
٨٤١٤٨٩١٩	٧٨٧٠٤	٢١٤٥٦٩	١١٢٥٩٧	١٠٢٥٩٤

[illegible] رسوم متنوعه واردات متفرقه [illegible] قیود [illegible]
[illegible] ولایته [illegible] اداره [illegible]

مرتب مگردد موجودی مواد غذایی انواع و مقدار آن

مواد	قیمت	کمیت	تفاوت	قضا
شکر	۶۸۸۱۰	۲۷۸۷۵	۲۰۹۴۰	۵۰
خانه	۲۸۸۹۳	۲۹۱۶۰	۷۷۰۹	
روغن	۲۹۵۰۴۹	۱۶۰۲۶	۱۸۸۶۶	۲۶۶۰
مرغکی	۱۴۰۰۳	۲۰۲۱	۱۱۰۲۵	
موجه	۲۲۲۸۰	۸۹۶۸۰	۲۶۰۲۶	
مهدیه	۵۲۶۰	۲۹۶۴۱	۲۰۴۲۹	
ملزکه	۳۰۲۲۰	۲۷۹۰۶	۱۲۷۲۶	
واسطو	۵۲۲۷	۲۰۶۲۶	۱۲۰۲۵	
کاسوله	۶۲۲۵	۲۰۸۱۲	۲۸۲۲۱	
سفید	۲۰۶۸۹	۶۲۸۱	۵۰۲۹	۹۲۱۹
دوه	۲۰۶۲۸	۹۶۲۹	۱۲۰۹۰	۱۲۸۶۹
غزاله	۲۸۲۲۸	۲۰۹۶۱	۲۲۲۱۷	۱۸۵۴
جواری	۵۲۶۴	۵۲۸۰	۱۱۲۸۰	۶۹۲
سفوفه	۲۹۶۲۶۹	۱۶۹۷۹	۲۰۰۸۹	۷۹۰۱
کنج	۶۲۲۶	۱۷۷۲۰	۲۲۲۲۶	
هیاهو	۲۰۶۲۷۰	۷۲۲۸	۲۸۰۷۸	
قلب	۲۲۰۶۱	۸۲۹۲	۲۲۰۱۹	
ملون	۸۰۰۱۰۵	۲۰۶۲۸۲	۲۵۵۰۲۵	۲۸۲۷۰

مقدار نقاد دفتر نمره مفقود شده سکوت واقع مقداری دستی

مقدار موجود تفاوت واضحه باقیمانده موجودی ها مجدده

ترتیب عاوی اولیقی اسام ... مقدار ... محمد ... معلومات
تقدیم ... عبدالله ... معلومات ... محمد ... بالغ ...

۱۵۰۰۰	۶۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۱۸۵۰۰	مع نواحی نفیس قضاسی
۵۰۶۰	۰۰	۰۰	۵۰۰۰۰	۱۹۴۸۴۷	افغان ۰
۶۵۱۶	۸۸۵۱۰	۰۰	۴۵۰۰۰۰	۴۵۶۱۶۱	مع نواحی موسه سنجاقی
۰۰	۰۰	۷۵۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	۱۵۷۰۰۰	مع اهالی معذکره قضاسی
۰۰	۰۰	۱۰۰۰	۲۵۰۰	۵۵۰۰۰	بولاقی ۰
۰۰	۰۰	۱۵۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۱۴۰۰۰	وارطو ۰
۲۵۰۰	۴۰۰۰۰	۸۵۰۰۰	۶۴۰۰	۱۸۵۰۰	صاسون ۰
۰۰	۰۰	۴۵۰۰۰	۱۵۰	۵۷۱۱۴	مع نواحی سمدر سنجاقی
۴۰۰۰۰	۰۰	۰۰	۸۴۸۴	۴۹۷۸۷۰	مع رهون غزاله قضاسی
۰۰	۰۰	۰۰	۵۹۰۰۰	۵۰۰۰۰	مع دیرکول اردو ۰
۰۰	۰۰	۰۰	۰۰	۲۴۰۰۰	شروان مع زرقی ۰
۰۰	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۰۵۰۰۰	بروانی ۰
۰۰	۸۸۵۱۰	۰۰	۲۷۰۰۰	۱۴۶۶۵۴	مع نواحی کنج سنجاقی
۰۰	۰۰	۲۴۰۰	۷۰۰۰	۶۷۸۰۰	عباقور قضاسی
۵۲۵	۸۰۰۰۰	۵۶۸۰۰	۹۰۶۰	۵۸۰۰۰	طلب
۱۴۲۴۰	۱۴۲۰۰۰	۱۰۶۲۰۰	۵۵۷۸۸	۲۵۵۲۴۷	کرد

حمیده[illegible] داخل ولایتده بولنان حیوانات و سائره نك مقدار تقریبیسی
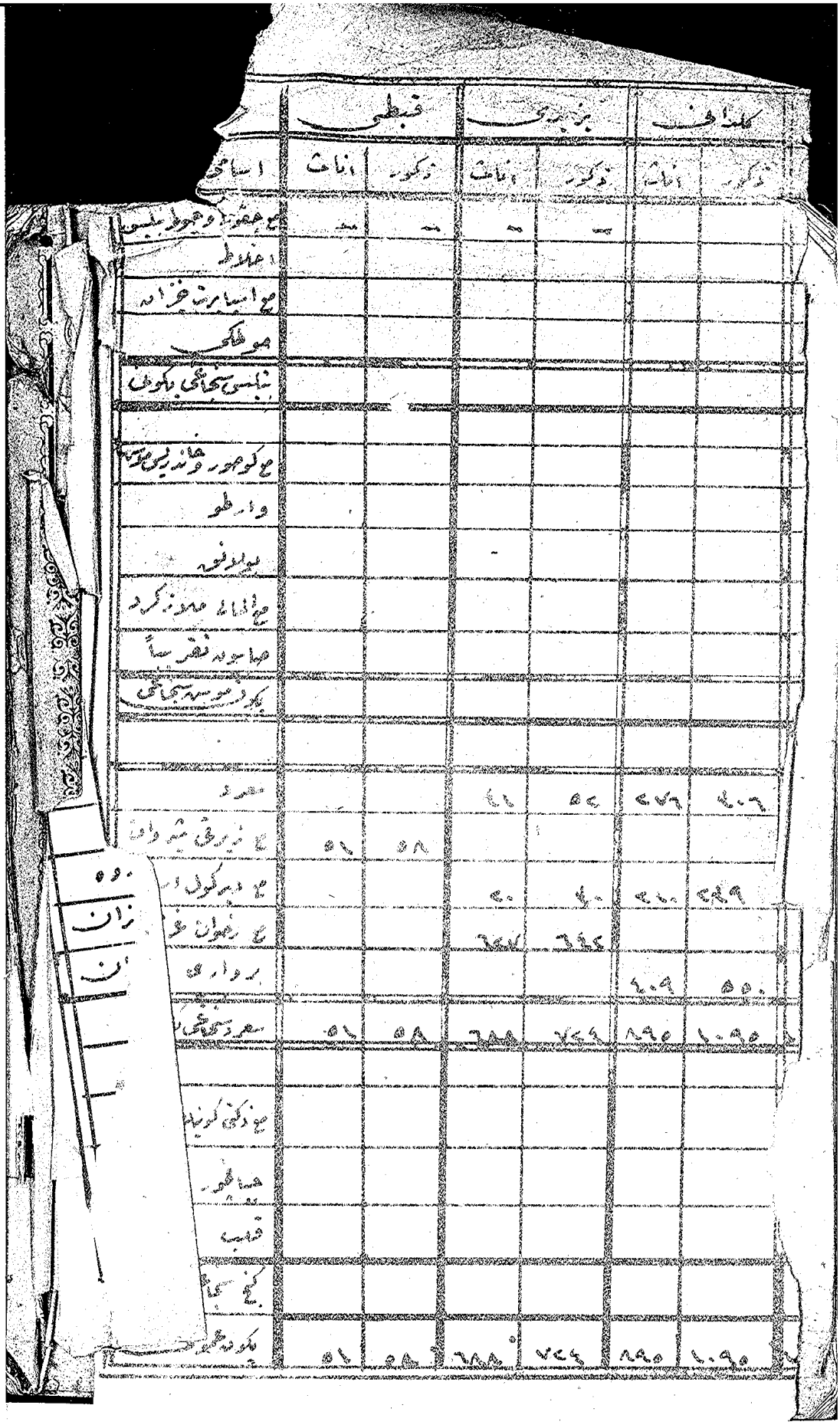
	اسب	قصراق	استر	مركب	جاموس	مانده	اوكوز	اینك	طاوق	هندی	اوردك	قاز	آری قوانی	[illegible]	شبه	[illegible]
سو[illegible]	٤٠٠	٥٠٠	٢٠٠	٢٠٠٠	٤٠٠	١٥٠	٤٠٠٠	٤٠٠٠	٤٠٠٠٠	٣٠٠	٢٠٠	٨٠	٤٥٠٠	١١٠٠	٨٠	١٤٠٠
اغ[illegible]	١٠٠٠	٢٠٠٠	٠٠	٣٠٠٠	١٦٠	٠٠	٣٠٠٠	٤٥٠٠	٤٠٠٠٠	٣٠٠	٠٠	٠٠	٤٨٠	٨٠٠	٥٠٠	٥٠٠
صوا[illegible]	١٠	٤٠	١٥٠	٢٥٠	٠٠	٩٠	١٤٠٠	٤٠٠٠	٥٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٤٠٠٠	٧٠٠	٠٠	١٥٠
مو[illegible]	٠٠	٠٠	٢	١٠٠	٠٠	١٠	١٥٠٠	٣٠٠٠	٢٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٧٠٠	٦٥٠	٠٠	٠٠
كر[illegible]	٥٠٠	١٠٠٠	٠٠	٧٠٠	١٥٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	٣٠٠٠	٧٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠	١٠٠٠	٧٠٠	١٠٠٠
الا[illegible]	٤٠٠	١٤٠٠	٠٠	٩٠٠	٢٥٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	٩٠٠٠	٥٠٠٠٠	١٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٤٠٠٠	٥٠٠	٧٠٠
بول[illegible]	٢٠٠	٣٠٠	٤٠	٣٠٠٠	١٥٠٠	٤٠٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	١٠٠٠٠	٥٠	٤٠٠	٤٠٠	١٠٠٠	١٢٠٠	٨٠٠	٨٠٠
و[illegible]	٦٥٠	٦٠٠	٠٠	١٥٠	٥٠٠	٦٠٠	٢٠٠٠	٢٨٠٠	١٥٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠	٩٠٠	٥٠٠	٤٠٠
طا[illegible]	٤٠	٥٠	٥٥٠	٣٠٠	٠٠	٠٠	٢٢٠٠	٥٠٠٠	٧٠٠٠	[illegible]	٠٠	٠٠	٣٠٠٠	٥٠٠	٠٠	٠٠
سر[illegible]	١٨٠	١٠٠	٣٠٠	٤٠٠	٣٠	٢٠	٢٠٠٠	٦٠٠	٥٠٠٠	٥٠	٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠	٠٠	٤٠٠
[illegible]	٢٠٠	٥٠٠	٥٠٠	٣٠٠٠	٠٠	١٠	٨٠٠٠	٥٠٠٠	٥٠٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠٠	٢٠٠٠	٠٠	٥٠٠
[illegible]	٥٠	٣٥	٢٥٤	٥٠٠	١٦٩	٢٤٩	١٤٣٤	٢٩١	٢٥٠٠٠	٣٠٠	٠٠	٠٠	١٠٠٠	٣٠٠	٠٠	١٥٠
[illegible]	١٨	٤٦	٢٥٤	٥٠٠	٠٠	٠٠	٧٦٠	١٩٠٠	٧٠٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٦٥٠٠	٦٠٠	٠٠	٣٤٠
بر[illegible]	٠٠	١٥	١٠٠	٥٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠٠	٣٥٠٠	٢٥٠٠	٠٠	٠٠	٠٠	٣٠٠٠	١١٥٠	٠٠	٠٠
كو[illegible]	٢٠٠	٣٠٠	٥	٥٠٠	٢٠	٢٠	٢٢٠٠	٢٥٠٠	٧٠٠٠	٥٠	٠٠	٠٠	٣٠٠	٥٠٠	٠٠	٠٠
[illegible]	٣٠	٨٠	١٦	٥٠٠	١٠٠	١٠٠	٥٠٠	٥٠٠	٢٠٠٠	٢٠	٠٠	٠٠	٠٠	١٥٠	٢	٠٠
[illegible]	٣٠٠	٥٠	٢٤٠	١٠٠٠	٠٠	٠٠	٢٠٠٠	٣٠٠٠	٥٠٠٠٠	٥٠	٠٠	٠٠	٣٠٠٠	٩٠٠	٠٠	٠٠
[illegible]	٢٣٧٩	٥٧٥٦	٢٩٨٩	١٨٧٠٠	٦٧٨٩	٧٢٦٦	٤٠٧٧٤	٥٠٠٩١	٢٠٢٥٠٠	١٠٤٥٠	٣٤٠٠	٤٨٠	٤١٩٨٧	١١٠٧٨٥	٤٥٥٥٠	٥٤٤٠